

UVIC GUIA DE L'ESTUDIANT **2006-2007**

FACULTAT D'EDUCACIÓ

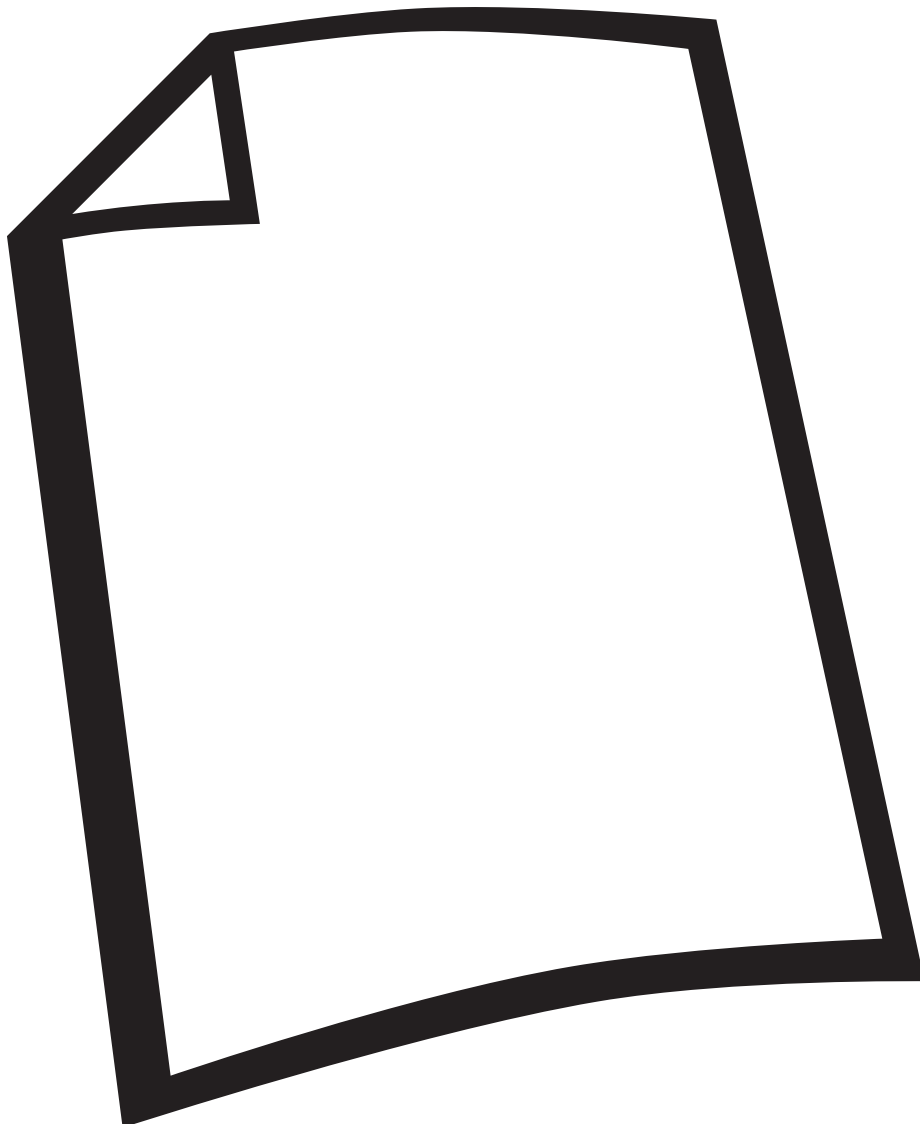
ASSIGNATURES OPTATIVES, DE LLIURE ELECCIÓ I COMPLEMENTS DE FORMACIÓ

Mestre - Totes les especialitats

Educació Social

Psicopedagogia

Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport

Primera edició: juliol de 2006

Edita: Servei de Publicacions de la Universitat de Vic

Carrer de Perot Rocaguinarda, 6. 08500 Vic. Tel. 93 889 48 77

Universitat de Vic. Carrer de la Sagrada Família, 7. 08500 Vic. Tel. 93 886 12 22. Fax 93 889 10 63

Impressió: Artyplan

ÍNDIX

Presentació	7
Organització de les assignatures optatives, de lliure elecció i complements de formació en el sistema de crèdit europeu	9
Crèdits d'assignatures optative, de lliure elecció i complements de formació	11
Oferta d'assignatures optatives, de lliure elecció i complements de formació	13
Assignatures d'altres titulacions com a lliure elecció	16
Programes de les assignatures optatives, de lliure elecció i complements de formació	
Bloc A	
Activitats Aquàtiques	19
Taller de Geografia i Història de Catalunya	21
L'Ordinador a l'Escola	23
Literatura i Didàctica de la Literatura	25
Primers Auxilis	28
Pedagogia i Didàctica de la Religió	31
Salut Higiene i Alimentació a l'Escola	33
Taller d'Expressió Oral en Llengua anglesa/ Llengua anglesa	35
Educació, Interculturalitat i Immigració	36
Expressió Dinàmica: el Cos i la Veu / Joc i Expressió Corporal com a Eines Educatives	39
Matemàtica Creativa	42
Psicologia de la Iniciació Esportiva	45
Lesions Esportives i Recuperació Funcional	47
Mètodes d'Investigació Aplicada a l'Activitat Física i l'Esport	49
Aspectes Didàctics i Organitzatius de l'ESO	52
Biomecànica de les Tècniques Esportives	54
Activitats a la Natura II	56
Bloc B	
L'Educació a Catalunya	56
Dramatització	60
Dinàmica de Grups	62
Aprofundiment en Llengua Catalana	65
Taller de Creativitat	68
Taller d'Experiments al Laboratori	70
Racó de Lectura: Estratègies d'Aprenentatge de l'Anglès per a Infants de 3 a 8 anys	72
La Globalització a l'Educació Infantil	74
Fonaments dels Esports: Iniciació Esportiva	77
Promoció de la Salut i Benestar Integral a través de l'Activitat Física	79
Esport, Mitjans de Comunicació i Publicitat	82

Jocs Populars i Tradicionals	85
Educació Física per a Alumnes amb NEE i Esport Adaptat	87
Iniciació als Esports amb Raqueta	89
Noves Tendències en l'Activitat Física	92
TIC Aplicades a l'Esport	94

Bloc C

Funció tutorial / Funció tutorial a Secundària	96
Recursos Audiovisuals: Fotografia i Vídeo	98
Tallers Literaris	100
Psicologia de l'Adolescència	103
Educació Ambiental	105
Infància i Desenvolupament	108
Matemàtiques a partir de l'Entorn	110
Llengua anglesa i Didàctica a l'Educació Infantil	112
Taller de Creativitat (Vegeu Bloc B, pàg. 68)	
Audició Musical	116
Nutrició i Esport	118
Activitats amb Suport Musical	120
Activitats Turístiques i Activitats Físiques i Esportives	122
Especialització Esportiva: Rugbi	125
Especialització Esportiva: Handbol	128
Control i Valoració del Rendiment Esportiu	130

Bloc D

Fisiologia de l'Entrenament	133
Model Complex en Esports d'Equip	136
Activitats Físiques i Poblacions Específiques	139

Bloc E

L'ordinador a l'escola (Vegeu Bloc A, pàg. 23)	
La Globalització a l'Educació Infantil (Vegeu Bloc B, pàg. 74)	
Estratègies Metodològiques al segon cicle d'Ed. Infantil	143
Psicopatologia per a Educadors	145
Educació per a la Salut i Intervenció en Drogodependències	147
Mediació i Resolució de Conflictes	150

Bloc F

Didàctica de la Llengua Castellana	153
Expressió Dinàmica: el Cos i la Veu / El Joc i l'Expressió Corporal com a Recurs Educatiu (Vegeu Bloc A, pàg. 39)	
Materials i Recursos Matemàtics	155
Intel·ligència Emocional (Educació Afectiva i Social)	158
Intervenció Socioeducativa en l'Àmbit Familiar	160
Dinàmica de Grups (Vegeu Bloc B, pàg. 62)	

Bloc G

Història de la Infància i de la Joventut	162
Intervenció Psicopedagògica i Currículum Escolar	166
Literatura i Societat	171

Festes i Activitats d'Oci a l'Escola	173
Acció Educativa en CRAES i Presons	175
Desenvolupament Humà, Diversitat i Sostenibilitat	178
Educació, Interculturalitat i Immigració (Vegeu Bloc A, pàg. 36)	

Bloc H

Investigació en Psicopedagogia	181
Intervenció Psicopedagògica en Atenció a la Diversitat	182
Investigació Educativa	184
Investigació en Activitat Física i Esport	185
Esports d'Aventura	186
Activitats Esportives a la Natura	188

Seminaris vinculats a projectes de Pràctiques

Seminari d'Escola Rural	190
Seminari de Cooperació amb Centreamèrica	193
Seminari de Cooperació amb el Marroc	196
Seminari sobre el Joc a l'Escola Bressol	199
Seminari de Pràctiques Educatives a Anglaterra	201
Seminari de Pràctiques a l'Escola Bressola de Catalunya Nord	203
Seminari d'Activitat Física als CAP	205

Complements de formació per a Psicopedagogia

Mètodes, Dissenys i Tècniques d'Investigació en Psicologia	207
Processos Psicològics Bàsics	209
Psicologia de la Personalitat	213
Psicologia Social	216

Assignatures de Campus

Creació d'Empreses	219
Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània	221
Història de la Ciència: Ciència, Tecnologia i Societat	222
Dones en el Segle XXI: Una Visió Interdisciplinària	223
Aula de Cant Coral I i II	225
Curs d'Iniciació al Teatre	227

PRESENTACIÓ

Aquesta **Guia d'assignatures Optatives, de Lliure elecció i de complements de formació** del curs 2006-07 complementa la Guia de programes de les assignatures troncal i obligatòries dels diferents estudis de la Facultat d'Educació.

Hi trobaràs la distribució dels crèdits optatius i de lliure elecció de cada titulació, l'oferta d'assignatures, les condicions de matrícula i els programes de cada assignatura per tal d'oferir-te el màxim d'informació que et permeti de fer l'elecció que consideris més convenient per a la teva formació. La informació d'aquesta Guia es completa amb la distribució horària que trobaràs en el quadre d'horaris de la Facultat d'Educació.

És molt important que al llarg de la carrera planifiquis bé el nombre de crèdits d'optatives i de lliure elecció que has de cursar per tal d'evitar problemes al final de la carrera. Recorda que, en aquest tema, tu ets el principal responsable del teu «pla d'estudis». En cas de dubte ja saps que pots consultar el cap d'estudis i el coordinador dels estudis que t'orientaran i t'ajudaran a prendre decisions.

Pere Pujolàs i Maset
Degà de la Facultat d'Educació

ORGANITZACIÓ DE LES ASSIGNATURES OPTATIVES, DE LLIURE ELECCIÓ I COMPLEMENTS DE FORMACIÓ EN EL SISTEMA DE CRÈDIT EUROPEU

En el moment actual, de convergència cap a l'Espai Europeu d'Educació Superior, la innovació en la docència pren un especial relleu a tots els nivells. La UVic està compromesa amb el canvi metodològic que això comporta des de l'any 2000, quan van començar de manera efectiva les proves experimentals d'impartir assignatures adaptant les metodologies en el sistema del crèdit europeu. Des de llavors, l'experiència s'ha escampat a tots els centres i algunes titulacions participen a més en el Pla Pilot per a l'adaptació de les titulacions a l'EEES impulsat pel Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya des del seu inici. En aquest context, la Facultat d'Educació ha optat per adaptar totes les assignatures Optatives, de Lliure Elecció i Complementes de Formació al nou sistema de crèdit europeu. Així els programes de les assignatures tenen en consideració els apartats que detallem a continuació.

La metodologia i el pla de treball

La nova manera d'organitzar l'ensenyament universitari posa molt d'èmfasi en el treball que desenvolupa l'estudiant acompanyat pel professorat en la tasca d'assolir les competències professionalitzadores i acadèmiques al llarg dels estudis. Aquest treball de l'estudiant demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que parlem de tres tipus de treball a l'aula, que en el seu conjunt constitueixen *les hores de contacte* de l'alumnat amb el professorat:

Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.

Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat de l'alumnat amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, recerca documental a la biblioteca, correcció d'exercicis, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, direcció de treballs, atenció a l'alumnat per a preparar exposicions, acció tutorial de petit grup, etc.). Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.

Les **tutories individuals** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual l'alumnat per conèixer el progrés que va realitzant l'estudiant en el treball personal de l'assignatura.

D'altra banda, les sessions dedicades al **treball personal** de l'alumnat són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc. Es tracta de les sessions que es considera que l'alumnat ha de dedicar a l'assignatura per a l'assoliment dels objectius planificats.

La suma final *d'hores de contacte i de treball personal* és una xifra al voltant de 25 hores per cada crèdit de l'assignatura.

Pla de Treball

Aquesta nova forma de treballar demana la creació d'eines de planificació per a l'alumnat per tal que pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de

treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat. Per exemple, es pot preparar un pla de treball, del qual disposa l'estudiant a l'inici de cada període, per a cada tema del programa, per a un període de temps (quinzenal, mensual...).

El procés d'avaluació

L'avaluació es diversifica a fi de ser útil en l'avaluació de les competències que cada assignatura pretén assolir. Per tant, cal utilitzar diferents instruments per poder garantir una avaluació més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. Així doncs, l'examen al final de l'assignatura no és l'únic instrument vàlid per a l'avaluació. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació amb el mateix grau d'importància:

Avaluació de procés: Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc.

Avaluació de resultats: Correcció dels resultats que poden ser de diferents tipus com per exemple treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, realització d'exàmens, etc.

L'esforç que ha fet el professorat de les diferents assignatures per planificar els programes segons les orientacions anteriors respon a la intenció de planificar les assignatures donant més importància a la responsabilitat i implicació de l'estudiant en el seu propi procés d'aprenentatge.

Crèdits d'assignatures optatives i de lliure elecció

Distribució de crèdits del Pla d'estudis de Mestre (Totes les especialitats)

	<i>E. Infantil</i>	<i>E. Primària</i>	<i>E. Especial</i>	<i>Ll. Estrangera</i>	<i>E. Física</i>
Matèries Troncals	130,5	138	145,5	168	160
Matèries Obligatòries	37,5	30	22,5	–	8
Matèries Optatives	18	18	18	18	18
Matèries de Lliure Elecció	21	21	21	21	21
Total	207	207	207	207	207

Distribució de crèdits del Pla d'estudis d'Educació Social 2005¹

Matèries Troncals:	95 crèdits
Matèries Obligatòries:	66 crèdits
Matèries Optatives:	12 crèdits
Matèries de Lliure Elecció:	21 crèdits
Total:	194 crèdits

Distribució de crèdits del Pla d'estudis de Psicopedagogia

Matèries Troncals.....	72 crèdits
Matèries Obligatòries	36 crèdits
Matèries Optatives	12 crèdits
Matèries de Lliure Elecció.....	18 crèdits
Total:	138 crèdits

Distribució de crèdits del Pla d'estudis de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport

Matèries Troncals i Obligatòries:	240 crèdits
Matèries Optatives:	30 crèdits
Matèries de Lliure Elecció:	30 crèdits
Total:	300 crèdits

Crèdits d'assignatures optatives

A les pàgines següents hi figuren les assignatures optatives que la Facultat d'Educació ofereix per al curs 2006-07. Cal que l'estudiant tingui en compte quin pla d'estudis està cursant i combini la realització de les assignatures optatives necessàries com més li convingui durant els cursos de la carrera.

Per horaris, aquestes assignatures són compatibles amb les obligatòries.

1. Els estudiants que cursen el Pla d'Estudis d'Educació Social 2000 han de cursar: 18 crèdits de Matèries Optatives i 60 de matèries Obligatòries.

S'ofereixen en blocs horaris (A, B, C i D² de matí i E, F i G de tarda) de manera que només se'n pot escollir una de cada bloc (ja que les assignatures del mateix bloc s'imparteixen dins la mateixa franja horària). L'estudiant, si ho desitja, pot escollir-ne fora del seu horari lectiu de matí o de tarda. Els blocs A, B, E i F són al primer quadrimestre. Els blocs C, D i G són en el segon. També s'organitzen assignatures fora d'aquests horaris (Bloc H) i seminaris vinculats a projectes de pràctiques (durant el primer quadrimestre). Consulteu-los.

Crèdits de Lliure Elecció

(Vegeu la normativa acadèmica en l'apartat corresponent de l'Agenda de l'Estudiant 2006-07 o al lloc web: www.uvic.cat)

L'obtenció dels crèdits de Lliure Elecció requerits en el Pla d'Estudis pot fer-se per les següents vies:

- A. Cursant i aprovant les assignatures de Lliure Elecció que s'ofereixen en els ensenyaments de la Universitat de Vic i les assignatures de Campus.
- B. Per reconeixement d'altres estudis reglats de nivell universitari.
- C. Per reconeixement d'activitats d'interès acadèmic no reglades a nivell universitari.

Assignatures de Lliure Elecció

L'estudiant podrà triar les assignatures de lliure elecció:

- Entre les assignatures optatives o de lliure elecció ofertes en el seu propi ensenyament.
- Entre la resta d'assignatures ofertes en els ensenyaments de la UVic, ja siguin troncal, obligatòries, optatives o de lliure elecció per aquells ensenyaments, amb les següents excepcions:
 - Assignatures subjectes a prerequisits i incompatibilitats.
 - Assignatures el contingut de les quals coincideixi en més d'un 20% amb alguna de les assignatures del Pla d'Estudis que ha de cursar l'estudiant per a l'obtenció del títol corresponent

2. El bloc D només és per als estudiants de 4rt curs de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.

OFERTA D'ASSIGNATURES OPTATIVES I DE LLIURE ELECCIÓ

CURS 2006-07

Horari Matí

Dilluns i dimecres, de 12'30 a 14 h. Tutoria: dilluns de 11'30 a 12'30

Bloc A - 1r quadrimestre	Física	Primàr.	Infant.	Espec.	Estran.	Psico.	E.Soci	CAFE
Activitats aquàtiques (6 cr.)	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Taller de Geografia i Història de Catalunya (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
L'ordinador a l'escola (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Literat. i didàctic. de la literatura (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Primers auxiliis (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Pedagogia i Didàctica de la religió (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Salut Higiene i alimentació a l'escola (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Taller d'expressió oral en llengua anglesa (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.	---
Llengua anglesa (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	OPT.
Educació, Interculturalitat i Immigració (6 cr.)	LE	LE	LE	LE	LE	LE	LE	LE
Expressió dinàmica el cos i la veu (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	---	---
Joc i expressió corporal com a eines educatives (6cr.)	---	---	---	---	---	---	OPT.	---
Matemàtica creativa (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	---	---	---
Psicologia de la iniciació esportiva (6cr.)	L.E.	---	---	---	---	---	---	OPT.
Lesions esportives i recuperació funcional (6cr)	---	---	---	---	---	---	---	OPT.
Metod. investigació Apli. Act. Física i esport (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	OPT.
Aspectes didàctics i organitzatius de l'ESO (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	OPT.
Biomecànica de les tècniques esportives (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	OPT.
Activitats a la natura II (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	OPT.

Dimarts i dijous, de 12'30 a 14 h. Tutoria Dimarts de 11'30 a 12'30b

Bloc B - 1r quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Educació a Catalunya (6cr)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Dramatització (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Dinàmica de grups (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.
Aprofundim. Llengua Catalana (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Taller de creativitat (6cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	LE
Taller d'experiments al laboratori (6 cr.)	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Racó de lectura: estrat. Apr. Angl. inf. 3-8 anys (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	---	---	---
La globalització a l'educació infantil (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	
Fonaments esports: Iniciació esportiva (6 cr.)	OPT.	---	---	---	---	---	---	---

Prom.de la salut i benestar integ.a través E.física (6cr.)	---	---	---	---	---	---	---	L.E.
Esport, mitjans de comunicació i publicitat (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	OPT.
Jocs populars i tradicionals (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.
Ed. física alumnes NEE i esport adaptat (6cr)	L.E.	L.E.	L.E.	---	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.
Iniciació als esports amb raqueta (6cr)	L.E.	---	---	---	---	---	---	L.E.
Noves tendències en l'act. Física (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	L.E.
TIC aplicades a l'esport (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	OPT.

Dimarts i dijous, de 8,30 a 10 h. Tutoria: dimarts, de 10 a 11h.

Bloc C – 2n quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Funció tutorial (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	---	---	---
Funció tutorial a Secundària (6 cr.)	---	---	---	---	---	OPT.	---	---
Recursos àudiov.: fotografia i video (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Tallers literaris (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Psicologia de l'adolescència (6 cr.)	OPT.	OPT.	L.E.	OPT.	L.E.	OPT.	OPT.	OPT.
Educació ambiental (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	OPT.
Infància i desenvolupament (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.
Matemàtiques a partir de l'entorn (6 cr.)	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Ll. anglesa i didàct. a ed.infantil (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Taller de creativitat (6cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Audició Musical (6cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Nutrició i esport (6cr.)	L.E.	---	---	---	---	---	---	OPT.
Activitats amb suport musical (6 cr.)	L.E.	---	---	---	---	---	---	OPT.
Activitats turístiques i act. físiques i esport. (6cr)	L.E.	---	---	---	---	---	---	OPT.
Especialització esportiva: rugbi (6cr)	---	---	---	---	---	---	---	L.E.
Especialització esportiva: handbol (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	L.E.
Control i valoració del rendiment esportiu (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	OPT.

Dilluns, de 10 a 11,30 h. Divendres, de 10,30 a 12 h. Tutoria: dilluns d'11,30 a 12,30h.

Bloc D – 2n quadrimestre	CAFE
Fisiologia de l'entrenament (6 cr.)	OPT.
Model complex en esports d'equip (6 cr.)	L.E.
Activitats físiques i poblacions específiques (6 cr.)	OPT.

Horari Tarda

Dilluns de 3 a 4.30b i dijous de 3 a 4b

Bloc "Seminaris" – 1r quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Seminari escola rural (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	---
Seminari cooperació Centreamèrica (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Seminari Cooperació Marroc (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Seminari "El joc a l'escola bressol" (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	---	---	---
Seminari pràctiques Anglaterra (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	---
Seminari pràctiques a Catalunya Nord (3 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	---
Seminari Programa d'Activitat Física als CAP (3 cr.)	---	---	---	---	---	---	---	L.E.

Vegeu horari a la pàgina 203

Dilluns i dimecres, de 7.30 a 9b. Tutoria: dilluns/dimecres de 6'30 a 7'30b.

Bloc E - 1r quadrimestre	Física	Primàr.	Infant.	Espec.	Estran.	Psico.	E.Soci	CAFE
L'ordinador a l'escola (6cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
La globalització a l'educació infantil (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	---
Estratègies metodològiques a l'ed. Infantil (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Psicopatologia per a educadors (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.
Ed. salut i intervenció en drogodependències (6cr)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.
Mediació i resolució de conflictes (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.

Dilluns i dimecres, de 5 a 6'30b. Tutoria: dilluns/dimecres de 6'30 a 7'30b.

Bloc F - 1r quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Didàctica de la llengua Castellana (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Expres. dinàmica: el cos i la veu (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	---	---
Joc i expr. corp. com a eines educatives (6 cr.)	---	---	---	---	---	---	OPT.	---
Materials i recursos matemàtics (6 cr.)	L.E.	OPT.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Intel. ligència emocional (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.
Interv. socioeducativa àmbit familiar (6 cr.)	L.E.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.
Dinàmica de grups (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.

Dilluns i dimecres, de 7.30 a 9b. Tutoria: dilluns de 6'30 a 7'30b.

Bloc G - 2n quadrimestre	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Història de la infància i la joventut (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.
Intervenció psicop. i currícul. escolar (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.	L.E.
Literatura i societat (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.
Festes i activitats d'oci a l'escola (6 cr.)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.
Acció educativa en CRAES i presons (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	OPT.	L.E.
Desenv. Humà, diversitat i sostenibilitat (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	OPT.	L.E.
Educació, Interculturalitat i Immigració (6 cr.)	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.

Bloc H (vegeu horaris a la Guia)	Física	Primàr	Infant.	Espec.	Estran	Psico.	E.Soci	CAFE
Investigació en Psicopedagogia (6 cr)	--	--	--	--	--	OPT.	--	--
Interv. psicoped. en atenció a la diversitat (6 cr.)	--	--	--	--	--	OPT.	--	--
Investigació educativa (6 cr)	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	OPT.	--	L.E.	--
Investigació en act. Física i esport (6 cr.)	--	--	--	--	--	--	--	L.E.
Esports d'aventura (6 cr.) 2n Q	L.E.	--	--	--	--	--	L.E.	L.E.
Activitats esportives a la natura (6 cr)	OPT.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Curs d'iniciació al teatre (3 cr.) 1r Q	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Aula cant coral I (3 cr.) Anual	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.
Aula cant coral II (3 cr.) Anual	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.	L.E.

Assignatures d'altres titulacions com a lliure elecció

Es poden obtenir crèdits de lliure elecció cursant assignatures d'altres titulacions que s'imparteixen a la UVic. Aquí tens la llista de les més adequades perquè les segueixin estudiants matriculats en altres titulacions:

Àmbit de ciències

Administració i legislació ambiental
Aspectes legals i socials de la biotecnologia
Educació ambiental
Energies renovables
Immunologia
Matemàtica inicial
Medi ambient i societat
Meteorologia i climatologia
Sistemes de gestió ambiental
Sistemes d'informació geogràfica

Àmbit tècnic

Automatització industrial
Ciència i tecnologia del medi ambient
Creació i gestió de bases de dades
Iniciació a la programació
Introducció a la lògica

Àmbit d'humanitats

Alemany I
Anàlisi del discurs
Aprofundiment en llengua catalana
Art i museus a Catalunya
El món des de la II Guerra Mundial
Francès I
Història contemporània. De la primera a la segona guerra mundial
Literatura catalana
Literatura espanyola

Literatura i societat

Literatura i traducció

Organitzacions internacionals polítiques i econòmiques

Sintaxi

Taller de creació de textos

Tallers literaris

Àmbit de ciències de la salut

Actuació en situacions d'emergència extrahospitalària

Alimentació i cultura

Antropologia de la salut

Dietètica

Envel·liment, societat i salut

La funció del dibuix i l'activitat lúdica en el nen

Nutrició

Psicologia de les conductes alimentàries

Salut i alimentació

Salut pública

Sexualitat humana

Trastorns alimentaris infantils i juvenils

Àmbit de ciències socials

Administració de recursos humans

Biblioteques escolars i infantils

Cerimonial i protocol

Competitivitat i innovació a l'empresa

Comunicació a les ONG

Comunicació a les Pimes

Comunicació mediambiental
Economia de l'empresa
Economia política
Evolució històrica del turisme
Fonaments de comunicació digital
Fonts d'informació especialitzada en economia i empresa
Fonts i serveis d'informació general
Gestió de l'empresa
Història de la publicitat i les relacions públiques
Història econòmica mundial
Informació electrònica
Informació i comunicació a les organitzacions
International Business Culture
Introducció a les ciències de la informació
Llenguatge de la comunicació

Màrqueting de serveis i unitats d'informació
Nou periodisme
Opinió pública
Periodisme cultural
Periodisme esportiu
Periodisme gastronòmic
Política industrial i tecnològica
Publicitat i promoció de vendes
Sistemes d'informació per a la gestió
Sociologia del treball i de l'empresa
Taller de weblogs
Tècniques de comerç exterior
Tècniques de recuperació de la informació
Teoria i estructura de la comunicació d'empresa I
Turisme i medi ambient

Pots consultar els programes d'aquestes assignatures al campus virtual i els d'altres assignatures que no figuren en aquesta selecció a les guies de l'estudiant.

Recorda que, per poder-te matricular a assignatures d'altres ensenyaments, necessites l'autorització del/la cap d'estudis de la teva titulació i del/la de la titulació on s'imparteix l'assignatura escollida.

Complements de Formació de Mestre a Psicopedagogia

Assignatura	Crèdits
Processos Psicològics Bàsics	6
Psicologia Social	6
Mètodes, Dissenys i Tècniques d'Investigació Psicològica	6
Psicologia de la Personalitat	6

(Vegeu horaris i programes al final d'aquesta guia)

Complements de Formació d'Educació Social a Psicopedagogia

Assignatura	Crèdits
Mètodes, Dissenys i Tècniques d'Investigació Psicològica	6
Processos Psicològics Bàsics	6
Psicologia de la Personalitat	6

(Vegeu horaris i programes al final d'aquesta guia)

Organització del Centre Escolar (1)	4
Psicologia de l'Educació (2)	4

(Vegeu els programes de les assignatures (1) i (2) a la Guia de Mestre.
Per consultar els horaris contacteu amb el coordinador dels estudis:
j.ramon.lago@uvic.cat).

Complements de Formació de Mestre-Ed. Física a Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Assignatura	Crèdits
Bases biològic, i mecànic, act. físiques i esport.	9
Fonaments i manifest. bàsiq. motric. humana	6
Teoria i història de l'esport	6
Fonaments dels esports	24

(Vegeu horaris i programes a la Guia de Mestre-Educació Física)

(Els 24 crèdits de Fonaments dels Esports es poden cursar fent diverses assignatures.
Consulteu-ho a la Guia de Mestre-Educació Física)

Activitats Aquàtiques

PROFESSOR: Eduard Ramirez i Banzo

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Reflexionar de forma activa sobre les possibilitats educatives que ens ofereix el medi aquàtic.
- b) Mostrar els recursos d'ensenyament i plantejaments metodològics necessaris per organitzar i dur a terme activitats aquàtiques educatives, utilitàries, i recreatives en el medi aquàtic.
- c) Identificar, analitzar i relacionar els aspectes bàsics del currículum de primària amb les seves possibilitats de treball, en el marc de les activitats aquàtiques educatives.
- d) Oferir al futur mestre de primària els continguts i coneixements necessaris per treballar continguts propis de l'educació física en el medi aquàtic.
- e) Dissenyar unitats de programació relacionades amb el medi aquàtic i les activitats aquàtiques, en relació a un dels seus àmbits d'actuació: educatiu, utilitari o recreatiu.

CONTINGUTS:

1. Introducció

- 1.1. Les Activitats Aquàtiques. Ubicació.
- 1.2. El medi aquàtic. Els principis hidrodinàmics
 - 1.2.1. Resistència. Tipus
 - 1.2.2. Propulsió
 - 1.2.3. Flotació

2. Activitats Aquàtiques i àmbits d'actuació. Grups d'edats: primària.

- 2.1. Activitats aquàtiques educatives.
 - 2.1.1. Plantejament educatiu
 - 2.1.2. Etapes del procés educatiu
 - 2.1.3. Plantejament utilitari. La natació.
 - 2.1.4. Un procés d'ensenyament-aprenentatge. Estils d'ensenyament.
- 2.2. Activitats aquàtiques educatives i recreació
 - 2.2.1. Plantejament recreatiu

3. L'educand en les Activitats Aquàtiques educatives.

- 3.1. Atenció a la diversitat
- 3.2. Tipologia d'educands: infants, adolescents i joves, adults i gent gran.
- 3.3. Algunes característiques dels diferents educands davant de l'aprenentatge
- 3.4. Característiques del treball educatiu amb cada grup d'educands
- 3.5. Característiques de la relació educativa amb cada grup d'educands

4. L'educador/a

- 4.1. Funcions de l'educador/a
- 4.2. La presa de decisions en l'actuació educativa
- 4.3. Coordinació i treball en equip

6. Intervenció educativa en una institució o club

- 6.1. Anàlisi del context educatiu
- 6.2. Intencions educatives en els diferents plantejaments.
- 6.4. Recursos i estratègies per ensenyar i aprendre
- 6.5. Avaluació de les Activitats Aquàtiques

METODOLOGIA:

Les **sessions de classe** serviran per organitzar les idees clau del tema que després l'estudiant haurà d'ampliar i aprofundir amb les fonts d'informació bàsica i complementària de cada tema. Aquestes podran ser a l'aula de la Universitat o a la piscina. A les sessions de classe a l'aula de la Universitat es faran exposicions orals per part del professor, debats de casos, etc., i a la piscina, les sessions estaran dirigides inicialment pel professor i després pels estudiants, que presentaran les seves propostes d'intervenció en el marc de les activitats aquàtiques.

Les **sessions de treball** dirigit són espais amb dues finalitats: a) per desenvolupar els continguts dels temes del curs relacionats amb la bibliografia, i b) per realitzar la proposta d'intervenció didàctica en forma de sessió referida a un dels àmbits d'actuació o plantejaments.

Les **sessions de tutoria** individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Durant el període de l'assignatura cada estudiant haurà fer almenys una tutoria individual.

El **Pla de Treball** és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliura el començament de cada tema a fi que l'estudiant planifiqui el treball a realitzar per a cada unitat temàtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Paral·lelament a les sessions de classe, els alumnes al finalitzar un gran tema o quan el professor cregui convenient, hauran de presentar un petit esbós del tema en format resum complementat amb la bibliografia ampliada sobre el tema. La correcció d'aquests temes permet la reelaboració del procés i assoliment dels continguts treballats.

- Tutoria individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup pel seguiment del treball de la sessió d'activitats aquàtiques

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe: 10%
- Presentació del treball en grup oral i escrita: 30%
- Realització d'una prova per escrit de l'assignatura: 60%

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Conde, E; Peral, F.Li Mateo, L. *Educación infantil en el medio acuático*. Madrid: Gymnos, 1997.
- Conde, E; Peral, F.Li Pérez, A. *Hacia una natación educativa*. Madrid: Gymnos, 2003.
- Gonzalez, C.A. i Sebastiani, M. *Actividades acuáticas recreativas*. Barcelona: Inde, 2000.
- Mantiléri, A. *Los niños y el agua. Actividades lúdicas en piscina*. Madrid: Narcea, 1984.
- Moreno, J.A. *Actividades acuáticas educativas*. Barcelona: Inde, 1998.

Bibliografia complementària:

- Cabello, A. *Natación para adultos*. Madrid: Gymnos, 1997.
- Counsilman, J.E. *La natación*. Barcelona: Hispano Europea, 1990.
- Jardí, C. *Movernos en el agua*. Barcelona: Paidotribo, 1996.
- Jardí, C. *Jugar en el agua. Actividades acuáticas infantiles*. Barcelona: Paidotribo, 2001.
- Jiménez, J. *Columna vertebral y medio acuático*. Madrid: Gymnos, 1998.
- Lloret, M. et al. *Natación terapéutica*. Barcelona: Paidotribo, 1995.

Taller de Geografia i Història

PROFESSOR: Joan Callarisa Mas

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

a/ Posar en pràctica els recursos didàctics per al coneixement de la geografia i la història

b/ Conèixer la importància dels museus a nivell educatiu a través de diferents sortides.

c/ Conèixer la importància de la geografia i la seva aplicació a través de sortides per la ciutat i el camp.

CONTINGUTS:

1. Els documentals televisius com a recurs didàctic.
2. Les tecnologies de la informació i comunicació aplicades a la geografia i la història.
3. Els museus a Catalunya.
4. La importància del patrimoni en la pedagogia.
5. Els departaments educatius als museus.
6. L'adaptació de les exposicions dins el currículum escolar.
7. El coneixement del territori.
8. L'orientació en el territori.
9. Taller de cartografia.

METODOLOGIA:

- **Les sessions de classe** s'orientaran a la formació bàsica de continguts de cara a les diferents sortides que es faran per a l'assignatura.
- **Les sortides** es faran tant a museus, com per la ciutat i el camp per posar en pràctica els diferents coneixements d'història i de geografia ensenyats a classe.
- **Les sessions de tutoria individual** es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. En aquestes tutories es realitzarà un seguiment dels treballs que hagi de fer l'estudiant.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Tutoria individual del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories pel seguiment dels treballs de l'assignatura.

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe. 25% de la nota
- Presentació d'un treball de forma oral. 25% de la nota
- Entrega dels treballs corresponents a cada temàtica: geografia i història. 50% de la nota.
- L'avaluació és a través dels treballs, l'assistència a classe i les diferents sortides; no hi ha examen.

BIBLIOGRAFIA:

Busquets, J. i altres. *Observar i comprendre el paisatge*. Barcelona: Graó, 1994.

Calaf, Roser. *Didáctica de les ciències socials didáctica de la història*. Vilassar: Oikos-tau, 1994.

Calaf, Roser. *Aprender a enseñar geografía*. Vilassar: Oikos-tau, 1997.

Comas, P.; Gasull, J. *Jugar amb els mapes*. Barcelona: Tres Torres/ Educa, 1997.

García Blanco, A. *Didáctica del museo. El descubrimiento de los objetos*. Madrid: Ediciones de la Torre, 1994.

Guix n. 300, 2003 "La didáctica als museus".

Hernández, Francesc Xavier. *Didáctica de las ciencias sociales, geografía e historia*. Barcelona: Graó, 2002.

- Hernández, Francisca. *Manual de Museología*. Madrid: Editorial Síntesis, 1994.
Íber n. 39, 2004 “*Museografía didáctica en historia*”.
- Jardí, E.; Juncosa, G. *Guia museus de Catalunya*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona: Edicions 62, 1999.
- Licera Ruiz, A. *Observar e interpretar el paisaje. Estrategias didácticas*. Granada: Grupo Editorial Universitario, 2000.
- López, J.A. *Mapas topográficos. Manual de trabajo en el aula*. Madrid: Alambra Longman S.A., 1995
- Panadera, J.M. *Resum de geografia física de Catalunya*. Vic: Eumo Editorial, 1996.
- Peters, Arno. *La nueva cartografía*. Barcelona: Vicens Vives, 1992.
- Trepat, C.A. *Procedimientos en historia. Un punto de vista didáctico*. Barcelona: Graó, 1995.

WEBGRAFIA:

- <http://www.fundacio.lacaixa.es>
<http://www.icc.es>
<http://www.mhcat.net>
<http://www.mnactec.com>
<http://www.museuepiscopalvic.com>
<http://www.xtec.es/-aguiui/socials/mapes.htm>
<http://www.mitmanlleu.org>

L'ordinador a l'escola

PROFESSOR/A: Marta Marimon i Martí

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

1. Prendre consciència del paper de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC) en el camp pedagògic.
2. Conèixer alguns dels principals recursos educatius que podem trobar a Internet.
3. Saber dissenyar pàgines web a partir del llenguatge HTML i de l'editor Netscape Composer.
4. Elaborar una publicació escolar en format web, per tal que pugui ser utilitzada en la tasca docent.
5. Saber com aconseguir un espai web a servidors públics.
6. Saber publicar continguts web amb un programa FTP.
7. Potenciar la innovació educativa i professional, essent capaços d'integrar les TIC en el currículum escolar, a partir de la seva consideració com a eix transversal.

CONTINGUTS:

1. La integració de les TIC en el currículum escolar.
 - a. Marc normatiu
 - b. Repercussions curriculars
 - c. Eix transversal
 - d. Competència bàsica
 - e. Proposta de seqüenciació per cicles
2. Recursos a Internet per a l'educació: web, correu electrònic, llistes de distribució, xat...
3. El llenguatge HTML.
 - a. Estructura bàsica d'una pàgina web
 - b. Aspecte i format del text
 - c. Paràgrafs
 - d. Encapçalaments
 - e. Separadors horitzontals
 - f. Llistes: numerades, no numerades, de definició.
 - g. Imatges: tractament, inserció, dimensió i alineació. Imatges sensibles
 - h. Fons de pàgina
 - i. Enllaços: interns, externs, a una adreça de correu electrònic
 - j. Taules i cel·les
 - k. Marcs
 - l. Formularis
4. L'editor de pàgines web Netscape Composer
5. L'allotjament de pàgines web a la xarxa.
6. Les publicacions a l'escola.

METODOLOGIA:

Sessions de classe:

- Exposició de continguts per part de la professora i/o dels estudiants.
- Presentació per part de la professora de materials i recursos educatius que es poden trobar a Internet.
- Posades en comú i debats a nivell de grup classe.
- Exposició de les webs educatives realitzades.
- Realització d'una prova final.

Sessions de treball dirigit:

- Activitats de cerca d'informació a Internet.
- Lectures recomanades sobre les TIC.
- Posades en comú i debats a nivell d'equips de treball.
- Elaboració d'una web educativa a partir d'un dossier d'apunts.
- Resolució de dubtes.

Sessions de tutoria individual:

- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant.

Pla de Treball:

La professora el lliurarà a l'inici de curs. A banda de concretar els objectius, els continguts, la metodologia i l'avaluació de l'assignatura, també conté la planificació de les activitats previstes durant el quadri-mestre. Aquesta planificació va acompanyada d'un calendari, a fi que l'estudiant pugui organitzar el seu treball per a cadascun dels blocs temàtics de l'assignatura. Aquest calendari s'haurà d'anar revisant en períodes concrets.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Assistència a classe i participació activa de l'estudiant (5%).
- Reflexions a partir de lectures recomanades (5%).
- Elaboració d'una web educativa mitjançant el llenguatge HTML (30%).
- Elaboració d'una pàgina web mitjançant l'editor Netscape Composer (10%).
- Tutoria individual del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.

Avaluació de resultats:

- Prova final individual (50%).

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- AADD. «Internet en el aula». *Cuadernos de Pedagogía*, 1997, n. 258, p. 53-79.
- Cabaleiro, B. «Automatización. Redes. Internet». *Educación y Biblioteca*, 1996, n. 70, p. 31-49.
- Gallego, D., Alonso, C., Cantón, I. *Integración curricular de los recursos tecnológicos*. Barcelona: Oikos-Tau, 1996.
- Gros, B. *Diseños y programas educativos*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Sancho, J. M. *Para una tecnología educativa*. Barcelona: Horsori, 1994.
- Wolton, D. *Internet, ¿y después? Una teoría crítica de los nuevos medios de comunicación*. Barcelona: Gedisa, 2000.

Bibliografia complementària:

Webs recomanades:

Ministerio de Educación y Ciencia. Tecnologías de la Información y la Comunicación educativas:

<http://wwwn.mec.es/educa/tice/index.html>

Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya: <http://www.xtec.net>

El portal de la comunitat educativa: <http://www.edu365.com>

Revista Mitjans: <http://mitjans.pangea.org/>

Enciclopedia virtual de Tecnología Educativa: <http://dewey.uab.es/pmarques/evte.htm>

Literatura i didàctica de la Literatura

Iniciació a la poesia

PROFESSOR/A: M. Àngels Verdaguer i Pajerols

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS

Amb aquesta assignatura es vol facilitar una aproximació a la poesia, tant en els aspectes formals com de continguts, per tal de descobrir-ne les seves potencialitats educatives.

Un altre objectiu és acostar l'estudiant a l'univers poètic, per tal que pugui descobrir el plaer de la lectura de la poesia, així com l'ús de tècniques d'acostament, com la recitació oral de la mateixa.

La finalitat última és proporcionar un conjunt de coneixements, de conceptes i de tècniques, que ens siguin útils tant a l'hora de llegir textos poètics com de treballar-los amb els alumnes d'infantil i primària.

CONTINGUTS

1. Poesia, literatura i societat
 - 1.1. L'art de la paraula: de l'oralitat a l'escriptura
 - 1.2. Els gèneres èpic, dramàtic i líric
 - 1.3. Funcions culturals i socials de la poesia al llarg del temps
 - 1.4. Tradició i renovació de les idees poètiques: del romanticisme a l'actualitat
2. El discurs poètic
 - 2.1. Prosa i vers. La versificació
 - 2.2. Llenguatge: les figures retòriques
 - 2.3. Continguts: temes, motius i símbols
 - 2.4. Formes poètiques: del sonet al poema visual
3. La poesia a l'escola
 - 3.1. Poesia i educació: usos pedagògics de la poesia
 - 3.2. La poesia en el currículum de l'educació infantil i primària
 - 3.3. La lectura comprensiva del text poètic. El joc poètic
 - 3.4. Recursos: publicacions impreses, audiovisuals i en línia; rutes i museus literaris
4. L'obra de Joan Maragall
 - 4.1. Context històric. Romanticisme i Modernisme
 - 4.2. L'autor: biografia, ideologia, relacions
 - 4.3. L'obra: etapes, obres, gèneres, temes, formes, llengua, estil
 - 4.4. Lectura d'*El Comte Arnau*

METODOLOGIA

La metodologia es basarà en la participació activa dels alumnes, tot combinant algunes exposicions teòriques amb les anàlisis pràctiques de textos de grans autors de la literatura catalana i universal, preferentment contemporània. Com a activitats complementàries, es durà a terme una excursió literària i es procurarà realitzar una tertúlia amb un poeta. A part d'un dossier de textos que s'aniran treballant a classe, es llegirà i s'analitzarà *El Comte Arnau* de Joan Maragall. També s'haurà de realitzar un treball, individual o en grup, a partir de les possibilitats que es facilitaran a principi de curs. És fonamental l'assistència a classe, la participació en el treball a l'aula i la realització del treball.

- **Les sessions de classe:** Un 40% aproximat del temps de l'assignatura es destinarà a la transmissió de continguts. S'oferirà una panoràmica general dels gèneres, versificació i figures retòriques, fonamentalment a través de la lectura i el treball de poemes. També es treballarà l'autor escollit i el llibre de lectura. Els alumnes podran participar prenent apunts o bé intervenint en el comentari dels textos poètics.

- **Les sessions de treball dirigit:** Un 40% aproximat del temps de l'assignatura es destinarà a la preparació de la lectura de poemes i a l'exposició d'un tema sobre el llibre de lectura proposat.
- **Les sessions de tutoria individual:** La funció de la tutoria és clau, perquè per aprovar l'assignatura cal realitzar un treball sobre un autor. Precisament serà en les sessions de tutoria que els alumnes podran exposar els seus punts de vista i les possibles dificultats que sorgeixin. D'altra banda, es podrà millorar també l'expressió escrita del treball. El temps de l'assignatura destinat a la tutoria individual serà d'un 20%

AVALUACIÓ

Serà contínua i es basarà en la valoració progressiva de les diverses activitats realitzades al llarg del curs. Els elements de valoració seran els següents:

1. Pràctiques de curs (o examen final): 30%
2. Treball: 50%
3. Exercici escrit: 20%

Avaluació de procés:

En el decurs de l'assignatura s'avaluaran diferents aspectes:

- La participació i l'assistència
- Els exercicis col·lectius (lectura d'un poema, els registres de lectura, l'exposició d'un tema sobre el llibre llegit)
- Les exposicions orals (contingut, expressió i organització de la informació literària)
- L'exercici escrit individual (contingut, expressió i organització de la informació literària)

Avaluació de resultats:

Al final de l'assignatura caldrà considerar si com a mestre tindrà habilitat per traspasar l'emoció per la poesia. És possible fer una valoració en un triple sentit:

- a) Si l'estudiant ha estat capaç d'acostar-se a la poesia i perdre els prejudicis que comporta aquest gènere literari.
- b) Si l'estudiant llegeix oralment en diferents registres, entén i s'emociona amb la poesia
- c) Si els diferents exercicis de classe l'han ajudat a millorar el seu nivell d'expressió oral i d'expressió escrita.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Apartats 1 i 2

- Abellán, J.; Ballart, P.; Sullà, E. *Introducció a la teoria de la literatura*. Barcelona: Angle Ed., 1997.
- Bargalló Valls, J. *Manual de mètrica i versificació catalanes*. Barcelona: Empúries, 1991
- Dauder, J.A.; Giralt, J.O., *Diccionari de figures retòriques*. Barcelona: Llibres de l'Índex, 1995.
- Jakobson, R. *Lingüística i poètica i altres assaigs*. Barcelona: Edicions 62, 1989
- Pujol, M. Antònia i Roig, Tina. *Recull de poemes per a petits i grans*. Barcelona: Rosa Sensat i Editorial Klairos, 1978.
- Serra, Màrius. *Verbàlia*. Barcelona: Empúries, 2000.

Bibliografia complementària:

- Agamben, G et al. *Teorías sobre la lírica*. Madrid: Arco libro, 1999.
- Aguilar E.; Silva, V. M. de. *Teoría de la literatura*. Madrid: Editorial Gredos, 1972.
- Ferraté, J. *Dinámica de la poesía*. Barcelona: Seix Barral, 1982
- Friedrich, H. *Estructura de la lírica moderna*. Barcelona: Seix Barral, 1974
- Groupe. *Rhétorique de la poésie*. París: Editions du Seuil, 1982.
- Llovet, Jordi (editor). *Teoria de la literatura*. Barcelona: Columna, 1996.
- Medina, Jaume. *L'art de la paraula. Tractat de retòrica i poètica*. Barcelona: Proa, 2000.
- Núñez Ramos, Rafael. *La poesía*. Madrid: Editorial Síntesis, 1992.

- Oliva, Salvador. *La mètrica i el ritme de la prosa*. Barcelona: Quaderns Crema, 1992.
- Parramon, Jordi. *Diccionari de poètica*. Barcelona: Edicions 62, 1998.
- Preminger, A.; Brogan, T.V.F. (ed.). *Princeton Encyclopedia of Poetry and Poetics*. Princeton: P.U.P, 1993.
- Reduccions. Revista de poesia*. Vic: Eumo/Edipoies. (publicació iniciada el 1977)
- Salvador, V. *El gest poètic. Cap a una teoria del poema*. València: Institut de Filologia Valenciana/ Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1986.
- Selden, R. *La teoría literaria contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1991.
- Wellek, R.; Warren, A. *Teoría literaria*. Madrid: Gredos, 1966

Apartat 3

- Casa, Maurizio della. *Leggere e scrivere poesia nella scuola*. Brescia: La Scuola, 1989
- Fonoll, C. (ed.). *La poesia a l'escola*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, 1987.
- Janer Manila, Gabriel. *Pedagogia de la imaginació poètica*. Barcelona: Fundació Serveis de Cultura Popular, Altafulla, 1986.
- Moreno, Víctor. *El juego poético en la escuela*. Pamplona: Pamiela, 1989.
- Moreno, Víctor. *Va de poesía: propuestas para despertar el deseo de leer y escribir poesías*. Pamplona: Pamiela, 1998.

Apartat 4

- Casals, Glòria. *Joan Maragall: deu rutes literàries*. Argentona: L'Aixernador, 1995.
- Maragall, Joan. *Poesia*. Edició crítica a cura de Glòria Bordons. Barcelona: La Magrana, 1998.
- Pla i Arxé, Ramon. *La poètica de Joan Maragall*. Barcelona: Editorial Claret, 1999.
- Quintana, Lluís. *La veu misteriosa. La teoria literària de Joan Maragall*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1996.
- Terry, Arthur. *La poesia de Joan Maragall*. Barcelona: Quaderns Crema, 2000.

Primers Auxilis

PROFESSORAT: Olga Isern i Farés, Elisenda Jaumira i Areñas

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Conèixer els signes i símptomes importants en la valoració de la persona.
- b) Identificar les situacions que posen en perill la vida d'una persona.
- c) Prendre consciència de la necessitat d'organitzar-se davant d'una situació d'urgència i/o emergència.
- d) Actuar correctament davant d'una situació d'urgència i/o emergència.

CONTINGUTS:

1. Introducció

- 1.1. Definició d'urgència i emergència.
- 1.2. Concepte de primers auxilis.
- 1.3. Funcions del socorrista.

2. Actuació general davant d'una urgència/emergència.

- 2.1. Protegir.
- 2.2. Avisar.
- 2.3. Socórrer

3. Obstrucció de la via aèria.

- 3.1. Tècniques de desobstrucció de la via aèria en adults.
- 3.2. Tècniques de desobstrucció de la via aèria en infants.

4. Suport vital bàsic.

- 4.1. Maniobres de ventilació oral.
- 4.2. Massatge cardíac
- 4.3. Reanimació cardiopulmonar en adults i infants.

5. Hemorràgies.

- 5.1. Concepte, classificació i característiques.
- 5.2. Mètodes de control d'hemorràgies.

6. Xoc.

- 6.1. Concepte, classificació i característiques.
- 6.2. Intervenció en situacions de xoc.

7. Traumatismes.

- 7.1. Ferides.
- 7.2. Lesions a extremitats.
- 7.3. Lesions a columna.
- 7.4. Traumatisme craneoencefàlic.
- 7.5. Lesions al tòrax.
- 7.6. Lesions a l'abdomen.

8. Immobilització i mobilització de víctimes.

- 8.1. Normes bàsiques.
- 8.2. Tècniques d'immobilització: embenats, collaret cervical, immobilitzador espinal, matalàs de vuit.
- 8.3. Extracció del casc.
- 8.4. Tècniques de rescat.
- 8.5. Tècniques de recollida.

9. Cremades.

- 9.1. Etiologia i mecanismes de producció.
- 9.2. Criteris de gravetat.
- 9.3. Actuació segons etiologia.
- 10. Trastorns provocats pel fred i la calor.
 - 10.1. Rampa.
 - 10.2. Lipotímia.
 - 10.3. Insolació.
 - 10.4. Cop de calor.
 - 10.5. Hipotèrmia
 - 10.6. Congelació.
- 11. Alteracions de la consciència.
 - 11.1. Desmai.
 - 11.2. Coma.
- 12. Trastorns neurològics.
 - 12.1. Convulsió febril.
 - 12.2. Crisi epilèptica.
- 13. Malaltia coronària aguda.
 - 13.1. Angina de pit.
 - 13.2. Infart agut de miocardi.
- 14. Al·lèrgies.
 - 14.1. Reacció al·lèrgica lleu.
 - 14.2. Xoc anafilàctic.
- 15. Intoxicacions.
 - 15.1. Etiologia i característiques.
 - 15.2. Actuació segons etiologia.
- 16. Picades i mossegades d'animals.
 - 16.1. Mossegades de gos, gat.
 - 16.2. Mossegades de serp.
 - 16.3. Picades d'insectes.
 - 16.4. Picades d'aràcnids.
 - 16.5. Picades d'animals marins.
- 17. Accidents en el medi aquàtic.
 - 17.1. Ofegament.
 - 17.2. Accidents disbàrics.
- 18. Farmaciola.
- 19. Legislació.

METODOLOGIA:

- Les **sessions de classe** serviran per organitzar les idees claus del tema que després l'estudiant haurà d'ampliar i aprofundir amb les fonts d'informació bàsica i complementàries de cada tema. Així, a les sessions de classe, es faran exposicions orals per part del professorat, visionat de pel·lícules i documentals, debats de casos, etc.
- Les **sessions de treball** dirigit són espais amb la finalitat de desenvolupar l'aplicació dels continguts dels temes del curs. Es faran grups de treball, pràctiques al laboratori i correcció d'exercicis pràctics a l'aula.
- Les **sessions de tutoria** es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant a través del treball de cada grup.
- El **Pla de Treball** és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi dels diferents temes dels que consta l'assignatura. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de cada tema a fi que l'estudiant planifiqui el treball a realitzar per a cada unitat temàtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Participació de l'estudiant a l'aula.
- Participació de l'estudiant en els seminaris pràctics.
- Tutories de grup pel procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.

Avaluació de resultats:

- Presentació de treballs individuals i/o en grup (20 %).
- Participació en les pràctiques de laboratori (10 %)
- Realització d'una prova escrita (70 %).

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Manual de la Cruz Roja de Primeros Auxilios*. Madrid: El País-Aguilar, 1999.
- Ortega, I; De la Plaza, E. *Manual de urgencias para el técnico en emergencias médicas*. Alcalá La Real (Jaén): Formación Alcalá, 2001.
- Romero-Nieva, J; Duque, C. *Guía de intervención rápida de enfermería en situaciones urgentes*. Madrid: Difusión Avances de Enfermería, 2002.
- Capilla, J; Cassany, M. *Socorrisme: Tècniques de suport a l'atenció sanitària immediata*. Creu Roja a Catalunya. Barcelona: Pòrtic, 1998.
- Enric Subirats Bayego. *Socorrismo y medicina de urgencias en montaña*. Madrid: Desnivel, 2001.
- Enric Subirats Bayego. *Primeros auxilios. Cómo prevenir y curar en la montaña*. Madrid: Desnivel, 2002.
- Fernando Desportes. *Primeros auxilios en montaña*. Huesca: Barrabés editorial, 2002.
- Net, A; de la Torre, F; Cerdà, M. *Aprèn a salvar una vida: Curs interactiu de suport vital bàsic*. [CD-Rom]. Barcelona: Enciclopèdia Catalana-Proa, 1996.
- Bombers de Barcelona; Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona. *Urgències i emergències extrahospitalàries*. [CD-Rom]. Barcelona: Bombers de Barcelona, 2000.

Bibliografia complementària:

- Leon, M. *Urgències a l'atenció primària*. 1a edició. Barcelona: Institut Català de la Salut, 1997.
- Fernández, D; Aparicio, J; Pérez, J.L.; Serrano, A. *Manual de enfermería en emergencia prehospitalaria y rescate*. Madrid: Aran, 2002.

Pedagogia i didàctica de la Religió

PROFESSOR: Ramon Rial i Carbonell

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

1. Conèixer i analitzar, des del camp de la pedagogia, les característiques que defineixen l'ensenyament de l'àrea de religió en l'etapa de l'educació primària.
2. Adquirir un coneixement del currículum de l'àrea de religió i saber-lo situar en el conjunt de l'etapa de primària.
3. Aprendre diferents instruments didàctics per treballar l'àrea de religió. Analitzar i aprofundir en eines didàctiques.

CONTINGUTS:

1. El context social i el debat de l'ensenyament de la religió avui.
2. Principals diferències conceptuals entre la *Religió catòlica*, *Cultura religiosa Catòlica* i *Cultura religiosa*.
3. Aspectes normatius i de legislació en relació a l'ensenyament de la religió escolar.
4. Evolució moral en els infants a partir dels estudis de L. Kolberg.
5. Evolució religiosa en els infants a partir dels estudis de F. Oser.
6. Criteris per a possibles seqüenciacions dels continguts de cultura religiosa.
7. La comprensió del temps i de l'espai aplicats a l'àrea de religió.
8. Pautes generals de la didàctica aplicada a l'ensenyament de la religió.
9. La lectura de l'art com a recurs didàctic en l'àrea de religió.
10. Anàlisi de materials curriculars.

METODOLOGIA:

- **Les sessions de classe:** Les sessions de classe serviran per presentar i organitzar els deu punts del programa de continguts. Les idees es presentaran a partir de l'exposició oral que realitzarà el professor i estaran acompanyades d'esquemes, presentació d'articles i de materials corresponents a cada un dels apartats assenyalats.
- **Les sessions de treball dirigit:** les sessions consistiran en el treball derivat de la lectura d'articles breus, acompanyats del debat corresponent de cada punt del programa. Hi haurà sessions de tot el grup classe o bé sessions en petits equips en funció de cada punt del programa i del nombre d'alumnes. Les sessions serviran per comprendre i aplicar les idees claus que s'hauran presentat en les sessions de classe.
- **Les sessions de tutoria individual:** serviran per treballar directament aspectes concrets d'aplicacions de treballs individuals o de petits grups. S'atendran tots els aclariments de tipus conceptuals o procedimentals que hagin sorgit en les sessions de classe i de treball dirigit.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

L'assignatura s'avaluarà de forma contínua. Per tant es tindrà en compte l'aportació personal de cada estudiant, ja sigui a través d'intervencions orals o bé d'aportacions de petits comentaris escrits per a cada un dels cinc primers temes. La participació activa en el procés d'aprenentatge és tindrà en compte amb un 50% en el total de la nota de l'assignatura. Per a la mesura d'aquest treball s'entregaran diferents comentaris breus relacionats amb els punts 1, 2, 3, 4 i 5 del programa de continguts.

Els punts 6, 7, 8, 9 i 10 del programa s'avaluaran a partir d'un treball aplicatiu que caldrà entregar al final de l'assignatura. L'avaluació d'aquest treball tindrà el pes d'un 50%.

Avaluació de resultats:

L'avaluació global dels resultats serà la mitjana dels resultats obtinguts en l'avaluació del procés, tenint sempre present l'assistència a les sessions de classe.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Diversos autors: *La Bíblia didàctica. Recursos per a l'aula*. Barcelona: Cruïlla, 1999.
Col·lecció *Comprendre i ensenyar la religió*. Barcelona: Edebé, 1996.
Currículum de Primària. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.
Fleck, M. "La teoria del judici religiós de Friszt Oser". *Qüestions de vida cristiana*, 187. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997.
Fierro, A. *El hecho religioso en la educación secundaria*. Barcelona: ICE/Horsori, 1997
Keshavjee, Shafique: *El Rei, el Savi i el Bufó*. El Gran Torneig de les religions. Barcelona: Destino, 1998.
Melloni, Xavier. *L'u en la multiplicitat*. Barcelona: Mediterrània, 2003
Puig, J.M. *La construcción de la personalidad moral*. Barcelona: Paidós, 1996.
Puig, J.M. i Martin, X.: *La educación moral en la escuela*. Barcelona: Edebé, 1988

Bibliografia complementària:

- C.A. Trepal i P. Comas. *El tiempo y el espacio en la didáctica de las Ciencias Sociales*. Barcelona: Graó. M.I.E. núm. 133. 1998.
Martínez, M. i Bujons, C. *Un lugar llamado escuela*. Barcelona: Ariel, 2001.
Museu Episcopal de Vic. *Guia de les col·leccions*. Vic, 2003.
C.E.E. *La enseñanza religiosa escolar*. Madrid: Edice, 1999.
Oser, F. *El origen de Dios en el niño*. Madrid: San Pio X, 1992. (Traducció de M. Amas).
Oser, F. *El hombre. Estadios de su desarrollo religioso*, Barcelona: Ariel, 1988. (Traducció de M. Fleck).
Salas i altres. *Didáctica de la enseñanza de la religión*. Madrid: CCS., 1993.

Salut, higiene i alimentació a l'edat infantil

PROFESSOR: Miquel Casadevall i Ginestet

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

1. Adquirir uns coneixements sobre el que és la Salut i l'Educació per a la Salut.
2. Prendre consciència del paper de l'educació, del mestre i de l'escola en el manteniment i millora de la salut de la població.
3. Conèixer els principals problemes de salut en l'edat escolar i saber com s'ha d'actuar davant dels problemes de salut que es veuen amb més freqüència.

CONTINGUTS:

Tema 1

La salut. Conceptes actuals.

L'educació per a la salut. Conceptes. Nivells.

El paper de l'escola.

Tema 2

Conducta a seguir davant dels problemes de salut més freqüents a l'escola:

- Cremades
- Hemorràgies
- Ferides
- Fractures
- Intoxicacions
- Diarrea
- Vòmits
- Febre
- Mal de cap
- Dolor abdominal
- Mal d'orella
- Mal de coll
- Picades
- Altres...

La farmaciola escolar. L'ús dels medicaments.

Coneixement, prevenció i control de les malalties transmissibles.

Vacunacions.

Tema 3

Creixement i desenvolupament del nadó.

Alimentació del lactant.

Tema 4

Alimentació i nutrició. Importància de l'alimentació

Composició dels aliments.

Tipus d'aliments.

Higiene dels aliments.

El menú escolar.

Tema 5

Els hàbits i la salut. Influència dels hàbits de vida en la salut.

La higiene corporal. Visió general.

Higiene dels diferents sistemes orgànics.

METODOLOGIA:

- **Les sessions de classe:** Els diferents continguts es tractaran mitjançant les explicacions del professor i les aportacions dels alumnes a partir de les discussions a la classe i de les exposicions de temes treballats en grup. També hi haurà visualització de material audiovisual i pot haver-hi també l'aportació d'alguna persona externa a la Universitat.
- **Les sessions de treball dirigit:** Han de servir sobretot per elaborar un treball en grup, de recerca sobre algun tema relacionat amb els continguts de l'assignatura.
- **Les sessions de tutoria individual:** Les tutories individuals o en grup, han de servir sobretot per orientar els alumnes sobre la elaboració del treball de recerca i sobre la marxa de l'assignatura al llarg del curs

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- L'assistència a classe
- Les aportacions individuals a classe
- L'interès demostrat

Avaluació de resultats:

- Les exposicions dels treballs en grup a la classe
- Una prova escrita individual a final de curs.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Manual d'exàmens de Salut Escolar. Generalitat de Catalunya.

Orientacions i Programes d'Educació per a la Salut a l'Escola. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1984.

Manual d'Emergències i Primeres Cures. Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1992.

Zamora, P *La alimentación infantil natural.* Barcelona: Integral, 1988.

Riba, M.; Vila, L.; Infiesta, F.; Rivero, M. *Manual práctico de nutrición y dietética.* Madrid: Vicente ediciones, 1993

Bibliografia complementària:

Cruz, M. *Tratado de Pediatría:* Espaxs, 1990.

Academia Norteamericana de Pediatría. *Manual de Nutrición en pediatría.* Madrid: Panamericana, 1995.

Manual de prevenció dels accidents en la infància. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament.

Manual de Prevenció i Control de la Càries Dental. Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social.

Manual de Vacunacions. Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social.

Taller d'expressió oral en llengua anglesa

PROFESSOR: Jon Telford

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Augmentar la fluïdesa i la seguretat en l'expressió oral tot millorant l'entonació i la pronunciació.

Eixamplar el vocabulari actiu per poder resoldre situacions de la vida quotidiana

Desenvolupar la capacitat oral de demanar o donar informació, i de demanar o expressar opinions

Desenvolupar la capacitat per captar i interpretar informació

CONTINGUTS:

Les classes inclouran:

Activitats per millorar la comprensió auditiva

Intercanvis d'informació

Debats sobre temes d'interès general

Discussions de temes d'actualitat

Role plays

METODOLOGIA:

Les classes seran bàsicament orals. Només s'utilitzarà l'escrit com a suport per l'expressió oral.

Es treballarà individualment, en petits grups o com a grup sencer

Les classes serviran per treballar conjuntament la llengua oral. Cada estudiant haurà d'assistir a un mínim del 80% de les sessions.

Les tutories serviran per fer un seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i també per ajudar en la preparació de la presentació oral. Cada estudiant haurà d'assistir dues tutories.

AVALUACIÓ:

Assistència (mínim 80% de les classes i 2 tutories) i participació activa:	20%
Capacitat de captar i processar informació:	20%
Capacitat oral de expressar/comunicar informació/opinions:	20%
Presentació oral a classe (presentació en grup, puntuació individual): (S'aconsella un treball escrit previ, però no és puntuable)	40%

Queden exempts de l'examen final: els estudiants que assistixin i participin activament a les sessions de classe (mínim 80%) i a les dues tutories (tot sota control d'assistència) i que realitzin la presentació oral.

BIBLIOGRAFIA:

Garcia Plata, I. *Expressió oral*. Madrid: Alhambra, 1987.

Ong, W. J. *Orality and literacy the technologizing of the word*. London/new York: Routledge, 2002.

Richards, J. C. and Schmitt, R. *Language and communication*. London: Longman, 1986.

Universitat Oberta de Catalunya. *Composició i fonaments de l'expressió oral i escrita*. Barcelona: UOC, 1997.

Educació, Interculturalitat i Immigració

PROFESSOR: Antoni Tort i Bardolet (coordinació)

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

ASSIGNATURA OPTATIVA I DE LLIURE ELECCIÓ

OBJECTIUS:

Els objectius que es pretenen assolir a través de l'assignatura són:

1. Apropar els estudiants a la realitat intercultural de les nostres institucions educatives. Reflexionar sobre la situació actual i les necessitats pedagògiques que se'n desprenen.
2. Analitzar i comprendre la realitat sociolingüística de la nostra societat i dels centres educatius amb la constant incorporació d'alumnat procedent de cultures diverses.
3. Conèixer les actuacions de política educativa en relació al tractament de la diversitat a Catalunya i al món i conèixer experiències educatives concretes de l'entorn proper.
4. Adquirir nocions bàsiques sobre la intervenció educativa en els diferents àmbits: escoles, instituts, activitats de lleure i educació d'adults.
5. Conèixer les darreres aportacions teòriques sobre els fonaments de l'educació plurilingüe i pluricultural i l'aplicació en l'ensenyament de la llengua catalana.
6. Comprendre les estratègies comunicatives, els continguts educatius, els elements d'organització educativa així com les actituds i els valors que els professionals de l'educació han de tenir en compte en el tractament de la diversitat a l'aula.
7. Analitzar els diversos materials que existeixen sobre l'ensenyament del català i per a les adequacions curriculars en totes les situacions educatives (escola d'educació infantil, primària, secundària i adults).
8. Observar i avaluar les necessitats educatives de determinades situacions i saber proposar-hi actuacions pedagògiques adequades.

CONTINGUTS:

I BLOC. Marc general i polítiques educatives

Diversitat cultural. Conceptes bàsics.

Les migracions en la societat contemporània. Ciutadania i societat.

Exclusió social i diversitat cultural a l'escola.

La igualtat d'oportunitats. Factors de desigualtat en l'educació

Polítiques educatives i escolarització a Catalunya.

Els plans d'entorn.

II BLOC. Estratègies d'intervenció

Pla per a la Llengua i la Cohesió Social (pla LIC)

L'acollida a l'educació infantil

Aules d'acollida a l'Educació Primària

Aules d'acollida a l'Educació Secundària

Infància i migració. El lleure. L'escolarització d'adults

III BLOC. Tractament de la llengua en una situació plurilingüe.

Anàlisi sociolingüística de la realitat social i escolar del nostre país

Fonaments de l'educació plurilingüe:

- La competència comunicativa: lingüística, cognitiva i acadèmica.
- Principi d'interdependència, continguts comuns a totes les llengües.
- Relacions entre sistemes lingüístics.
- Funcions comunicatives.

Estratègies i activitats didàctiques.

Materials d'aprenentatge i d'adequació curricular.

METODOLOGIA:

L'assignatura constarà de diverses sessions de classe i de treball dirigit d'una hora i mitja de durada. Les diferents activitats de l'assignatura es desenvoluparan en:

- **Sessions de classe:** Les sessions constaran d'explicacions, lectura i comentari d'articles, textos i altres documents, projecció de vídeos i diapositives. Les explicacions aniran a càrrec del coordinador de l'assignatura i de diferents conferenciants en funció dels continguts del programa. Les sessions del tercer bloc seran impartides per Rosa Boixaderas.
- **Sessions de treball dirigit:** Activitats pràctiques individuals, treballs en petits grups i col·loquis.
- **Sessions de tutoria i consulta:** És una part important de les activitats de l'assignatura i l'estudiant hauria d'assistir-hi sempre que ho necessiti. És obligatori assistir a les tutories que es convoquin per al seguiment dels treballs de curs (orientacions sobre bibliografia, dubtes sobre el guió o l'estructura del treball, etc.) i per a la valoració i orientació de les activitats de l'assignatura.

El Pla de Treball serà l'instrument que serveix de guia per a planificar les activitats i l'estudi que l'estudiant haurà de realitzar en el marc de l'assignatura. Aquesta planificació i distribució del temps es donarà a l'inici del curs i s'hi concretaran les diverses activitats de l'assignatura.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Activitats de classe: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); col·loquis en petit grup; debats col·lectius, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del desenvolupament de l'assignatura.
- Tutories individuals i/o en petit grup sobre el contingut i les activitats de l'assignatura i sobre la realització dels treballs escrits.

Avaluació de resultats:

L'avaluació positiva de l'assignatura implica l'assistència i participació activa a les sessions de classe,

S'avaluaran els següents elements:

La nota final de l'assignatura serà la ponderació dels següents aspectes:

- Assistència i participació a les sessions de l'assignatura.
- Redacció de síntesis i comentaris d'articles i conferències.
- Elaboració d'un treball pràctic: El treball hauria de consistir en l'observació, l'anàlisi i la formulació de conclusions d'un procés d'aprenentatge del català en una realitat sociolingüística on hi hagi diverses llengües en contacte.

També pot ser un treball on es comparin resultats en diverses situacions comunicatives. Exemples:

- Una situació escolar o acadèmica (a l'escola primària, secundària, adults...)
- Una situació en activitats de lleure.
- Una situació familiar propera a l'estudiant.

BIBLIOGRAFIA:

- Alegre, M.A.; Herrera, D. (2000). *Escola, oci i joves d'origen magribí*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- Ben Jelloun, T. (1998). *El racisme explicat a la meua filla*. Barcelona: Empúries.
- Benlloch, M.; Feu, M.T.; Sellarès, R. (2002). *Com fer escola de tots i per a tots*. Barcelona: Rosa Sensat. (Temes d'Infància).
- Besalú, X. (2002). *Diversidad cultural y educación*. Madrid: Síntesis.
- Besalú, X.; Campani, G.; Paludàrias, J. M. (ed.) (1998). *La educación intercultural en Europa: un enfoque curricular*. Barcelona: Pomares-Corredor.
- Bonal X.; Essomba, M.A.; Ferrer, F., *Política educativa i igualtat d'oportunitats. Prioritats i propostes*. Barcelona: Editorial Mediterrània, 2004.
- Calvo Buezas, T. (2000). *Immigración y Racismo: así sienten los jóvenes del siglo XXI*. Madrid: Cauce.
- Candel, F.; Cuenca, J.M. (2001). *Els altres catalans del segle XXI*. Barcelona: Planeta.

- Carbonell, F. (1999). *Educació i immigració extracomunitària*. Barcelona: Fundació Bofill.
- Carbonell, F. (Coord.) (2000). *Educació i immigració. Els reptes educatius de la diversitat cultural i l'exclusió social*. Barcelona: Mediterrània. (Polítiques; 27).
- Carbonell, J.; Simó, N; Tort, A. (2002) *Magribins a les aules. El model de Vic a debat*. Vic: Eumo Editorial.
- Carrasco, S. (1997). *Racismes, societats i identitat: de la diversitat a la desigualtat*. Barcelona: Graó.
- Cummins, J. (2002): *Lenguaje, poder y pedagogía*. Madrid: Secretaria General Tècnica del MECD i Editorial Morata.
- Delgado, M. (1998). *Diversitat i integració lògica i dinàmica de les identitats a Catalunya*. Barcelona: Empúries.
- Diversos autors (1998), *La ciutat de la diferència*. Barcelona: Fundació Baruch Spinoza: cccb, 1998.
- Essomba, M.A. (2006), *Liderar escuelas interculturales e inclusivas*. Barcelona: Graó.
- Essomba, M.A. (2005), *Latència a la diversitat a Catalunya. Debat en el sistema educatiu*. Vic: Eumo editorial
- Essomba, M.A. (coord.) (2000). *Construir la escuela intercultural: reflexiones y propuestas para trabajar la diversidad étnica y cultural*. Barcelona: Graó.
- Giménez, C.; Malgenisi, G. (2000). *Guía de conceptos sobre migraciones, racismo e interculturalidad*. Madrid: Catarata.
- Hannoun, H. (1992). *Els ghettos de l'escola*. Vic: Eumo Editorial.
- Jordan, J.A. (coord.) (1998). *Multiculturalisme i educació*. Barcelona: Proa: Universitat Oberta de Catalunya.
- Jové i Monclús, G. (1996) *La diversitat cultural a l'escola*. Lleida: Universitat de Lleida
- Kincheloe, J.L.; Steinberg, S.R. (1999). *Repensar el multiculturalismo*. Barcelona: Octaedro.
- Masip, M.; Rigol, A. (2000). Dins: Diversos Autors. *¿Cómo hacerlo? Propuestas para educar en la diversidad*. Barcelona: Graó.
- Molina, F. (1998). *Interculturalitat i educació: una reflexió sociològica sobre l'acció educativa*. Lleida: Universitat de Lleida.
- Moreras, J. (2001). Dins: S. Marqués (ed.). *Societats pluriculturals i educació: La interculturalitat com a resposta*. Girona: Ajuntament de Girona: Universitat de Girona.
- Nadal, M.; Oliveres, R.; Alegre, M.A. (2002). *Les actuacions municipals a Catalunya en l'àmbit de la immigració*. Barcelona: Fundació Bofill.
- Pérez-Díaz, V.; Álvarez, B.; González-Enríquez, C. (2001). *España ante la inmigración*. Barcelona: Fundació . (Estudios Sociales; 8).
- San Roman, T.; Carrasco, S.; Soto, P.; Tovías, S. (coord.) (2001). *Identitat, pertinença i primacia a l'escola*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.
- Torner, C. (1995). *El principi acollida: sobre el diàleg intercultural*. Barcelona: Empúries.
- Tuson, J. (2006) *Les llengües del món*. Barcelona: UOC
- Vila, I, Siguan, M. (1998) *Bilingüisme i educació*. Barcelona: Proa

Algunes pàgines web d'interès:

- www.fbofill.org (Fundació Bofill)
- www.ciimu.org (Institut d'infància i món urbà)
- www.xtec.es/lic (Espai LIC. Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya)
- www.unescocat.org (Centre Unesco de Catalunya)
- www.senderi.org (Senderi. Butlletí de la Xarxa d'Educació en valors)
- www.rosasensat.org Associació "Rosa Sensat")

Monogràfics de Revistes:

- Cuadernos de Pedagogía, n. 315 (2002) *Interculturalismo y ciudadanía*.
- Escola catalana, n. 396 (2003) *Gent del nord, gent del sud*
- Escola catalana, n. 412. (2004) *El català entre llengües*
- I també: *Guix, Perspectiva Escolar, Aula i Infància*.

Expressió dinàmica: el cos i la veu

El joc i l'expressió corporal com a eines educatives

PROFESSORA: Dolors Rusiñol Cirera

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Prendre consciència del propi cos.
- Desenvolupar l'espontaneïtat, la creativitat, la imaginació
- Potenciar les relacions amb l'entorn.
- Potenciar les relacions amb els companys.
- Desenvolupar la capacitat d'expressar emocions, sensacions, vivències i idees, conceptes i records.
- Enriquir el llenguatge corporal.

CONTINGUTS:

- 1) Presa de contacte amb els companys i assignatura
 - a) Valoració de la importància de la comunicació i d'un clima favorable a les relacions interpersonals fonamentades en el respecte i l'escolta de l'altre
 - b) Jocs de presentació
 - c) Jocs de sensibilització
 - d) Jocs per facilitar la espontaneïtat
- 2) Aproximació a la expressió corporal
 - a) El nostre cos és la nostra eina d'expressió
 - b) Valoració de la importància comunicativa de la postura del gest i del moviment.
- 3) Esquema corporal: Cap i rostre.
 - a) Treball de sensopercepció de la zona
 - b) Presa de consciència postural de la zona
 - c) Aprofundiment en el valor expressiu d'aquest segment corporal.
- 4) Esquema corporal: Braços i mans
 - a) Treball de sensopercepció de la zona
 - b) Presa de consciència postural de la zona
 - c) Aprofundiment en el valor expressiu d'aquest segment corporal
- 5) Esquema corporal: Tors
 - a) Treball de sensopercepció de la zona
 - b) Presa de consciència postural de la zona
 - c) Aprofundiment en el valor expressiu d'aquest segment corporal
- 6) Esquema corporal: Cames i peus
 - a) Treball de sensopercepció de la zona
 - b) Presa de consciència postural de la zona
 - c) Aprofundiment en el valor expressiu d'aquest segment corporal
- 7) Percepció i estructuració de l'espai – temps
 - a) Espai personal, interior, aula
 - b) Recorreguts i trajectòries del moviment i del desplaçament en l'espai
 - c) Ritme
 - d) Aproximació a la dansa
 - e) Danses tradicionals
 - f) Dansa contemporània
 - g) Dansa lliure

- 8) Relacions amb el medi – objectes
- a) Treball amb objectes
 - b) Treball amb ombres corporals
 - c) Treball amb llum negra

METODOLOGIA:

- **Les sessions de classe:** Les classes són pràctiques. Al començament de la sessió la professora explicarà els conceptes a treballar i els objectius. Seguidament farem exercicis pràctics per vivenciar-ho, i al final de la sessió es donarà un temps per a la reflexió i aclariment de dubtes sobre els objectius treballats o les incidències que s'han produït en el desenvolupament dels exercicis.
- **Les sessions de treball dirigit:** Després del treball fet a les sessions de classe sobre cada tema caldrà realitzar treballs pràctics de dramatització o realització d'una coreografia o dansa on els alumnes elaboraran una proposta en grup per presentar com a síntesi dels continguts treballats a classe.
- **Les sessions de tutoria individual:** S'ha de tenir en compte que aquest serà un espai de treball personal per a l'estudiant. Els espais de tutoria restaran oberts a les preguntes, comentaris o qüestions, dels estudiants. Aquest és un espai de temps que cada estudiant utilitzarà en la mesura de les seves necessitats, ja sigui de forma individual o en grup.
- **Pla de Treball:** Durant el curs, a l'inici de cada tema s'oferirà la planificació del treball a realitzar per anar avançant en els continguts de l'assignatura.

AVALUACIÓ:

Al ser l'assignatura de caràcter eminentment pràctic es demana una assistència mínima al 70 % de les classes. Sense complir aquesta condició no es pot aprovar l'assignatura.

Avaluació de procés:

Tant en les sessions de classe com en les de treball dirigit es fa seguiment de l'evolució personal de cada estudiant en relació als treballs pràctics que es van realitzant al llarg de l'assignatura.

Avaluació de resultats:

30 % Memòria. Fitxes dels exercicis fets a classe

20 % Treballs elaborats en les sessions de treball dirigit demanats i coordinats per la professora

40 % Exercicis pràctics fets a classe

10 % Actitud i participació

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Aymerich, M.; Aymerich, C. *L'expressió mitjà de desenvolupament*. Barcelona Llar del llibre, 1980.
- Barret, G (1991) *Pedagogía de la expresión dramática*. Montreal. Recherche en Expression.
- Bassols, M. (2003): *Expresión-comunicación y lenguajes en la práctica educativa*. Barcelona: Octaedro.
- Berge, Yvonne, *Vivir tu cuerpo Para una pedagogía del movimiento*. Madrid Narcea 1979
- Bossu, Henri, *La expresión corporal enfoque metodológico, perspectivas pedagógicas*. Barcelona Martínez Roca DL1987.
- Castanyer Balcells, Marta. *Expresión corporal i dansa*. Inde, 2000.
- Farreny, T. *Pedagogía de la expresión*. Ciudad Real: Ñaque
- Fores, A; Vallvé, M. *El teatro de la mente y las metáforas educativas*. Ciudad Real : Ñaque
- Motos, T.; Aranda, L.G. *Práctica de expresión corporal*. Ciudad Real: Ñaque.
- Motos Teruel, Tomás. *Iniciación a la Expresión Corporal*. Humanitas, 1983.
- Stokoe, P. *La Expresión Corporal*. Barcelona: Paidós, 1999.

Bibliografia complementària:

- Aymerich, C.; Aymerich, M (1985): *Signos de la comunicación*. Barcelona: Teide.
- Barlow, W. *El principio de Maties Alexander. Técnicas y lenguajes corporales*. Barcelona: Paidós, 1986.

- Bustos, L. *Reeducación de problemas de voz*. Madrid: Ciencias de la Educación, 1981
- Correderas Sánchez, T. *Defectos en la dicción infantil*. Buenos Aires: Kapeluz, 1949.
- Hiltrud Lodes. *Aprende a respirar*. Barcelona: Integral, 1990
- Le Huche, F.; Aliad, A. *La voz*. Barcelona: Masson, 1993.
- Hugas À, *El llenguatge del cos i la dansa a l'educació infantil*. Barcelona: Rosa Sensat -Edicions 62 1995
- Laferrière, G. (1997): *Prácticas creativas para una enseñanza dinámica*. Ciudad Real: Ñaque.
- Motos, T.; Navarro, A. (2003) *El paper de la dramatització en el currículum*. Barcelona. Graó
- Motos, T.; Tejedo, F. *Pràcticas de dramatización*. Barcelona: Humanitas, 1987.
- Peña Casano, J. *Manual del Logopeda*. Barcelona: Masson, 1991
- Perez Planet, C. *La dansa, ballem amb músiques ètniques i populars*. Barcelona: Viena DL. 1999
- Poulter, C. *Jugar al juego*. Ciudad Real: Ñaque.
- Root-Bernstein, R.i M. (2002) *El secreto de la creatividad*. Barcelona: Kairós.

Matemàtica Creativa

PROFESSORA: Isabel Sellas i Ayats

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Mostrar una actitud positiva i una bona predisposició vers l'aprenentatge de les matemàtiques.
- Seguir millorant el seu nivell de coneixements i la seva capacitat de raonament matemàtic.
- Aprendre i ensenyar les matemàtiques de forma intuïtiva, creativa i imaginativa, de manera que els aprenentatges matemàtics siguin sempre significatius.
- Gaudir –i que facin gaudir els seus alumnes– amb l'aprenentatge de les matemàtiques, evitant l'obligació de memoritzar continguts incompresos i la repetició excessiva d'exercicis mecànics.
- Tenir sentit crític davant l'aprenentatge de les Matemàtiques.
- Veure el caràcter instrumental i funcional de les Matemàtiques i adonar-se que els aprenentatges que es fan a la classe de Matemàtiques són útils, necessaris i aplicables tant a les altres matèries d'estudi, com a la vida quotidiana.
- Resoldre i plantejar diversos tipus de problemes de matemàtiques per a les etapes d'educació infantil i primària

CONTINGUTS:

1. L'educació matemàtica

- 1.1 Visió estereotipada i deformada de les matemàtiques.
- 1.2 Caràcter instrumental i funcional de les matemàtiques.
- 1.3 Matemàtica emocional.

2. La resolució de problemes matemàtics

- 2.1 Diverses tipologies de problemes matemàtics (oberts, aritmètics, geomètrics, jocs...).
- 2.2 Estratègies per resoldre problemes segons diversos autors.
- 2.3 Aprendre matemàtiques resolent problemes.

3. Els problemes matemàtics a l'escola

- 3.1 El plantejament i la resolució de problemes matemàtics a l'escola de manera intuïtiva, creativa i imaginativa.
- 3.2 Dificultats i bloquejos més freqüents dels alumnes d'educació infantil i primària en resoldre problemes matemàtics.
- 3.3 Actuació del mestre davant les dificultats i bloquejos dels alumnes en resoldre problemes matemàtics.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe

- Exposició de continguts per part del professor i/o dels estudiants.
- Resolució i discussió de problemes en grup.
- Exposició a classe, per part dels estudiants, individualment i/o en equip, de treballs que hauran realitzat al llarg de l'assignatura.
- Posada en comú i debats a classe de les lectures proposades al llarg del quadrimestre relacionades amb l'aprenentatge de les Matemàtiques.

Les sessions de treball dirigit

- Activitats de cerca d'informació a la biblioteca i a Internet.
- Explicació als estudiants per part de la professora de les propostes de petits treballs de recerca, que hauran de realitzar en equip.

- Discussió i resolució de problemes en petit grup.
- Posades en comú i debats a nivell d'equips de treball.
- Elaboració de treballs individuals i/o d'equip, que recullin el resultat de les recerques i de les altres activitats

Les sessions de tutoria individual

- Destinades a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada equip de treball i de cada estudiant. Al llarg del quadrimestre cada estudiant haurà de fer un mínim d'una tutoria individual.

El Pla de Treball

El professor el lliurarà als estudiants amb la presentació de cada tema. Conté la planificació i organització de les activitats que es portaran a terme per assolir els objectius del tema. És la base que tot estudiant ha de tenir en compte per planificar tota la feina relacionada amb l'assignatura. La temporalització del pla de treball d'aquesta assignatura està previst per a un total de 12 setmanes lectives i amb una càrrega acadèmica (sessions de classe, sessions de treball global per a cada estudiant de 125 hores de manera que la dedicació setmanal a l'assignatura serà de 10 hores aproximadament).

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

- Elements d'avaluació
 - Acompliment i adequació del pla de treball.
 - Procés individual d'aprenentatge seguit per cada estudiant.
 - Evolució del procés de treball de grup seguit per cada equip de treball.
- Instruments d'avaluació
 - Debat a partir del pla de treball per fer una avaluació global del desenvolupament del tema i les propostes de millora que es considerin pertinents
 - Tutoria individual.
 - Tutories de grup pel seguiment dels treballs de recerca.

Avaluació de resultats

- Elements d'avaluació
 - Activitats de classe, individuals i de grup, especificades en el pla de treball de l'assignatura per a cada tema.
 - Adquisició de coneixements i la seva aplicació pràctica.
- Instruments d'avaluació
 - Treballs i activitats individuals i en equip que es realitzaran durant el quadrimestre.
 - Treball final de l'assignatura.

Criteris d'avaluació

- Els continguts de l'assignatura seran avaluats de manera continuada.
- Per poder avaluar l'assignatura, és obligatòria i imprescindible l'assistència com a mínim a un 80% de les sessions de classe i de treball dirigit, i haver realitzat un mínim d'una tutoria individual dintre de l'hora setmanal de tutoria.
- Pel que fa a la qualificació numèrica de l'assignatura, s'obtindrà a partir dels següents elements:
 - Assistència a classe, participació i realització puntual de les activitats individuals i de grup especificades en el pla de treball de l'assignatura per a cada tema. 20%
 - Realització de treballs i activitats en equip. 25%
 - Realització de treballs i activitats individuals. 25%
 - Realització del treball final de l'assignatura. 30%

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Polya, G. *Cómo plantear y resolver problemas*. Mèxic: Trillas, 1982.
- Mason, J.; Burton, L.; Stacey, K. *Pensar matemàticament*. Barcelona: Labor-MEC, 1988.
- Guzmán, M. *Para pensar mejor. Desarrollo de la creatividad a través de los procesos matemáticos*. Madrid: Pirámide, 1994.
- Stacey, K.; Groves, S. *Resolver problemas: estrategias*. Madrid: Narcea, 2001.
- Puig, L., Cerdán, F. *Problemas aritméticos escolares*. Madrid: Síntesis, 1995.
- Castelnuovo, E. *La geometría*. Barcelona: Ketres, 1981.
- Courant, R.; Robbins, H. *¿Qué es la matemática?*. Madrid: Aguilar, 1955.
- Fisher, R.; Vince, A. *Investigando las Matemáticas*. Madrid: Akal., 1988.
- Gardner, M. *¡Ajá!*. Barcelona: Labor, 1983.
- Kline, M. La naturaleza de las matemáticas. introducció de *Matemáticas en el mundo moderno*. Selecció de M. Kline. Barcelona: Blume, 1974.

Bibliografia complementària:

- Alsina, A. *Desarrollo de competencias matemáticas con recursos lúdico-manipulativos*. Madrid: Narcea, 2004.
- Alsina, C. i altres. *Ensenyar matemàtiques*. Barcelona: Graó, 1995.
- Alsina, C. *Contar bien para vivir mejor*. Barcelona: Rubes, 1998.
- Bolt, B. *Actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1988.
- Bonaldi, J. *Llibre d'enigmes*. Barcelona: Pòrtic, 1999.
- Canals, M.A. *El càlcul mental i la calculadora*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Codina, R.; Enfedaque, J.; Mumbrú, P.; Segarra, L. *Fer matemàtiques*. Vic: Eumo Editorial - Publicacions de la UB - Publicacions de la UAB, 1992.
- Corbalán, F. *La Matemàtica aplicada a la vida cotidiana*. Barcelona: Graó, 1995.
- Domènech, J. *Els problemes de l'observatori*. Badalona: Enigma cards passatemps, 1996.
- García, J.; Bertran, C. *Geometría y experiencias*. Madrid: Alhambra, 1988.
- Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. *Currículum. Educació Primària*. Barcelona: Servei de Difusió i Edicions, 1990.
- Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. *Currículum. Educació Infantil*. Barcelona: Servei de Difusió i Edicions, 1992.
- Gete-Alonso, J.C.; Barrio, V. del *Medida y Realidad*. Madrid: Alhambra, 1989.
- Gorgorió, N. *Matemáticas y educación. Retos y cambios desde una perspectiva internacional*. Barcelona: Graó, 2000.
- Luceño, J.L. *La resolución de problemas aritméticos en el aula*. Archidona: Aljibe, 1999.
- Segarra, L. *Encercla el cercle. Matemàtica recreativa*. Barcelona: Graó, 1987.

Revistes

- Biaix*, revista de la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, 1992.
- L'Escaire*: revista de didàctica de les Matemàtiques. Barcelona: Departament de Matemàtiques i Estadística de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Politècnica de Barcelona, 1979.
- Suma*: revista sobre la enseñanza y aprendizaje de las matemáticas. Granada: Federación Española de Sociedades de Profesores de Matemáticas, 1988.
- Uno*: revista de didáctica de las matemáticas. Barcelona: Graó Educación, 1994.

Psicologia de la Iniciació Esportiva

PROFESSOR: Julio C. Figueroa Aibar

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Conèixer i comprendre els factors psicològics que influeixen en la participació i en el rendiment esportiu.
- Conèixer i comprendre els efectes psicològics que es deriven de la participació en un programa d'iniciació esportiva.
- Proporcionar recursos per desenvolupar i perfeccionar les habilitats psicològiques destinades a millorar el rendiment del professor/entrenador en el moment de treballar en la iniciació esportiva.
- Aplicar els coneixements adquirits durant el curs en diferents esports i àrees d'intervenció.

CONTINGUTS:

1. La iniciació esportiva i el jove en desenvolupament.
2. La iniciació esportiva. Objectius i valors.
3. Desenvolupament psicològics dels nens i nenes a través de l'esport.
4. Motius per a l'inici de la pràctica esportiva.
5. Causes d'abandonament de l'esport.
6. Desenvolupament d'una filosofia de l'entrenament.
 7. L'entrenament eficaç dels entrenadors:
 - 7.1. Per què són tan importants els entrenadors.
 - 7.2. La psicologia de la iniciació esportiva en l'entrenament.
 - 7.3. Els estils d'entrenament.
 - 7.4. Els enfocaments positius vs negatius en l'entrenament.
 - 7.5. Augment en l'eficàcia de l'entrenament en la iniciació esportiva.
 - 7.6. Formació de la unitat i la cohesió d'un grup.
 - 7.7. Aspectes psicològics que intervenen en l'ensenyament efectiu de les habilitats esportives.
 - 7.8. Coneixement i desenvolupament de les facultats de comunicació, principis de reforç i de motivació.
 - 7.9. Coneixement de com l'estrès afecta el jove esportista.
 8. La competició en la iniciació esportiva:
 - 8.1 Importància de la participació dels joves en competicions esportives.
 - 8.2 Motius de la participació dels infants en competicions esportives.
 - 8.3 Causes d'abandonament dels joves en les competicions esportives.
 9. La interacció amb els pares:
 - 9.1 Tasques dels pares en la iniciació esportiva.
 - 9.2 Tipus de pares problemàtics en les relacions pares-esportistes.
 - 9.3 Assessorament psicològic als pares d'esportistes joves.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran per organitzar les idees clau del tema que després l'estudiant haurà d'ampliar i aprofundir amb les fonts d'informació bàsica i complementària de cada tema. Així a les sessions de classe es faran exposicions orals per part de la professor, visionat de pel·lícules i documentals, etc.

Les sessions de treball dirigit consistiran a treballar el programa a partir de les explicacions a classe, la participació dels estudiants mitjançant lectures obligatòries i l'aplicació dels coneixements adquirits en exercicis pràctics.

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Allarg del curs cada estudiant haurà fer dues tutories individuals.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar un treball en grup que permetria a cada estudiant desenvolupar i perfeccionar les habilitats psicològiques destinades a millorar el rendiment del professor/entrenador en el moment de treballar en la iniciació esportiva i per aplicar els coneixements adquirits durant el curs en diferents esports i àrees d'intervenció.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Tutoria individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup pel seguiment del pla de treball.

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe
- Una prova escrita.
- Presentació oral del treball en grup relacionat amb el programa de l'assignatura: Aquest treball consistirà en l'aplicació dels conceptes teòrics exposats a classe a un cas pràctic. La nota resultant farà mitjana amb la nota obtinguda de manera individual en la prova escrita.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Balaguer, I. *Entrenamiento psicológico en el deporte*. València: Albatros Educación, 1994.
- Blázquez, D. *La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Barcelona: INDE, 1998.
- Cruz, J. *Factores motivacionales en el deporte infantil y asesoramiento psicológico a entrenadores y padres*. Dins Jaume Cruz (Ed.). *Psicología del deporte*, pp. 147-174. Madrid: Síntesis Psicología, 1997.
- Figuerola, J. *Aspectos psicológicos implicados en el aprendizaje de la técnica y la táctica del fútbol*. Dins Julio Figuerola, J. i Colomer. *Vídeos, Secretos del fútbol I y II*. Barcelona: PR Vídeo, 1999.
- Gordillo, A. Orientaciones psicológicas en la iniciación deportiva. *Revista de psicología del deporte*, 1, 27-36, 1992.
- Linaza, J. i Maldonado, A. *Los juegos y el deporte en el desarrollo psicológico del niño*. Barcelona: Anthropos, 1987.
- Martens, R. i altres. *El entrenador*. Barcelona: Hispano Europea, 1995.
- Riera, J. *Fundamentos del aprendizaje de la técnica y la táctica deportivas*. Barcelona: INDE, 1989.
- Roberts, G. *Actividad física competitiva para niños: consideraciones de la psicología del deporte*. Dins *Actas I Congreso Nacional de psicología de la actividad física y del deporte*, pp. 48-62. Esplugues de Llobregat, Barcelona: ACPE Direcció General de l'Esport, 1986.
- Valiente, L.; Figuerola, J.; Boixados, M.; Torregrosa, M.; Rodríguez, M. i Cruz, J. "Impacto de una campaña de promoción del fairplay y la deportividad en el deporte en edad escolar". *Cuadernos de psicología del deporte*, 1, 10-17, 2001.

Bibliografia complementària:

- Scanff, C. i Bertsch, J. *Estrés y rendimiento*. Barcelona: INDE, 1999.
- Smith, R. and Smoll, F. *Way to go, coach*. Portola Valley, California: Warde Publishers, Inc., 1996.
- Smoll, F. *Relaciones padres-entrenador: mejorar la calidad de la experiencia deportiva*. Dins J.M. Williams. *Psicología aplicada al deporte*, pp. 92-106. Madrid: Biblioteca Nueva, 1991.
- Smith, R. *Principios de reforzamiento positivo y feedback de la ejecución*. Dins J.M. Williams. *Psicología aplicada al deporte*, pp. 75-90. Madrid: Biblioteca Nueva, 1991.
- Weinberg, R. S. i Gould. *Facilitación del crecimiento y el desarrollo psicológico: desarrollo psicológico de los niños a través del deporte*. Dins *Fundamentos de psicología del deporte y el ejercicio físico*, pp. 523-541. Barcelona: Ariel Psicología, 1996.

Lesions esportives i recuperació funcional

PROFESSOR: Francesc Marín i Serrano

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Conèixer els mecanismes de producció de les lesions esportives més freqüents.
- b) Conèixer els mètodes de tractament i recuperació funcional en les lesions esportives més freqüents.
- c) Conèixer, planificar i aplicar mètodes de prevenció en les lesions esportives.
- d) Planificar la recuperació funcional de les lesions esportives, des del punt de vista del preparador físic.

CONTINGUTS:

1. Lesions esportives. Introducció
 - a. Mecanismes de producció.
 - b. Prevenció.
 - c. Mètodes de tractament.
- d. Mètodes de recuperació.
 2. Tipus de lesions
 - a. Lligaments.
 - b. Tendons.
 - c. Ossos.
 - d. Músculs.
 - e. Articulacions.
 - f. Cartílegs de creixement.
 3. Lesions més freqüents segons la localització i l'esport.
 - a. Extremitat superior.
 - b. Extremitat inferior.
 - c. Columna vertebral.
 - d. Traumatismes cefàlics i toracoabdominals.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe: exposició oral per part del professor per conèixer les idees principals sobre els temes a treballar.

Les sessions de treball dirigit:

1. Desenvolupar alguns aspectes teòrics exposats a classe.
2. Discussió en grups i debats sobre temes d'actualitat esportiva relacionats amb les lesions.
3. Exposició d'experiències pròpies dels alumnes.
4. Treball de en grup.
5. Treball personal: activitats sobre els continguts.
6. Entrevistes.
7. Tutories

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Assistència, participació, implicació, continguts i exposició en treballs de grup. (20 % nota final)

Avaluació de resultats:

- Treball final individual (30 % nota final)
- Examen final (50 % nota final)

BIBLIOGRAFIA:**Bibliografia bàsica:**

- Einsingbach Thomas. *La Recuperación muscular en la fisioterapia y en la rehabilitación*. Barcelona: Paidotribo, 1994.
- Kerr Avice. *Enfermería traumatológica cuidados iniciales de urgencia*. Madrid: Alhambra, 1983.
- Renström, P.A.F.H.. *Prácticas clínicas sobre asistencia y prevención de lesiones deportivas*. Barcelona: Paidotribo, 1999.
- Prentice William E. *Técnicas de rehabilitación en la medicina deportiva* Barcelona: Paidotribo, 2001.
- Blandine Calais-Germain. *Anatomía para el movimiento*. Barcelona: Los Libros de La Liebre de Marzo, 1994.

Bibliografia complementària:

- Rafael Ballesteros Massó. *Traumatología i medicina delportiva* Madrid: Thomson / Paraninfo, 2002.
- Horn, Hans-George. Steinmann, Hans-Jürgen. *Entrenamiento médico en rehabilitación*. Barcelona: Paidotribo, 2005.
- Hüter-Becker, A.; Schewe, H.; Heipertz, W. *La rehabilitación en el deporte*. Barcelona: Paidotribo, 2005.
- Prentice, William E. *Técnicas de rehabilitación en la medicina deportiva*. Barcelona: Paidotribo, 2001.

Metodologia de la Investigació aplicada a l'Activitat Física i l'Esport

PROFESSORA: Montserrat Martín i Horcajo

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Familiaritzar l'alumnat amb el món de la investigació i entendre la importància del seu desenvolupament en el futur professional de la llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.
- b) Comprendre les possibilitats i alhora limitacions del mètode científic.
- c) Conèixer els diferents mètodes d'investigació quantitativa i qualitativa en relació als models de recerca en els quals es fonamenten.
- d) Conèixer diferents mètodes d'anàlisi i tractament dels resultats.
- e) Planificar i redactar un projecte d'investigació en qualsevol àmbit de les ciències de l'activitat física i l'esport per a la seva possible posterior realització.

CONTINGUTS:

1. El procés d'investigació.
 - 1.1. La pregunta inicial
 - 1.2. L'exploració
 - 1.3. La problemàtica - Fonamentació teòrica
 - 1.4. L'elecció del mètode.
 - 1.5. La recollida de dades.
 - 1.6. L'anàlisi dels resultats.
 - 1.7. Conclusions.
- 1.8. La redacció de l'informe final.
 2. Els mètodes quantitativs.
 - 2.1. Definició i conceptes bàsics d'estadística.
 - 2.2. Tècniques de mostratge.
 - 2.3. Tècniques estadístiques amb el programa SPSS
 - 2.4. Anàlisi estadística dels resultats.
 3. Els mètodes qualitativs.
 - 3.1. Definició i conceptes del mètode qualitatiu.
 - 3.2. L'observació
 - 3.3. Mètodes per a recollir informació.
 - 3.4. Anàlisi de la informació.
 4. El projecte d'investigació.
 - 4.1. La seva necessitat.
 - 4.2. La seva relació amb el procés d'investigació.
 - 4.3. La seva redacció i presentació.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe consten d'explicacions inicials per part de la professora per introduir els conceptes claus de cada un dels quatre temes.

Les sessions de treball dirigit requereixen que l'alumnat es distribueixi en petits grups de treball i discussió en relació als interessos mostrats pels diferents àmbits de recerca: entrenament esportiu, educació, gestió i salut. En aquestes sessions l'alumnat haurà de complementar les explicacions realitzades en les sessions classe amb lectures individuals obligatòries, les quals són imprescindibles per comprendre i

aplicar els continguts teòrics en la realització del treball de recerca. També forma part de les sessions de treball dirigit sessions pràctiques realitzades als ordinadors per experimentar i aprendre tècniques estadístiques amb el programa SPSS.

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant, aprenentatge que es veurà reflectit en la realització d'un projecte d'investigació.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que cada estudiant ha de realitzar per a la comprensió i assimilació de cada un dels continguts del curs. El calendari específic de treball de cada tema es lliurarà al començament de cada tema.

AVALUACIÓ:

Avaluació del procés

- Lectura dels textos corresponents per poder participar activament en les discussions generades entorn als temes explicats en les sessions de classe.
- Assistència a les classes pràctiques de SPSS i realització d'exercicis estadístics.
- Tutories individualitzades per a fer el seguiment d'aprenentatge mitjançant la confecció d'un projecte d'investigació.
- Tutories en petits grups per a fer el seguiment del treball de discussió i reflexió en torn a la investigació científica.

Avaluació dels resultats:

- Realització d'exercicis d'estadística (20% de la nota final)
- Presentació d'un treball individual: descripció i anàlisi crítica d'alguna investigació realitzada en l'àmbit de les ciències de l'activitat física i l'esport (20% de la nota final)
- Presentació d'un projecte d'investigació individual original relacionada amb un dels quatre àmbits de l'activitat física i l'esport (60% de la nota final).

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Dane, F.C. *Mètodes de recerca*. Barcelona: Universitat Oberta – Proa, 1997.
- Estruch, J. El conflicte quantitatiu/qualitatiu: un fals problema. Dins *Técnicas Qualitatives en Ciències Socials*. Barcelona. Societat catalana de sociologia, 1992.
- García Ferrando, M.; Ibáñez, J, & Alvira, F. *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Editorial, 1994.
- García Ferrando, M. Socioestadística. *Introducción a la estadística en sociología*. Madrid: Alianza Editorial, 1985.
- Gilli, G.A. *Como se investiga: Guía de investigación social para no especialistas*. Barcelona: Avance, 1975.
- Heinemann, K. *Introducción a la metodología de la investigación empírica*. Barcelona: Editorial Paidotribo, 2003.
- Martínez del Castillo, J.; Puig, N.; Fraile, A, & Boixeda, A. *Estructura ocupacional del deporte en España. Encuesta en los sectores de entrenamiento, animación, docencia y dirección*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia, Consejo Superior de Deportes, 1991b.
- Quivy, R & Campenhoudt, L. *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder, 1997.
- Rodríguez Osuna, J. *Métodos de muestreo*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1991.

Bibliografia complementària:

- Barlow, D & Hersen, M. *Diseños experimentales de caso único*. Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- Durán, J. *El vandalismo en el fútbol. Una reflexión sobre la violencia en la sociedad moderna*. Madrid: Gymnos editorial, 1996.
- Corcuff, P. *Las nuevas sociologías*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.

- Diversos autores. *Enseñanza de las actividades físicas y deportivas. Observaciones e investigación*. Málaga: Unisport, 1986.
- Fraile, A. *El maestro de educación física y su cambio profesional*. Salamanca: Amarú ediciones, 1995.
- Guba, E. "Criterios de credibilidad en la investigación naturalista". A Gimeno-Sacristan i Pérez Gómez (Coord.). *La enseñanza: su teoría y su práctica*. Madrid: Akal Universitaria, 1983.
- Hammersley, R. & Atkinson, P. *Etnografía. Métodos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1994.
- King, G. Et al. *El diseño de la investigación social. La inferencia científica en los estudios cualitativos*. Madrid: Alianza Editorial, 2000.
- Pujadas Muñoz, J. J. *El método biográfico: el uso de las historias de vida en ciencias sociales*. Madrid, Centro de Investigaciones Sociológicas, 1992.
- Sandín, M. *Investigación cualitativa en educación fundamentos y tradiciones*. Madrid: McGraw-Hill, 2003.
- Taylor, S. J.; Bogdan, R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1992.
- Woods, P. *Experiencias críticas en la enseñanza y el aprendizaje*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Woods, P & Hammersley, M. *Género, cultura y etnia en la escuela*. Barcelona: Paidós, 1996.

Aspectes didàctics i organitzatius de l'ESO

PROFESSORA: Gemma Boluda i Viñuales

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Conèixer el caràcter global, interdisciplinar i transversal del currículum mitjançant la integració de diferents àrees
- b) Adquirir coneixements que permetin a l'estudiant adoptar estils de vida saludables, afavorint el seu desenvolupament integral
- c) Proposar activitats perquè els alumnes puguin confeccionar programes específics de millora a través de l'activitat física
- d) Entendre les diferències entre actituds, valors i normes
- e) Participar activament en una proposta interdisciplinar: el rock acrobàtic

CONTINGUTS:

Aspectes teòrics

1. L'Educació Física i els seus continguts de valors
 - 1.1. L'educació en valors, està de moda?
 - 1.2. Relacions entre actituds, valors i normes
 - 1.3. El treball de l'actitud i els valors des de l'Educació Física
 2. La interdisciplinarietat
 - 2.1. Globalitat i interdisciplinarietat, per què?
 - 2.2. Propostes actuals de canvi: l'escola que volem
 - 2.3. Relació dels blocs d'Educació Física amb altres àrees
 3. Continguts transversals
 - 3.1. Característiques dels continguts transversals
 - 3.2. Raons i necessitats de la seva incorporació
 - 3.3. Criteris per assegurar el seu tractament
 - 3.4. Continguts transversals que podem treballar des de l'àrea d'Educació Física
 - 3.4.1. Educació per la pau
 - 3.4.2. Educació vial
 - 3.4.3. Educació del consumidor
 - 3.4.4. Educació ambiental
 - 3.4.5. Educació per la salut
 - 3.4.6. Educació per la igualtat d'oportunitats pels dos sexes
- Aspectes pràctics
4. El rock acrobàtic: passos bàsics i elaboració d'una coreografia.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran per exposar les idees principals del temari, el qual haurà de ser desenvolupat més a fons per l'estudiant a través de la lectura d'articles i el visionat de pel·lícules.

Les sessions de treball dirigit serviran per:

- Treballar el projecte final que l'estudiant haurà de lliurar, sobre un aspecte interdisciplinar o transversal relacionat amb l'assignatura.
- Solucionar demandes específiques relacionades amb la lectura d'articles o visionat de pel·lícules en l'elaboració del temari.

Les sessions de tutoria individual es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Caldrà fer al llarg del quadrimestre una tutoria individual com a mínim.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'aprofundiment dels temes impartits al llarg de l'assignatura. Anirà acompanyat d'un calendari que es lliurarà al ritme que es consideri adient, per tal que l'estudiant pugui anar planificant el treball a realitzar per cada unitat temàtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- S'avaluarà el progrés seguit en l'elaboració del projecte final de l'assignatura. Cal assistir a un mínim del 75% de les sessions dirigides per presentar el projecte en la primera convocatòria.
- Es valoraran les activitats demanades sobre els diferents articles i pel·lícules.
- Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup de seguiment del projecte pràctic.

Avaluació de resultats:

Per aprovar l'assignatura, cal:

- Assistència activa i participativa a les sessions dirigides i pràctiques (mínim del 75% d'assistència en cadascuna). En cas de no complir l'assistència: examen teòric en segona convocatòria.
- Realització d'un projecte final d'aplicació dels continguts treballats (70%)
- Realització i posada en pràctica d'una coreografia de rock acrobàtic (30%)
- Assistència a una tutoria individual com a mínim

(Cal aprovar els quatre punts per separat)

En segona convocatòria :

- Realització d'un projecte final d'aplicació dels continguts treballats (50%)
- Examen teòric dels continguts desenvolupats (50%)

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Delgado, M., Tercedor, P. *Estrategias de intervención en educación para la salud desde la Educación Física*. Barcelona: Inde, 2002
- Devís, J., Peiró, C. *Nuevas perspectivas curriculares en educación física: la salud y los juegos modificados*. Barcelona: Inde, 1992.
- Diversos autors *Educación en valores en Educación Física*. Gobierno Vasco. Departamento de Educación, Universidades e Investigación, 1999.
- Gutiérrez Sanmartín, M. *Manual sobre valores en la Educación Física y el deporte*. Paidós: Barcelona, 2003.
- Lucini, F. *Temas transversales y educación en valores*. Madrid: Anaya, 1994.
- Palos, J. i altres. *Estrategias para el desarrollo de los temas transversales en el currículum*. ICE Universitat de Barcelona: Horsori, 2000.
- Prat, M., Soler, S. *Actitudes, valores y normas en la Educación Física y el deporte*. Barcelona: Inde, 2003.
- Ruíz Omeñaca, J.V. *Pedagogía de los valores en la Educación Física*. Madrid: CCS, 2004.

Biomecànica de les tècniques esportives. L'anàlisi del moviment

PROFESSORA: Xantal Borràs i Boix

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS::

1. Aprofundir en el coneixement de la biomecànica esportiva.
2. Ser capaç d'anàlitzar un moviment esportiu mitjançant els coneixements biomecànics adquirits.
3. Conèixer diversos instruments de valoració biomecànica i la seva aplicació per a l'anàlisi del moviment.
4. Saber utilitzar les tècniques d'imatge per a l'anàlisi del moviment.

CONTINGUTS:

1- L'anàlisi de moviment

- 1.1. Estructura de l'anàlisi del moviment
- 1.2. Tipus d'anàlisi: qualitatiu, quantitatiu.

2- Instruments d'anàlisi biomecànica

- 2.1. Mètodes d'anàlisi cinemàtica
 - 2.1.1. Tècniques d'imatge. Com realitzar una filmació.
- 2.2. Mètodes d'anàlisi cinètica.

3- Anàlisi de les tècniques esportives

- 3.1. Patrons de moviment de la tècnica esportiva
 - 3.1.1. Cadenes cinètiques obertes i tancades.
 - 3.1.2. Patró de la marxa i la cursa.
- 3.2. Ergonomia
 - 3.2.1. Llei de la palanca
 - 3.2.2. Anàlisi de la postura.
 - 3.2.3. Anàlisi en els exercicis de musculació.
 - 3.2.3.1. Mitjans de treball amb sobrecàrregues: propi cos, màquines, peses lliures.
 - 3.2.3.2. Control postural i postures bàsiques per a la realització dels exercicis.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran per introduir conceptes teòrics necessaris per al desenvolupament de l'assignatura i es duran a terme a partir d'explicacions de la professora, visionat d'imatges enregistrades. No es descarta alguna visita en algun centre específic.

Les sessions de treball dirigit estan orientades a realitzar una sèrie de pràctiques guiades que l'estudiant haurà d'executar de manera individual o en petits grups. Aquestes pràctiques aniran orientades al coneixement dels diferents instruments d'anàlisi biomecànica i al mateix procés d'anàlisi de la tècnica esportiva.

Les sessions de tutoria es realitzaran en petits grups i destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge.

AVALUACIÓ:

L'assignatura es superarà si en queden assolits satisfactòriament els objectius.

Avaluació del procés:

- Es valorarà l'assistència i participació a les sessions pràctiques i a les tutories.

- El seguiment de les classes pràctiques es farà mitjançant qüestionaris que l'estudiant haurà de respondre i lliurar en finalitzar la sessió o dins del termini establert per la professora.

Avaluació de resultats:

- Assistència, participació i realització de les pràctiques i tutories (40%)
- Realització d'un examen final (60%)

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Aeberg, E. *Biomechanically correct. Realistic Individualized Professional Training Services*. Texas: USA, 1996.
- Ahonen, et al. *Kinesiología y Anatomía aplicada a la actividad física*. Barcelona: Paidotribo, 1996.
- Allard, P.; Blanchi, J.-P. *Analyse du mouvement humain par la biomécanique*. Décarie Éditeur, 1996. Paidotribo, 2001.
- Delavier, F. *Guía de los movimientos de musculación. Descripción anatómica*.
- Enkoa, R. M. *Neuromechanical Basis of Kinesiology*. Human Kinetics, 1994.
- Fucci, S.; Benigni, M.; Fornasari, V. *Biomecánica del aparato locomotor aplicada al acondicionamiento muscular*. Mosby / Doyma, 1995.
- Greene, D. P.; Roberts, S. L. *Kinesiology. Movement in the context of activity*. Mosby, 1999.
- Grosser, M.; Hermann, H.; Tusker, F.; Zintl, F. *El movimiento deportivo. Bases anatómicas y biomecánicas*. Barcelona: Hay, J. G. *The biomechanics of sport techniques*. Prentice Hall, 1993.
- Miralles, R. C. *Biomecánica clínica del aparato locomotor*. Masson, 1998.
- Whired, R. *Athletic Ability & the Anatomy of Motion*. Wolfe Medical Publications Ltd, 1992.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Aguado, X. *Eficacia y técnica deportiva. Análisis del movimiento humano*. INDE, 1993.
- Dorado, C., Dorado, N., Sanchís, J. *Abdominales, para un trabajo muscular abdominal más seguro y eficaz*. Paidotribo, 2001.
- Hainaut, K. *Introducción a la Biomecánica*. JIMS, 1976.
- McGinnis, P. M. *Biomechanics of sport and exercise*. Human Kinetics, 1999.
- Neiger, H. *Estiramientos analíticos manuales*. Ed. Panamericana, 1998.
- Kapandji, A. I. *Fisiología articular 1: Miembro superior*. Ed. Médica Panamericana, 2001.
- Kapandji, A. I. *Fisiología articular 2: Miembro inferior*. Ed. Médica Panamericana, 2001.
- Kapandji, A. I. *Fisiología articular 3: Tronco y Raquis*. Ed. Médica Panamericana, 2001.

Activitats a la Natura II

PROFESSOR: Eduard Comerma i Torras

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Conèixer les activitats físicoesportives en el medi natural de muntanya i les seves exigències físiques i materials.
- Planificar activitats de muntanya adaptades a diferents nivells.
- Desenvolupar processos d'ensenyament de les activitats de muntanya.
- Practicar algunes tècniques de progressió, seguretat i salvament.
- Proporcionar unes experiències de pràctica personal i de vivència de grup per afavorir la cohesió, la cooperació i la interrelació entre els seus components.

CONTINGUTS:

1. El medi natural de muntanya.
 - 1.1. Característiques generals.
 - 1.2. La geologia i l'ecologia.
2. Meteorologia a muntanya.
 - 2.1. Atmosfera, radiacions, temperatura, vent, pressió, humitat i núvols.
 - 2.2. Circulació atmosfèrica, masses d'aire, anticiclons, depressions i precipitacions.
 - 2.3. Prediccions i situacions típiques.
 - 2.4. Risc d'allaus.
3. Orientació i cartografia.
 - 3.1. Concepte.
 - 3.2. Utilització del GPS.
 - 3.3. Interpretació i treball sobre mapes i ortofotos.
4. Activitats físicoesportives en el medi natural de muntanya.
 - 4.1. Pràctica de diferents activitats físicoesportives en aquest medi.
 - 4.2. Estudi i pràctica de les tècniques bàsiques de diferents activitats.
 - 4.3. Metodologies per l'ensenyament de diferents activitats de muntanya.
 - 4.4. Mètodes bàsics d'entrenament a muntanya.
 - 4.5. El Material i la seva importància.
5. Seguretat a muntanya.
 - 5.1. Conceptes bàsics.
 - 5.2. La prevenció, la seguretat i el salvament en activitats en el medi natural.
 - 5.3. Plans d'emergència.
 - 5.4. Adaptacions a l'alçada.
6. El desenvolupament professional.
 - 6.1. La legislació vigent.
 - 6.2. Les titulacions actuals.
 - 6.3. La gestió i la coordinació.
 - 6.4. La planificació d'activitats.

METODOLOGIA:

A les sessions de classe es combinaran una part teòrica de conceptes bàsics de l'assignatura, amb una part pràctica on es treballaran algunes d'aquestes activitats i les seves tècniques corresponents.

Les sessions de treball dirigit serviran per desenvolupar l'aplicació dels continguts dels temes del curs realitzant propostes de planificació i ensenyament de diferents activitats de muntanya.

Les sessions de tutoria individual es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliurarà al començament de cada tema a fi que l'estudiant planifiqui el treball a realitzar per a cada unitat temàtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Participar de forma activa i interessada a les sessions pràctiques. 20%
- Activitats proposades durant l'assignatura. 15%
- Seguiment del treball proposat a l'assignatura. 15%

Avaluació de resultats:

- Presentació del treball final de l'assignatura. 20%
- Realització d'un examen escrit, que s'ha d'aprovar, al final de l'assignatura. 30%

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Diversos Autors *Certificado de Iniciación al Montañismo*. Huesca: Barrabes, 2001.

Fleming, J. *Todo sobre el mapa y la brújula*. Madrid: Desnivel.

López, Rafael. *Senderisme*. Tarragona: Arola Editors, 1999.

Diputació de Barcelona. *Estudi sobre la pràctica sostenible de l'esport en el medi natural*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1998.

Escuela Española de Técnicos de Orientación. *Manual de iniciación al deporte de orientación*. Madrid: Agrupación Española de clubes de Orientación.

Catalunya. Llei 56/2003, de 4 de febrer, pel qual es regules les activitats físicoesportives en el medi natural. DOGC núm. 3838

Krakauer, Jon. *La febre del cim*. Barcelona: Editorial Empúries, 1999.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Diversos Autors *Juegos de escalada*. Barcelona: Inde.

École Française de Descente de Canyon i Fédération Française de Speleologie. *Manual técnico de descenso de cañones*. Madrid: Desnivel, 2001.

Elzière, C. *Caminar por la montaña*. Madrid: Desnivel.

Guillén, R.; Lapetra, S.; Casterad, J. *Actividades en la Naturaleza*. Barcelona: Inde.

Martínez, J. *Manual de espeleología*. Madrid: Desnivel.

Núñez, T. *Cuerdas y nudos de alta resistencia*. Madrid: Desnivel.

Rander, J. *Una escalada segura en roca*. Barcelona: Paidotribo.

Sicilia Camacho, A.; Rivadeneyra Sicilia, M. *Unidades didàcticas para secundaria VIII: Orientación*. Barcelona: Inde.

Canals, J.; Hernández, M.; Soulié, J. *Entrenamiento para deportes de Montaña*. Madrid: Desnivel, 2004.

Puch, C. *Introducción al sistema global de posición*. Madrid: Desnivel, 2003.

L'Educació a Catalunya

PROFESSORA: Anna Girbau Ferrés

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

L'estudi d'aquesta assignatura té com a objectiu principal comprendre la situació actual de l'educació a Catalunya a través de l'estudi de les diferents etapes, experiències i realitzacions des de fa cent anys, situades en el context de cada moment històric.

CONTINGUTS:

L'assignatura compren dos blocs temàtics, un primer teòric on es repassen les grans aportacions educatives esdevingudes fins a la dècada dels anys 70, a partir de l'estudi aprofundit d'experiències concretes; i un segon bloc que assaja una aproximació a la realitat de l'escola a partir d'un treball de camp històric en una escola concreta.

1. Canvi de segle: L'aportació de les iniciatives particulars
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. La realitat escolar
 - c. Els ateneus obrers
 - d. L'aportació de Francesc Ferrer i Guardia i l'Escola Moderna
2. De la Mancomunitat fins a 1930: la tasca pedagògica dels mestres
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. Elements per la consolidació d'una nova cultura pedagògica
 - c. Elements per la millora de la instrucció popular
 - d. Les colònies escolars
 - e. La tasca pedagògica dels mestres: Alexandre Galí, Rosa Sensat, Artur Martorell, Pere Vergés
3. El temps de la República: la preocupació per la preparació dels mestres
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. Formació i projecció dels mestres
 - c. L'escola Normal de la Generalitat
 - d. Els mestres públics i la renovació pedagògica
 - e. La Universitat Autònoma de Barcelona. El seminari de Pedagogia
4. L'educació en temps de guerra: el CENU
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. L'esforç legislatiu
 - c. Implicacions pràctiques de la nova proposta política
5. De la dictadura franquista fins a 1975: la repressió i la resistència
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. La repressió franquista a l'escola
 - c. Franquisme i educació. L'escola tradicional
 - d. La resistència en el camp educatiu. De les escoles actives als moviments socials. L'escoltisme
 - e. L'escola de mestres «Rosa Sensat». El moviment de mestres i les escoles d'estiu
6. L'educació en l'etapa democràtica
 - a. Context sociocultural i polític
 - b. L'evolució del sistema educatiu: constants, necessitats i reformes

METODOLOGIA:

Les sessions de classe es desenvoluparan mitjançant exposicions orals per part de la professora, anàlisis col·lectives al voltant de documents i altres (textos, audiovisuals, etc.)

En **Les sessions de treball dirigit** es realitzaran col·lectivament i en petit grup, diversos treballs que tindran continuïtat en les sessions de classe.

En **Les sessions de tutoria individual** es farà un seguiment individual de cada estudiant i s'analitzaran les sessions de classe i de treball dirigit.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

L'avaluació serà continuada i es valorarà l'assistència i la participació activa en les diferents sessions i es seguirà el procés d'elaboració del treball de recerca històrica

Avaluació de resultats:

L'avaluació inclourà

- 1.- Examen sobre el bloc teòric
- 2.- Treball de recerca històrica

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Carbonell, J., *L'Escola Normal de la Generalitat (1931-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1977.

González-Agàpito, J. (dir.), *L'Escola Nova Catalana (1900-1939)*. Vic: Eumo Editorial, 1993.

González-Agàpito, J. *Tradició i renovació pedagògica, 1898-1939*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, Abadia de Montserrat, 2002.

Fontquerni, E.; Ribalta, M. *L'ensenyament a Catalunya durant la guerra civil. El CENU*. Barcelona: Barcanova, 1982

Monés, J. *L'Escola a Catalunya sota el franquisme*. Barcelona. Ed. 62, 1981.

Solà, P. *Educació i moviment llibertari a Catalunya (1901-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1980.

Solà, R. *L'Escola Ton i Guida*. Barcelona: Ed. 62, 2003.

Diversos autors, *Pedagogia a Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume I, 1999.

Diversos autors, *La renovació pedagògica a Catalunya des de dins (1940-1980)*. Barcelona: Ed. 62, 2001.

Diversos autors, *Un segle d'escola a Barcelona. Acció municipal i popular. 1900-2003*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona / Octaedro, 2003.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Escolano, A., (dir.) *Historia ilustrada del libro escolar en España*. Madrid: Fundación Germán Sánchez, 1997.

Domènech, S. *Manuel Ainaud i la tasca pedagògica a l'Ajuntament de Barcelona*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.

Galí, A. *Història de les institucions i del moviment cultural a Catalunya. 1900-1939*. Barcelona: Fundació Alexandre Galí, 1981.

González-Agàpito, J. *Bibliografia de la Renovació Pedagògica i el seu context (1900-1939)*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1977.

Marquès, S., *L'Escola Pública durant el Franquisme. La província de Girona (1939-1955)*. Barcelona: PPU, 1993.

González-Agàpito, J., Marquès, S. *La repressió del professorat a Catalunya sota el franquisme (1939-1943)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1996.

Monés, J., *El pensament escolar i la renovació pedagògica a Catalunya (1833-1939)*. Barcelona: La Magrana, 1977.

Monés, J. *L'Escola Norma! de Barcelona (1845-1972)*. Barcelona: Publicacions UB, 2000.

Navarro, R. *L'educació a Catalunya durant la Generalitat (1931-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1979.

Dramatització

PROFESSORA: Dolors Rusiñol Cirera
CRÈDITS: 6 (5 ECTS)
PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Donar recursos al futur mestre perquè pugui utilitzar el joc dramàtic com a eina educativa que li permeti fomentar la investigació, l'observació, la imaginació i la capacitat de creació.

Conèixer l'estructura dramàtica i les tècniques expressives que la configuren.

Potenciar la comunicació i la creació.

Facilitar una experiència pràctica de realització completa d'un projecte dramàtic.

CONTINGUTS:

- 1) El joc dramàtic, eina pedagògica:
- 2) Estudi dels elements que conformen l'estructura dramàtica.
 - a) Tema.
 - b) Argument.
 - c) conflicte.
 - d) Personatges.
 - e) Temps.
 - f) Espai
- 3) Coneixements de diverses tècniques dramàtiques.
 - a) Teatre
 - b) Titelles
 - c) Ombres Xineses
 - d) Mim
 - e) Dansa
- 4) Realització d'un muntatge dramàtic (teatre, titelles, ombres xineses).
 - a) Selecció de textos.
 - b) Confecció del guió dramàtic.
 - c) Posada en escena.
 - d) Selecció de músiques.
 - e) Escenografia.
 - f) Vestuari.
 - g) Maquillatge.
 - h) Il·luminació.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe: La classe és fonamentalment pràctica. Després d'una exposició dels conceptes clau de cada tema per part del professor, es faran exercicis individuals i en grup relacionats amb el tema tractat i amb continguts que apropin l'estudiant als objectius generals de l'assignatura.

Les sessions de treball dirigit: A cada sessió es donarà una explicació dels conceptes a treballar, i a partir d'aquí es distribuïran els grups de treball per tal d'investigar i experimentar les pròpies propostes, consolidar-les amb l'ajut del professor, si cal, i mostrar-les als companys de classe per compartir i confrontar experiències i opinions

Les sessions de tutoria individual: Quan l'estudiant o el professor ho considerin necessari es faran tutories individuals.

AVALUACIÓ:

L'assistència a classe és obligatòria. Per tenir dret a avaluació s'ha d'assistir com a mínim al 80% de les classes.

Hi haurà una lectura obligada d'un llibre, el títol del qual s'anunciarà oportunament a principi de curs.

Avaluació de procés:

Es valorarà l'actitud, l'esforç, la participació i l'habilitat

Es valoraran els exercicis les activitats realitzades a les sessions de classe

Es valorarn els tallers presentats en les sessions de treball dirigit

S'haurà d'assistir a una representació de teatre professional i a una de teatre infantil i fer-ne una crítica tant dels elements tècnics com artístics.

Avaluació de resultats:

La qualificació final serà el resultat de la avaluació de proces i dels treballs escrits realitzats (crítiques i del treball sobre un llibre de lectura obligatòria).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Álvarez-Nóvoa, C. *Dramatización el teatro en el aula*. Barcelona: Octaedro, 1995.

Barret, G. *Pedagogía de la expresión dramática*. Montreal: Recherche en Expression, 1991.

Bassols, M. *Expresión-comunicación y lenguajes en la práctica educativa*. Barcelona: Octaedro, 2003.

Eines, J.; Mantovani, A. *Didáctica de la dramatización*. Barcelona: Gedisa, 1997.

Fores, A; Vallvé, M. *El teatro de la mente y las metáforas educativas*. Ciudad Real: Ñaque

Laferrère G. *La pedagogía puesta en escena el artista pedagogo y el modelo de formación basado en la mezcla...*
Ciudad Real: Ñaque, 1997.

Laferrère, G. *Prácticas creativas para una enseñanza dinámica*. Ciudad Real: Ñaque, 1997.

Motos, T.; Navarro, A. *El paper de la dramatització en el currículum*. Barcelona: Graó, 2003.

Motos, T.; Tejedó, F. *Prácticas de dramatización*. Barcelona: Humanitas, 1987.

Root-Bernstein, R.I.M. *El secreto de la creatividad*. Barcelona; Kairós, 2002.

Slade, P. *Expresión dramática infantil*. Madrid: Santillana, 1978.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Aymerich, C.; Aymerich, M. *Signos de la comunicación*. Barcelona: Teide, 1985.

Aymerich, M.; Aymerich, C. *L'expressió mitjà de desenvolupament*. Barcelona: Llar del llibre, 1980.

Bont, D. *Teatro por y para niños*. Barcelona: Leda, 2000.

Cervera, J. *Comunicación y expresión oral y escrita. La dramatización como recurso*. Barcelona: Graó, 1995.

Farreny, T. *Pedagogia de la expresion*. Ciudad Real: Ñaque

Hugas, À. *El llenguatge del cos i la dansa a l'educació infantil*. Barcelona: Rosa Sensat / Edicions 62, 1995.

Lázaro Cantarín J. *Taller de teatro*. Madrid: CCS, 2001.

Jiménez Ortega J. *Vamos a hacer teatro método de iniciación al teatro para la educación primaria*. Madrid: Visor, 1996.

Motos, T.; Aranda, L.G. *Práctica de expresión corporal*. Ciudad Real: Ñaque.

Peña Casano, J. *Manual del Logopeda*. Barcelona. Masson, 1991.

Perez Planet, C. *La dansa, ballem amb músiques ètniques i populars*. Barcelona. Viena DL. 1999.

Poulter, C. *Jugar al juego*. Ciudad Real: Ñaque.

Renoult N.; Renoult, B.; Vialaret, C. *Dramatización infantil expresarse a través del teatro*. Madrid: Narcea, 1994.

Dinàmica de Grups

PROFESSORAT: Àngel Serra i Jubany
Anna Gómez i Mundó

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/SEMIPRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS :

- a) Continuar i aprofundir en l'autoconeixement de si per reconèixer-se en relació a un grup.
- b) Explorar les possibilitats d'educar més enllà de la formació intel·lectual: el cos i el sentir en la relació educativa.
- c) Elaborar, a partir de l'experiència concreta de grup-classe, elements, idees i materials propis que ajudin a estar en relació amb les persones amb qui es treballarà.
- d) Comprendre la importància que tenen els fenòmens grupals en la vida quotidiana, especialment en contextos educatius.
- e) Saber analitzar els processos grupals que es donen en l'àmbit educatiu.
- f) Saber reconèixer i crear pensament pedagògic a partir d'experiències educatives viscudes.

CONTINGUTS:

1. Processos de vida de grups educatius.
 - El procés de descoberta i inici de la coneixença.
 - Dimensions subjectives. Qui sóc, què vull dir, què no vull mostrar?
2. El jo dins del grup.
 - Formes de situar-se i moure's en grup. Possibilitats, resistències i obstacles.
 - La comunicació: canals, suports i percepcions.
3. El cos i el sentir en la relació educativa.
 - Educar amb i des del cos.
 - El treball, desenvolupament i reconeixement dels sentits, la ment i les emocions en les relacions educatives.
 - Alguns aspectes presents en les relacions grupals en situacions educatives: la por, la confiança, el respecte, la dissensió, l'afirmació, el dubte, el compromís, l'empatia, l'escolta, la creativitat, la cooperació, la negació.
4. Les relacions en el grup.
 - Observació de realitats grupals
 - Anàlisi de realitats grupals: cohesió, complicitat, conflicte, crisi.
 - La funció educativa en realitats grupals: mediació, gestió, comunicació, orientació i avaluació.
5. Espais i activitats educatives en i amb grups.
 - La importància dels espais i els temps en la vida dels grups.
 - Propostes d'activitats per a iniciar, consolidar i acabar processos grupals.

METODOLOGIA :

Les sessions de classe estan pensades per desenvolupar-se com un espai de participació, reflexió i aprenentatge compartit. Es treballarà més amb el cos, els sentits i els sentiments que amb el cap, sense deixar de banda en absolut els espais per a la reflexió i la creació de sabers a partir de les experiències viscudes al llarg de les sessions. El treball del contingut de l'assignatura es farà a través de la realització a l'aula i fora d'ella de diferents dinàmiques. A través de les activitats desplegades a l'aula treballarem el coneixement d'un mateix en relació amb les i els altres, i el treball en grups, les dinàmiques internes que s'hi viuen. Per al seguiment de l'assignatura és imprescindible la vivència dels seus continguts, per tant l'assistència a les sessions de classe és un requisit important per a una valoració positiva.

AVALUACIÓ:

L'avaluació personal i grupal serà un procés continu al llarg de tot el semestre sostingut en el marc de les diferents activitats.

Activitats individuals:

- a) Elaboració d'una **fitxa de presentació personal**. La fitxa pot, o no, ser presentada davant tot el grup.
La presentació del treball anirà acompanyat d'un petit escrit explicatiu del format, contingut i exposició.
- b) Un **relat d'aprenentatge** de l'assignatura, elaborat a partir del que s'ha après en els temps i espais de classe.

Activitats en grup:

Les activitats d'avaluació grupals formaran part d'algunes activitats de les hores dedicades al treball dirigit i consistiran en tres grans blocs:

- a) **Creació d'activitats** o rutines de la pràctica educativa que es consideri que ajuden a descobrir, desenvolupar, consolidar o avaluar alguns dels aspectes importants de la vida dels grups treballats a l'assignatura.
- b) **Observació** de la pròpia experiència del grup en una activitat encomanada.
- c) **Anàlisi i valoració** d'alguns dels elements presents en les relacions educatives viscudes en grups.

L'avaluació personal final es farà conjuntament dialogant entre la proposta d'avaluació de l'estudiant i la de la professora. Per valorar la proposta d'avaluació es tindran en compte els següents criteris:

- Assistència a les sessions de classe.
- Participació en cada una d'elles:
 - . aportant reflexions en el comentari posterior a cada activitat,
 - . participant activament en cada una de les propostes d'activitat.
- Actitud cap al grup:
 - . de respecte envers les aportacions dels companys,
 - . d'interès envers els aspectes treballats en cada activitat,
 - . de col·laboració en el procés de vida del grup,
 - . de puntualitat en l'arribada a les sessions,
 - . de procurar establir vincles de confiança explicitant tant les desavinences com els acords.
- Creació de coneixement des de l'experiència individual i grupal:
 - . La capacitat de posar i crear pensament pedagògic a cada experiència educativa viscuda,
 - . La realització dels treballs personals
 - . La participació en el procés de treball en les activitats de treball dirigit, és a dir, en tot allò que configurarà el conjunt de treballs en grup avaluables.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica:

- Agallo, A. *Dinámica de grupo*. Buenos Aires: Espacio, 1994.
- Aguilar, M.J. *Cómo animar un grupo*. Madrid: CCS, 2001.
- Andreola, B. *Dinámica de grupo*. Santander: Salterrae, 1984.
- Antons, K. *Práctica de la dinámica de grupos: ejercicios y técnica*. Barcelona: Herder, 2001.
- Anzieu, D. i Martin, J.Y. *La dinámica de los grupos pequeños*. Buenos Aires: Kapelusz, 1971.
- Arnaiz, P. *Las relaciones humanas al grup-clase*. Barcelona: Graó, 1988.
- Bany, M.A. i Johnson, L.V. *La dinámica de grupo en la educación*. Madrid: Aguilar, 1980.
- Darder, P.; Franch, J.; Coll, C.; Pèlach, J. *El grup-clase: un potencial educatiu fonamental*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Fabra, M.L. *Técnicas de grupo para la cooperación*. Barcelona: CEAC, 1992.
- Farreny, M.T. *La pedagogía de la expresión con Carme Aymerich*. Ciudad Real: Ñaque, 2001.

Francia, A. i Mata, J. *Dinámica y técnicas de grupos*. Madrid: CCS, 1992.
Hostie, R. *Técnicas de dinámica de grupo*. Madrid: ICCE, 1994
Laferrière, G. *La pedagogía puesta en escena*. Ciudad Real: Ñaque, 1997.
Pallarés, M. *Técnicas de grupo para educadores*. Madrid: ICCE, 1993.
Villa, J. *La animación de grupos*. Madrid: Escuela Española, 1998.

Bibliografia complementària:

Canto, J.M. *Dinámica de grupos. Aspectos técnicos, ámbitos de intervención y fundamentos teóricos*. Málaga: Aljibe, 2000.
Fritzen, S.J.: *70 ejercicios prácticos de dinámica de grupos*. Santander: Salterae, 1988.
Koldobika, V. *Explorando el Match de improvisación*. Ciudad Real: Ñaque, 1996.
Lapassade, G. *Grupos, organizaciones e instituciones*. Barcelona: Granica, 1977.
Vendrell, E. *Dinàmica de grups i psicologia dels grups*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1999.

Aprofundiment en Llengua Catalana

PROFESSOR: Josep Fornols i Puigoriol
CRÈDITS: 6 (5 ECTS)
PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- A. Potenciar les habilitats lingüístiques de l'estudiant per mitjà d'una reflexió teòrica global i cohesionada i d'una pràctica seleccionada.
- B. Adquirir un coneixement suficient de les semblances i diferències estructurals del català i del castellà per tal de poder planificar un ensenyament integrat d'ambdues llengües a partir dels coneixements metalingüístics.
- C. Ser capaç de raonar i justificar la programació d'un CIL.
- D. Ser capaç de fer una programació integrada de les dues llengües ambientals –català i castellà– i de dissenyar les estratègies adequades per desenvolupar-la.

CONTINGUTS:

1. El text

- 1.1. La cohesió, la coherència i l'adequació
- 1.2. L'expressió escrita
- 1.3. La puntuació
- 1.4. El paràgraf

2. Acceptabilitat, gramaticalitat, normativitat. Els constituents. Categoria i funció

- 2.1. Estructures sintagmàtiques. La funció de subjecte i la funció de predicat
- 2.2. Morfosintaxi del S Nominal. SN plens i nuls
 - 2.2.1. El nucli: nom; classes
 - 2.2.2. Els determinants i quantificadors. Els possessius
 - 2.2.3. Modificadors i complements
 - 2.2.4. Els elements de relació
- 2.3. El S. adjectival. El nucli, problemàtica
 - 2.3.1. Els modificadors de l'adjectiu. Graus de l'adjectiu
 - 2.3.2. Complementes de l'adjectiu
- 2.4. El S Preposicional. Estructura. Nucli i complements
 - 2.4.1. Les funcions del S. Preposicional
- 2.5. El S Verbal. El nucli. Alguns aspectes de la conjugació verbal
 - 2.5.1. Tipologia verbal
 - 2.5.2. Els verbs ser i estar
 - 2.5.3. Les perífrasis verbals
 - 2.5.4. Les funcions del SV: C directe; C indirecte, C de règim. C agent. C circumstancial

3. Estudi comparatiu de les principals estructures sintagmàtiques del Català i del castellà

4. La teoria de la interdependència de Cummins

5. Els currícula de llengua de la Generalitat de Catalunya, Programacions de llengua d'altres comunitats autònomes.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe: Els conceptes teòrics desenvolupats a la programació es construiran a partir del bagatge conceptual de l'alumne. Les sessions transmissives serviran per completar la informació teòrica requerida i seran proporcionades directament pel professor.

Les sessions de treball dirigit consistiran:

- a donar als alumnes indicacions per a la recerca d'informació teòrica complementària.
- en l'assessorament per a la realització de pràctiques, proposades pel professor
- en la recerca d'exercicis que els mateixos alumnes hauran de buscar en diversos mitjans i valorar-ne l'eficàcia.
- orientar els alumnes en els treballs de grup que es vagin proposant d'acord amb el pla de treball.

Les sessions de tutoria individual: Es programaran d'acord amb les necessitats de cada alumne i es destinaran a aclarir dubtes i a aconsellar línies de recerca per al treball d'orientació didàctica que haurà de fer.

El Pla de Treball: Es concretarà per blocs temàtics i s'anirà definint d'acord amb el ritme del curs. S'hi contemplen dos aspectes:

- a) el que fa referència a les activitats específiques que calguin a cada alumne per tal d'assolir els objectius previstos i
- b) l'encàrrec de realitzar una recerca didàctica consistent a desenvolupar un programa d'ensenyament integrat d'un apartat del currículum de llengua de primària o secundària.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Es farà a la tutoria individual, al final de cadascun dels blocs temàtics, mitjançant una entrevista amb la finalitat que l'alumne sigui conscient del progrés i de les mancances en l'assignatura, i d'acord amb aquesta reflexió, es puguin proposar estratègies conduents a superar-les. La quantificació d'aquestes entrevistes comptarà un 10% en l'avaluació final

Avaluació de resultats:

- Els conceptes teòrics seran objecte d'avaluació mitjançant proves de control per a cada un dels tres primers apartats dels continguts. La mitjana d'aquestes qualificacions tindrà el valor d'un 30% de la qualificació final.
- La qualificació global de les sessions de treball dirigit (entre els quals s'hi inclouran els apartats 4t i 5è del programa tindran un valor del 30% de la qualificació final. La qualificació del treball individual tindrà un valor final del 30%

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Abril, J. *Diccionari pràctic de qüestions gramaticals*. Barcelona: Edicions 62, 1997.
- Aprendre llengua en un marc plurilingüe. *Perspectiva Escolar* n. 290.
- Artigal, J.M. *La immersió a Catalunya* Vic: Eumo Editorial, 1989.
- Badia i Margarit, A.M. *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana 1994.
- Cassany, D. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1993.
- Castellanos i Vila, J.A. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1998.
- López del Castillo, L.I. *Diccionari complementari del català normatiu* Barcelona: Edicions 62, 1998.
- López del Castillo, L.I. *Gramàtica del català actual. Sintaxi i morfologia*. Barcelona: Edicions 62, 1999.
- Paloma, D. i Rico, A. *Diccionari de dubtes del català*. Barcelona: Edicions 62, 1998.
- Ramos, Rafael J. *Introducció a la sintaxi*. València: Tandem Edicions, 1992.
- Ruaix i Vinyet, I. *Català complet 2. Morfologia i sintaxi*. Moià: Josep Ruaix, 1998.
- Ruaix i Vinyet, I. *Català progressiu 1. Morfologia i sintaxi*. Moià: Josep Ruaix, 1998.

Bibliografia complementària:

- Castellà, J.M. *De la frase al text*. Barcelona: Empúries, 1992.

- Clua, E. i altres, *EuroCom Rom- els set sedassos*. Aachen: Shaker, 2003.
- Coromina, E. *Ei 9 Nou. Manual de redacció i estil*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Diccionari castellà-català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1999.
- Gran diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.
- Institut d'Estudis Catalans. *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Edicions 62, amb la col·laboració de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Edicions Moll, i Edicions 3 i 4, 1996 (la ed., la reimpressió).
- Consell d'Europa. *Marc europeu comú de referència per a les llengües*
- Pey, S. *Diccionari de sinònims i antònims*. Barcelona: Teide, última edició.
- Generalitat de Catalunya. *Programacions de llengua*
- S Bonet, J Solà *Sintaxi generativa catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986
- Solà, J. i altres, *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries, 2002
- Torras, J. i Robert, M. *Els verbs catalans. Models de conjugació*. Barcelona: Proa, 1995.

Taller de Creativitat

PROFESSOR: Arnau Vernis Llambias

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

INTRODUCCIÓ:

L'assignatura va adreçada als alumnes que tinguin interès per les disciplines artístiques i la creativitat, sigui quin sigui el seu llenguatge visual i plàstic.

OBJECTIUS:

- 1- Aproximar l'estudiant al fet creatiu i a l'evolució estètica del segle xx mitjançant visualitzacions significatives d'obres d'art del segle XX i XXI.
- 2- Estimulació creativa a través del treball de taller (creació individual o grupal).
- 3- Coneixement de les eines i hàbits de taller i de les pautes que se segueixen en un procés creatiu.
- 4- Procurar donar eines per la cerca d'informació artística a través de la xarxa per tal de poder realitzar el treball creatiu amb més rigor.
- 5- Obtenir satisfacció en la realització creativa.

CONTINGUTS:

1. L'anàlisi visual, observació i reflexió sobre allò contemplat.
 - 1.1. Observació d'obres significatives de la història de l'art (dels primitivismes a l'art conceptual).
 - 1.2. Interconnexió dels primitivismes artístics (mesoamèrica, àfrica, mesopotàmia) amb les avantguardes del segle XX.
2. El fet creatiu com a eina comunicativa.
 - 2.1. Diàleg entre art i societat, la relació directa entre l'evolució artística i la social.
 - 2.2. Les tecnologies digitals com a eines artísticopedagògiques.
 - 2.3. Aproximació conceptual a l'art de les noves tecnologies (art-net, ciberart, web- art).
3. Visualització de pintura, escultura, dibuix, espais arquitectònics.
 - 3.1. Aproximació als llenguatges artísticovisuals del segle XX: (foto, cinema, teatre, pintura, escultura, arquitectura, disseny, art multimèdia).
4. La forma, llum, color i espai, com a eixos vertebradors de la creació visual.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe:

Serà on s'informarà a l'estudiant i és visualitzaran les obres d'art significatives. Es dialogarà amb els alumnes sobre el tema que s'està tractant per tal d'obtenir una comunicació fluïda i directa i enriquir així l'aprenentatge.

Al·l'inici de curs es projectarà una visita a una exposició al CCCB amb l'objectiu que els alumnes estiguin en contacte amb un centre cultural de primer nivell.

Les sessions de treball dirigit:

Serà on l'estudiant realitzarà el seu treball creatiu (pràctic) i on és podrà incidir en els seus procediments artístics per tal d'aconseguir una major correcció semàntica en el seu treball creatiu.

El rigor del treball creatiu es supervisarà en aquestes sessions de treball dirigit, tant pel que fa referència a la cerca d'informació com a la lectura dels llibres de la bibliografia.

Les sessions de tutoria individual:

Aquestes sessions es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de l'estudiant de manera més particular i acurada, propiciant una millora significativa en l'aprenentatge teòric i pràctic.

El Pla de Treball:

Es realitzarà a l'inici de curs, per tal d'orientar l'estudiant en les tasques que haurà de fer durant el quadrimestre.

AVALUACIÓ:**Avaluació de procés:**

S'avaluarà el procés d'assimilació de continguts teòrics i pràctics per part de l'estudiant, mitjançant les sessions de treball dirigit i les tutories individuals.

Avaluació de resultats:

S'avaluarà l'obra (final) creada per cada estudiant durant el curs.

També es tindran en compte les activitats de classe, així com la relació que l'estudiant hagi establert amb la temàtica de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:**Bibliografia bàsica:**

Cirlot Valenzuela, Lourdes. *Las claves de las vanguardias artísticas en el siglo XX, cómo identificarlas*.

Barcelona: Ariel, 1998.

González García, A.; Calvo Serraller, F.; Marchan Fiz, S. *Escritos de arte de vanguardia 1900-1945*.

Barcelona: Espasa Calpe.

Schapiro, M. *El arte moderno*. Madrid: Alianza Forma.

Chilvers, I. *Dictionary of 20 th century of art*. Oxford University Press.

Marchan Fiz, Simón. *Del arte objetual al arte del concepto, epílogo sobre la sensibilidad postmoderna*. Madrid:

Akal, 1994.

De Micheli, M. *Las vanguardias artísticas del siglo XX*. Madrid: Alianza Forma, 1995.

Enciclopèdia d'història de l'art (vol.IX-X-XI). Barcelona: Salvat.

Bibliografia complementària:

Lebel, Jean. *El happening*. Buenos Aires: Nueva Visión, 1967.

Argan, C.G. *El arte moderno*. Madrid: Akal, 1991

Maltese, C. *Las técnicas artísticas*. Madrid: Cátedra, 1980.

Panofski, E. *Estudios sobre iconología*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.

Pedrola, A. *Materials-procediments i tècniques pictòriques*. Barcelona: Barcanova, 1990.

Wong, W. *Fundamentos de diseño bi y tridimensional*. Barcelona: Gustavo Gili, 1979.

Read, H. *Historia de la pintura moderna*. Barcelona: Ediciones del Serval, 1984.

Gardner, H. *Arte mente y cerebro*, Barcelona: Paidós.

Taller d'Experiments al Laboratori

PROFESSOR: Jordi Martí Feixas

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Un dels elements definidors de l'ensenyament de les ciències és el treball pràctic o treball experimental i per a una adequada construcció del coneixement científic cal que els nens i nenes vegin l'estreta relació entre teoria i pràctica i s'adonin del paper que té el treball experimental en la comprovació de les seves idees entorn als fenòmens físics i naturals propers. Tenint en compte aquesta idea, els objectius de l'assignatura són:

1. Reflexionar des d'un punt de vista teòric sobre el paper del treball pràctic en l'ensenyament i l'aprenentatge de les ciències.
2. Dissenyar propostes de treball experimental en relació als diferents blocs de continguts científics que formen part del currículum d'infantil i primària.

CONTINGUTS:

1. El paper del treball experimental en l'ensenyament de les ciències a infantil i primària
2. El treball experimental i els fenòmens físics i naturals
 - 2.1. Matèria, materials, les seves propietats i el seu comportament
 - 2.1.1. Estats de la matèria i canvis d'estat.
 - 2.1.2. Dissolucions i mescles.
 - 2.1.3. La calor: aïllants.
 - 2.1.4. La Llum. Color. Lents i miralls.
 - 2.1.5. Fenòmens elèctrics i magnètics.
 - 2.1.6. La caiguda dels cossos. El moviment dels cossos.
 - 2.2. Éssers vius
 - 2.2.1. Processos i comportaments dels éssers vius que es poden treballar experimentalment.
 - 2.2.2. Observacions en el medi natural i observacions en medis artificials.
 - 2.3. La Terra al'Univers
 - 2.3.1. Identificació d'astres i constel·lacions.
 - 2.3.2. Treball amb simulacions astronòmiques.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran en primer lloc per introduir els elements clau del model didàctic sobre l'ensenyament-aprenentatge de les ciències a infantil i primària que emmarca el conjunt de l'assignatura remarcant el paper que hi juga el treball pràctic i, en segon lloc, per introduir els coneixements bàsics en relació als diferents temes científics que formen part del programa. Les sessions de classe es faran bàsicament a partir d'exposicions orals per part del professor, i de demostracions de treballs experimentals.

Les sessions de treball dirigit es destinaran a la realització i aplicació de propostes pràctiques de treball experimental. Aquestes propostes s'elaboraran en grup.

Les sessions de tutoria es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant o grup d'estudiants.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Seguiment del treball en grup i del treball individual a través de les tutories

Avaluació de resultats:

Per a l'avaluació final de l'assignatura es tindran en compte els següents aspectes:

- presentació d'un dossier amb totes les experiències treballades al llarg de l'assignatura (50%)
- seguiment del treball individual (10%)
- prova escrita (40%)

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Arcà, M.; Guidoni, P.; Mazzoli, P. *Enseñar ciencias. Reflexiones para una educación científica de base*. Barcelona: Paidós, 1990.
- Casas, M.; Tomàs, C. *Educación primaria: orientaciones y recursos, 6-12*. Barcelona: Praxis, 2004.
- Driver, R. et al. *Dando sentido a la ciencia en secundaria*. Madrid: Visor, 1999.
- Harlen, W. *Enseñanza y aprendizaje de las ciencias*. Madrid: Morata, 1998.
- Feu, M. T.; Schaaff, O. *Descoberta de l'entorn 3/6*. Barcelona: Ciència Activa, 1998.
- Nuffield Primary Science. Teacher's Guide*. London: Collins Educational.
- Pujol, R.M. *Didáctica de las ciencias en la educación primaria*. Madrid: Síntesis. 2003.

Bibliografia complementària:

- Claxton, G. *Educar mentes curiosas. El reto de la ciencia en la escuela*. Madrid: Visor, 1994.
- Cuello, J.; Vidal, M.A. *22 tècniques per al laboratori escolar*. Barcelona: Graó, 1987.
- Cuello, J.; Vidal, M.A. *Obrador d'experiments. Ciència per a l'espLai*. Barcelona: Graó, 1990.
- IRRSAE Piemont *Coneixement del Medi natural*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Tilló, T. *Didàctica de les ciències naturals: biologia*. Barcelona: Edicions de la UB, 1999.
- Vancleave, J. *Física para niños y jóvenes, 101 experimentos superdivertidos*. Limusa Noriega: México, 1998.
- Vancleave, J. *Astronomía para niños y jóvenes, 101 experimentos superdivertidos*. Limusa Noriega: México, 1999.
- Vancleave, J. *Guía de los mejores proyectos para la feria de ciencias*. Limusa Noriega: México, 2001.

Revistes d'interès:

Alambique, Aula de Innovación Educativa, Enseñanza de las Ciencias, Investigación en la Escuela.

Pàgines web d'interès:

- www.inrp.fr/lamap/accueil.html (*La main à la patte* programa d'ensenyament de les ciències a infantil i primària; en francès)
- www.xtec.es/cdec/index.htm (pàgina del Centre de Documentació i Experimentació en Ciències del Departament d'Ensenyament)

Racó de lectura: Estratègies d'aprenentatge de l'anglès per a infants de 3 a 8 anys

PROFESSORA: Cinta González i Garcia

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Adquirir coneixements de literatura infantil dels països de parla anglesa.
- Identificar i analitzar els criteris i les estratègies necessaris per a l'aprenentatge de l'anglès a través d'un racó de lectura.
- Aplicar els coneixements de literatura infantil a l'elaboració d'un racó de lectura.
- Aprofundir en el coneixement de la llengua anglesa.

CONTINGUTS:

1. Literatura infantil
 - 1.1. Narració: contes i novel·les
 - 1.1.1. Gran Bretanya
 - 1.1.2. Estats Units de Nord-Amèrica
 - 1.2. Vers
 - 1.2.1. Nursery Rhymes (cantarelles i cançons de bressol)
 - 1.2.2. Riddles (endevinalles)
 - 1.2.3. Limericks (versos humorístics)
 - 1.3. Il·lustradors
- 1.4. Contes d'avui
 2. Racó de lectura
 - 2.1. Criteris de selecció dels textos
 - 2.2. Organització de l'espai i de l'ús
 - 2.3. Dinamització del racó

METODOLOGIA:

- La llengua vehicular de l'assignatura serà l'anglès, per tant, les classes es faran en anglès i els textos escollits també seran en anglès. Això no implica que en l'avaluació l'anglès sigui un valor determinant per a l'assoliment dels objectius de l'assignatura. En cap cas es valorarà negativament el fet de tenir un nivell de llengua baix.
- S'alternaran un mínim de sessions teòriques amb classes més pràctiques. Es combinarà el treball individual amb el treball en parelles o petit grup i posades en comú a nivell de grup-classe.
- Les sessions de classe es dedicaran a comentar la part teòrica dels dos blocs.
- A les sessions de treball dirigit del bloc 1 s'aplicarà allò que s'ha comentat a les sessions de classe mitjançant lectures i la seva anàlisi. Les sessions de treball del bloc 2 es dedicaran a l'elaboració d'un racó mitjançant el treball cooperatiu.
- Les tutories individuals serviran per fer un seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Cada alumne haurà d'assistir a un mínim de dues tutories.

AVALUACIÓ:

- Lectura, anàlisi i exposició de conclusions d'un text del bloc 1 (parelles): 30%
- Elaboració d'un portafoli del bloc 1 (individual): 10%
- Elaboració d'un dossier teoricopràctic del bloc 2 (individual): 10%
- Organització d'un racó (petit grup): Cada grup haurà d'escollir tres textos per al racó que sortirà del treball conjunt de tots els grups. Valdrà un 50% de la nota final i es valorarà de la següent manera:

- 80%: justificació dels textos escollits, ubicació i funció dins del racó.
- 20%: valoració crítica i justificada de la resta del grup.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Brewster, J. et al. *The Primary English Teacher's Guide*. Harlow: Penguin, 1992.

Cameron, L. *Teaching languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.

Moon, J. *Children Learning English*. Oxford: Macmillan Heinemann, 2000.

Wright, A. *Storytelling with children*. Oxford: Oxford University Press, 1995.

Globalització a l'Educació Infantil

PROFESSORAT: M. Teresa Feu /Berta Vila

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Que els estudiants s'adonin de la necessitat de treballar amb estratègies globalitzadores amb l'objectiu de fer possible un ensenyament/aprenentatge que atengui la diversitat i que sigui significatiu per als infants d'Ed. Infantil (0-6).
- Que, els estudiants adquireixin la capacitat d'analitzar els continguts d'aprenentatge de les activitats de vida quotidiana que es fan a l'escola, amb la finalitat d'avaluar-ne la seva adequació a les necessitats evolutives dels infants. Per això cal coneguin i comprenguin les metodologies globalitzadores i que, a través d'exercicis pràctics, adquireixin estratègies per a la seva aplicació.
- Un altre objectiu és ajudar l'estudiant a progressar en el disseny seqüenciat d'activitats amb un enfocament globalitzador que permeti convertir les activitats habituals en situacions educatives.
- Finalment, l'assignatura vol fomentar el gust per la pròpia formació i pel treball en equip, establint una estreta relació entre la teoria i la pràctica .

CONTINGUTS:

El programa de l'assignatura consta dels apartats següents:

1. L'atenció a la diversitat
 - 1.1. Característiques dels infants d'Educació Infantil.
 - 1.2. Ensenyar i aprendre en la diversitat (d'edats, gènere i cultures)
- 1.3. L'escola i les activitats quotidianes.
 2. L'enfocament globalitzador
 - 2.1. Les estratègies metodològiques.
 - 2.2. Les metodologies globalitzadores
 - 2.3. Els projectes de treball i els centres d'interès.
 - 2.4. Les situacions d'aprenentatge.
 3. Els infants i l'aprenentatge
 - 3.1. L'escola, la família i la societat, contextos d'aprenentatge.
 - 3.2. L'enfocament globalitzador i les activitats quotidianes.
 - 3.3. La planificació d'activitats.
 - 3.4. Les relacions amb les famílies.
 4. El paper de l'adult
 - 4.1. Transmissió/interpretació/intervenció.
 - 4.2. Organització del temps i de l'espai.
 - 4.3. Agrupaments dels alumnes.
 5. L'aplicació a l'aula
 - 5.1. La recerca i l'intercanvi d'informació.
 - 5.2. Estratègies per a la recerca.
 - 5.3. La comunicació de l'aprenentatge.
 - 5.4. L'avaluació .

METODOLOGIA:

L'assignatura tindrà una orientació teoricopràctica: mentre algunes sessions seran de caràcter informatiu, altres es destinaran a la realització de propostes col·lectives i individuals (anàlisi d'activitats escolars, elaboració de propostes, planificació d'activitats, exposició oral, etc.). Atès el caràcter de taller de

l'assignatura, és indispensable l'assistència a classe, la participació en el treball a l'aula i la realització de totes les propostes pràctiques programades.

Les sessions de classe: Un 40% aproximat del temps de l'assignatura es destinarà a la transmissió de continguts.

S'oferirà informació sobre els temes proposats i els alumnes podran participar prenent apunts o bé intervenint en el debat.

Les sessions de treball dirigit: Un 40% aproximadament del temps de l'assignatura es destinarà a l'anàlisi d'activitats escolars i a l'elaboració, valoració i creació de propostes educatives col·lectives (en grups d'alumnes o bé per parelles).

Les sessions de tutoria individual: En aquesta assignatura la funció de la tutoria és cabdal, atès que l'estudiant ha de poder rectificar, ampliar o reelaborar les seves propostes mitjançant la discussió amb la professora, per tal de millorar l'expressió escrita personal. El temps de l'assignatura destinat a la tutoria individual serà d'un 20%.

AVALUACIÓ:

Serà contínua i es basarà en la valoració progressiva de les diverses activitats realitzades al llarg del curs. Els elements de valoració seran els següents:

1. Nota dels exercicis col·lectius: 30%
2. Treball sobre l'anàlisi i la proposta de situacions educatives: 30%
3. Memòria de curs, valoració de la pròpia evolució: 40%

Hi haurà textos de lectura obligada que es consignaran oportunament a classe.

Avaluació de procés: En el decurs de l'assignatura s'avaluaran diferents aspectes:

- L'assistència i la participació.
- Els exercicis col·lectius (adequació, relació teoria-pràctica, redacció i correcció).
- Les exposicions orals (contingut, expressió i organització de la informació)
- El seguiment dels treballs individuals (evolució, argumentació, reflexió, redacció i correcció)

Avaluació de resultats: És difícil saber si algun dels alumnes tindrà, com a mestre, l'habilitat de bandejar de l'escola aquelles propostes que no tenen sentit per incorporar-ne d'altres que siguin adequades i educatives per als infants, però al final de l'assignatura és possible de fer una valoració en un triple sentit:

- a) Si l'estudiant es mostra crític i reflexiu envers les propostes educatives i les actituds retrògrades.
- b) Si ha comprès la importància de la significativitat en l'aprenentatge i s'arrisca a fer propostes imaginatives, innovadores, globalitzadores i adequades.
- c) Si ha evolucionat el seu concepte de diversitat, és capaç d'entendre la riquesa que comporta i adequa les seves proposicions educatives.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Benlloch, M.; Feu, M.T; Sellarès, R. *Com fer escola de tots i per a tots*. Col. Temes d'infància, n. 41. Barcelona: Rosa Sensat, 2002.

Diaz, C. *La oreja verde de la escuela*. Madrid: De la Torre, 1995

Goldschmied, E. *Educar l'infant a l'escola bressol*. Col. Temes d'infància, num. 31. Barcelona: Rosa Sensat, 2001.

Majoral, S. *Veig tot el món! Creixer junts tot fent projectes*. Col. Temes d'infància, num 48. Barcelona: Rosa Sensat, 2004.

Porquet, M. *Les tècniques Freinet al parvulari*. Col. Temes d'infància, num. 40. Barcelona: Rosa Sensat, 2001.

Vila, B. ; Cardo, C. *Material sensorial (0-3). Manipulación y experimentación*. Biblioteca de Infantil 8. Barcelona: Graó 2005

Zabala, A. *Enfocament globalitzador i pensament complex*. Barcelona: Graó, 1999.

Bibliografia complementària:

Coll, C.; Martín, E i altres *El constructivismo en el aula*. Barcelona: Graó, 1993

Juvete M. (ed) *Espais i temps per al joc*. Col. Temes d'infància, n. 47. Barcelona: Rosa Sensat, 2004.

Kamii, C. i DeVries, R. *La teoria de Piaget i la educació preescolar*. Madrid: Visor, 1981.

Postman, N. *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo Editorial, 1990.

Silveira, M.C. *Rutines, activitat a l'escola*. Col. Temes d'infància, num 43. Barcelona: Rosa Sensat, 2002.

Fonaments dels esports: Iniciació esportiva

PROFESSOR: Dídac Herrero i Ballart

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Introduir els estudiants en el concepte d'Iniciació Esportiva com a element educatiu.
- Aprendre a utilitzar la metodologia més adequada a la iniciació de l'esportista.
- Assolir els coneixements teoricopràctics bàsics de la iniciació dels esports col·lectius i individuals.
 - Ser capaç d'assimilar el joc i la iniciació esportiva com a eina d'ensenyament-aprenentatge

CONTINGUTS:

1. Introducció

1.1. Concepte d'iniciació esportiva

1.2. Concepte d'esport escolar

1.3. Classificacions dels esports

2. Iniciació als esports col·lectius

2.1 Aspectes comuns

2.2 Aspectes diferenciadors

3. Iniciació als esports individuals

3.1 Aspectes comuns

3.2 Aspectes diferenciadors

METODOLOGIA:

Les sessions de classe tenen la finalitat de presentar a l'estudiant els conceptes clau per l'assimilació dels objectius de l'assignatura. D'aquesta manera es realitzaran exposicions orals per part del professor, projecció de documentals, ...

Les sessions de treball dirigit pretenen que l'estudiant aprofundeixi els continguts que el professor presenta. Es realitzaran pràctiques, treballs en grup, exposicions dels alumnes... És imprescindible la participació activa dels estudiants per obtenir una bona assimilació de tots els continguts.

Les sessions de tutoria individual es destinen per fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que s'anirà presentant a l'estudiant a fi que l'estudiant planifiqui el treball a realitzar.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Treballs proposats dels diferents temes dels que consta l'assignatura
- Tutoria individual del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura
- Tutories de grup pel seguiment dels treballs en grup

Avaluació de resultats:

La nota final de l'assignatura es calcularà a partir de:

- Un examen teòric basat en els conceptes introduïts en l'assignatura: 40% de la nota final.
- Elaboració de diferents treballs proposats a classe: 40% de la nota final

- Assistència i participació activa a les classes, per part de l'estudiant: 20% de la nota final.
Per aprovar l'assignatura serà imprescindible assolir el 70% d'assistència i participació activa de l'estudiant.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Batalla, A. *Deportes individuales*. Barcelona: Inde
Bayer, C. *La enseñanza de los juegos deportivos colectivos*. Barcelona: Hispano Europea, 1986
Bengué, L. *Fundamentos transversales para la enseñanza de los deportes de equipo*. Barcelona: Inde
Blázquez, D. *La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Barcelona: Inde, 1995
Blázquez, D. *Iniciación a los deportes de equipo de los 6 a los 10 años*. Barcelona: Martínez Roca, 1986
García Eiró, J. *Deportes de equipo*. Barcelona: Inde, 2000

Bibliografia complementària:

- Blázquez, D. *La Educación Física*. Barcelona: Inde, 2002
Carrillo, A. *El básquet a su medida: Escuela de básquet de 6 a 8 años*. Barcelona: Inde, 2004
Espar, X. *Text del curs de monitor català d'handbol*. Barcelona: Federació Catalana d'Handbol, 2002
García, A. i altres. *Los juegos en la Educación Física de los 6 a los 12 años*. Barcelona: Inde, 1998
Martin Acero, R. *Deportes de equipo comprender la complejidad para elevar el rendimiento*. Barcelona: Inde, 2005
Méndez Giménez, A. *Técnicas de enseñanza en la iniciación al baloncesto*. Barcelona: Inde, 2005
Pieron, M. *Didáctica de las actividades físicas y deportivas*. Madrid: Gymnos, 1988
Sánchez Bañuelos, F. *Bases para una didáctica de la educación física y el deporte*. Madrid: Gymnos, 1992

Promoció de la salut i benestar integral a través de l'activitat física

PROFESSORA: Anna Puig Ribera

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/SEMIPRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Després d'haver cursat l'assignatura, els alumnes seran capaços de:

1. Expressar, en base a l'evidència científica, la importància de promoure activitat física dins la societat actual així com també la seva vinculació a nivell de salut pública
2. Planificar un projecte de promoció d'activitat física, tenint en compte els factors que influeixen la pràctica regular d'aquest hàbit saludable, aplicat a un lloc real: escoles, ajuntaments, empreses, hospitals, ciutats etc,
3. Reflexionar i avaluar de forma crítica el disseny de programes de promoció d'activitat física

CONTINGUTS:

Secció 1. Introducció: Conceptes bàsics

1.1. Definició de conceptes bàsics:

- Salut
- Medicina preventiva
- Benestar integral
- Protecció de la salut
- Promoció de la salut
- Promoció de l'activitat física

1.2. Història breu de la promoció de la salut i de l'activitat física:

- L'Organització Mundial de la Salut: objectius de promoció de la salut i activitat física
- Salut per a tothom l'any 2000
- La promoció de la salut i de l'activitat física a Catalunya:
- Document Marc per a l'elaboració del Pla de Salut a Catalunya
- Pla de Salut de Catalunya: Objectius de promoció de l'activitat física

Secció 2: Promoció de l'activitat física

2.1. Estratègia mundial sobre règim alimentari, activitat física i salut: OMS 2004

2.2. Estratègia para la nutrición, actividad física y prevención de la obesidad, NAOS: Ministerio de Sanidad y Consumo 2005

2.3. On es pot promoure l'activitat física? Situació als països anglosaxons

- A les escoles
- Als llocs de treball
- Als centres d'atenció primària
- A nivell municipal: ajuntaments
- Campanyes nacionals, etc

2.4. Missatges sobre activitat física que cal promoure a la població adulta

2.5. Missatges sobre activitat física que cal promoure entre els nens/nenes i adolescents

2.6. Estratègies per crear adherència a la pràctica regular d'activitat física.

- Factors que influeixen la pràctica d'activitat física
- Factors no modificables
- Factors modificables
- Factors provinents de Teories Psicològiques de canvi de comportament aplicades a l'activitat física
- Factors de l'entorn

- Factors inherents a la prescripció d'activitat física i exercici físic.
- Estratègies per crear adherència a partir dels factors que influeixen la pràctica d'activitat física

Secció 3: De la teoria a la pràctica: Planificar un programa de promoció d'activitat física aplicat a un lloc real

- 3.1. Visita a l'empresa Hewlett Packard de Sant Cugat: un exemple de promoció de l'activitat física en els llocs de treball.
- 3.2. Assessorar i valorar les necessitats de salut de la població de la zona:
 - Informació demogràfica
 - Informació sobre la freqüència de problemes de salut que poden millorar amb l'activitat física
 - Informació sobre els nivells d'activitat física de la població
 - Informació sobre les actituds de la població vers l'activitat física
 - Informació sobre els canals de comunicació que més utilitza la població
- 3.3. Identificar la població diana
- 3.4. Establir els objectius del programa de promoció d'activitat física
- 3.5. Fer un llistat de les estratègies més adequades pel programa de promoció d'activitat física
- 3.6. Recursos i materials necessaris
- 3.7. Avaluació del programa.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran per exposar l'evidència científica actual sobre els diferents continguts de l'assignatura. Les exposicions orals per part de la professora és combinaran amb: l'exposició de continguts a través de lectures, la presentació oral dels projectes realitzats individualment per cada estudiant, debats a partir dels projectes dissenyats pels estudiants, l'exposició de materials utilitzats en programes de promoció d'activitat física reals, la visita a una empresa que promou activitat física als seus treballadors, i la presentació de tasques que els estudiants han de solucionar.

Les sessions de treball dirigit es destinaran a treballar en la planificació i estructuració del programa de promoció d'activitat física que cada estudiant, de forma individual, haurà d'implementar posteriorment en un lloc real. El professor els orientarà i dirigirà en aquesta tasca.

Les sessions de tutoria individual es destinaran a fer el seguiment de la planificació del programa de promoció d'activitat física que els alumnes confeccionaran per a un lloc real.

El Pla de Treball general que seguirà l'assignatura serà exposat als alumnes al primer dia de classe. Anirà acompanyat d'un calendari per escrit el qual es lliurarà a cada estudiant el mateix dia.

AVALUACIÓ:

Avaluació del procés

- Assistència a les sessions de treball dirigit
- Assistència a tutories individuals.

Avaluació de resultats

- Realització d'una prova tipus test (40% de la nota final)
- Presentació d'un treball escrit que recull un projecte de promoció d'activitat física per a un lloc real (50% de la nota final)
- Exposició oral a classe del projecte de promoció d'activitat física creat (10%)

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica:

Revistes

American College of Sports Medicine. *ACSM's Health and Fitness Journal. Bringing the gap between science and practice.* www.acsm-healthfitness.org

Llibres

World Health Organisation, 2005. *Preventing Chronic Diseases: a vital investment.* Ginebra: World Health Organisation.

Informe sobre la salud en el mundo 2002: reducir los riesgos y promover una vida sana. Ginebra, Organizació Mundial de la Salut, 2002

Estrategia mundial sobre régimen alimentario, actividad física y salud. Resolución WHA55.23, Organizació Mundial de la Salut, 2004.

Estrategia para la nutrición, actividad física y prevención de la obesidad (NAOS). Ministerio de Sanidad y Consumo, 2005

Departament de Sanitat i Seguretat Social, Generalitat de Catalunya. *Pla de Salut de Catalunya, 2002-2005.* Barcelona: Departament de Sanitat i Seguretat Social, Generalitat de Catalunya, 2002.

Departament de Sanitat i Seguretat Social, Generalitat de Catalunya (1991b). *Document marc per a l'elaboració del Pla de salut de Catalunya.* Barcelona: Departament de Sanitat i Seguretat Social.

Masana, L. *Vida d'infart: La felicitat en temps del colesterol.* Barcelona: Amat, 2004.

Bibliografia complementària:

Cox C, (2003). *ACSM's worksite health promotion manual: A guide to building and sustaining healthy worksites.* Champaign, IL: Human Kinetics

Marcus BH., Forsyth LH., (2003). *Motivating people to be physically active.* Champaign, IL: Human Kinetics.

Tudor-Locke C, Bassett DR, (2004). How many steps/day are enough? Preliminary pedometer indices for public health. *Sports Medicine*; 34(1): 1-8.

Delgado M, Tercedor P, (2003). *Estrategias de intervención en educación para la salud des de la educación física.* Madrid: Inde

Kemm J., Close A., (1995). *Health promotion: theory and practice.* London: MacMillan Press.

Humpel N. et al (2002). Environmental factors associated with adults' participation in physical activity. *American Journal of Preventive Medicine*, 22 (3): 188-199.

Epstein LH., (1998). Integrating theoretical approaches to promote physical activity. *American Journal of Preventive Medicine*, 15 (4): 257-265.

Seefeldt V., et al (2002). Factors affecting levels of physical activity in adults. *Sports Medicine*, 32 (3): 143-168

Springett J., et al (1999). *Health promotion programmes and policies in the workplace: a new challenge for evaluation.* European Health Promotion series n° 7. WHO Regional Office for Europe.

Esport, mitjans de comunicació i publicitat

PROFESSOR: Albert Juncà i Pujol

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/SEMIPRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

1. Obtenir eines per a una anàlisi crítica dels mitjans esportius.
2. Reconèixer els missatges socialitzadors de l'esport a través dels mitjans i dels mitjans a través de l'esport.
3. Conèixer el paper i la influència mútua entre els mitjans de comunicació a l'esport.
4. Identificar les relacions econòmiques i polítiques entre els mitjans de comunicació i el món de l'esport.
5. Conèixer les realitats socials que els mitjans de comunicació ofereixen i construeixen respecte al gènere, la política, la violència, l'economia i la salut relacionats amb l'activitat física i l'esport.
6. Aproximar-se al màrqueting esportiu i les seves relacions amb els mitjans de comunicació.

CONTINGUTS:

Els mitjans de comunicació dins del sistema esportiu.

Sistema obert de l'esport.

Influències entre els mitjans de comunicació i l'esport.

Evolució històrica i situació actual.

Els mitjans de comunicació i l'objectivitat.

Funcions dels MCM.

Estratègies de "manipulació".

Anàlisi de continguts dels mitjans de comunicació.

Els mitjans esportius: la salut i el consumisme.

Els mitjans esportius: la política i l'economia.

Els mitjans esportius: el gènere

Els mitjans esportius: la violència

Mitjans de comunicació esportius, noves tecnologies i perspectives de futur.

Màrqueting esportiu i mitjans de comunicació.

El pla estratègic

Els consumidors esportius

La segmentació de mercats

Factors que influeixen l'estratègia de màrqueting

Posicionament del producte.

Promoció del producte.

Anàlisi de l'eficàcia de l'estratègia.

Anàlisi de productes i serveis esportius.

METODOLOGIA:

L'assignatura es desenvoluparà combinant diferents metodologies.

Sessions de classe:

Bàsicament, gran part dels continguts s'iniciaran amb les explicacions teòriques del professor i es desenvoluparan emprant diferents recursos i suports.

Amb la voluntat de proporcionar un enfocament des de la vessant professional i interna, l'assignatura també comptarà amb la presència d'algun convidat especialista en mitjans de comunicació i màrqueting esportiu.

Sessions de treball dirigit:

L'alumnat aplicarà i millorarà paral·lelament o *a posteriori* els seus coneixements a partir de la realització de petits treballs i activitats a classe i fora de l'aula. Algunes d'aquestes activitats es realitzaran amb el format de modalitat semipresencial.

D'altra banda, una petita part dels continguts seran treballats prèviament per l'alumnat; després, ells mateixos s'encarregaran de fer-ne l'exposició a l'aula.

Al llarg de l'assignatura, l'alumnat, de forma individual, haurà de realitzar un treball sobre algun dels eixos bàsics del temari –el que més s'atansi al seu àmbit d'interès–.

Els treballs que destaquin per la seva qualitat i per les seves aportacions s'exposaran a les sessions finals de classe.

Sessions de tutoria individual:

El professor farà un seguiment continuat de l'evolució dels treballs de l'assignatura a partir de tutories tot proporcionant material, bibliografia i orientacions a l'estudiant.

Cal dir que totes les activitats de classe i de fora de l'aula, així com les aportacions teòriques del professor, comptaran amb la possibilitat de ser treballades, també, a les hores de tutoria individual.

AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

El fet que l'assignatura es desenvolupi a partir de diferents formats metodològics propicia que l'avaluació els contempli en la distribució dels seus percentatges d'avaluació.

- Assistència i participació a classe (15%)
- Elaboració dels treballs de classe (presencials i semipresencials) proposats al llarg de l'assignatura (25%)
- Treball de mitjans de comunicació, publicitat o màrqueting. I assistència a les sessions de tutoria específiques de preparació del treball. (25%)
- Examen final (35%)

BIBLIOGRAFIA

- Bernstelin, A.; Blain, N. (editors) (2003) *Sport, media, culture*. London: Frank Cass.
- Billig, M. (1995) *Banal Nationalism*. London: Sage.
- Brookes, Rod (2002) *Representing Sport*. London :Arnold.
- Burguet, Francesc (2004) *Les trampes dels periodistes*. Barcelona: Edicions 62.
- Campos, C. (2000) *Màrketing y patrocinio deportivo*. Barcelona: GPE, colecció Gestió Deportiva.
- Casasús, Josep Maria (1998) *Ideología y análisis de medios de comunicación*. Barcelona: CIMS.
- Castro, R. (1991) *Jocs Olímpics. Comunicació i intercanvis culturals*. Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport. Bellaterra (Cerdanyola).
- Ferrés, Joan (1996; 2a ed1997) *Televisión subliminal, socialización mediante comunicaciones inadvertidas*. Barcelona: Paidós.
- García Ferrando, M.; Puig, N.; Lagardera, F., comp. (1998) *Sociología del deporte*. Madrid: Alianza Editorial (2ª edició).
- Ibáñez, M.E.; Lacosta, M. (1998): *Gènere i informació. Radiografia d'una absència. Informació esportiva no més per a ells*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Institut Català de la Dona.
- Jones, Daniel E., ed. (1996) *Esport i mitjans de comunicació a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport.
- Jones, Daniel E; Gutiérrez, M^a; García, E. "Deportes y medios de comunicación. Introducción a la situación en España" a *Patrocinio, comunicación y deporte I: la comercialización del deporte en una sociedad mediática*. Madrid: Consejo Superior de Deportes, 1996. p. 43-68.
- McLuhan; M. (1996) *Comprender los medios de comunicacion. Las extensiones del ser humano*. Barcelona: Paidós Iberica.
- O'Donnell, H. (1993) *Sport and national identity in the European Media*. Leicester: Leicester University Press.

- Riera, Agnès (2005) *Estrategias de comunicación publicitaria. El uso del deporte en la publicidad televisiva en España*. Murcia: Universidad Católica San Antonio.
- Romero, Mª Victoria (coord.) (2005) *Lenguaje publicitario*. Barcelona: Ariel.
- Wenner, L.A. (ed) (1998). *MediaSport*. London: Routledge.
- Triadó, X. (1996) *El márketing en la gestión deportiva*. Barcelona: GPE, colección Gestión Deportiva.
- Tándem. Monogràfic: *Actividad Física y medios de comunicación*. Tándem. n. 21. 2006.
- Elias, N.; Dunning, E. (1992) *Deporte y ocio en el Proceso de Civilización*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica.

Adreces electròniques interessants:

- <http://olympicstudies.uab.es/esp/index.asp>
<http://dewey.uab.es/valorsenjoc/esportnet/>
<http://educared.net/asp/global/portada.asp>

Jocs populars i tradicionals

PROFESSOR: Joan Callarisa i Mas

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Conèixer les teories explicatives sobre els orígens i les funcions dels jocs populars i tradicionals per tal de reflexionar sobre la importància del joc com a element cultural de les societats.

Donar les bases metodològiques per investigar, recuperar i practicar jocs d'arrel popular i tradicional en el marc de l'educació física.

Conèixer i practicar alguns dels principals jocs populars i tradicionals propis de Catalunya i d'altres llocs, en el context d'una societat multicultural amb aportacions de la cultura popular universal.

CONTINGUTS:

BLOC I: Antropologia dels jocs populars i tradicionals.

1. *Homo faber / homo ludens*
2. El joc i l'entorn sociocultural.
3. Universalitat del joc en les societats humanes.

BLOC II: A la recerca del joc perdut.

4. El joc com a sistema.
5. Les tipologies de jocs.
6. Metodologia de recerca en jocs.

BLOC III: Juguem jocs populars i tradicionals.

7. Pràctica de jocs d'avui i d'ahir, d'aquí i d'arreu.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran per la formació bàsica de continguts de cada tema. Les sessions de classe es realitzaran a partir de les explicacions del professor, de la lectura obligatòria de textos i de la seva discussió a classe.

Les sessions de treball dirigit es portaran a terme en petits grups mitjançant la preparació, presentació i realització de diversos jocs populars i tradicionals, actuals i antics, a través de diferents treballs.

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant d'un treball de camp consistent en la recerca dels jocs propis de la comunitat d'origen de l'estudiant.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliura el començament de cada tema a fi que l'estudiant planifiqui el treball a realitzar per a cada unitat temàtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Tutoria individual pel control dels treballs de l'assignatura.
- Tutories amb el grup de treball corresponent pel control de les lectures i els treballs

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe. 20% de la nota
- Realització i presentació dels treball en grup. 30% de la nota.

- Realització i entrega del treball final individual. 20% de la nota.
- Una prova de l'assignatura. 30% de la nota.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Allué, J. M. *El gran llibre dels jocs*. Barcelona: Parramon, 1998.
- Aguayo i Serra, G. *Bitlles i bitllots. Un joc tradicional a Catalunya*. Lleida: Pagès Editors, 1996.
- Beltran, J. M. i altres. *Aplicació didàctica dels jocs a l'educació física*. Castelló: Universitat Jaume I, 1998.
- Callois, R. *Los juegos y los hombres. La máscara y el vértigo*. México: Fondo de Cultura Económica, 1994.
- Castellote, R. M. *Juegos de los indios norteamericanos*. Madrid: Miraguano Ediciones, 1996.
- Costafreda, A. *Jocs i entreteniments populars*. Lleida: Pagès Editors, 1997.
- Guitart, R. M. *101 jocs no competitius*. Barcelona: Graó, 1984.
- Huizinga, J. *Homo Ludens*. Madrid: Alianza, 2001.
- Lavega, P. *La litúrgia de les bitlles. Funcions i sentit d'un joc tradicional*. Lleida: Pagès Editors, 1997.
- Lavega, P. i Olasso, S. *1000 juegos y deportes populares y tradicionales*. Barcelona: Paidolibro, 1999.
- Marin, I. *Jocs populars: i tu, a què jugues?*. Barcelona: Rosa Sensat, 1994.
- Marin, I. i Pardo, O. *El jugar de l'Amades (vol. 1 i 2)*. Barcelona: El Mèdol, 1996.
- Moreno, C. *Juegos y deportes tradicionales en España*. Madrid: Alianza, 1992.
- Soler i Amigó, J. *Enciclopèdia de la fantasia popular catalana*. Barcelona: Barcanova, 1998.
- Vidal, E. *Jocs i joguines. Records de l'infantesa*. Barcelona: Alta Fulla (fac.), 1999.
- Villatoro, V. i Clariana, A. *Jocs d'ahir, d'avui i de sempre*. Terrassa: Òmnium Cultural, 1997.

Bibliografia complementària:

- Adell, J. A. i Garcia, C. *Los juegos tradicionales Aragoneses. Patrimonio etnológico. Aplicaciones didácticas*. Saragossa: Gobierno de Aragón, 1998.
- Allué, J. M. *Un, dos, tres, pica, paret!* Barcelona: La Galera, 2000.
- Amades, J. *Auca dels jocs de la mainada*. Barcelona: Alta Fulla (fac.), 1984.
- Anton, M. *Els jocs de sempre*. Barcelona: Llar del Llibre, 1990.
- Botermans, J.; Burret, T. *El libro de los juegos*. Esplugues de Llobregat: Plaza & Janés, 1989.
- Bulbena, A. *Joguines, jouets, juguetes, toys*. Vic: Eumo Editorial, 1996.
- Busqué, M. i Pujol, M. A. *Ximic. Jocs tradicionals*. Berga: Amalgama edicions, 1996.
- Chanan, G. i Francis, C. *Juegos y juguetes de los niños del mundo*. Barcelona: Ediciones del Serbal / UNESCO, 1984.
- Costes, A. *Emborrapà! Jocs de carrer jugats a Amposta*. Amposta: Ajuntament d'Amposta, 1997.
- Galiana, C. *Juguem, juguem. Jocs populars de les Terres de l'Ebre per a xiquets*. Tortosa: Mediscrit, 1997.
- Grunfeld, F. V. *Juegos de todo el mundo*. Madrid: UNICEF. Edilan Madrid, 1978.
- Maestro, F. *Del Tajo a la replaceta. Juegos y divertimentos en el Aragón rural*. Saragossa: Ediciones 94, 1996.
- Maña, J. *Jugar amb el vent. Homenatge a la Tramuntana. Catàleg de l'exposició del Museu de Joguets de Figueres*. Figueres: Ajuntament de Figueres i Caixa de Barcelona, 1986.
- Marin, I. *Juegos populares: jugar y crecer juntos*. Barcelona: Rosa Sensat, 1995.
- Museu dels Joguets. *Visca la Baldufa. L'art i poètica d'un joguet. Catàleg exposició*. Figueres: Museu del Joguet. Ajuntament de Figueres. La Caixa, 1990.
- Obón, X., Torrus, J. i Miracle, L. *Todos los juegos del mundo*. Barcelona: Planeta, 1996.
- Riera, C. *Jocs de la mainada d'un poble a començaments de segle*. Barcelona: Escola de l'esplai, 1983.
- Sedupaz. *Manos cooperativas*. Madrid: Sedupaz, 1993.
- Serrabona, M.; Ares, P. *Eth jòc popular tradicionau ena Val d'Aran*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 2001.
- Violant i Simorra, R. *La joguina tradicional*. Barcelona: Alta Fulla, 1996.

Educació física per a alumnes amb NEE i esport adaptat

PROFESSORA: Gemma Boluda i Viñuales
CRÈDITS: 6 (5 ECTS)
PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Donar a conèixer el marc legal i educatiu en el qual es desenvolupa l'Educació Física Especial a l'escola
- b) Promoure actituds favorables a una concepció educativa que valori l'activitat física com a instrument per a la formació integral de la persona
- c) Proporcionar als estudiants els coneixements bàsics per poder atendre les NEE que pugui presentar qualsevol alumne d'Educació Física en l'Ensenyament Obligatori
- d) Conèixer les principals modalitats esportives adaptades i elaborar sessions d'iniciació i perfeccionament per als alumnes en edat escolar

CONTINGUTS:

1. Aspectes bàsics i curriculars
 - 1.1. Concepte. Escolarització
 - 1.2. Principis de l'educació especial a Catalunya
 - 1.3. Educació inclusiva
 - 1.4. Paper de l'escola
 - 1.5. Tractament educatiu de les diferències individuals
 - 1.6. Evolució legislativa de les NEE
 - 1.7. Currículum: nivells de concreció i adaptació
 - 1.8. Serveis educatius específics
 - 1.9. Emplaçament escolar
2. ACI
 - 2.1. Concepte. Trets diferencials
 - 2.2. Modificacions del currículum i ACI
 - 2.3. Parts i components
 - 2.4. Categorització de les ACI
 - 2.5. Adaptacions curriculars i pedagògiques
3. Esport adaptat

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran per exposar les idees principals del temari, el qual haurà de ser desenvolupat més a fons per l'estudiant a través de la lectura d'articles especialitzats i el visionat de pel·lícules. També serviran per vivenciar pràcticament aspectes desenvolupats a les sessions teòriques.

Les sessions de treball dirigit serviran per:

- Treballar un projecte en què l'estudiant haurà d'elaborar una concreció del currículum per una NEE específica, fins a l'elaboració d'una unitat didàctica.
- Detallar la sessió pràctica en grups sobre un esport adaptat

Les sessions de tutoria individual es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Caldrà fer al llarg del quadrimestre una tutoria individual com a mínim.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'aprofundiment dels temes impartits al llarg de l'assignatura. Anirà acompanyat d'un calendari que s'anirà lliurant al ritme que es consideri adient, per tal que l'estudiant pugui anar planificant el treball a realitzar per cada unitat temàtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- S'anirà avaluant el progrés seguit en l'elaboració dels treballs de l'assignatura.
- Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura
- Tutories de grup de seguiment de la proposta pràctica

Avaluació de resultats:

Per aprovar l'assignatura cal:

- 1- Assistència i participació en les sessions dirigides i pràctiques (mínim 75% d'assistència en cadascuna).
- 2- Assistència com a mínim a una tutoria individual i/o grupal.
- 3- Adaptació d'una unitat de programació a una discapacitat determinada (20%)
- 4- Proposta i execució pràctica d'un esport adaptat (35%)
- 5- OPCIÓ A: Examen teòric dels continguts i articles relacionats (45%)
OPCIÓ B: Seguiment quadrimestral i treball teòric amb un alumne amb NEE (45%)

(Cal aprovar els dos punts per separat)

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Diversos autors *Actividades acuáticas para la rehabilitación de minusválidos*. Ministerio de Asuntos Sociales. Inerser, 1992
- Escribá, A. *Síndrome de Down. Propuestas de intervención*. Madrid: Gymnos, 2002
- Fernández, E. i altres. *Los héroes olvidados*. Oviedo: Universidad de Oviedo, 1999
- Linares, P. i Arráez, J.M. *Motricidad, necesidades especiales*. AEMNE, 1999
- Pérez, I. *Educación especial*. Madrid: McGraw Hill, 2003
- Ríos, M. i altres. *El juego y los alumnos con discapacidad*. Barcelona: Paidotribo, 2001
- Ruiz, R. *Adequacions curriculars individualitzades (ACI) per als alumnes amb NEE*. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament, 1989
- Simard, C i altres. *Actividad física adaptada*. Barcelona: Inde, 2003
- Toro, S., Zarco, J. *Educación Física para niños y niñas con NEE*. Málaga: Aljibe, 1998
- Vázquez Mednle, J.E. *Natación y discapacitados*. Madrid: Gymnos, 1999

Bibliografia complementària:

- Diversos autors. *Diversidad y educación física*. Barcelona: Graó. Quaderns Tàndem, 2001
- Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. *L'Educació Especial a Catalunya*. Documents d'Educació especial, n. 8. Barcelona, 1986
- Vázquez Menlle, J.E. *Activitats físiques adaptades. Integració escolar, Educació Especial i Esport Adaptat*. INEFEC Barcelona – UB, 1994 – 1995

Iniciació als esports amb raqueta

PROFESSOR: Ernest Baiget i Vidal

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Identificar i analitzar les característiques principals i aspectes comuns dels esports de raqueta.
- b) Conèixer les metodologies adients per a realitzar una correcta iniciació al tennis i a altres esports de raqueta.
- c) Conèixer i experimentar mitjançant la pràctica les tècniques i tàctiques bàsiques del tennis i altres esports de raqueta.

CONTINGUTS:

Bloc 1- LA INICIACIÓ ALS ESPORTS DE RAQUETA

1. Característiques dels esports de raqueta
2. Metodologia de la iniciació als esports de raqueta.

Bloc 2- EL TENNIS

1. El minitennis.
 - 1.1. Un mitjà per a l'aprenentatge del tennis
 - 1.2. Objectius del minitennis
 - 1.3. Avantatges de la utilització del minitennis
2. Fonaments tècnics del tennis
 - 2.1. El joc de peus
 - 2.2. Empunyadures
 - 2.3. Els cops
 - 2.4. Els efectes
3. Fonaments tàctics del tennis
 - 3.1. Principis tàctics en el tennis
 - 3.2. Evolució tàctica en l'ensenyament del tennis
 - 3.3. La situació d'oposició
4. Tècnica dels cops bàsics del tennis
 - 4.1. Els cops de fons
 - 4.2. El servei
 - 4.3. Joc de xarxa

Bloc 3- ALTRES ESPORTS DE RAQUETA

1. El bàdminton
 - 1.1. Anàlisi de les característiques del bàdminton
 - 1.2. Tècnica bàsica del bàdminton
 - 1.3. Tàctica bàsica del bàdminton
2. El pàddel
 - 2.1. Anàlisi de les característiques del pàddel
 - 2.2. Tècnica bàsica del pàddel
 - 2.3. Tàctica bàsica del pàddel

OBSERVACIONS:

- Cal tenir raqueta de tennis pròpia.
- L'assignatura es centrarà en l'esport del tennis.

METODOLOGIA:

L'assignatura es desenvoluparà seguint els criteris següents:

Les sessions de classe a l'aula aniran dirigides a tot el grup i es realitzarà la transmissió de continguts per part del professor mitjançant exposicions orals i visualització de material audiovisual. L'objectiu d'aquestes sessions serà donar una base conceptual a les sessions de treball dirigit.

Les sessions de treball dirigit principalment aniran adreçades a tot el grup i es realitzaran fonamentalment a les pistes de tennis del Club Patí Vic o al pavelló del mateix club. L'objectiu d'aquestes sessions serà desenvolupar l'aplicació dels continguts teòrics tractats a l'aula, i experimentar mitjançant la pràctica les tècniques i tàctiques bàsiques del tennis i altres esports de raqueta. El material i instal·lacions per a la pràctica dels esports de raqueta s'adaptarà per tal de fomentar la participació dels alumnes.

Les sessions de tutoria individual es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge dels estudiants, es realitzaran en grups reduïts de treball i de forma individual.

Les hores de treball personal per part de l'estudiant, aniran destinades bàsicament a realització de treballs en grups reduïts, preparació d'exàmens, realització de lectures obligatòries de l'assignatura i preparació d'exercicis.

AVALUACIÓ:

Per valorar l'assoliment dels objectius didàctics es tindran en comte els següents criteris:

- Adquisició de coneixements teòrics
- Aplicació pràctica dels coneixements
- Assistència i participació en les sessions de treball dirigit i en les sessions de tutoria

Els instruments d'avaluació i el pes específic de cada element en la qualificació final de l'assignatura seran els següents:

Avaluació del procés:

- Assistència i participació activa a les sessions pràctiques de treball dirigit: els alumnes que no assoleixin un mínim de 70% d'assistència hauran de realitzar un examen teòric dels continguts pràctics. En cas de lesió, l'assistència és obligatòria i es proposarà a l'estudiant una tasca alternativa.
- Tutories de grup pel seguiment del treball (mínim una tutoria per grup)

Avaluació de resultats:

- Elaboració i exposició d'un treball teoricopràctic realitzat en equip (30%).
- Realització d'un examen pràctic d'execució tècnica dels cops bàsics del tennis (20%). Per tenir pret a realitzar l'examen s'han de complir els requisits d'assistència (70%)
- Realització d'un examen teòric mixt, amb preguntes obertes i tipus test (50%).

* Cadascuna d'aquestes parts s'ha d'aprovar de forma independent per a que tinguin incidència sobre la nota.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- COE, RFET. *Tennis I i II*. Madrid: Comité Olímpico Español, 1993.
- Crespo, M. *Minitennis: un mitjà per a l'aprenentatge del tennis*. Apunts: Educació Física i Esports. 44-45: 42-50, 1996.
- Espina, M. *Iniciación al Pádel. Manuales para la enseñanza*. Madrid: Gymnos, 1997.
- Hernández, M. *Deportes de raqueta*. Madrid: Ministerio de Educación y Cultura, 1999.
- Cabello, D. Serrano, D. García, J.M. *Fundamentos del bádminton. De la iniciación al alto rendimiento*. Málaga. Instituto Andaluz del Deporte. 1999.

Sanz, D. *El tenis en la escuela*. Barcelona: Paidotribo, 2004.
Torres, G. Carrasco, L. *El tenis en la escuela*. Barcelona. Inde, 2004.
Torres, G. Carrasco, L. *Investigación en deportes de raqueta: tenis i bàdminton*. Múrcia. UCAM, 2004.

Bibliografia complementària:

Badia, R. García, G. Maresma, G. Vega, O. Solanellas, F. *Organització de les escoles de tennis*. Apunts: Educació Física i Esports. 44-45: 51-62, 1996.
Blázquez, D. *La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Barcelona: Inde, 1995.
Cabello, D. Carazo, A. *Consideraciones didácticas de la iniciación a los deportes de raqueta*. Madrid: Revista Española de Educación Física y Deportes, 8(3): 6-14, 2001.
Federació Alemanya de tennis. *Escuela de campeones. Vol 1-5*. Barcelona: Hispano Europea, 1982.
Federació Catalana de Tennis. *Curs de Monitor Nacional*. Barcelona: Federació Catalana de Tennis, 1996.
Federació Catalana de tennis. *Curs d'Entrenador Nacional*. Barcelona: Federació Catalana de Tennis, 1998.
Federació Catalana de tennis. *Reglaments Oficials*. Barcelona: Federació Catalana de Tennis, 1993.
Fuentes, P. *Enseñanza y entrenamiento del tenis: Fundamentos didácticos y científicos*. Cáceres: Universidad de Extremadura, 1999.
Galiano, D. *La selección de talentos en tenis*. Barcelona: Paidotribo, 1992.
Gómez, P. *Guía didáctica de Tenis*. Málaga: Centro de Ediciones de la Diputación de Málaga, 2002.
Medeiro, L. *Iniciación al tenis*. Madrid: Tutor, 2001.
Mestres, A. Perelló, J. *Esports amb pales i raquetes*. Barcelona: Serbal, 2000.
Miranda, M. *Cómo utilizar el mini-tenis de forma eficaz*. ITF Coaching & Sport Science Review. 26, 2002.
Moncaut, A.P. *Fundamentos técnicos del Pádel. 143 ejercicios para la enseñanza i la mejora*. Madrid: Gymnos, 2003.
Moure, J. *De la tècnica bàsica al tennis personal*. Apunts: Educació Física i Esports. 44-45: 36-41, 1996.
Ruiz, G. *Aplicación de los universales ludomotores a los deportes de raqueta*. Revista de Entrenamiento Deportivo, 13(2): 27-30, 1994.
Smekal, G. i altres. *A physiological profile of tennis match play*. Medicine & Science in Sports & Exercise. 33: 999-1005, 2001.
Solanellas, F. Morejon, S. Campos, J. *I ara, tennis!!! Material Didàctic de Tennis a les Escoles*. Barcelona. Federació Catalana de Tennis, 2000.
Tilmanis, G.A. *Tenis para entrenadores, profesores y jugadores*. Barcelona: Continental, 1977.
Turner, A. *El enfoque de la comprensión del juego*. ITF Coaching & Sport Science Review. 26, 2002.

Referències internet:

<http://www.itftennis.com/coaching/sportsscience/>

Noves tendències en l'Activitat Física

PROFESSORA: Gemma Torres i Cladera

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Desenvolupar-se en tot tipus d'àmbit que impliqui realitzar activitat física amb suport musical.
- Millorar els moviments bàsics i introduir-ne de nous en qualsevol activitat física de base musical.
- Dominar l'estructura musical i acoblar moviments a la música.
- Conèixer les diferents possibilitats de posar en pràctica diferents sessions amb una base coreogràfica.

CONTINGUTS:

- Presentació.
- Noves Tendències.
- Estructura d'una sessió.
 - . Concepte i disseny d'una sessió.
 - . Parts d'una sessió.
- La música.
 - . Concepte.
 - . Temps musicals i B.P.M.
 - . Aspectes importants de la música.
 - . Tipus de música i la seva tria.
- Coreografies.
 - . Concepte.
 - . Tipus de moviments i possibilitats de variació.
- Progressions pedagògiques.
 - . Concepte.
 - . Tipus de mètodes.
 - . Mètode individual.
- Altres.
 - . Vestuari.
 - . Seguretat.
 - . Beneficis de l'Activitat Física.
- Possibilitats laborals.
- Posicions correctes de treball.
- Tendències actuals.
 - . Aeròbic i variants.
 - . Steps.
 - . Ciclisme indoor.
 - . Tonificació i altres.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe:

- Sessions pràctiques en diverses instal·lacions esportives.
- Transmissió de continguts teoricopràctics.
- Realització d'un examen pràctic.
- Realització d'un treball a nivell individual.
- Els i les alumnes hauran de portar roba esportiva per a la pràctica.

- Els i les alumnes amb algun tipus de lesió o que no puguin realitzar la pràctica, hauran d'assistir igualment a les sessions i si s'escau, realitzar un treball complementari.

Les sessions de treball dirigit:

- Organització de grups reduïts pel treball de coreografies diverses.
- Seguiment del treball de cada grup.

Les sessions de tutoria individual:

- Caldrà realitzar com a mínim una tutoria per estudiant o per grups reduïts per poder posar en comú el treball tant teòric com pràctic realitzat a classe.

El Pla de Treball:

- Discussió de diferents articles relacionats en l'àmbit que ens pertoca.
- Ampliació i aprofundiment dels diferents temes que es desenvoluparan en el transcurs de les sessions.
- Es lliurarà un calendari de l'assignatura dels temes a treballar i que segons les circumstàncies la professora podrà modificar al llarg de l'assignatura.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Requisit important per aprovar l'assignatura serà una assistència mínima del 80 % de les classes presencials. A partir d'aquí els percentatges dels diferents apartats seran els següents:

- Realització d'un treball final (30 %).
- Anàlisi i reflexió d'articles (20 %).
- Examen pràctic (coreografia) (50 %).
- Participació activa en la realització de les pràctiques i les assistències en diferents centres.

Els i les alumnes que no assisteixin el 80 % de les sessions pràctiques només podran optar com a nota final màxima a un 6.5.

Avaluació de resultats:

- Presentació d'un treball a nivell individual.
- Recerca i posada en comú de diversos articles.
- Realització d'una prova a nivell pràctic (coreografia).
 - . Es demana tenir nocions sobre activitat física i música o haver cursat l'assignatura d'Activitat Física amb suport musical, ja que alguns aspectes ja es donaran per sabuts.
 - . El treball de l'estudiant i la seva aportació personal a les sessions pràctiques seran molt importants.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Diéguez, J. *Aeróbic en salas de fitness. Manual teórico-práctico*. Barcelona: Inde; 1997.

Diéguez, J. *Aeróbic*. Barcelona: Inde, 1997.

López, P. Ángel. *Ejercicios desaconsejados en la actividad física. Detención y alternativas*. Barcelona: Inde, 2000.

Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) aplicades a l'esport

PROFESSORA: Isabel Sellas i Ayats

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

1. Conèixer eines multimèdia útils en el camp professional d'un llicenciat en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.
2. Utilitzar les eines multimèdia adequades a problemes concrets de l'àrea de gestió, rendiment i educació.
3. Dissenyar un sistema de programació de l'entrenament esportiu mitjançant l'ordinador.
4. Crear aplicacions senzilles amb el programa Excel que permetin automatitzar les tasques de programació.

CONTINGUTS:

1. Conceptes bàsics d'informàtica
2. Full de càlcul (Excel)
 - 2.1 Creació de fulls de càlcul
 - 2.2 Creació de gràfics
 - 2.3 Creació d'aplicacions senzilles que permetin automatitzar les tasques de programació
3. Bases de dades
 - 3.1 Creació de bases de dades
 - 3.2 Funcionament de bases de dades en entorns esportius
4. Exposicions multimèdia (Power Point)
 - 4.1 Elaboració d'exposicions
5. Internet
 - 5.1 Cerca d'informació
 - 5.2 Recursos d'educació física i esport a Internet
6. Tractament d'imatges en entorns esportius

METODOLOGIA:

Sessions de classe

- Exposició de continguts per part del professor i/o dels estudiants.
- Posades en comú i debats a nivell de grup classe.

Sessions de treball dirigit

- Activitats de cerca d'informació a la biblioteca i a Internet.
- Explicació als estudiants per part del professor de les propostes de treballs individuals i/o d'equip.
- Posades en comú i debats a nivell d'equips de treball.
- Treballs de recerca breu, fet en equip i amb el suport del professor.

Sessions de tutoria individual i/o en petit grup

- Destinades a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada equip de treball i de cada estudiant. Al llarg del quadrimestre cada estudiant haurà de fer un mínim d'una tutoria individual.

El Pla de Treball

El professor el lliurarà als estudiants amb la presentació de cada tema. Conté la planificació i organització de les activitats que es portaran a terme per assolir els objectius del tema. És la base que tot estudiant ha de tenir en compte per planificar tota la feina relacionada amb l'assignatura. La temporalitza-

ció del pla de treball d'aquesta assignatura està previst per a un total de 12 setmanes lectives i amb una càrrega acadèmica (sessions de classe, sessions de treball global per a cada estudiant) de 125 hores de manera que la dedicació setmanal a l'assignatura serà de 10 hores aproximadament

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

Elements d'avaluació

- Acompliment i adequació del pla de treball.
- Procés individual d'aprenentatge seguit per cada estudiant.
- Procés de treball de grup seguit per cada equip de treball.

Instruments d'avaluació

- Debat a partir del pla de treball per fer una avaluació global del desenvolupament del tema i les propostes de millora que es considerin pertinents.
- Tutoria individual.
- Tutories de grup pel seguiment dels treballs.

Avaluació de resultats

Elements d'avaluació

- Activitats de classe, individuals i de grup, especificades en el pla de treball de l'assignatura per a cada tema.
- Adquisició de coneixements i la seva aplicació pràctica.

Instruments d'avaluació

- Treballs i activitats individuals i/o en equip que es realitzaran durant el quadrimestre.
- Treball final de l'assignatura.

Criteris d'avaluació

- Els continguts de l'assignatura seran avaluats de manera continuada.
- Per poder ser avaluats/es de l'assignatura, és obligatòria i imprescindible l'assistència com a mínim a un 80% de les sessions de classe i de treball dirigit, i haver realitzat un mínim d'una tutoria individual dintre de l'hora setmanal de tutoria.
- Pel que fa a la qualificació numèrica de l'assignatura, aquesta s'obtindrà a partir dels següents elements:
 - Assistència a classe, participació i realització puntual de les activitats individuals i de grup especificades en el pla de treball de l'assignatura per a cada tema. 20%
 - Realització de treballs i activitats en equip de cada contingut. 25%
 - Realització de treballs i activitats individuals de cada contingut. 25%
 - Realització del treball final de l'assignatura. 30%

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Ministerio de Educación y Ciencia. *Consejo Superior de Deportes*. [En línia]. [Consulta: 9 juny 2005].

Disponible a <<http://www.csd.mec.es/CSD>>

Generalitat de Catalunya. *Web de l'esport català*. [En línia]. Barcelona:2003. [Consulta: 9 juny 2005].

Disponible a <<http://cultura.gencat.es/esport>>

Softcatala [En línia]. 1997. [Consulta: 9 juny 2005]. Disponible a: <<http://www.softcatala.org>>

Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya. CCUC [En línia]: *catàleg col·lectiu de les Universitats de Catalunya*. Barcelona: CBUC, 30 set. 1998. [Consulta: 9 juny 2005]. Disponible a:

<<http://www.cbuc.es/ccuc>>

Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya [En línia]. Barcelona. [Consulta: 9 juny 2005]. Disponible a:

<<http://www.xtec.es>>

Funció Tutorial

Funció Tutorial a Secundària

PROFESSOR: Pere Pujolàs i Maset

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Relacionar l'acció tutorial amb l'educació i l'ensenyament en els centres escolars
- Conèixer les finalitats de l'acció tutorial, en relació a l'orientació personal, l'orientació escolar i acadèmica i l'orientació personal.
- Conèixer els principals elements o condicions de la funció tutorial, estructurada en el Pla d'Acció Tutorial dels centres escolars.
- Elaborar un Programa d'Acció Tutorial per a un centre d'educació infantil o primària
- Conèixer els principals recursos i serveis externs de suport a la funció tutorial.
- Relacionar la funció tutorial amb la intervenció psicopedagògica

CONTINGUTS:

1. La funció tutorial, l'ensenyament i l'educació
2. Finalitats de la funció tutorial: l'orientació personal, l'orientació escolar i acadèmica, i l'orientació professional.
3. Les condicions fonamentals de la funció tutorial
 - 3.1 Les funcions de l'equip docent en relació a l'acció tutorial
 - 3.2 Les funcions del tutor o la tutora en relació a l'acció tutorial
 - 3.3 Els serveis externs de suport a l'acció tutorial: la funció tutorial i la intervenció psicopedagògica
4. Organització i programació de la funció tutorial: El Pla d'Acció Tutorial (PAT), estructurat en Programes
 - 4.1 Components fonamentals d'un Programa d'acció tutorial
 - 4.2 Elaboració d'un Programa d'Acció Tutorial per a un centre d'educació infantil o primària
5. Eines i recursos per a l'acció tutorial

METODOLOGIA:

Les sessions de classe:

Les sessions de classe, amb tot el grup d'alumnes, es destinaran a treballar els continguts de l'assignatura. S'alternaran les explicacions del professor, el treball dels alumnes en grups reduïts, els debats, les exposicions orals dels treballs realitzats pels alumnes, etc.

Les sessions de treball dirigit:

En les sessions de treball dirigides pel professor, els estudiants –distribuïts en equips de treball– hauran d'elaborar un Programa d'Acció Tutorial per a un centre d'educació infantil o primària que hauran de presentar a la resta de la classe.

Les sessions de tutoria individual:

Al llarg del quadrimestre, el professor farà un seguiment personalitzat de cada un dels estudiants en relació al Pla de Treball que els haurà facilitat.

El Pla de Treball:

El Pla de Treball que el professor lliurarà als estudiants contindrà les activitats que cadascú haurà d'anar realitzant al llarg del quadrimestre, en relació als continguts de l'assignatura, per a l'assoliment dels objectius previstos. El Pla de Treball es lliurarà als estudiants mensualment (cada quatre setmanes, approxi-

madament). Al final de quadrimestre l'estudiant haurà de lliurar al professor un informe sobre el Pla de Treball que haurà seguit.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

L'avaluació del procés seguit per l'estudiant es farà per mitjà dels contactes establerts amb el professor a través del Campus Virtual i de les tutories individuals mantingudes al llarg del quadrimestre, per mitjà de l'informe que l'estudiant lliurarà al professor sobre el Pla de Treball que haurà seguit, i també per mitjà de la seva participació en les sessions de treball dirigit (25 % de la qualificació final).

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats assolits per l'estudiant es farà per mitjà del treball en equip que els estudiants hauran elaborat i de la presentació oral que n'hauran fet a la resta de companys (25 % de la qualificació final), i d'una prova final escrita, de caràcter individual (50 % de la qualificació final).

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Arnaiz, P. i altres. *La acción tutorial: el alumnado toma la palabra*. Barcelona: Graó, 2003.
- Esaño, J. i altres. *La participación de los padres y madres en la escuela*. Barcelona: Graó, 2003.
- Diez de Ulzurrun, A.; Masegosa, A. *La dinámica de grupos en l'acció tutorial. Activitats per fer a l'aula*. Barcelona: Graó, 1996.
- Lago, J.R. "La acción tutorial en la educación secundaria como instrumento para la autorregulación". *Infancia y Aprendizaje*, núm. 85, 1999
- Ministerio de Educación y Ciencia "Orientación y Tutoría". *Materiales para la Reforma. Educación Secundaria Obligatoria*. Madrid: MEC, 1992.
- Monton, M.J. *La integració de l'alumnat immigrant al centre escolar. Orientacions, propostes i experiències*. Barcelona: Graó, 2003.
- Ortega, R., Del Rey, R. *La violencia escolar. Estrategias de prevención*. Barcelona: Graó, 2003.
- Przesmycki, H. *La pedagogía del contrato. El contrato didáctico en la educación*. Barcelona: Graó, 2000
- Puig, J.M., Martín, X., Escardíbul, S.; Novella, A. *Com fomentar la participació en l'escola*. Barcelona: Graó-Biblioteca de Guix, 1997.
- Pujolàs, P. *Aprendre junts alumnes diferents. Els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula*. Vic: Eumo Editorial, 2003.

Bibliografia complementària:

- Ainscow i altres. *Crear condiciones para la mejora del trabajo en el aula*. Madrid: Narcea, 2000.
- Aldamiz, M., i altres *Com ens ho fem? Propostes per educar en la diversitat*. Barcelona: Graó, 2000.
- Arnaiz, P., Isus, S. *La tutoría, organización y tareas*. Barcelona: Graó, 1995
- Bassedas, E. i altres. *L'assessorament psicopedagògic a Catalunya*. Barcelona: Graó, 2000.
- Bonals, J. *El trabajo en equipo del profesorado*. Barcelona: Graó, 1996
- Carretero, M.R., Pujolàs, P., Serra, J. *L'assessorament psicopedagògic des d'una perspectiva comunitària*. Barcelona: La Galera, 2002
- Boque, M.C. *Guia de Mediació Escolar. Programa comprensiu d'activitats*. Dossier Rosa Sensat. Barcelona, 2002.
- Departament d'Ensenyament. *Programa de competència social. Educació Secundària*. Generalitat de Catalunya. Generalitat de Catalunya.
- Fernandez, A.M. *La intervención socioeducativa como proceso de investigación*. Valencia: Nau Llibres, 2003.
- Parrilla, A. *Apoyo a la escuela: un proceso de colaboración*. Bilbao: Mensajero, 1996.
- Perez, M.L., Carretero, R., Juando, J. *Afectos, emociones y relaciones en la escuela*. Barcelona: Graó, 2001
- Perrenoud, PH. *Diez nuevas competencias para enseñar*. Barcelona: Graó, 2004.
- Trilla, J. Puig, J.M. (Coord) "Aulas con vida". *Cuadernos de Pedagogía*, 325. Junio, 2003.

Recursos Audiovisuais: Fotografia i Vídeo

PROFESOR: Miquel Pérez i Mas

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/SEMIPRESENCIAL: Presencial

INTRODUCCIÓ:

Es tracta d'una assignatura totalment pràctica que alternarà les tecnologies analògica i digital en la producció i edició d'imatges. Es desenvoluparà en un espai que pugui ser convertit en un laboratori senzill i en aules d'informàtica proveïdes dels recursos necessaris per a l'edició digital d'imatges.

OBJECTIUS:

1. Familiaritzar els estudiants amb les tècniques fotogràfica i videogràfica, tant analògica com digital.
2. Aprendre i experimentar les possibilitats expressives de la fotografia i el vídeo i la seva aplicació al marc escolar.
3. Conèixer a un nivell bàsic, les eines informàtiques més importants de gestió i edició fotogràfica (Photoshop) i videogràfica.

CONTINGUT:

1. Fotografia:

- 1.1 Fonaments de la tècnica fotogràfica: la llum i els materials fotosensibles.
- 1.2 Les emulsions fotosensibles i la seva utilització escolar: Fotogrames, Quimigrames i Luminogrames.
- 1.3 Construcció i presa d'imatges amb càmera estenopecica.
- 1.4 Fotografia digital: La càmera digital. Eines i tècniques bàsiques de gestió i edició digital (MS Photo Editor, Picasa, WMM, Photoshop, ...).

2. Vídeo:

- 2.1 Fonaments tecnològics del vídeo. Formats, sistemes i estàndards de vídeo.
- 2.2 La producció amb vídeo digital: Enregistrament, captura i postproducció digital d'imatges (Final Cut).
- 2.3 Producció d'un videograma:
 - 2.3.1 Guionització.
 - 2.3.2 Preparació i producció.
 - 2.3.3 Postproducció.

3. Els audiovisuals a l'aula: Usos i explotació didàctica.

METODOLOGIA:

En les **sessions de classe** es donaran els coneixements bàsics de les tècniques que es treballaran en el decurs de l'assignatura, així com les instruccions pel maneig dels equips audiovisuals i els recursos informàtics.

En les **sessions de treball dirigit** es portaran a terme el seguiment i la correcció dels exercicis pràctics proposats pel professor.

Es faran **tutories individualitzades** o en petit grup, sempre que els alumnes o el professor ho considerin necessari.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés: S'avaluarà el procés d'assimilació de continguts teòrics i pràctics a través del seguiment de l'aprenentatge en les sessions de treball dirigit i les tutories individuals.

Avaluació de resultats: En acabar l'assignatura els alumnes hauran produït, individualment, una col·lecció de fotografies, i en grups una producció videogràfica. Amb el conjunt d'aquests elements es farà l'avaluació de resultats segons el següent barem:

- Fotografia analògica 30 %
- Fotografia digital 30 %
- Treball de vídeo 30 %
- Actitud i participació 10 %

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Ang, T. *Manual de video digital*. Barcelona: Omega, 2005
- Cyr, D. *Fotografia recreativa para niños*. Barcelona: Daimón, 1978.
- Delgado, J. M. *Photoshop CS*. Madrid: Anaya, 2004.
- Ferrés, J.; Bartolomé, A.R. *El vídeo, enseñar vídeo, enseñar con el vídeo*. Barcelona: Gustavo Gili, 1991.
- Fontcuberta, J. *Fotografía: conceptos y procedimientos*. Barcelona: Gustavo Gili, 1991
- Freeman, M. *Guia completa de fotografía digital*. Barcelona: Blume, 2005.
- Rosenberg, J. *Première Pro 1.5*. Madrid: Anaya, 2005.
- Sengstack, J. *vides digital*. Madrid: Anaya, 2005.

Bibliografia complementària:

- Crespo, J. *DVD, DivX y otros formatos de vídeo digital*. Madrid: Anaya, 2003.
- Paz, F. *PowerPoint 2003*. Madrid: Anaya, 2004.
- Pérez, M. *Diccionari dels mitjans audiovisuals*. Vic: Eumo Editorial, 1995.
- Zélich, C. *Manual de técnicas fotográficas del siglo XIX*. Utrera: Arte y Proyectos Editoriales, 1995.

Tallers Literaris

PROFESSORA: M. Carme Bernal i Creus

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura consisteix a fer llegir per escriure i escriure per llegir. La lectura de textos té per finalitat la motivació literària en primer lloc, però també l'observació i l'anàlisi de tècniques que podran tenir una aplicació en l'escriptura. Així doncs, el destinatari és l'estudiant interessat per la literatura en la doble vessant receptiva i productiva.

L'assignatura també pretén millorar la capacitat creativa i expressiva dels estudiants a partir de l'aplicació pràctica de tècniques i procediments literaris a diverses propostes d'escriptura de textos.

Un altre objectiu és ajudar l'estudiant a ampliar els coneixements literaris a partir de l'estudi de l'obra d'alguns autors emblemàtics de la literatura universal.

Finalment, l'assignatura vol fomentar el gust per la literatura mitjançant la lectura de llibres i el comentari posterior a classe.

CONTINGUTS:

El programa consta dels apartats següents:

1. Introducció a la producció de textos literaris escrits:

1.1. Reflexions a l'entorn de la producció i de la composició de textos literaris escrits. La construcció del text: fases de treball.

1.2. Els gèneres narratius en prosa. Acostament a les tècniques i procediments.

2. La narració breu; el conte literari:

2.1. El naixement del conte literari.

2.2. Indagacions a l'entorn del conte literari: Poe, Txèkhov, Kafka, Calders i altres.

2.3. Tipologia de contes literaris: observació i anàlisi de models.

2.4. Elaboració de contes a partir de criteris i tècniques diversos.

3. La prosa narrativa llarga:

3.1. Algunes reflexions a l'entorn del gènere de la novel·la.

3.2. Consideracions estètiques sobre la novel·la des del romançisme fins a l'actualitat. Alguns autors: Goethe, Melville, Conrad, Joyce, Víctor Català, Rodoreda i altres.

3.3. Aspectes de la novel·la: la gent i les veus; el temps; l'espai; l'ambient; el to i l'estil. Observació de models a partir de fragments concrets d'autors.

4. Altres formes narratives: les literatures del "jo":

4.1. Autobiografies, diaris, llibres de viatge, dietaris i epistolars.

4.2. Les tècniques narratives de la literatura autobiogràfica.

4.3. Observació de models a partir de fragments de diversos autors.

4.4. Retrat i autoretrat: elaboració de textos descriptius.

METODOLOGIA:

L'assignatura tindrà una orientació teòricopràctica: mentre algunes sessions seran de caràcter purament informatiu, altres es destinaran a la realització de propostes col·lectives i individuals (anàlisi d'un text, construcció de narracions, exposició oral, etc.). Atès el caràcter de taller de l'assignatura, és indispensable l'assistència a classe, la participació en el treball a l'aula i la realització de totes les propostes pràctiques programades³.

3. Qualsevol exercici o treball lliurat al professor com a definitiu i que no reuneixi els requisits de la bona normativa no podrà ser avaluat (el límit màxim d'errors és de deu, incloses les reiteracions d'un mateix error i amb independència de la llargada del text).

Les sessions de classe: Un 40% aproximat del temps de l'assignatura es destinarà a la transmissió de continguts. S'oferirà una panoràmica general d'un autor, d'un moviment esteticoliterari o es presentaran tècniques d'escriptura i models. Els alumnes podran participar prenent apunts o bé intervenint en el debat i comentari sobre un autor, una tècnica, un moviment o un gènere (sempre a partir de textos lliurats per la professora).

Les sessions de treball dirigit: Un 40% aproximat del temps de l'assignatura es destinarà a l'elaboració, valoració i creació de propostes d'escriptura col·lectives (per grups d'alumnes o bé per parelles).

Les sessions de tutoria individual: En aquesta assignatura la funció de la tutoria és cabdal, atès que l'estudiant ha de poder rectificar, ampliar o reelaborar el contingut dels seus textos mitjançant la discussió amb la professora, per tal de millorar l'expressió escrita personal. El temps de l'assignatura destinat a la tutoria individual serà d'un 20%.

AVALUACIÓ:

Serà contínua i es basarà en la valoració progressiva de les diverses activitats realitzades al llarg del curs.

Els elements de valoració seran els següents:

- Nota dels exercicis col·lectius: 20%
- Treball sobre un autor: 20%
- Memòria de curs o Portfolio: 30%
- Relat personal: 30%

Hi haurà textos de lectura obligada que es consignaran oportunament a classe.

Avaluació de procés: En el decurs de l'assignatura s'avaluaran diferents aspectes:

- La participació i l'assistència.
- Els exercicis col·lectius (creativitat, comprensió de la proposta, audàcia, redacció i correcció).
- Les exposicions orals (contingut, expressió i organització de la informació literària)
- El seguiment dels treballs individuals (creativitat, audàcia, redacció i correcció)
- Els exercicis escrits individuals (creativitat, audàcia, redacció i correcció)

Avaluació de resultats: És difícil saber si algun d'aquests alumnes podrà, en un futur, tenir entrada en el món de les lletres o si com a mestre tindrà habilitat per conrear la literatura, però al final de l'assignatura és possible de fer una valoració en un triple sentit:

- Si l'estudiant s'ha convertit en un lector/a literari expert, capaç d'abordar la lectura amb intel·ligència, acceptant-ne tota la complexitat en textos no lineals.
- Si s'arrisca i és audaç en l'escriptura –entenent per audàcia la capacitat de conèixer les tècniques i aplicar-les sense prejudicis, sense tòpics ni limitacions.
- Si ha millorat el seu nivell expressiu i, per tant, ha modificat les possibilitats expressives, els seus recursos lèxics i sintàctics, la correcció normativa; si sap aplicar les tècniques observades a classe en els seus escrits.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Alcoverro, C. *Llegir per escriure. Escriure per llegir*. Barcelona: Barcanova, 1993.

Anderson Imbert, E. *Teoría y técnica del cuento*. Barcelona: Ariel, 1992.

Pagès, Vicenç. *Un tramvia anomenat text. El plaer en l'aprenentatge de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1998.

Freixas, Laura. *Taller de narrativa*. Madrid: Anaya, 1999.

Propp, Vladimir. *Morfología del cuento*. Madrid: Akal, 1985.

Sargatal, A. *Iniciació al conte literari*. Barcelona: Glauco-Laertes, 1987.

Soler, I; Trilla, M.R. *Les línies del text*. Barcelona: Empúries, 1989.

Lodge, David. *L'art de la ficció*. Barcelona: Empúries, 2001.

Sullà, Enric. *Poètica de la narració*. Barcelona: Empúries, 1989.
Espí, A. ; Llopis, T. *Curs de narrativa*. Barcelona: Laertes, 1988.
Grau, Isidre. *L'arquitectura del conte*. Barcelona: Octaedro, 2001.
Gusdorf, Georges. *Les écritures du moi*. París: Odile Jacob, 1991.
Soldevila, Ll. *Un temps, un país (1888-1939)*. *Antologia de textos memorialístics*. Barcelona: Edicions 62, 1993.
Kohan, S. L. *Cómo escribir relatos*. Barcelona: Plaza & Janés, 1999.
Sunyol, Víctor. *Màquines per a escriure*. Vic: Eumo Editorial, 1992.

Bibliografia complementària:

Bou, Enric. *Papers privats. Assaig sobre les formes literàries autobiogràfiques*. Barcelona: Edicions 62, 1993.
Centelles, E. *El conte des de 1939*. Barcelona: edicions 62, 1981.
Foster, E.M. *Aspectes de la novel·la*. Barcelona: Columna, 1992.
Giné, M.; Sala-Valldaura, J.M. *L'escriptura i la vida*. Lleida: Pagès Editors/Universitat de Lleida, 1998
Aritzeta, Margarida. *Diccionari de termes literaris*. Barcelona: Edicions 62, 1996.

(La bibliografia referida a obres literàries es consignarà a classe)

Psicologia de l'Adolescència

PROFESSOR: Àngel Serra i Jubany

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Conèixer els canvis físics, cognitius, emocionals i de les relacions socials bàsiques com la família i els amics que té lloc durant aquest període evolutiu.
- Saber identificar conductes de risc i conèixer programes de prevenció.
- Adquirir estratègies d'intervenció psicoeducativa.

CONTINGUTS:

1. Naturalesa de l'adolescència
2. Estudis sobre l'adolescència
3. Teories sobre el desenvolupament adolescent
4. Adolescència i cultura
5. Desenvolupament físic
6. Desenvolupament psicosexual
7. Educació sexual i afectiva
8. La imatge corporal
9. La nutrició de l'adolescent
10. Trastorns de la conducta alimentària
11. Desenvolupament cognitiu
12. Desenvolupament afectiu
13. Trastorns de l'estat d'ànim
14. Conductes de risc d'autolisi
15. Canvis en les relacions socials bàsiques: família i amics
16. Drogues i adolescència
17. Programes de prevenció de drogodependència
18. Estils de vida: activitats d'oci
19. L'adolescència i les noves tecnologies

METODOLOGIA:

Les sessions de classe

Les sessions de classe serviran per abordar els temes pertinents del temari a fi d'obtenir una visió global de la realitat adolescent. Les sessions de classe es faran exposicions per part del professor acompanyat de recursos audiovisuals i debats a classe a partir d'articles complementaris.

Les sessions de treball dirigit

Les sessions de treball dirigit serviran per aplicar els continguts tractats de forma més teòrica a través d'una petita recerca empírica en contacte amb els adolescents. Es pretén a través d'aquestes sessions fer un seguiment del treball grupal per acompanyar en el treball d'investigació.

Les sessions de tutoria individual

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer un seguiment individual de l'aprenentatge de cada estudiant. Al llarg del curs cada estudiant haurà de fer dues tutories individuals com a mínim.

El Pla de Treball

El pla de treball consistirà inicialment a concretar les motivacions dels estudiants en diferents àmbits

de recerca, definir el grup de treball i sistematitzar els passos a seguir des de la recerca bibliogràfica fins a la definició del procediment per obtenir dades, processar-les i extraure'n resultats i conclusions.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- a. Al final de cada tema es farà una reflexió per tal de tenir una visió global i poder vincular-ho amb altres continguts tractats i amb la realitat observada. Es farà sobretot a través de la reflexió grupal i en alguns casos es demanarà per escrit la valoració personal.
- b. Tutoria individual
- c. Tutories de grup

Avaluació de resultats:

- 1) Participació i realització en les activitats de classe
- 2) Presentació d'un treball escrit de recerca empírica sobre la realitat adolescent

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Kimmel, D.G. i Weiner, I.B. (1998). *La adolescencia: una transición del desarrollo*. Barcelona: Ariel.
Observatori Català de la Joventut (<http://www.gencat.net/joventut/observatori>)
Rice, F.O (2000). *Adolescencia. Desarrollo, relaciones y cultura*. Madrid: Prentice Hall.
Sandtrock, John (2004). *Adolescencia*. Madrid: McGraw-Hill

Bibliografia complementària:

Barberà, E. (coord.) (2004). *Psicología de género*. Madrid: Prentice Hall.
Feixa, C. (1999). *De jóvenes, bandas y tribus*. Barcelona: Ariel.
Funes, J. (1996). *Drogas y adolescentes*. Madrid: Aguilar.
Toro, J. (1996). *El cuerpo como delito*. Barcelona: Ariel.

Educació ambiental

PROFESSOR/A: Sebastià Riera i Cusí

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial.

INTRODUCCIÓ:

La Facultat d'Educació i el Departament de Ciències i Ciències Socials, entenen que l'educació ambiental no ha de ser patrimoni exclusiu d'un departament o d'una àrea de coneixement i que els continguts propis d'aquesta disciplina han d'estar integrats en totes les matèries del pla d'estudis d'una titulació. Ser coherents amb aquest principi, suposa ambientalitzar el currículum de manera que totes les assignatures del pla d'estudis assumeixin els aspectes ambientals relacionats amb la matèria que els és pròpia i entre totes, els objectius de l'EA.

Sense perdre de vista aquest principi, que de fet ja s'està implementant, la Facultat d'Educació ha optat per oferir una assignatura independent amb la finalitat de donar una visió global de tota aquesta temàtica i que al mateix temps permeti que els estudiants interessats puguin aprofundir-hi.

OBJECTIUS:

- a) Reconèixer la importància del medi ambient, la transcendència dels problemes que hi estan relacionats i la necessitat i l'interès de l'existència de programes d'EA.
- b) Dominar el concepte d'EA, i els seus objectius, així com conèixer les fites històriques i els referents que n'han anat definint l'evolució.
- c) Adquirir una visió global de les principals problemàtiques ambientals, tant locals com globals, que avui afecten el nostre planeta.
- d) Conèixer i aprofundir en les metodologies existents per implementar programes d'educació ambiental.
- e) Conèixer i analitzar propostes de programes i iniciatives d'EA implantades en l'entorn proper de cada estudiant.
- f) Dissenyar i aplicar propostes d'EA adreçades a la comunitat universitària de Vic i a les etapes d'educació infantil i primària de l'ensenyament obligatori.

CONTINGUTS:

1. Espècie humana, ecologia i medi ambient.
2. El concepte d'educació ambiental.
 - . La definició i els objectius.
 - . Història.
 - . Evolució i fites històriques.
3. L'educació ambiental i el desenvolupament sostenible.
4. Destinataris d'iniciatives d'educació ambiental. A qui li convé l'educació ambiental?
5. Les principals problemàtiques mediambientals a nivell global; l'àmbit de treball de l'EA.
 - 5.1 Demografia i densitat de població. Ciutats i àmbit rural.
 - 5.2 Efecte hivernacle, escalfament global de l'atmosfera, canvi climàtic.
 - 5.3 La capa d'ozó.
 - 5.4 La pluja àcida.
 - 5.5 Desertització
 - 5.6 Residus sòlids: ramaders, industrials, urbans.
 - 5.7 Contaminació de l'aire i de l'aigua.
 - 5.8 Diversitat biològica i recursos genètics.
 - 5.9 L'aigua.
 - 5.10 L'energia.

- 5.11 Espais protegits, lleure i medi ambient.
- 5.12 Transgènics, nuclears...
- 6. L'educació ambiental en el currículum de l'ensenyament obligatori.
- 7. Metodologies de treball en EA.
 - 7.1 Fonts d'informació i documentació. Recursos i equipaments.
 - 7.2 Plantejament, elaboració i execució de programes.
 - 7.3 L'avaluació de programes d'EA.
- 8. Anàlisi i valoració d'experiències d'Educació Ambiental.
- 9. Concreció de propostes d'EA adreçades a les etapes d'Educació Infantil i Primària de l'ensenyament obligatori.
- 10. Elaboració de propostes d'EA adreçades a la Comunitat Universitària de Vic.
- 11. El futur de l'EA.

METODOLOGIA:

Els continguts d'aquest programa es desenvoluparan des d'una vessant totalment pràctica. Es combinarà l'exposició i l'aprofundiment en els coneixements tècnics i científics en què se sustenta aquesta àrea de coneixement, amb sessions de treball organitzades en forma de seminari amb la participació de persones convidades i de tots els estudiants matriculats en l'assignatura i amb aplicacions pràctiques i reals desenvolupades pels estudiants tant a nivell col·lectiu com individual, i tot això es complementarà, en el marc de les 125 hores de feina associades a aquesta matèria i per tant amb una dedicació setmanal a l'assignatura d'unes 10 hores, amb el treball personal de l'estudiant sota la supervisió i coordinació del professor de l'assignatura.

En la presentació de l'assignatura del primer dia de classe, es facilitarà el pla de treball corresponent i és on es podrà comprovar que l'assistència i sobretot la participació continuada seran la base de l'aprenentatge i conseqüentment de l'avaluació. Igualment es podrà comprovar el pes i la importància que per a cadascun dels temes a tractar tindran les sessions de treball amb tot el grup classe, les sessions amb grups de treball reduïts i les tutories individuals.

PLA DE TREBALL

Es lliurarà amb la presentació de cada tema i conté la planificació i l'organització de les activitats que es portaran a terme per assolir els objectius de cada unitat. És la base que tots els estudiants han de tenir en compte per planificar-se i seguir l'assignatura. La temporalització del pla de treball d'aquesta assignatura està previst per a un total de 12 setmanes lectives i amb una càrrega acadèmica global per a cada estudiant de 125 hores de manera que la dedicació setmanal a l'assignatura serà de 10 hores.

AVALUACIÓ :

Avaluació de procés:

En finalitzar cada unitat temàtica es destinarà una de les hores de tutoria a fer una avaluació global de cada tema amb la finalitat d'analitzar el procés i els resultats i fer les propostes de millora que es considerin pertinents.

Avaluació de resultats:

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà dels següents apartats:

- a) Assistència a classe i participació activa en totes les activitats proposades. Confecció del dossier de l'assignatura. 15% de la qualificació final.
- b) Participació en els fòrums organitzats a través de l'aula virtual de l'assignatura i lliurament de les activitats detallades en el pla de treball. 30 % de la qualificació final.
- c) Treball individual sobre una proposta d'EA adreçada als nivells d'Educació Infantil i Primària de l'actual ensenyament obligatori. 20% de la qualificació final.
- d) Treball en equip desenvolupat per dues o tres persones, sobre una proposta d'EA adreçada a la comunitat universitària de Vic. 20% de la qualificació final.

e) Prova final escrita. 15% de la qualificació final.

Les cinc activitats que globalment defineixen l'avaluació de l'assignatura han d'estar aprovades per separat de manera que una qualificació feble en alguna d'elles, no pot ser compensada per una qualificació elevada en una altra.

En cas que l'estudiant no assisteixi i no participi de manera activa i continuada a més del 75% de les hores lectives i de les activitats proposades, no podrà ser avaluat de l'assignatura ni en primera ni en segona convocatòria.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Ariño i al. *Guia de buenas prácticas ambientales*. Madrid: Ecoiuris. 2004.
- Barcena, I.; Ibarra, P.; Zubiaga, M. *Desarrollo sostenible: un concepto polémico*. Bilbao: Servicio Editorial Euskal Herriko Unibersitatea, 2000.
- Bayard, M. Pandya, M., i altres. *Coneixements bàsics en Educació Ambiental*. Barcelona: Graó, 1997.
- Boada, M.; Saurí, D. *El canvi global*. Barcelona: Rubes, 2002.
- Capdevila, I. *L'ambientalització de la universitat*. Col·lecció Monografies d'Educació Ambiental, n.6. Di7 Edició. Binissalem: SCEA-SBEA, 1999.
- Caride, J.A.; Meira, P. *Educación ambiental y desarrollo humano*. Barcelona: Ariel. 2001.
- C.E.P.A. *Manual del compostatge casolà*. Barcelona: Icària, 1999.
- Comisión Temática de la Educación Ambiental. *Libro Blanco de la Educación Ambiental*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, 1999.
- García, J i Nando, J. *Estrategias didácticas en educación ambiental*. Màlaga. Ediciones Aljibe 2000.
- Grau, J. *La natura no te drets*. Valls: Cossetània, 2005.
- Juanbeltz, JI (Coord). *Materiales didácticos para la educación ambiental*. Barcelona: Praxis, 2002.
- Kramer, F. *Manual práctico de educación ambiental*. Madrid: Libros de la Catarata. 2002.
- Kramer, F. *Educación ambiental para el desarrollo sostenible*. Madrid: Libros de la Catarata. 2003.
- López, A. *Educadors o predicadors. Escenaris de l'educació ambiental*. Lleida. Pagès editors. 2001.
- Lecumberri, G i Arbuniés, J. *Guia para la elaboración de programas de Educación ambiental*. Pamplona, Centro Unesco de Navarra, 2001.
- Martínez, B (Trad.). *Por un modelo público de agua*. El Viejo Topo, 2005.
- Martínez, J. *El ecologismo de los pobres*. Barcelona: Icaria. 2004.
- Monereo, M.; Riera, M. (eds.) *Porto Alegre: otro mundo es posible*. El Viejo Topo, 2001.
- Revista de Medi Ambient*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient, 1991 a 2006.
- Sureda, J. Calvo, A. *La xarxa internet i l'educació ambiental*. Barcelona: Graó, 2003.
- UINC / PNUMA / WWF. *Cuidem la terra*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament del Medi Ambient, 1992.
- Worldwach Institute. *L'estat del món 2006*. Barcelona: Unesco Catalunya / Angle Editorial 2006.

Complementària:

Atenent a la gran diversitat de temes que configuren l'assignatura, a la gran quantitat de materials que hi ha publicats en aquest àmbit i a les limitacions d'espai d'aquesta guia, la bibliografia complementària es facilitarà en les sessions de presentació de cada tema.

Infància i Desenvolupament

PROFESSORA: Anna Pujol Costa

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

L'enfocament de l'assignatura parteix d'una concepció holística de l'educació, el propòsit de la qual és l'estudi i aprofundiment d'una visió integral de l'ésser humà.

L'assignatura pretén integrar el coneixement i la sabiduria d'antecessors d'aquesta visió holística des de fa centenars i centenars d'anys, amb el coneixement científic actual, en relació a la infància i el seu desenvolupament.

OBJECTIUS:

- Conèixer el procés de desenvolupament de la infància per poder atendre adequadament les seves necessitats.
- Iniciar un procés d'autoeducació a partir del coneixement d'un mateix, a través del retrobament amb el propi infant.
- Acostar-se al coneixement d'importants educadors que continuen essent punts de referència obligats per les seves aportacions al món de la infància.

CONTINGUTS:

1. Vers un concepte d'infància natural. La infància seguint Comenius, Rousseau, Fröebel, Pestalozzi, Steiner, Freud, Erikson, W. Reich, Piaget, Tolstoi, Neill, Montessori, Decroly, Ferrer i Guardia i altres.
2. La importància de les primeres experiències. Bases per a la salut mental.
3. Cap a un desenvolupament integral de la personalitat (cap, cor, mans). Fases i característiques de l'evolució infantil.
4. La influència de la societat i de la família en el desenvolupament de la infància.
5. El ritme en el desenvolupament.
6. Desenvolupament de les diferents capacitats comunicatives. Evolució dels diferents llenguatges (oral, escrit, gràfic, corporal, matemàtic, etc) i paral·lelisme dels llenguatges.
7. Desenvolupament de la voluntat, del sentiment i del pensament i les necessitats dels infants en cadascuna de les fases de creixement.
8. Joc i educació. L'art d'educar.
9. El despertar de l'autoconsciència.
10. L'autoeducació o el coneixement d'un mateix, camí imprescindible per educar els altres.

METODOLOGIA i AVALUACIÓ

La metodologia i l'avaluació que se seguiran es detallaran en el programa que es repartirà als estudiants a la primera sessió de classe.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Claparède. *L'Educació funcional*. Vic: Eumo Editorial, 1984.

Comenius, J. *Consulta Universal*: Vic: Eumo Editorial, 1989.

Diversos autors. *L'Escola nova catalana*. Vic: Eumo Editorial, 1992.

Erikson, E. *El ciclo vital completado*. Barcelona: Paidós Studio, 1986.

Ferrer i Guàrdia, F. *L'Escola moderna*. Vic: Eumo Editorial, 1990.

Freud, A. *Psicoanàlisi per a pedagogos*. Vic: Eumo Editorial, 1990.

Fröebel, F. *L'educació de l'home i el jardí d'infants*. Vic: Eumo Editorial, 1989.

- Korczak, J. *Com estimar l'infant*. Vic: Eumo Editorial, 1999.
- Neill, A.S. *Summerhill*. Vic: Eumo Editorial, 1988. / *El Nuevo Summerhill*. Barcelona: Paidós, 1994.
- Pestalozzi, J. *Com Gertrudis educa els fills*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Piaget, J. *Escrips per educadors*. Vic: Eumo Editorial, 1985.
- Rogers, C. *El proceso de convertirse en persona*. Barcelona, Kairós, 1999
- Rousseau, J.J. *Emili o de l'educació*. Vic: Eumo Editorial, 1985.
- Tolstoi, Lev. *Qui ha d'ensenyar a qui*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Vigotski, Lev. *Pensament i llenguatge*. Vic: Eumo Editorial.
- Wallon, H. *De l'acte al pensament*. Vic: Eumo Editorial, 1988.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- Benians, John. *Los años de oro*. Madrid: Rudolf Steiner, 1991.
- Bernabé Tierno. *La fuerza del amor*. Madrid: Temas de Hoy, 2002.
- Bettelheim, B. *No hay padres perfectos*. Barcelona: Crítica, 1994.
- Bradshaw, J. *Volver a casa*. Madrid: Los libros del comienzo, 1994.
- Carlgren, F. *Pedagogía Waldorf: Una educación a la libertad*. Madrid: Rudolf Steiner, 1989.
- Decroly, O. *La funció de la globalització i altres escrits*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Krishnamurti. *Cartas a las escuelas*. Barcelona: Edhasa.
- Lievegoed. *Etapas evolutivas del niño*. Madrid: Rudolf Steiner, 1999.
- Montessori, M. *La descoberta de l'infant*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Oaklander. *Ventanas a nuestros niños*. Santiago de Chile: Cuatro vientos.
- Panikkar, R. *Invitació a la saviesa*. Barcelona: Proa, 1999.
- Thomson. *Infancia natural*. Barcelona: Blume, 1997.
- Tonucci, F. *La ciutat dels infants*. Barcelona: Barcanova, 1999.

Matemàtiques a partir de l'entorn

PROFESSOR: Pau Casañas i Xuriach

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial.

OBJECTIUS:

En acabar l'assignatura l'estudiant haurà de ser capaç de:

- a) Descriure i analitzar els coneixements matemàtics que la majoria de persones fans servir en la seva vida quotidiana.
- b) Relacionar situacions de l'entorn amb l'ús i aplicació de les matemàtiques.
- c) Conèixer, analitzar i avaluar recursos materials útils per a l'aprenentatge de les matemàtiques a les etapes d'educació infantil i primària.
- d) Saber escollir i aplicar els materials més adequats per a cadascun dels diversos continguts del currículum de matemàtiques.
- e) Dissenyar i construir nous materials o bé adaptar-ne de coneguts per atendre necessitats educatives concretes.
- f) Saber aplicar els recursos materials al plantejament i resolució de problemes matemàtics.

CONTINGUTS:

1. La presència de la matemàtica a la vida quotidiana.

1.1. Letnomatemàtica.

1.2. La matemàtica dels oficis i de les activitats professionals en general.

1.3. Jocs populars, casolans i de tauler. Aprofitament per a treballar la matemàtica a l'escola.

2. El paper dels recursos materials en el procés de representació, plantejament i resolució de tot tipus de problemes matemàtics.

3. Tangrams

3.1. Activitats lúdica manipulatives: resolució i descoberta de trencaclosques geomètrics.

3.2. Reconeixement d'elements de la geometria plana. Polígons: construcció, classificacions, ordenacions i estudi de famílies de polígons.

3.3. Dibuix amb els instruments de dibuix lineal: tangrams dins de mosaics.

3.4. Mesura d'angles, àrees i perímetres.

3.5. Estudi de relacions topològiques, projectives i mètriques

3.6. Semblança.

3.7. Altres models de tangram: construcció emprant materials diversos.

4. Geoplans

4.1. Jocs i altres activitats lúdica manipulatives de caire matemàtic, útils per a la introducció del geoplà a l'aula.

4.2. El geoplà com a recurs per a la representació i la descoberta de diversos elements de la geometria plana: segments, angles, línies poligonals i polígons.

4.3. Triangles rectangles i teorema de Pitàgoras.

4.4. Representació i descoberta de diversos tipus de nombres: naturals, decimals, fraccionaris i arrels quadrades. Representació en el geoplà de propietats i relacions numèriques.

4.5. Mesura i càlcul de longitud i àrees: itineraris i figures construïdes sobre el geoplà.

5. Materials per a la representació i l'estudi d'elements de la geometria de l'espai

5.1. Els políedres: construcció i desmuntatge amb diversos materials.

5.2. Identificació dels elements d'un políedre: cares, vèrtex i arestes; còmput i relacions numèriques entre ells: fórmula d'Euler.

5.3. Estudi i descoberta dels desenvolupaments plans del políedres.

5.4. Políedres regulars: els sòlids platònics.

6. Instrument per al càlcul: calculadores i ordinador.

- 6.1. La pantalla de la calculadora. El teclat, números que el formen i relacions entre ells.
- 6.2. Fonaments dels full de càlcul: introducció de dades i automatització de càlculs senzills.
- 6.3. Diferents maneres de fer els mateixos càlculs amb la calculadora i amb el full de càlcul.
- 6.4. Tecles de memòria, tecles de constant i tecles de funció de la calculadora.
- 6.5. Treball amb nombres negatius, expressions numèriques complexes, descomptes i percentatges.
- 6.6. Construcció de taules numèriques, estàtiques i dinàmiques, amb el full de càlcul. Descoberta en elles de propietats dels nombres. Taules per a càlculs numèrics relacionats amb les propietats de diversos elements de la geometria.
- 6.7. Els missatges d'error.
- 6.8. Calculadora i càlcul mental.
- 6.9. Activitats lúdic matemàtiques amb calculadora i full de càlcul.

METODOLOGIA :

Sessions de classe.

- Exposició de continguts per part del professor i/o dels estudiants.
- Presentació per part del professor de materials i recursos a través de diferents mitjans.
- Exposició al grup classe, per part dels estudiants, individualment i/o en equip, del resultat de les recerques.
- Realització de proves.
- Posades en comú i debats a nivell de grup classe.

Sessions de treball dirigit.

- Activitats de cerca d'informació a la biblioteca i a internet.
- Posades en comú i debats a nivell d'equips de treball.
- Explicació als estudiants de les propostes de petits treballs de recerca, que després hauran de realitzar en equip.
- Treballs de recerca breu, fet en equip i amb el suport del professor.
- Elaboració d'un quadern d'equip, que reculli el resultat de les recerques i altres activitats

Sessions de tutoria individual i/o en petit grup.

- Destinades a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada equip de treball i de cada estudiant. Al llarg del quadrimestre cada estudiant haurà de fer un mínim d'una tutoria individual.

Pla de treball :

- El professor el lliurarà als estudiants amb la presentació de cada tema. Conté la planificació i organització de les activitats que es portaran a terme per assolir els objectius del tema. És la base que tot estudiant ha de tenir en compte per planificar tota la feina relacionada amb l'assignatura. La temporalització del pla de treball d'aquesta assignatura està previst per a un total de 12 setmanes lectives i amb una càrrega acadèmica (sessions de classe, sessions de treball global per a cada estudiant de 125 hores de manera que la dedicació setmanal a l'assignatura serà de 10 hores aproximadament

AVALUACIÓ :

Avaluació de procés

Elements d'avaluació

- Acompliment i adequació del pla de treball.
- Procés individual d'aprenentatge seguit per cada estudiant.
- Evolució del procés de treball de grup seguit per cada equip de treball.

Instruments d'avaluació

- Debat a partir del pla de treball per fer una avaluació global del desenvolupament del tema i les propostes de millora que es considerin pertinents (1 hora, en finalitzar cada unitat temàtica).
- Diari individual.
- Tutoria individual.
- Tutories de grup pel seguiment dels treballs de recerca.

Avaluació de resultats

Elements d'avaluació

- Activitats de classe, individuals i de grup, especificades en el pla de treball de l'assignatura per a cada tema.
- Construcció i presentació al grup classe dels materials elaborats pels estudiants, individualment o en grup.
- Adquisició de coneixements i la seva aplicació pràctica.

Instruments d'avaluació

- Quadern de grup fet en equip.
- Materials elaborats pels estudiants i la seva presentació a la classe.
- Prova de l'assignatura.

Criteris d'avaluació

- Els continguts de l'assignatura seran avaluats de manera continuada.
- Per poder ser avaluats/es de l'assignatura, és obligatòria i imprescindible l'assistència com a mínim a un 80% de les sessions de classe i de treball dirigit, i haver realitzat un mínim d'una tutoria individual dintre de l'hora setamanal de tutoria.
- Pel que fa a la qualificació numèrica de l'assignatura, aquesta s'obtindrà a partir dels següents elements
 - Assistència i participació a classe i a les tutories, elaboració del diari individual i realització amb puntualitat de les activitats individuals i de grup especificades en el pla de treball de l'assignatura per a cada tema. 15%.
 - Materials construïts individualment o en grup al llarg de l'assignatura Se n'avaluarà la puntualitat en el lliurament, la correcció formal, l'adequació pedagògica i, si s'escau, la presentació a la classe feta per l'autor o autors. 20%.
 - Quadern d'equip. 20%.
 - Memòria individual de l'assignatura, feta a partir del diari 15%.
 - Prova final de l'assignatura, amb una part individual i una part de grup. 30%.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Bell, R.; Cornelius, M. (1990) *Juegos con tableros y fichas. Estimulos a la investigacion Matemática*. Barcelona: Labor.
- Bolt, B. (1998) *Actividades matemáticas*. Barcelona: Labor.
- Castelnuovo, E. (1981) *La Geometria*. Barcelona: Ketres.
- Codina, R. i altres. (1992) *Fer Matemàtiques*. Vic: Eumo Editorial, UB, UAB.
- Fisher, R.; Vince, A. (1990) *Investigando las Matemáticas*. Madrid: Akal.
- Holt, M. (1986) *Matemàtica Recreativa 2*. Barcelona: Martínez Roca.
- Segarra, L. (1985) *Repertori. Matemàtica recreativa*. Barcelona: Teide.
- Segarra, L. (1987) *Encercla el cercle. Matemàtica recreativa*. Barcelona: Graó.

Bibliografia complementària:

- Bolt, B. (1989) *Aun más actividades matemáticas*. Barcelona: Labor.
- Bolt, B.; Hobbs, D. (1991) *101 Proyectos matemáticos*. Barcelona: Labor.

- Briales, F.; Gimenez, M. (1989) *Matemática viva*. Madrid: Alhambra.
- Fletcher; Ibotson. (1973) *Tangram*. Barcelona: Teide.
- García, J.; Bertran, C. (1988) *Geometría y experiencias*. Madrid: Alhambra.
- Gete-Alonso, J.C.; Del Barrio, V. (1989) *Medida y realidad*. Madrid: Alhambra.
- Holt, M. (1988) *Matemática Recreativa 3*. Barcelona: Martínez Roca.
- Meavilla, V.; Canteras, J. (1985) *Viaje gráfico por el mundo de las Matemáticas*. Saragossa: ICE Universidad de Zaragoza.
- Northrop, E. (1981) *Paradojas matemáticas*. Mèxic: UTEHA.
- Perelman, V. (1968) *Matemática recreativa*. Barcelona: Martínez Roca.

Llengua Anglesa i Didàctica a l'Educació Infantil

PROFESSORA: Anna Vallbona i González

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Proveir l'estudiant de les estratègies metodològiques i dels recursos didàctics necessaris per a l'ensenyament de l'anglès a l'etapa d'educació infantil.
- b) Aprofundir en els coneixements gramaticals de la llengua anglesa necessaris per a la introducció de l'anglès en aquesta etapa.

CONTINGUTS:

1. Introduction:

- 1.1 Teaching English in Infant Education
- 1.2 Designing and planning a syllabus for very young learners

2. Lesson Planning

3. Classroom language

4. Total Physical Response

5. Classroom language, classroom management and classroom organization

6. Songs

- 6.1 Counting songs
- 6.2 Action songs
- 6.3 Changing and adapting songs
- 6.4 Chants and nursery rhymes

7. Stories

- 1.1 Choosing a story
- 1.2 Telling stories: different techniques and strategies
- 1.3 Developing activities from a story: pre-listening, while-listening and after-listening activities

8. Games

9. Craft activities: creating communicative situations while doing craft activities

10. Festivals

10.1 Christmas

10.2 Halloween

10.3 Carnival

11. Using videos with very young learners: video techniques

METODOLOGIA:

Les sessions de classe. En les sessions de classe s'introduiran, d'una banda les idees bàsiques sobre l'aprenentatge i l'adquisició de la llengua anglesa a l'etapa d'infantil. D'altra banda, serviran per proveir l'estudiant de continguts i recursos didàctics que haurà de desenvolupar en les sessions de treball dirigit.

Les sessions de treball dirigit. En les sessions de treball dirigit l'estudiant portarà a terme diverses activitats i treballs pràctics on posarà en pràctica els continguts, els recursos i les metodologies treballats en les sessions de classe. Aquestes sessions es faran en grups reduïts.

Les sessions de tutoria individual. Aquestes sessions es destinen a fer un seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant així com també el procés d'elaboració del treball que servirà per avaluar l'assignatura.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Per cada tema els alumnes realitzaran un conjunt d'activitats breus, que els permetran relacionar aquells aspectes teòrics tractats en les sessions de classe.

Tutories individuals de seguiment del procés d'aprenentatge de l'alumne

Avaluació de resultats:

L'avaluació de l'assignatura es basa en l'elaboració d'un treball individual escrit i de la seva presentació oral a classe. A partir d'un tema triat pel mateix estudiant i amb el vistiplau del professor, l'estudiant l'haurà de desenvolupar seguint un guió establert. Pel que fa al treball escrit, a part del seu contingut, es valoraran tots aquells aspectes relacionats amb la llengua escrita mentre que en la presentació oral es tindran en compte aspectes de fluïdesa oral i pronunciació. Aquest treball i la seva presentació representen el 80% de la nota de classe. El 20% restant s'obtindrà de les activitats de curs.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Mashedor, M. *Let's play together*. Green Print, 1989

Moorcroft, C.; Barker, R. *Developing Literacy 1* A&C Black Limited, 1998

Moorcroft, C.; Barker, R. *Developing Literacy 2*. A&C Black Limited, 1998

Moon, J; *Children Learning English*. Oxford: Macmillan-Heinemann

Moot, L; Morris, J. *Themes for Early Years. Christmas*. Scholastic Publications, 1998

Mudd, S.; Mason, H. *Tales for Topics*. Belair Publications, 1993

Palim, J.; P. Powers. *Tombola. Playground games*. Collins, 1992

Reilly, V.; Ward, S. *Very Young Learners*. Oxford University Press, 1997

Bibliografia complementària:

Bennet, J; Millar, A. *Bright Ideas. Festivals*. Scholastic Publications, 1998

Byrne, J. *Jingle Bells and other songs*. Oxford: OUP, 1982

Campbell, R. *Dear Zoo*. London: Penguin, 1982

Wright, A. *Arts and Crafts with children*. Oxford University Press, 2001

www.britishcouncil.org/english.

www.teachingenglish.org.uk

Audició Musical

PROFESSOR: Lluís Solé i Salas

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Donar recursos al futur mestre per tal que pugui ser capaç d'utilitzar l'audició musical com a eina pedagògica, així com valorar-la, en tant element artístic, com a font de coneixement i aproximació a les diverses cultures, societats o moments històrics.
- Conèixer i entendre i ser capaç d'analitzar els elements que intervenen en el fenomen musical en un àmbit global i en tota la seva complexitat a través de l'audició, tot extraient-ne una visió crítica.
- Adquirir una visió holística i eclèctica de totes les manifestacions musicals de totes les èpoques i cultures.
- Motivar la dinàmica interna i fomentar la sensibilitat a través de la música.

CONTINGUTS:

- 1) L'audició musical com a font d'informació, de plaer i com a eina pedagògica. Aproximació al fenomen musical. Sensibilització auditiva.
- 2) Elements constitutius de la música.
 - a) El so. El to. Greus mitjos i aguts. El caràcter. Música vocal, instrumental, idiomàtica, etc.
 - b) Diferenciació continental de la música: Europa, Àsia, Àfrica, Amèrica.
 - c) El timbre. Els instruments musicals, la música idiomàtica
 - d) La veu humana
 - e) La melodia
 - f) El ritme
 - g) Harmonia i contrapunt
 - h) La forma i l'estructura.
- 3) Un viatge per la música.
 - a) La Norma: L'estil
 - b) Les èpoques esteticohistòriques: Edat mitjana, Renaixement, Barroc, Classicisme, Romanticisme, s. XX, Avantguardes.
 - c) El llenguatge modern. Jazz Pop i Rock.
 - d) El futur, les darreres tendències. Cap a la multiculturalitat i la fusió.
- 4) Elements complementaris, analítics i crítics.
 - a) La transgressió
 - b) La versió
 - c) Música descriptiva i programàtica
 - d) La gravació i l'enregistrament.
 - e) La música per a infants.
- 5) Curiositats musicals.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe

Les classes seran teoricopràctiques. Després d'una introducció teòrica, o sovint simultàniament amb aquesta, s'il·lustraran els conceptes tractats. S'intentarà que siguin com més variats millor (música moderna, ètnica, clàssica o popular). Posteriorment es farà una reflexió sobre el que s'ha escoltat.

Les sessions de treball dirigit

A cada sessió es donarà una explicació dels conceptes a treballar. Seguidament es treballarà una audició musical tot analitzant-la. Finalment, amb l'ajut del professor, es farà una posada en comú de tots els elements observats. Els alumnes podran portar música per escoltar, comentar o analitzar.

Les sessions de tutoria individual

Quan l'estudiant o el professor ho considerin necessari es faran tutories individuals. Especialment en la elaboració d'un treball individual.

AVALUACIÓ:

L'assistència a classe és obligatòria. Per tenir dret a avaluació s'ha d'assistir com a mínim al 80% de les classes.

Avaluació de procés:

Es valorarà l'actitud respectuosa i crítica envers la música, la sensibilitat, l'esforç, la participació i la capacitat d'anàlisi i d'aprofundiment.

Es valoraran els exercicis i les activitats realitzades a les sessions de classe i de treball dirigit.

S'haurà d'assistir a una actuació musical en directe i fer-ne un petit treball individual descriptiu i crític.

Avaluació de resultats:

La qualificació final serà el resultat de la avaluació de procés, del treball escrits realitzat (crítica comentada d'una actuació musical en directe) Es farà un examen escrit a final de curs de 4h de durada en el qual s'hauran de comentar 4 audicions musicals. El percentatge serà: Treball escrit 33%, examen 33%, treball a l'aula 33%.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Abraham, G. *The Concise Oxford History of Music*. London: Oxford University Press, 1979.

Andres, R. *Diccionario de Instrumentos Musicales (de Píndaro a Bach)*. Barcelona: Vox, 1982.

Artigues, M.; Barjau, I. *51 audicions*, Barcelona: Teide, 1986.

Bennet, R. *Form and design*. Cambridge University Press, 1980.

Blacking, J. *Fins a quin punt l'home es music?* Vic: Eumo Editorial, 1994.

Fubini, F. *La estética musical desde la antigüedad hasta el s. XX*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.

Maersch, K. (1987) *Atlas de Instrumentos musicales*. Madrid: Alianza Editorial, 1994.

Michels, U. (1997) *Atlas de música I*. Alianza Editorial. Madrid, 1982.

Michels, U. (1997) *Atlas de música II*. Alianza Editorial. Madrid, 1982.

Stravinsky, I. *Poética Musical*. Madrid: Taurus, 1975.

Nutrició i Esport

PROFESSORA RESPONSABLE: M. Carme Vilà

PROFESSORA COL·LABORADORA: Míriam Torres Moreno

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS::

Que l'estudiant:

1. Conegui els principis nutricionals i dietètics aplicats a l'esport.
2. Prengui consciència de la importància d'una alimentació sana en la pràctica esportiva.
3. Sigui capaç de planificar una alimentació equilibrada en situacions de pràctica esportiva.

CONTINGUTS:

Unitat 1. Nutrició i Esport

- 1.1. Bases fisiològiques i metabolisme de la nutrició.
- 1.2. Vies metabòliques i rendiment esportiu
- 1.3. Vitamines i minerals i rendiment esportiu
- 1.4. Hidratació en l'exercici físic.
- 1.5. Necessitats d'energia en l'esportista.

Unitat 2. Avaluació de l'estat nutricional de l'esportista

- 2.1. Antropometria
- 2.2. Bioimpedància
- 2.3. Composició corporal

Unitat 3. Alimentació equilibrada en l'esport

- 3.1. Alimentació, Nutrició i Salut. Factors que incideixen en l'alimentació. Ciències de l'alimentació
- 3.2. Aliment: Definicions, tipus qualitats, grups d'aliments
- 3.3. Equilibri nutricional. Necessitats i recomanacions nutricionals. I.R. Energia i alimentació. Grups de nutrients. Funcions. Modificacions quantitatives
- 3.4. Alimentació equilibrada. Mètodes de valoració de l'ingesta alimentària. Dieta i esport
- 3.5. Grups d'aliments: Làctics, Càrnics, Peix, Ous, Cereals i Dats, Llegums, Greixos comestibles. Fruïtes i Verdures, Aigua i begudes. Característiques, tipus, ració, freqüència, higiene, indicacions i contraindicacions.

Unitat 4. Alimentació i exercici físic

- 4.1. Característiques generals de la dieta de l'esportista. Característiques segons tipus d'esport i període d'activitat. Recomanacions dietètiques
- 4.2. Suplements i complements nutricionals per millorar la complexió corporal i el rendiment físic de l'esportista. Anàlisi i valoració de l'oferta
- 4.3. Alimentació i esport en diferents grups poblacionals: escolar i vellesa

PRÀCTIQUES OBLIGATÒRIES:

Taller de mesures antropomètriques

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

1. **Treball** sobre alimentació i esport (es donarà una guia, 70%)
2. **Treball de recerca** (20%)
3. **Altres accions** com: l'assistència a classe, participació activa, observació sistemàtica del taller i treballs de classe (10%)

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA:

Bàsica:

- Pujol Amat, P. *Nutrición, salud y rendimiento deportivo*. 2ª edició. Barcelona: Expaxs, 1998.
- Creff, A.F.; Berard, L. *Deporte y alimentación: guía dietética para el deportista*. Barcelona: Hispano Europea 1995
- Cesnid *Tablas de composición de alimentos*. McGraw-Hill, 2003.
- Creff, A-F.; Bérard, L. *Dietetica deportiva: fisiología nutricional y dietetica de las actividades físicas*. Barcelona: Masson, 1985.
- Gerardo Villa, J.; Córdova, A.; González, J.; Garrido, G.; Villegas, J.A. *Nutrición del deportista*, Biomedicina aplicada al rendimiento deportivo. Editorial Gymnos. ISBN: 84-8013-270-1
- Barbany Cairó, J.R. *Alimentación para el deporte y la salud*. Barcelona: Martínez Roca, 2002. ISBN: 84-270-2721-4.
- Barbany, J.R. *Fundamentos de fisiología y el entrenamiento*. 1a ed. Barcelona: Barcanova, 1990.
- Christine, A. *Sport nutrition: A guide for the professional working with active people*. 3a ed. The American Diet Association, 2000.
- Córdoba, A.; Navas, F. *Fisiología deportiva*. 1a ed. Gymnos, 2000.
- González Gallego J. *Fisiología de la actividad física y del deporte*. 1a ed. Interamericana-McGraw-Hill, 1992.
- López Chicharro, J.; Fernández Vaquero, A. *Fisiología del ejercicio*. 2a ed. Madrid: Médica Panamericana, 2003.
- Mcardle, W.D. *Fisiología del ejercicio. Energía, nutrición y rendimiento humano*. Alianza Deporte, 1990.

Complementària:

- Cervera, P; Clapés, J. i Rigolfas, R. *Alimentació i dietoteràpia*. 3a ed. Madrid: Interamericana, McGraw-Hill, 1999.
- Brouns, F. *Necesidades nutricionales de los atletas*. 2ª edició. Barcelona: Paidotribo, 1997.
- Eduard L. *Fisiología del deporte* Fox ed. Médica Panamericana
- Eduard L. *Fisiología del deporte* Fox ed. Médica Panamericana
- Salas-Salvadó, J.; Bonada, A.; Trallero, R. i Saló, M.E. *Nutrición y dietética clínica*. Barcelona: Masson, 2000.
- Serra Majem, L; Aranceta Batrina, J.; Mataix Verdí, *Nutrición y Salud Pública: Métodos, bases científicas y aplicaciones*. Barcelona: Masson, 1995.
- Llibre blanc. *Avaluació de l'estat nutricional de la població catalana (1992-93): avaluació dels hàbits alimentaris*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1996.
- Serra Majem, L. i altres. *Guías para la población española*. Barcelona: SG Editores, 1996.
- Kathleen Mahan, L.; Escott-Stump, S. *Nutrición y dietoterapia de Krause*. McGraw-Hill Interamericana.
- Muñoz, M.; Aranceta, J.; García-Jalón, I. *Nutrición aplicada y Dietoterapia* (2ª ed) Pamplona: Eunsa, 2004.

Activitats amb Suport Musical

PROFESSORA: Gemma Torres i Cladera

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Tenir les eines i els recursos necessaris per poder-se desenvolupar en qualsevol sector que impliqui realitzar activitat física amb una base musical pautaada.
- Aprendre i practicar els moviments bàsics de qualsevol activitat física amb base musical.
- Entendre l'estructura musical i acoblar els moviments a la música.
- Saber diferenciar i analitzar una coreografia.
- Executar una sessió d'aeròbic.

CONTINGUTS:

- Concepte d'activitat física i salut.
 - . Estil de vida saludable.
 - . Adaptacions.
- Generalitats de l'aeròbic.
- Orígens de l'aeròbic.
- Estructura d'una sessió.
 - . Fases i estructura d'una sessió.
 - . La sessió i les seves parts.
- Moviments bàsics.
 - . Classificació.
 - . Moviments de braços.
 - . Aspectes de l'instructor/a.
- La música.
 - . Concepte i possibilitats.
 - . Temps musicals: B.P.M.
 - . Frases, blocs i ponts musicals.
- Estil coreogràfic. Elements de variació.
 - . Concepte.
 - . Elements de variació.
 - . Selecció de moviments.
- Progressions pedagògiques.
 - . Concepte.
 - . Estratègies i consells.
- Altres.
 - . Posicions, vestuari, calçat...
- Anàlisi del món laboral.
- Noves tendències.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe:

- Sessions pràctiques impartides per la professora de l'assignatura i per convidats en matèries especialitzades.
- Transmissió de continguts teoricopràctics.
- Realització d'un examen pràctic (coreografia d'aeròbic).
- Realització d'un examen teòric.

Les sessions de treball dirigit:

- Seguiment de muntatges coreogràfics en grups reduïts.
- Discussió de diversos articles.
- Ampliació d'apunts a partir d'altres fonts bibliogràfiques.

Les sessions de tutoria individual:

- L'estudiant haurà de realitzar com a mínim una tutoria per posar en comú el treball pràctic (muntatge coreogràfic) i la recollida d'informació a partir d'articles. Aquesta tutoria també podrà ser en grups reduïts.

El Pla de Treball:

- Recerca i ampliació a partir de diverses fonts bibliogràfiques relacionades amb l'assignatura.
- Es lliurarà un calendari a l'inici de l'assignatura sobre els diversos apartats a desenvolupar. Segons les necessitats de la professora i de l'assignatura es podrà modificar.

AVALUACIÓ:**Avaluació de procés:**

El requisit principal per aprovar l'assignatura serà una assistència mínima del 80%. A partir d'aquí els percentatges seran els següents.

- Examen teòric (40%).
- Examen pràctic (50%).
- Anàlisi i reflexió de diversos articles (10%).
- Participació activa a totes les sessions.

Si l'estudiant no assisteix al seu 80% de l'assistència, podrà optar com a màxim a un 6,5 de la nota final proporcional als percentatges marcats.

Avaluació de resultats:

- Recerca d'articles.
- Realització d'una prova pràctica (muntatge coreogràfic d'aeròbic).
- Realització d'una prova teòrica.
- Participació activa a totes les sessions.
 - . Caldrà que portin roba esportiva per les sessions presencials i dirigides.
 - . Els i les lesionades hauran d'assistir a les sessions presencials i si s'escau hauran de realitzar un treball complementari.
 - . No cal tenir cap tipus de nocions musicals per poder cursar aquesta assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Diéguez, J. *Aeróbic en salas de fitness. Manual teórico-práctico*. Barcelona: Inde; 1997.

Diéguez, J. *Aeróbic*. Barcelona: Inde, 1997.

López, P. Ángel. *Ejercicios desaconsejados en la actividad física. Detención y alternativas*. Barcelona: Inde, 2000.

Activitats turístiques i activitats físiques esportives

PROFESSOR: Oriol Sallent i Bonaventura

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

L'assignatura se situa en l'itinerari de lleure i gestió de les Ciències de l'Activitat Física i l'Esport i, com a tal, cerca guiar l'estudiant interessat en aquest camp per donar-li la màxima potencialitat en el món professional.

L'objectiu general de l'assignatura és aconseguir que els estudiants estiguin capacitats per comprendre i assumir iniciatives en l'àmbit del turisme i l'esport.

Com a **objectius més específics** entenem que en acabar l'assignatura els estudiants seran capaços de :

1. Conèixer i comprendre l'àmbit del Turisme i Esport
 - a. Coneixements bàsics de l'àmbit turístic (visió sociològica, màrqueting, desenvolupament local, etc.)
 - b. Comprensió dels conceptes propis de l'àmbit de l'esport i el turisme, classificacions dels diferents subàmbits, interrelacions, exemples,
2. Valorar (analitzar, avaluar, criticar, proposar) les diferents realitats possibles en l'àmbit de l'esport i el turisme
 - a. Distinció entre les diferents realitzacions que es donen en aquest àmbit (turisme actiu, turisme esportiu, iniciativa privada, administració, etc.)
 - b. Anàlisi identificació i optimització dels diferents nivells de desenvolupament.
 - c. Capacitat d'anàlisi i síntesi a partir de la lectura i debat d'articles i de casos reals relacionats amb l'assignatura
 - d. Recerca de fonts secundàries d'informació
3. Desenvolupar els elements de gestió necessaris per iniciatives de Turisme i Esport
 - a. Breu introducció als conceptes de gestió i màrqueting (estratègic, relacional i operatiu) aplicats al turisme
 - b. Elements bàsics pel desenvolupament local
 - c. Coneixement dels processos de construcció i comercialització d'un producte turístic
 - d. Aplicació dels coneixements teòrics a la resolució de casos pràctics
4. Reconèixer les possibilitats d'involucrar-se en aquest àmbit
 - a. Coneixement d'iniciatives actuals en els diferents subàmbits
 - b. Possibilitat de ser aconsellats i tutoritzats en l'interès de cadascú per implicar-se en el sector
5. Poder fer el primer pas en els diferents projectes escollits
 - a. Selecció i desenvolupament teoricopràctic del cas que considerin més interessant i apropiat per a cada estudiant
 - b. Possibilitat d'entrar en contacte directe amb agents privats, entitats o institucions implicades en aquest àmbit
 - c. Possibilitat de ser aconsellats i tutoritzats en les primeres iniciatives en aquest àmbit

MÈTODES DOCENTS:

- Els continguts es transmetran bàsicament a través de sessions de classe, que serviran per organitzar les idees clau del tema que després l'estudiant haurà d'ampliar i aprofundir amb les fonts d'informació bàsiques i complementàries de cada tema. Amb aquest fi es faran exposicions orals per part del professor o d'alumnes, visionat d'imatges, etc. Per al desenvolupament de continguts pràctics s'utilitzarà la visita a establiments turístics i les xerrades de conferenciant (segons disponibilitat).

- Les sessions de treball dirigit busquen desenvolupar l'aplicació dels continguts dels temes del curs a casos concrets, i en aquest sentit s'utilitzaran mètodes de dinàmica de grups, anàlisi i debats de casos, sessions a la biblioteca o aula d'informàtica i en el cas de realitzar treballs, la tasca tutorial.
- Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant sigui individualment o en grup. A llarg del curs cada estudiant haurà fer una tutoria individual (com a mínim).

L'assistència a classe és lliure, tret dels dies que vinguin conferenciants convidats, quan hi hagi presentacions dels companys o quan el professor ho indiqui.

CONTINGUT:

El programa el conformen 8 temes dividits en 3 blocs temàtics:

Bloc I: Introducció al fenomen del turisme

Tema 1. Conceptes. Història, situació actual i tendències. Motivacions i rols turístics

Tema 2. Sectors implicats en la indústria del turisme. Impactes del turisme.

Bloc II: Introducció a l'àmbit del Turisme i Esport

Tema 3. Conceptes i classificació en l'àmbit del Turisme i Esport. Història i tendències

Tema 4. El turisme actiu. L'activitat física recreativa. L'animació turística esportiva

Tema 5. El turisme esportiu. Competicions i entrenament

Bloc III: El llicenciat de CAFE i les seves possibilitats en projectes de Turisme i Esport

Tema 6. Iniciatives empresarials en Turisme i Esport. Màrqueting operatiu turístic i exemples de bones pràctiques

Tema 7. Iniciatives de Turisme i Esport en l'àmbit de l'administració pública. Procediments de desenvolupament local i exemples de bones pràctiques

Tema 8 Gestió sostenible del turisme i l'esport

Abans de cada tema es lliurarà un **Pla de Treball** que haurà de servir per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per assolir els objectius marcats per aquell tema. Anirà acompanyat d'un calendari prou flexible a fi que l'estudiant planifiqui el treball a realitzar per a cada unitat temàtica.

Treballs pràctics

En grups de tres els estudiants hauran de realitzar un dels següents treballs que seran comentats en tutoria.

- Estudis d'àmbits esportius i turístics. Es donaran a escollir diferents àmbits on es materialitzen projectes de turisme i esport. De cada àmbit l'estudiant haurà d'investigar, desenvolupar el tema i identificar els requisits bàsics per ser realitzable. Aquests treballs seran exposats a classe.
- Propostes d'iniciatives personals: Presentar i desenvolupar un projecte vinculat a l'esport i el turisme en què l'estudiant ja estigui involucrat o en què pugui estar-ho en el futur.

AVALUACIÓ:

Es proposa un sistema que permeti l'avaluació i control del procés i els resultats d'aprenentatge dels continguts teòrics i pràctics.

Avaluació de procés:

- Al final de cada tema els estudiants responen una sèrie de preguntes sobre els continguts tractats.
- Tutoria individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup pel seguiment del treball de grup.

Aquest sistema d'avaluació continua basat en la resolució individual, en grup d'exercicis plantejats a classe, en la presència en casos de xerrades, en aquestes tutories (mínima una individual i una col·lectiva) es valorarà amb un percentatge del 30% de la nota.

L'absència a classes obligatòries (vegeu « mètodes docents ») s'haurà de justificar. És possible suspendre l'avaluació de juny si hi ha hagut absències injustificades.

Avaluació de resultats:

- a) Continguts teòrics: S'avaluaran tots els continguts donats a classe (sigui pel professor, per conferenciant o altres estudiants) i els adquirits en treballs dirigits. Examen final en acabar el quadrimestre. La importància d'aquest examen serà de 40% de la nota final.
- b) Continguts pràctics. Redacció dels treballs (30% de la nota).

Esquemàticament, i sobre un total de 10 punts

Examen teòric		4.0 punts
Avaluació pràctica		6.0 punts
Del procés	3.0 punts	
Del treball	3.0 punts	

A la convocatòria de recuperació només es farà un examen escrit.

El domini de l'anglès es molt útil en aquest àmbit de treball.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

Bigné, E., Font, X. i Andreu, L. *Marketing de Destinos Turísticos. Análisis y estrategias de desarrollo*. Madrid: Esic, 2000.

Hudson, S. *Sports and Adventure Tourism*.: Binghampton, NY: The Haworth Press. Inc., 2002.

Cerveró, J., Iglesias, O. i Villacampa, O. *Marketing Turístico*. Vic: Eumo Editorial. 2001.

Rebollo, S (comp.) *Curso sobre deporte, turismo y medio ambiente*. Consejería de Deporte y Turismo. Junta de Andalucía, 2002.

Valls, J. F. *La gestió d'empreses de turisme i lleure*, 1999.

Sallent, O. "El Deporte y el Turismo: un campo fascinante" a *Apunts: Educació Física i Esports* (26): 53-60, 1991.

Standeven, J. De Knop, P. *Sport Tourism*. Champaign, IL.: Human Kinetics, 1999.

Articles recollits al dossier a disposició dels estudiants a Artyplan

Articles i documents recollits al campus virtual de l'assignatura

Bibliografia complementaria

Chavez, A. i Mesalles, Ll. *El animador*. Barcelona: Laertes, 2001.

Jafari, J. *Enciclopedia del Turismo*. Madrid: Síntesis, 2000.

Kotler, P., Armstrong, G., Saunders, J., Wong, V.; Miquel, S.; Bigne, E. i Cámara, D. *Introducción al Marketing*. Madrid: Prentice Hall, 2002.

Montaner, J. *Estructura del Mercado Turístico*. Madrid: Síntesis, 1991.

Quivi, R. i Campenhoudt, L. *Manual de recerca de Ciències Socials*. Barcelona: Herder, 1995.

WTOBC, *Changes in Leisure Time: The impact on Tourism*. Madrid: WTO, 1999.

Enciclopedia Profesional del Turismo, Hoteles y Restaurantes. Editorial Ocean.

Especialització Esportiva: Rugby

PROFESSOR: Marià Pasarello

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS::

- Assegurar la formació d'alumnes complets pel que fa referència a les exigències de la programació del rugby a l'Educació Física o als entrenaments amb una bona comprensió general del joc, amb una bona presa de decisions, amb una bona tècnica i tàctica individual i col·lectiva, amb un bon coneixement del reglament de joc.
- Acceptar la pròpia realitat corporal i la dels altres, possibilitats i limitacions.
- Desvetllar en els alumnes l'interès per a la iniciació en aquest esport. Promoure el coneixement i l'interès d'aquest esport. Fer pedagogia activa del Rugby, que el coneixi el major nombre de persones i, aleshora, que descobreixin els seus valors educatius i la seva filosofia. Augmentar el prestigi social del rugby
- Assolir un pensament tàctic i tècnic raonat, que permeti reconèixer les situacions de joc per respondre-hi de la forma més adient. Conèixer els gestos tècnics i tàctics del rugby.
- Millorar els coneixements i les actituds per analitzar aquest esport en estadis avançats. Conèixer quines són les capacitats físiques i habilitats motrius necessàries per a la pràctica del rugby.
- Aprofundir en el coneixement del reglament per poder-lo aplicar tant a nivell federat com en contextos d'iniciació esportiva.
- Conèixer els elements bàsics d'aquest esport per elaborar programes d'iniciació esportiva de rugby.
- Conèixer les mesures de precaució a tenir en compte davant la pràctica de l'esport del rugby.
- Conèixer les característiques que converteixen el rugby en un esport amb vocació educativa.

CONTINGUTS:

1. Reforç dels aspectes treballats en l'assignatura troncal de rugby de 2n curs
 - 1.1 Aspectes tecnicotàctics individuals
 - 1.2 Aspectes tecnicotàctics col·lectius
2. Tècnica i tàctica específica
 - 2.1 Individual: davanters, mitjos...
 - 2.2 Col·lectiva
3. Conceptes tàcticoestratègics
 - 3.1 Referencial de joc ofensiu
 - 3.1.1 En fase estàtica
 - 3.1.2 En fase dinàmica
 - 3.2 Posicions bàsiques en els serveis
 - 3.2.1 Camp
 - 3.2.2 Sortida de 22
 - 3.2.3 Cop de càstig i franc
4. Aprofundiment en la comprensió global del joc
5. Aprofundiment del reglament
 - 5.1 Esperit i filosofia del reglament
 - 5.2 Estudi i consideració de les normes
 - 5.3 Aplicació pràctica
6. Modalitats esportives afins.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe son predominantment pràctiques (65% pràctiques i un 35% teòriques). Serveixen per desenvolupar, experimentar, augmentar i assolir els coneixements teòrics impartits a l'aula. Les classes pràctiques es duen a terme al camp de rugbi, mentre que les teòriques són principalment a l'aula de la Universitat. Les sessions serveixen per organitzar les idees clau del tema que després l'estudiant ha d'ampliar i aprofundir amb les fonts d'informació bàsica i complementària de cada tema. Les sessions de classe al camp són dirigides pel professor amb la col·laboració i la pràctica dels alumnes. A les sessions de classe a l'aula són exposicions orals per part del professor i dels alumnes, així com visió de material audiovisual i sortides a presenciar o jugar partits de rugbi.

Les sessions de treball dirigit estan destinades a la tutorització, organització i seguiment dels treballs proposats amb la participació presencial dels alumnes amb el professor, dels diferents grups de treball. Dins d'aquests treballs s'amplien els continguts dels temes del curs relacionats amb la l'assignatura.

Les sessions de tutoria individual es destinen a l'atenció a l'alumnat i a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Durant el període de l'assignatura cada estudiant haurà fer al menys dues tutories individuals.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de cada tema per tal que l'estudiant planifiqui el treball a realitzar per a cada unitat temàtica. Aquí es veu la programació de totes les classes pràctiques i teòriques, així com les sortides.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Paral·lelament a les sessions de classe, els alumnes, en finalitzar els temes, han de presentar un petit resum complementat amb la bibliografia ampliada sobre el tema. La correcció d'aquests temes permet la reelaboració del procés i assoliment dels continguts treballats.
- Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup pel seguiment del treball de l'assignatura en grup.

Avaluació de resultats:

L'avaluació de procediments es farà a partir de dues vessants (representa un 25 % del total de la nota):

- Prova pràctica
- Assistència*

L'avaluació dels conceptes es farà des de dues vessants:

- Presentació d'un treball** en grup oral i escrit (Representa un 40 % del total de la nota).
- Realització d'una prova per escrita de l'assignatura. (Representa un 35 % de la nota).

*Assistència: per poder aprovar l'assignatura en primera convocatòria és imprescindible l'assistència a un mínim del 80% de les sessions pràctiques realitzades.

** Imprescindible aprovar el treball per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Biscombe, T. *Steps to succes*. Champaign: Human Kinetics, 1998.

Collins, D. i Hale, B. *Rugby tough*. Champaign: Human Kinetics, 2002.

Corless, B. *El Rugby: técnica, táctica y entrenamiento*. Barcelona: Hispano Europea, 1998.

Wyatt, D. *The rugby revolution*. Londres: Metro 2003.

Bibliografia complementària:

- Barrière, R. *Le Rugby et sa valeur éducative*. París: Librairie Phylosophique J. Vrin, 1980.
- Greenwood, J. *Rugby total*. Madrid: Tutor, 1994.
- Marty, R. & Manzanares, P. *La USAP de Perpinyà, la força del rugbi català*. Barcelona: Thessàlia, 1998.
- Macrory, J. *Runnig with the bal*. Londres: Harper Collins Publishers, 1991.
- Pociello, C. *Les rugby ou la guerre des styles*. París: A.M. Métailié, 1983.
- Rea, C. *Rugby: a History of Rugby Union Football*. Londres: Hamlyn, 1977.
- Termcat, Centre de Terminologia. *Diccionari de rugbi*. Barcelona: Proa, 1995.

Especialització Handbol

PROFESSOR: Jordi Coma Bau

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:;

- Conèixer i saber interpretar les regles de l'handbol.
- Aprofundir i treballar la tàctica col·lectiva d'atac i defensa (tàctica de grups, sistemes).
- Aprofundir i treballar en la tàctica individual d'atac i defensa.
- Saber i experimentar amb la preparació física específica de l'handbol.
 - Iniciar els alumnes en el treball de la planificació d'una temporada.
- Transferir tots els coneixements adquirits a la realitat de l'handbol (treball de pista).

CONTINGUTS:

Reglament:

- Reglament d'handbol

Generalitats:

- Principis generals de l'handbol
- Tàctica individual (d'atac i de defensa),
- Tàctica de grups
- La Visió perifèrica en l'handbol

Atac:

- Mitjans bàsics tàctics col·lectius d'atac (encreuament, bloqueig, penetracions successives, passada i va...)
- Sistemes d'atac (3:3, 2:4)
- Formes de desenvolupament de la tàctica col·lectiva d'atac
- Fases de la tàctica col·lectiva d'atac

Defensa:

- Sistemes defensius (6:0, 5:1, 3:2:1)
- Formes de desenvolupament de la tàctica col·lectiva de defensa
- Fases de la tàctica col·lectiva de defensa

Planificació:

- Bases per a una bona planificació
- Preparació física específica de l'handbol

METODOLOGIA:

Treball de Classe:

- Sessions teòriques a l'aula.
- Sessions de vídeo a l'aula.
- Sessió de reglament a càrrec d'un àrbitre de la federació
- Sessions teoricopràctiques al pavelló (seran les més freqüents).

Treball dirigit:

- Elaboració d'un treball teoricopràctic d'un dels continguts del curs (defensa 6:0, atac 3:3, MMBBT...).
- Participació significativa en les pràctiques (resoldre situacions, plantejar exercicis, analitzar sessions).
- Reflexionar sobre partits
- Possibilitat de fer un treball de vídeo sobre aspectes de l'handbol.

Treball personal:

- Recerca d'informació sobre els temes a tractar en les sessions.
- Preparació d'exercicis per realitzar en les sessions.
- Lectures d'articles, llibres.
- Veure i analitzar aspectes concrets de partits

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Elaboració d'una memòria de curs (apunts, exercicis classe, exercicis entregats). 20%
- Actitud i participació activa en el transcurs de les sessions realitzades. 10%
- Avaluació formativa al llarg del quadrimestre (preparació i realització d'una sessió del temari i tasques varies).

Avaluació de Resultats:

- Examen de continguts 50%. S'ha d'aprovar amb un 5.
- Per tal de poder-se examinar farà falta haver assistit a un 70% de les sessions pràctiques.
- En el cas que un alumne hagi estat lesionat durant un gran nombre de pràctiques es buscarà un treball complementari per tal de facilitar-li un millor aprenentatge.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Espar, X. *Balonmano*. Barcelona. Ediciones Martinez Roca, 2001.

Diversos autors: *Balonmano*. Comitè Olímpic Espanyol i Real Federación Espanyola de Balonmano, 1991.

M. Müller i altres. *Balonmano; entrenarse jugando*. Barcelona: Paidotribo.

Bayer, Claude. *Técnica del balonmano*. Ed. HispanoEuropea.

Antón García, Juan. *Balonmano, perfeccionamiento e investigación*. Ed. Inde. 1a edició.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

J.L. Anton. *Fundamentos y etapas de aprendizaje*. Ed. Gymnos.

Diversos autors: *1013 Ejercicios y juegos aplicados al balonmano* (volum I: Fundamentos y ejercicios individuales, volum II: Sistemas de juego y entrenamiento del portero). Barcelona: Paidotribo 3a edició.

Articles diversos (apunts handbol Inef Barcelona...)

WEBGRAFIA:

www.xescoespar.com

www.rfeb.com

Control i Valoració del Rendiment Esportiu

PROFESSOR: Ernest Baiget i Vidal

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ SEMIPRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Conèixer les bases conceptuals i metodològiques dels sistemes i proves de valoració funcional i de la capacitat de rendiment físic.

Oferir a l'estudiant els instruments d'avaluació de les principals capacitats funcionals i condicionals que determinen el rendiment físic.

Conèixer i experimentar com portar a terme programes i protocols d'avaluació mitjançant test de camp.

Interpretar correctament els resultats de les avaluacions per aplicar-ho a l'entrenament esportiu.

CONTINGUTS:

1. Control i avaluació del rendiment físic i entrenament esportiu
 - 1.1. Concepte i objectius de la valoració funcional i control de la capacitat de rendiment físic
 - 1.2. Organització de l'entrenament i avaluació del rendiment
 - 1.3. Tipus de control de l'entrenament
 - 1.4. Avantatges, inconvenients i límits dels test d'avaluació del rendiment
2. Bases teòriques i metodològiques de la valoració funcional i control del rendiment físic
 - 2.1. Les proves funcionals o test
 - 2.1.2- Proves de laboratori i proves de camp
 - 2.1.3- Criteris d'aplicació de les proves funcionals
 - 2.2. Paràmetres funcionals
 - 2.2.1- Paràmetres medicobiològics
 - 2.2.2- Paràmetres sociopsicològics
 - 2.2.3- Paràmetres pedagògics
 - 2.3. La mesura
 - 2.3.1- Tipus i graus de mesura
 - 2.3.2- Característiques qualitatives de les mesures
 - 2.4. La avaluació
 - 2.4.1- Accions en l'avaluació
 - 2.4.2- Criteris per realitzar l'avaluació
3. Avaluació de la resistència
 - 3.1. La valoració funcional del metabolisme aeròbic en el terreny esportiu
 - 3.1.1. Conceptes i objectius de l'avaluació de la resistència
 - 3.1.2. Tipus de protocols i proves
 - 3.1.3. Instruments d'avaluació
 - 3.2. Protocols de camp de valoració funcional del metabolisme aeròbic a partir de mètodes indirectes
 - 3.2.1. Proves genèriques d'aptitud aeròbica
 - 3.2.2. Proves de valoració de la potencia aeròbica màxima de manera indirecta
 - 3.2.3. Proves de valoració de la resistència aeròbica i determinació del llindar
 - 3.3. Aplicacions a l'entrenament
4. Avaluació de la força
 - 4.1. Conceptes i objectius de l'avaluació de la força i potencia musculars
 - 4.2. Metodologia de valoració i control de la força i potencia musculars
 - 4.2.1. La RM

- 4.2.2. Caràcter de l'esforç
- 4.2.3. Control de la velocitat i potencia generada
- 4.2.4. Mètodes basats en el salt vertical
- 4.3. Aplicacions a l'entrenament
- 5. Control i avaluació de les manifestacions de velocitat en el terreny esportiu
 - 5.1. Objectius de l'avaluació de la velocitat
 - 5.2. Metodologia d'avaluació de la velocitat en el terreny esportiu
 - 5.3. Aplicacions a l'entrenament

METODOLOGIA:

L'assignatura es desenvoluparà seguint els criteris del crèdit europeu.

Les sessions de classe a l'aula aniran dirigides a tot el grup i es realitzarà la transmissió de continguts per part del professor mitjançant exposicions orals. L'objectiu d'aquestes sessions serà donar una base conceptual a les sessions de treball dirigit.

Les hores de treball dirigit aniran adreçades a tot el grup i a grups reduïts de treball, es realitzaran fonamentalment a les pistes d'atletisme.

L'objectiu d'aquestes sessions serà desenvolupar l'aplicació dels continguts teòrics tractats a l'aula mitjançant la realització de test, proves físiques de camp i sessions d'entrenament en el mateix terreny esportiu.

Les sessions de tutoria individual es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge dels estudiants, es realitzaran en grups reduïts de treball i de forma individual.

Les hores de treball personal per part de l'estudiant, aniran bàsicament destinades a realització de treballs en grups reduïts, preparació d'exàmens, realització de lectures obligatòries de l'assignatura i preparació d'exercicis referits a les sessions de treball dirigit.

AVALUACIÓ:

Per valorar l'assoliment dels objectius didàctics es tindran en comte els següents criteris:

- Adquisició de coneixements teòrics
- Aplicació pràctica dels coneixements
- Assistència i participació en les sessions de treball dirigit i en les sessions de tutoria

Els instruments d'avaluació i el pes específic de cada element en la qualificació final de l'assignatura seran els següents:

Avaluació del procés:

- Assistència i participació activa a les sessions pràctiques de treball dirigit: els alumnes que no assolixin un mínim de 70% hauran de realitzar un examen teòric sobre els continguts treballats en aquestes sessions.
- Tutories de grup pel seguiment del treball (mínim una tutoria per grup)

Avaluació de resultats:

- Elaboració i exposició d'un treball en equip (25%).
- Realització d'exercicis referents a les pràctiques realitzades en les sessions de treball dirigit (25%): per poder lliurar l'exercici cal haver assistit a la sessió dirigitada.
- Realització d'un examen teòric (50%): cal obtenir una nota mínima de 5 per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Barbany, JR. *Fisiología del ejercicio físico y del entrenamiento*. Barcelona: Paidotribo, 2002.
- García, J.M.; Ruiz, J.A.; Navarro, M. *Pruebas para la valoración de la capacidad motriz en el deporte. Evaluación de la condición física*. Madrid: Gymnos, 1996.
- Grabowski, T. *Principios de Anatomía y Fisiología*. 9a ed. Oxford University Press 2002.

- MacDougall, J.D.; Wenger, H.A.; Green, H.J. *Evaluación Fisiológica del Deportista*. Barcelona: Paidotribo, 2000.
- Martinez, E.J. *Pruebas de aptitud física*. Barcelona: Paidotribo, 2002.
- Segovia, J.C.; López-Silvarrey, F.J. *Manual de valoración funcional*. Madrid: Eurobook, 1996.
- Weineck, J. *Entrenamiento total*. Barcelona: Paidotribo, 2005.
- Wilmore, J.H.; Costill DL. *Fisiología del esfuerzo y del deporte*. 5a ed. Barcelona: Paidotribo, 2004.

Bibliografia complementària:

- Baiget, E.; Rodríguez, F.A. *Aplicación de un test de campo específico de valoración de la resistencia en tenis; análisis entre frecuencia cardíaca y efectividad técnica en jugadores de competición*. III Congreso de la SEMEFIDE, II Congreso Internacional ISMA, Jornada Nacionales FEDAMEFIDE, 2003.
- Conconi, F.; Ferrari, M.; Ziglio, P.G.; Droghetti, i P. Codeca, L. *Determination of the anaerobic threshold by a noninvasive field test in runners*. J. Appl. Physiol. Respirat. Environ. Exercise Physiol 52 (4), 869-873, 1982.
- Conconi, F.; Grazi, G.; Casoni, I.; Guglielmini, C.; Borsetto, C.; Ballarín, E.; Mazzoni, G.; Patracchini, M. i Manfredini, F. *The conconi test: methodology after 12 years o application*. Int. J. Sports Med. 17:509-519, 1996.
- García, J.M.; Navarro, M. i Ruiz, J.A. *Bases Teóricas del Entrenamiento Deportivo. Principios y aplicaciones*. Madrid: Gymnos, 1996.
- García López, J. et al. *Aplicació d'un test d'esforç intervàlic (Test de Probst) per valorar la qualitat aeròbica en futbolistes de la lliga espanyola*. Apunts, Educació Física i Esports. 71:80-88, 2003.
- George, J.D.; Grath, A.; Vehrs, P.R. *Test y pruebas físicas*. Barcelona: Paidotribo, 2001.
- Muller, E.; Benko, U.; Raschner, C. i Schwameder, H. *Specific fitness training and testing in competitive sports*. Med. Sci. Sports Exerc. (32), 216-20, 2000.
- Péronnet, F. ; Thibault, G. ; Ledoux, M.; Brisson, G.R. *Maratón. Equilibrio energético, alimentación i entrenamiento del corredor de fondo*. Barcelona: Inde, 2001.
- Rodríguez, F.A.; Aragonés, M.T. *Valoración funcional de la capacidad de rendimiento físico*. En: González, J. *Fisiología de la actividad física y del deporte*. Madrid: Interamericana/Mc Graw-Hill, pp. 237-278, 1992.
- Rodríguez, F.A. *Bases metodológicas de la valoración funcional. Ergometría*. En: González, J.J.; Villegas, J.A. *Valoración funcional del deportista, aspectos biomédicos y funcionales*. Pamplona: FEMEDE, pp. 234-271, 1999.
- Rodríguez, F.A. *Fisiología, valoración funcional i esport d'alt rendiment*. Apunts. Educació Física i Esports. 15:48-56, 1989.
- Terreros, J.L.; Navas, F.; Gómez-Carramiñana, M.A.; Aragonés, M.T. *Valoración funcional. Aplicaciones al entrenamiento deportivo*. Madrid: Gymnos, 2003.
- Tous, J. *Nuevas tendencias en fuerza y musculación*. Barcelona: Ergo, 1999.
- Tuimil, J.L. Rodríguez, F.A. *La velocidad aeróbica máxima de carrera (VAM). Concepto, evaluación y entrenamiento*. Revista de entrenamiento deportivo, RED. 17:31-35, 2003.
- Villanueva, L. *Análisis de la curvas de lactato. Significado y utilidad de los test progresivos en natación*. NSW. 22(1):34-40, 2000.
- Villanueva, L. *Control y valoración del entrenamiento en natación. Natación, saltos, waterpolo*. NSW. 26(3):13-28, 2004.

Fisiologia de l'entrenament

PROFESSOR: Agustí Comella Cayuela

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

1. Conèixer les bases conceptuals i metodològiques dels sistemes i proves de valoració funcional i de la capacitat de rendiment físic.
2. Donar a l'estudiant els instruments d'avaluació de les principals capacitats funcionals i condicionals que determinen el rendiment físic.
3. Conèixer i experimentar com portar a terme programes i protocols d'avaluació mitjançant test de laboratori.
4. Interpretar correctament els resultats de les avaluacions per aplicar-ho a l'entrenament esportiu.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la fisiologia de l'esforç i de l'esport.
2. Estat nutricional i pes corporal òptim per al rendiment esportiu.
 - 2.1. Constitució, mida i composició corporal.
 - 2.2. Valoració de la composició corporal.
 - 2.3. Composició corporal i rendiment esportiu.
 - 2.4. Estàndards de pes.
3. Nutrició i ergogènia nutricional.
 - 3.1. Les sis classes de nutrients.
 - 3.2. Aigua i rehidratació.
 - 3.3. Necessitats nutritives de l'esportista.
 - 3.4. Elaboració de dietes.
 - 3.5. Funció gastrointestinal durant l'exercici.
 - 3.6. Disseny de begudes esportives.
4. Ajudes ergogèniques i rendiment.
 - 4.1. Investigació de les ajudes ergogèniques.
 - 4.2. Agents farmacològics.
 - 4.3. Agents hormonals.
 - 4.4. Agents fisiològics.
 - 4.5. Agents nutricionals.
5. Trastorns de la conducta alimentària (TCA) en l'esport.
 - 5.1. Anorexia nerviosa.
 - 5.2. Bulímia en l'esport.
 - 5.3. Anorexia de l'esportista.
 - 5.4. Vigorexia.
 - 5.5. Efectes dels TCA sobre el rendiment esportiu.
6. Qüestions relatives al gènere i a la dona esportista.
 - 6.1. Mida i composició corporal.
 - 6.2. Respostes fisiològiques a l'exercici físic.
 - 6.3. La Tríada.
7. Quantificació de l'entrenament esportiu.
 - 7.1. Entrenament excessiu.
 - 7.2. Sobreentrenament.
 - 7.3. Afinament per al màxim rendiment.

- 7.4. Desentrenament.
- 7.5. Reentrenament.
- 8. Metabolisme muscular en l'exercici.
 - 8.1. Opcions metabòliques: aeròbic / anaeròbic.
 - 8.2. Tipus de combustible utilitzat.
 - 8.3. Classificació metabòlica dels esports.
 - 8.3.1. Exercicis anaeròbics alàctics.
 - 8.3.2. Exercicis anaeròbics làctics.
 - 8.3.3. Exercicis aeròbics.
- 9. Valoració funcional del metabolisme energètic:
 - 9.1. Valoració funcional del metabolisme anaeròbic.
 - 9.1.1. Proves de valoració de la potència i capacitat anaeròbica alàctica.
 - 9.1.2. Proves de valoració de la potència i capacitat anaeròbica làctica.
 - 9.1.3. Aplicacions a l'entrenament
 - 9.2. Valoració funcional del metabolisme aeròbic.
 - 9.2.1. Proves genèriques d'aptitud aeròbica.
 - 9.2.2. Proves de valoració de la potencia aeròbica màxima (PAM).
 - 9.2.3. Proves de valoració de la resistència aeròbica i determinació del llindar anaeròbic.
 - 9.2.4. Aplicacions a l'entrenament.

METODOLOGIA:

Les sessions de l'assignatura tindran un doble vessant. Per una banda hi haurà sessions de caràcter teòric on s'exposaran aquells continguts conceptuals. I per l'altra hi haurà una sèrie de sessions pràctiques en què es treballaran els conceptes apresos a l'aula. L'assignatura intentarà fomentar l'anàlisi crítica dels continguts i la participació activa de l'estudiant com a motor del seu propi aprenentatge.

Les sessions teòriques de l'assignatura seran del següent tipus:

a) **Sessions de classe** amb exposició per part del professor. Les sessions de classe es faran mitjançant exposicions orals per part del professor. Les sessions de classe serviran per adquirir els coneixements clau del tema que després l'estudiant haurà d'ampliar i aprofundir amb les fonts d'informació bàsica i complementàries de cada tema, així com en les pràctiques de laboratori de fisiologia de l'esforç i estudi del moviment.

b) **Sessions de tutoria del treball dirigit** individual per fer el seguiment de treballs individuals on es desenvolupin els continguts de temes concrets del curs de la fisiologia de l'entrenament, desenvolupar alguns aspectes teòrics exposats a classe. Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Allarg del curs cada estudiant haurà de fer dues tutories individuals (com a mínim).

c) **Sessions de tutoria** dels grups de treball i l'exposició dels temes realitzats relacionats amb aquesta àrea a la resta dels alumnes, amb la conseqüent discussió i debat per part dels altres grups.

Les sessions pràctiques es faran en grups reduïts en el laboratori de fisiologia, per tal de posar a la pràctica els coneixements teòrics exposats en l'aula, ja sigui amb exposició del professor o en el treball individual o grupal dels alumnes.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura comportarà haver de demostrar els coneixements adquirits tant a les classes teòriques com a les pràctiques. Això es farà mitjançant l'avaluació del procés i l'avaluació dels resultats.

Avaluació de procés:

-Al final de cada tema els estudiants elaboren un gràfic en el qual es relacionen les diferents fonts d'informació bàsiques i complementàries que expliquen el tema i una reflexió sobre el procés d'aprenen-

tatge seguit amb aquella unitat. La correcció d'aquests temes permet la reelaboració i assoliment dels continguts treballats.

- Tutoria individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup pel seguiment del treball interdisciplinari.

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe.
- Presentació del treball en grup oral i escrita.
- Realització d'una prova escrita de l'assignatura per tots aquells alumnes que no assolixin una nota de 5 punts. Les preguntes seran de tipus conceptual i no memorístic.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- McArdle, W., Katch, F., Katch, V. *Fundamentos de fisiología del ejercicio*. 2a ed. McGraw-Hill, 2004.
- Wilmore, J.H., Costill, D.L. *Fisiología del esfuerzo y del deporte*. 5a ed. Barcelona: Paidotribo, 2004.
- Barbany, J.R. *Fisiología del ejercicio físico y del entrenamiento*. Barcelona: Paidotribo, 2002.
- Barbany, J.R. *Alimentación para el deporte y la salud*. Barcelona: Martínez Roca, 2002.
- García, J.M.; Ruiz, J.A.; Navarro, M. *Pruebas para la valoración de la capacidad motriz en el deporte. Evaluación de la condición física*. Madrid: Gymnos, 1996.
- George, J.D.; Grath, A.; Vehrs, P.R. *Test y pruebas físicas*. Barcelona: Paidotribo, 2001.
- Grabowski, T. *Principios de Anatomía y Fisiología*. 9a ed. Oxford University Press, 2002.
- Mac Dougall, J.D.; Wenger, H.A.; Green, H.J. *Evaluación Fisiológica del Deportista*. Barcelona: Paidotribo, 2000.
- Segovia, J.C.; López-Silvarrey, F.J. *Manual de valoración funcional*. Madrid: Eurobook, 1996.
- Terreros, J.L.; Navas, F.; Gómez-Carramiñana, M.A.; Aragonés, M.T. *Valoración funcional. Aplicaciones al entrenamiento deportivo*. Madrid: Gymnos, 2003.

Bibliografia complementària:

- Rodríguez, F.A.; Aragonés, M.T. *Valoración funcional de la capacidad de rendimiento físico*. En: González, J. *Fisiología de la actividad física y del deporte*. Madrid: Interamericana/McGraw-Hill, pp. 237-278, 1992.
- Rodríguez, F.A. *Bases metodológicas de la valoración funcional. Ergometría*. Dins: González, J.J.; Villegas, J.A. *Valoración funcional del deportista, aspectos biomédicos y funcionales*. Pamplona: FEMEDE, pp. 234-271, 1999.

Model Complex en Esports d'Equip

PROFESSORS: Carles Romagosa i Vidal i David Hernández-Ligero

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

INTRODUCCIÓ

Cada vegada amb més freqüència, apareixen publicacions on els estudiosos dels esports d'equip posen en dubte les teories analítiques, atòmiques, quantitatives i lineals que es fan servir en aquest àmbit.

Sembla que la perspectiva científica positivista no és capaç de donar explicació a molts dels processos que es donen en el món de l'esport, ni quan descobreix i aïlla les seves suposades unitats elementals: valors fisiològics o valors estadístics d'elements tàctics del joc, per posar alguns exemples; i el pitjor per nosaltres és que els resultats encara són menys esperançadors quan el model estudiat és el del futbol.

De la mateixa manera, la planificació del procés d'entrenament que ha seguit els principis tradicionals de repetició, progressió i periodització i que ha dissenyat els criteris per controlar i mesurar la càrrega d'entrenament, ha evidenciat limitacions per ajudar els nostres jugadors i equips de futbol en l'obtenció del rendiment òptim.

Al mateix temps que sonen veus que anuncien el fracàs d'aquest programa d'investigació, ho fan les que veuen possibilitats en seguir avançant en altres opcions. Recentment trobem diferents propostes que parlen de la globalitat (Wein, 1995; Sans i Frattarola, 1998), de models ecològics (Bronfenbrenner, 1987; Ruiz Pérez, 1994), de l'estructuralisme (Bayer, 1986; Parlebas, 1987; Gréhaigne, 2001; Martín-Acero i Lago, 2005), o de no-linearitat (Seirul-lo, 2003, 2005; García, 2000) com la solució a aquest problema. Malgrat la diversitat de plantejaments, és possible apuntar que hi ha una progressiva tendència cap a l'estudi de l'esport des d'una perspectiva complexa, que serà motiu d'anàlisi al llarg de l'assignatura.

OBJECTIUS

- Comparar diferents propostes de formació en esports d'equip
- Conèixer la proposta d'anàlisi de l'esport des de la complexitat
- Dominar els principis de l'entrenament a partir de la consideració del futbol com a model de la complexitat
- Dissenyar propostes pràctiques d'entrenament des d'una perspectiva complexa
- Elaborar la planificació d'una temporada per a un equip

CONTINGUTS

Tema 1. Fonaments de la complexitat

- 1.1. Com fer ciència
- 1.2. Aproximació a la definició de complexitat

Tema 2. Anàlisi dels esports d'equip

- 2.1. L'entrenament global: H. Wein, C. Frattarola, A. Sans.
- 2.2. L'entrenament d'intencions tàctiques: C. Bayer, F. Espar.
- 2.3. Centres d'Alt Rendiment en Futbol a Europa: Ajax d'Amsterdam, Institut Nacional de Futbol Francès, Sector Tècnic de la Federació Italiana de Futbol.

Tema 3. L'entrenament complex

- 3.1. Codificació
- 3.2. Subsistemes
- 3.3. Seqüències

Tema 4. Planificació de l'entrenament

- 4.1. Fonaments de la planificació
- 4.2. Disseny de la planificació d'un equip

METODOLOGIA

L'assignatura es desenvoluparà seguint els criteris del crèdit europeu. L'assignatura respectarà els supòsits teòrics que es donin, és a dir, les classes es duran a terme amb una didàctica complexa, que provoqui la necessitat per part dels alumnes d'adaptar-se a situacions obertes i ocasionalment inestables.

La formació en aquests continguts no quedarà restringida a les sessions presencials i l'estudiant haurà de participar activament en la recerca documental, en la revisió bibliogràfica i anàlisi videogràfic entre altres.

a- Sessions classe:

- Docència que imparteix el professorat a tot el grup presencial.
- Conferències de tècnics
- Sessions de vídeo dels Centres d'Alt Rendiment Esportius d'Europa
- Sessions pràctiques

b- Sessions de treball dirigit:

- Anàlisi de les propostes
- Lectura i exposició d'articles
- Debat a partir de les estratègies de reducció de complexitat presentades
- Confecció d'una planificació per a un equip

c- Tutories

- Individuals
- En petits grups

d- Hores de treball personal

- Fer recerca.
- Realització d'exercicis.
- Realització de treballs.
- Preparació d'exàmens.
- Realització de les lectures obligatòries de l'assignatura.

e- Estructura teoricopràctica

- Desenvolupament teòric dels continguts (80% de les sessions)
- Propostes pràctiques de processos d'aprenentatge - ensenyament per l'anàlisi (20% de les sessions)

SISTEMES D'AVUACIÓ

Avaluació del procés:

- Es realitzarà un treball teoricopràctic al llarg de tot el curs, dividit en 3 trameses (3 punts).

Avaluació dels resultats:

- Prova final: preguntes tipus test i de desenvolupament (7 punts).

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

- Bayer, Claude (1986) *La Enseñanza de los juegos deportivos colectivos*. Barcelona: Hispano Europea.
- García-Eiroá, Jesús (2000) *Deporte de equipo*. Barcelona: Inde.
- Gréhaigne, Jean-Francis (2001) *La organización del juego en el fútbol*. Barcelona: Inde.
- Izuzquiza, Ignacio (1990) *La sociedad sin hombres. Niklas Luhmann o la teoría como escándalo*. Barcelona: Anthropos.
- Luhmann, Niklas (1983) *Fin y Racionalidad en los sistemas*. Madrid: Editora nacional.
- Martín-Acero, Rafael i Lago, Carlos (2005) *Deportes de equipo. Comprender la complejidad para elevar el rendimiento*. Barcelona: Inde.

- Sans, Àlex i Frattarola, César (1998) *Programa de entrenamiento fútbol base para la etapa de tecnificación*. Barcelona: Paidotribo.
- Seirul·lo, Francisco (1996) La preparación física en los deportes colectivos. *Curs d'estiu Infec de Barcelona*.
- Seirul·lo, Francisco (2003) Dynamic systems and performance in team sports. *1st Meeting of complex systems and sport*, INEFC Barcelona.
- Seirul·lo, Francisco (2005) Estructura socio-afectiva. *Master profesional de deportes de equipo CEDE*, Barcelona.
- Wein, Horst (1995) *Fútbol a la medida del adolescente*. Madrid: CEDIF.

Bibliografia complementària

- Hernández-Moreno, José (2000) *La iniciación a los deportes desde su estructura y dinámica*. Barcelona: Inde.
- Maturana, Humberto i Varela, Francisco (1989). *El árbol del conocimiento. Las bases biológicas del conocimiento humano*. Madrid: Debate.
- Morin, Edgar (1990) *El método: De la naturaleza a la naturaleza*. Madrid: Cátedra.

Activitat física per a Poblacions Específiques

PROFESSORA: Anna Puig i Ribera

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Després d'haver cursat l'assignatura, els alumnes de CAFE seran capaços de:

1. Identificar la informació prèvia necessària del client per decidir i establir els objectius a assolir en el programa d'activitat física i exercici físic.
2. Planificar i estructurar programes personalitzats d'activitat física i exercici físic específics per persones amb problemes de salut.
3. Adaptar la prescripció d'exercici físic a la diversitat de circumstàncies personals i de salut de les persones, reconeixent les activitats contraindicades així com també aquelles que cal emfasitzar per beneficiar cadascuna de les condicions de salut.
4. Portar a la pràctica els coneixements teòrics adquirits planificant i implementant un programa d'activitat física i exercici físic per a una persona real.

CONTINGUTS

1. Què són "poblacions específiques"?
2. Informació prèvia a la confecció d'un programa d'activitat física:
 - Aptitud del client vers la pràctica d'activitat física: tècniques de health screening
 - Estratificació de risc del client
 - L'obligatorietat de les proves d'esforç
 - Mesures objectives i subjectives de l'activitat física
 - Mesures de paràmetres de salut
 - Mesura de l'actitud del client vers la pràctica d'activitat física
3. Programes d'exercici físic per problemes d'esquena
 - Magnitud del problema
 - Factors de risc i prevenció de problemes d'esquena
 - Beneficis de l'exercici físic sobre els problemes d'esquena
 - Prescripció d'exercici físic per diferents tipus de problemes d'esquena
 - Activitats contraindicades
4. Programes d'exercici físic per sobrepès i obesitat
 - Disseny individualitzat de programes d'exercici físic per perdre pes
 - Consideracions especials
5. Programes d'exercici físic dins la rehabilitació cardíaca: recomanacions actuals
 - Magnitud del problema
 - Fases del programa de rehabilitació cardíaca
 - Intervenció del llicenciat en CAFE en la rehabilitació cardíaca
 - Prescripció d'exercici físic per diferents malalts cardíacs
 - Activitats contraindicades
6. Programes d'exercici físic per a artrosi/artritis, fibromiàlgia i fatiga crònica
 - Magnitud del problema
 - Prescripció d'exercici
 - Activitats contraindicades
 - Consideracions especials
7. Programes d'exercici físic per a l'osteoporosi: recomanacions actuals
 - Definició de conceptes bàsics

- Objectius del programa
 - Beneficis específics de l'exercici físic per a l'osteoporosi
 - Prescripció d'exercici físic per a l'osteoporosi
 - Precaucions i consideracions especials
8. Programes d'exercici físic per a l'asma: recomanacions actuals
- Definició de conceptes bàsics
 - Objectius del programa
 - Beneficis específics de l'exercici físic per a persones asmàtiques
 - Prescripció d'exercici físic per a l'asma
 - Precaucions i consideracions especials.
9. Programes d'exercici físic per a la hipertensió arterial.
- Definició de conceptes bàsics
 - Objectius del programa
 - Beneficis específics de l'exercici físic per a persones hipertenses
 - Prescripció d'exercici físic per a la hipertensió
 - Precaucions i consideracions especials
10. Programes d'exercici físic per a la diabetis
- Definició de conceptes bàsics
 - Objectius del programa
 - Beneficis específics de l'exercici físic per a persones hipertenses
 - Prescripció d'exercici físic per a la hipertensió
 - Precaucions i consideracions especials

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran per exposar l'evidència científica actual sobre els diferents continguts de l'assignatura. Les exposicions orals per part de la professora es combinaran amb: l'exposició de continguts a través de lectures, l'exposició oral de casos reals per part dels alumnes, l'observació de vídeos de programes d'exercici físic per a determinades poblacions específiques, i la utilització pràctica per part dels alumnes d'una sèrie d'instruments per mesurar els nivells d'activitat física i alguns paràmetres de salut.

Les sessions de treball dirigit es destinaran a treballar en la planificació i estructuració del programa d'activitat física i exercici físic que cada grup d'alumnes haurà d'implementar posteriorment en un cas real. El professor els orientarà i dirigirà en aquesta tasca.

Les sessions de tutoria individual es destinaran a fer el seguiment de la implementació del programa d'activitat física i exercici físic en el cas real.

El Pla de Treball general que seguirà l'assignatura serà exposat als alumnes al primer dia de classe. Anirà acompanyat d'un calendari per escrit el qual es lliurarà a cada estudiant el mateix dia.

AVALUACIÓ

Avaluació del procés

- Exposicions orals a classe
- Assistència a tutories individuals
- Assistència a sessions de treball dirigit

Avaluació de resultats

- Realització d'una prova tipus test (35% de la nota final)
- Presentació d'un treball escrit que recull la implementació d'un programa d'activitat física i exercici físic per a un cas real (55% de la nota final)
- Exposició oral a classe del programa d'activitat física per a un cas real (10%)

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Revistes

American College of Sports Medicine. *ACSM's Health and Fitness Journal. Bringing the gap between science and practice.* www.acsm-healthfitness.org

Llibres

American College of Sports Medicine (1998). *Manual ACSM para la valoración y prescripción del ejercicio.* Barcelona: Paidotribo.

American College of Sports Medicine (2000). *Manual de consulta para el control y la prescripción de ejercicio.* Barcelona: Paidotribo.

López Miñarro PA, (2000). *Ejercicios desaconsejados en la actividad física: detección y alternativas.* Madrid: Inde

Guillén del Castillo, M. (2005). *El ejercicio físico como alternativa terapéutica para la salud.* Madrid: Inde.

Norris, C. (2002). *Back stability book, video and CD-Rom.* Leeds: Human Kinetics.

Page, P.; Ellenbecker, T.S. (2003). *The scientific and clinical application of elastic bands.* Leeds: Human Kinetics

Goldenberg L.; Twist P. (2003). *Strength Ball Training.* Leeds: Human Kinetics.

Blahnik J. (2003). *Full-body flexibility.* Leeds: Human Kinetics

CD

Brown, L.E.; Comeau, M.J. (2003). *Functional Resistance Training Techniques.* Leeds: Human Kinetics

Norris, C. (2002). *Back stability book, video and CD-Rom.* Leeds: Human Kinetics.

Stretching and Flexibility. An interactive encyclopaedia. (2003). Leeds: Human Kinetics.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

ACSM (2000). *ACSM's guidelines for exercise testing and prescription.* Baltimore: Lippincott William & Wilkins.

ACSM (1998). *ACSM's resource manual for guidelines for exercise testing and prescription.* Baltimore: William & Wilkins.

McKenna, J.; Riddoch, C. (2003). *Perspectives on health and exercise.* Hampshire: Palgrave Macmillan

Marcus, B.H.; Forsyth, L.H. (2003). *Motivating people to be physically active.* Champaign (IL): Human Kinetics.

McGill, S. (2002) *Low back disorders: evidence-based prevention and rehabilitation.* Champaign (IL): Human Kinetics.

Brittenham, D.; Brittenham, G. (1997) *Stronger Abs and Back: 165 exercises to build your center of power.* Champaign (IL): Human Kinetics.

ACSM (1998): *Exercise management for persons with chronic diseases and disabilities.* Champaign (IL): Human Kinetics.

Graves, J.; Franklin, BA. (2001). *Resistance training for health and rehabilitation.* Champaign (IL): Human Kinetics.

ACSM (2001). Position Stand: appropriate intervention strategies for weight loss and prevention of weight regain for adults. *Medicine and Science in Sports Medicine*; 33 (12): 2145- 2156.

ACSM (1999). American college of sports medicine roundtable: physical activity in the prevention and treatment of obesity and its comorbidities. *Medicine and Science in Sports Medicine*; 31 (11 suppl.): S497-S667.

Gordon, N.F. (1993). *Arthritis: your complete exercise guide.* The Cooper Clinic and Research Institute Fitness series: Human Kinetics Publishers.

The Arthritis Foundation, (2002). *Walk with easy: your guide to walking for better health, improved fitness and less pain.* Atlanta (GE): The Arthritis Foundation.

Thompson, P.D. i altres (2003). Exercise and physical activity in the prevention and treatment of atherosclerotic cardiovascular disease: A statement from the Council on Clinical Cardiology and the

Council on Nutrition, Physical activity, and Metabolism. *Circulation*, 107: 3109-3116.

Heyward, V.H. (2002). *Advanced fitness assessment and exercise prescription*. Champaign (IL): Human Kinetics.

Estratègies Metodològiques al 2n. Cicle d'Educació Infantil

PROFESSORA: Maite Pujol i Mongay

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Prendre contacte amb diverses metodologies de treball a l'educació infantil, mitjançant l'anàlisi, la reflexió i la comparació.
- b) Aprofundir en aspectes pedagògics específics del parvulari relacionats amb l'organització de l'espai, el material i el temps, i amb l'agrupació dels alumnes.
- c) Practicar l'aprenentatge cooperatiu.
- d) Conèixer propostes didàctiques innovadores pròpies del cicle.

CONTINGUTS:

1. Revisió del marc general psicopedagògic de l'educació al parvulari.
 - 1.1. Els drets de l'infant com a marc general de l'actuació pedagògica
 - 1.2. Els trets psicopedagògics característics dels infants de 3 a 6 anys com a eina educativa.
 - 1.3. Criteris metodològics i organitzatius de la intervenció educativa al parvulari.
2. Estudi i anàlisi d'algunes estratègies metodològiques.
 - 2.1. Introducció: La construcció del coneixement a l'educació infantil: idees bàsiques.
 - 2.2. Els Projectes de treball. L'aprenentatge cooperatiu. L'enfoc globalitzador.
 - 2.3. Els Racons. Joc i treball, una falsa dicotomia.
 - 2.4. Els Tallers. Diferents tipologies.
 - 2.5. Grups flexibles. Homogeneïtat i heterogeneïtat.
 - 2.6. Llibres i Quaderns de classe. Alternatives.
 - 2.7. Sortides i visites. Un punt de partida, un punt de trobada.
 - 2.8. Festes populars. Interculturalitat.
 - 2.9. Altres estratègies a l'entorn de les àrees del currículum.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe es desenvoluparan mitjançant exposicions orals per part de la professora, anàlisis col·lectives al voltant de documents i experiències diverses (textos, audiovisuals, materials escolars, visita a un parvulari...).

En les sessions de treball dirigit es realitzaran col·lectivament i en petit grup, de manera cooperativa, diversos Projectes de Treball, que tindran continuïtat en les sessions de classe.

En les sessions de tutoria individual es compartiran amb la professora dubtes, interessos i motivacions personals que tindran com a finalitat fer un seguiment individual de cada estudiant i modificar, si escau, les sessions de classe i de treball dirigit.

El Pla de Treball es canalitzarà a partir d'un guió específic de l'assignatura, presentat per la professora a principi del curs i més concretament a principi de cada tema i que podrà variar en funció de la dinàmica i interaccions, fruit del treball cooperatiu, que s'estableixin durant els diferents tipus de sessions.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

L'avaluació serà continuada i valorarà l'assistència i la participació activa en les diferents sessions.

Es farà “el llibre de vida” de l’assignatura a partir de l’elaboració del diari que cada dia escriurà un dels alumnes.

Després del primer bloc de continguts es realitzarà un comentari escrit individual relacionat amb els temes tractats.

Avaluació de resultats:

Realització en grup d’un dossier de síntesi sobre una de les estratègies metodològiques treballades. Es repartiran a la resta d’alumnes del curs.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Diversos autors *La educación infantil de 0 a 6 años. Vol I, II, i III.* Barcelona: Paidotribo, 1992

Decroly, O. *La funció globalitzadora i altres escrits.* Vic: Eumo Editorial, 1987

Hernández, F.; Ventura, M. *La organización del currículum por proyectos de trabajo.* Barcelona: Graó/ICE. (UB) Col. MIE n. 6, 1992.

Laguia, M.J.; Vidal, C. *Racones d’activitat a l’escola bressol i al parvulari.* Barcelona: Graó, 1987.

Molina, L.; Jiménez, N. *La escuela infantil. Acción y participación.* Barcelona: Paidós, 1992.

Pujol, M. *Habitar el aula.* Cuadernos de Pedagogía, n. 226. Barcelona: Fontalba, juny de 1994.

Pujol, M.; Roca, N. *Treballar per projectes a parvulari.* Vic: Eumo Editorial, 1991.

Selmi, L.; Turrini, A. *La escuela infantil a los tres años.* Madrid: Morata/M.E.C., 1988.

Selmi, L.; Turrini, A. *La escuela infantil a los cuatro años.* Madrid: Morata/M.E.C., 1989.

Selmi, L.; Turrini, A. *La escuela infantil a los cinco años.* Madrid: Morata/M.E.C., 1989.»

Trueba, B. *Talleres integrales en Educación Infantil.* Madrid: Ediciones de la Torre, 1989.

Bibliografia complementària:

Diversos autors. *Manual del educador de preescolar. Vol I, II, y III.* Barcelona: Parramon, 2002

Ainscow, M. i altres. *Crear condiciones para la mejora en el aula.* Madrid: Narcea

Ariga i Esplugas, C. *El materil escolar. Parvulari i Cicle Inicial.* Vic: Eumo Editorial, 1992

Bassedas, E.; Huguet, T. i Solé, I. *Aprender i ensenyar a l’educació infantil.* Barcelona: Graó, 1998.

Bernal, Defis, Pujol. *L’educació infantil: una nova etapa.* Col. MIE, n. 6. Barcelona: Graó/ICE de la UB, 1996.

Du Saussois, N; *Actividades en talleres para guarderías y preescolar.* Madrid: Cincel, 1988.

Escuelas Infantiles de Reggio Emilia. *La inteligencia se construye usándola.* Madrid: Morata, 1995.

Figueras, C.; Pujol, M.A. *Els racons de treball.* Vic: Eumo Editorial, 1988.

Merieu, P. *Aprender, si. Pero ¿como?* Barcelona: Octaedro, 2002.

Torrents, M.; Torrents, C. *Per una escola sobre mínims.* Vic: Eumo Editorial, 1991.

Vayer, P.; Duval, A. i Roncín, Ch. *Una ecología de la escuela.* Barcelona: Paidós, 1993.

En el seu moment es proporcionarà la bibliografia específica de revistes educatives adequades als diferents aspectes que es vagin desenvolupant.

Psicopatologia per a Educadors

PROFESSORA: Assumpció Guillén Font

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Adquirir un coneixement ampli de la psicopatologia, dels trastorns mentals que la presenten i de les persones que la pateixen.

Conèixer els diferents abordatges dels trastorns mentals.

Aprofundir en les intervencions des de l'àmbit de l'educació en els trastorns mentals

CONTINGUTS:

1. Salut mental *versus* malaltia mental

2. Descripció de la psicopatologia

2.1. Descripció de les diferents funcions psicològiques

2.2. Descripció de les diferents alteracions en aquestes funcions psicològiques

2.3. Característiques dels diferents trastorns mentals on s'observen a la practica les alteracions psicològiques

3. Evolució dels diferents trastorns mentals

4. Programes d'Atenció en Salut Mental, des de una perspectiva assistencial, rehabilitadora i comunitària.

5. Intervenció educativa en Salut Mental

5.1. Prevenció

5.2. Rehabilitació

6. Estratègies i tècniques d'intervenció per als educadors Socials

6.1. En el treball amb adults amb trastorns mentals

6.2. En el treball amb nens amb trastorns mentals i les seves famílies

6.3. En el treball amb familiars de les persones amb trastorns mentals.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran per aprendre els coneixements bàsics del tema, que després l'estudiant haurà d'ampliar i aprofundir amb les fonts d'informació bàsica i complementaries de cada tema. Es faran exposicions orals amb l'ajuda de suport audiovisual, visionat de pel·lícules i documentals.

Les sessions de treball dirigit son espais on es desenvolupen els continguts dels temes aplicats a casos concrets i també la aplicació educativa en diferents àmbits de treball.

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. A llarg del curs cada estudiant haurà de fer una tutoria individual (com a mínim).

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de cada tema perquè l'estudiant planifiqui el treball ha realitzar.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

-Al final de cada tema els estudiants elaboren un dossier d'estudi on s'inclouen les informacions bàsiques i l'aplicació pràctica de l'aprenentatge fet, amb una reflexió sobre la seva aplicació. La correcció d'aquests dossiers permet la reelaboració i assoliment dels continguts treballats.

- Tutoria individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe
- Presentació d'un treball en grup o individual
- Realització d'una prova de la assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Barcia D. *Tratado de Psiquiatria*. Madrid: Aran, 2000.

Cervera i altres: *Manual del Residente de Psiquiatria*. Madrid: Litofinter, 1997.

Vallejo: *Introducción a la Psicopatología y psiquiatria*. 4ª Edición. Barcelona: Masson, 1997.

Mendez, F. "El modelo comunitario en Salud Mental". *Revista de la Asociación Española de Neuropsiquiatria*, n. 28 p 115-122. 1989

Barlow, Durand: *Psicopatología*. Madrid: Thomson, 2003.

Baca, E. *Psiquiatria social y comunitaria*. Madrid: Interamericana McGraw-Hill, 1992.

Bibliografia complementària:

Ayuso: *Depresión: Visión actual*. Madrid: Aula Médica, 1997.

Vallejo: *Trastornos afectivos; ansiedad y depresión*. Barcelona: Masson, 2000.

Educació per a la Salut i Intervenció en Drogodependències

PROFESSORAT: Jordi Verdaguer i Gorgs, Sònia Reig, Ruben del Ríó

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ SEMIPRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

1. Conèixer què són les drogues i els efectes que ocasionen en l'organisme
2. Conèixer les principals substàncies consumides i la dimensió del fenomen
3. Identificar els factors personals, educatius i socials que predisposen a entrar en la drogadoaddicció.
4. Conèixer els efectes de les substàncies específiques que més desestructuració ocasionen en el consumidor.
5. Conèixer i manejar tècniques motivacionals que possibilitin al professional facilitar la presa de consciència de dependència i ajudar canviar l'actitud del consumidor afavorint l'abandonament del consum de drogues.
6. Conèixer els recursos terapèutics que s'apliquen a l'addicte i l'abordatge multidisciplinar de la seva problemàtica.
7. Conèixer què és l'educació per a la salut
8. Conèixer què són i a quines necessitats responen els Programes de Reducció de Danys
9. Saber com es pot intervenir sobre el col·lectiu d'usuaris de drogues per millorar o mantenir el seu estat de salut
10. Saber destriar quines són les intervencions més adequades per a cada usuari de drogues des de l'àmbit de l'educació per la salut
11. Saber en quin moment del procés terapèutic ha d'intervenir cada professional i en quin l'educador social
12. Elaborar un projecte d'intervenció sobre drogadoaddicció en un àmbit concret (centre penitenciari, comunitat terapèutica, centre de dia, centre educatiu, centre esportiu, intervenció al carrer...)

CONTINGUTS:

1. Concepte de droga, efectes i procés d'addicció
2. Consum de drogues en població general: Drogues legals i il·legals
3. Dades assistencials a Catalunya
4. Conceptes generals en drogadoaddicció
5. Entrevista motivacional. Tècnica i exercicis que faciliten el canvi d'actituds
6. Diagnòstic, símptomes, comportament i tractament de:
 - a. Alcohol
 - b. Cannabis
 - c. Drogues de síntesi
 - d. Cocaïna
 - e. Heroïna
 - f. Èxtasi líquid
 - g. Ketamina
 - h. Ludopatia
7. Il·lustració amb casos de pacients dels diferents diagnòstic
8. L'educació per a la salut
9. Què són la infecció pel virus de la immunodeficiència humana (VIH), la SIDA, les malalties de transmissió sexual (MTS), la tuberculosi (TBC), les hepatitis víriques...
10. Programes de reducció de danys: Programa de tractament amb metadona, programa d'intercanvi de xeringues (PIX), tècniques d'higiene en la punció, tècniques de sexe segur, counselling per al VIH,

intervencions per fer que el consum de drogues (heroïna, cocaïna, drogues de síntesi, alcohol...) sigui el menys perjudicial possible.

11. Patologia dual. Definició. Tipus de patologia dual.
12. Centre de Dia per a pacients toxicòmans. Definició, objectius, població candidata, població real atesa, variabilitat de la població, activitats realitzades, adherència usuaris
13. Legislació sobre drogues. Aspectes jurídics toxicomania. Compliment de condemnes alternatives
14. Elaborar, de forma tutelada, un projecte d'intervenció sobre drogodependències en un àmbit concret (centre penitenciari, comunitat terapèutica, centre de dia, centre educatiu, centre esportiu, intervenció al carrer...)

METODOLOGIA:

Les sessions de classe:

Les sessions de classe, amb tot el grup d'alumnes, es destinaran a treballar els continguts de l'assignatura. S'alternaran les explicacions del professor, el treball dels alumnes en grups reduïts, els debats, les exposicions orals dels treballs realitzats pels alumnes, etc.

Les sessions de treball dirigit:

En les sessions de treball dirigides pel professor, els estudiants –distribuïts en equips de treball– hauran d'elaborar un Projecte d'intervenció sobre drogodependències en un àmbit concret (centre penitenciari, comunitat terapèutica, centre de dia, centre educatiu, centre esportiu, intervenció al carrer...) que hauran de presentar a la resta de la classe.

Les sessions de tutoria individual:

Al llarg del quadrimestre el professor farà un seguiment personalitzat de cada un dels estudiants en relació a la participació individual en l'elaboració del Projecte d'intervenció sobre drogodependències esmentat en el punt anterior.

El Pla de Treball:

1. El Pla de Treball consta de la participació dels alumnes en els grups reduïts, els debats..., que de forma quotidiana es realitzin a classe com complement de les classes conceptuals.
2. La participació en l'elaboració del Projecte d'intervenció sobre drogodependències en un àmbit concret (centre penitenciari, comunitat terapèutica, centre de dia, centre educatiu, centre esportiu, intervenció al carrer...)
3. Del seguiment personalitzat de cada un dels estudiants en relació a la participació individual en l'elaboració del Projecte d'intervenció sobre drogodependències

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

L'avaluació de l'assignatura es farà en base als següents criteris:

- Participació en treballs i exercicis proposats pels professors a classe: 25%
- Elaboració del projecte d'intervenció en drogodependències en que es farà com mínim un contacte amb el grup durant la seva elaboració i un contacte individual amb cada estudiant per valorar la seva part de participació dins el grup: 12,5%

Avaluació de resultats:

Una prova escrita a final del període: 50%

Exposició oral a classe i lliurament del projecte d'intervenció en drogodependències: 12,5%

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- DSM-IV-TR Manual diagnòstic y estadístico de los trastornos mentales*, Barcelona: Masson, 2002.
- Saez, S.; Marques, F.; Isla, P. *Promoció de la salut i educació sanitària*. Lleida: Universitat de Lleida, 1999.
- Greene, W-H.; Simons-Morton, B-G. *Educación para la salud*: Editorial Interamericana, 1984.
- Baulenas, G.; Borrás, T.; Magrí, N. *Políticas e intervenciones de reducción de riesgos*. Barcelona: Grup Igia, 1998.
- Rodés, A.; Valverde, C. *Manual d'educació sanitària per a la prevenció de la infecció pel VIH*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1996.
- Fleming F. Michael; Lawton B. *Guia clínica de los Trastornos Adictivos*. Madrid: Doyma Libros, 1994.
- Bobes Garcia, J.; Casas Brugué, M. *Manal de evaluación y tratamiento de drogodependencias*, Barcelona: Ars Medica, 2003.

Bibliografia complementària:

- Escohotado, A. *Història de las drogas*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.
- Griffith, E. *Alcohol y salud pública*. Barcelona: Prous Science, 1997.
- Departament de Sanitat i Seguretat Social. Generalitat de Catalunya. *Latenció primària de salut i les drogodependències*, 1992.

Mediació i Resolució de Conflictes

PROFESSOR: Joan Sala Baiget

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Aprofundir en el conflicte a partir de la seva identificació, anàlisi i avaluació, donant un protagonisme destacat a la comprensió dels mecanismes que tenen lloc en l'escalada i desescalada del mateix conflicte.
- b) Conèixer, aprofundir i aplicar les principals tècniques, estratègies i estils de Negociació, quan la persona és part implicada en el conflicte.
- c) Conèixer què és la Mediació i en quins camps s'aplica, quan el professional no és part del conflicte, sinó professional imparcial.
- d) Conèixer els diferents tipus de Mediació i aprendre les tècniques que ens permetin exercir com a facilitadors de comunicació, que és la principal tasca del Mediator.
- e) Conèixer i aprofundir les altres tècniques de Resolució de Conflictes a més de la Negociació i de la Mediació.

CONTINGUTS:

1- El conflicte:

- 1.1 Definició, identificació, origen, causes i tipus de conflictes.
- 1.2 L'escalada del conflicte i les tècniques de la desescalada: actituds i estats emocionals en cada moment.

2- Coneixements bàsics per a la resolució de conflictes:

- 2.1 El llenguatge no verbal
- 2.2 Com neutralitzar les actituds agressives, passives i/o destructives en la relació

3- La Negociació:

- 3.1 Definicions
- 3.2 Els 7 elements de la Negociació
- 3.3 Actituds davant el conflicte i els corresponents estils de Negociació
- 3.4 Tàctiques i estratègies en el marc de la Negociació.
- 3.5 Preparació d'una Negociació

4- La Mediació com a tècnica de Resolució de Conflictes:

- 4.1 Definició de la Mediació
- 4.2 Funcions del Mediator i perfil ideal
- 4.3 Pràctica i ètica del Mediator
- 4.4 Context legal de la Mediació
- 4.5 Models teòrics de la Mediació:
 - 4.5.1 Tradicional- Lineal (Escola de Harvard)
 - 4.5.2 Psicologista (Circular narratiu)
 - 4.5.3 Transformador
- 4.6 Àmbits d'Aplicació:
 - 4.6.1 Familiar: separacions, divorcis, problemes convivencials intergeneracionals.
 - 4.6.2 Escolar
 - 4.6.3 Comunitària i Intercultural
 - 4.6.4 Àmbit penal de menors i d'adults

5- Altres tècniques d'intervenció en la resolució de conflictes:

- 5.1 Entrevista individual i/o grupal

- 5.2 Observació
- 5.3 Acció Tutorial i intervenció personalitzada
- 5.4 Treball en grup i supervisió

METODOLOGIA:

Les sessions de classe hauran de servir per proporcionar les idees clau de cada tema que després cada estudiant haurà d'ampliar i aprofundir utilitzant la informació bàsica i complementària de cada tema. En les sessions de classe es faran exposicions orals per part del professor i també d'algun professional extern, expert en la matèria, visionat de pel·lícules sobre el conflicte i mètodes de resolució, així com vídeos sobre com s'aplica la Mediació en diferents àmbits.

Les sessions de treball dirigit són espais per desenvolupar l'aplicació dels continguts dels temes de l'assignatura a casos concrets i també es treballarà sobre articles especialitzats, iniciatives concretes per aprofundir en el seu coneixement i s'estimularà la recerca de cada estudiant, escollint l'àmbit de preferència d'aplicació de la Mediació.

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Al llarg del curs cada estudiant haurà de fer un mínim de dues tutories individuals.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cadascun dels temes de l'assignatura. El professor prepararà un calendari que es lliurarà a l'inici de cada tema per tal que l'estudiant planifiqui el treball a desenvolupar en cada tema.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Al final de cada tema els estudiants elaboraran un resum de la informació bàsica i complementària que han revisat i una reflexió sobre el procés d'aprenentatge seguit en cada tema. La correcció permet la reelaboració i assoliment dels continguts treballats.
- Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup pel seguiment del treball interdisciplinari.

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats a classe
- Presentació del treball en grup, oral i escrita
- Realització d'una prova al final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Bush, R.; Folger, J.P. *La promesa de la mediación*. Buenos Aires: Granica, 1996.
- Díez, F; tapia, G. *Herramientas para trabajar la mediación*. Barcelona: Paidós, 1999.
- Fischer, R; Ury, W. *Obtenga el sí*. Barcelona: Gestión 2000.
- Funes, J. *Mediación y justicia juvenil*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1994.
- González- Capitel Martínez, C.M. *Manual de mediación*. Barcelona: Atelier, 1999.
- Gorvein, N. *Divorcio y mediación*. Mèxic: Maldonado, 1999.
- Grover Duffy, K; Grosch J.W. *La mediación y sus contextos de aplicación*. Barcelona: Paidós, 1996
- Haynes, J.M. *Fundamentos de la Mediación Familiar*. Madrid: Gaia, 1995.
- Haynes, J.M. *La mediación en el divorcio*. Barcelona: Granica, 1997.
- Moore, C. *El proceso de mediación*. Buenos Aires: Granica, 1995.
- Ripol- Millet, A. *Separació i divorci, la mediació familiar*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1997.

Vinyamata, E. *Conflictologia*. Barcelona: Ariel, 2001.

Vinyamata, E. *Manual de prevención y resolución de conflictos*. Barcelona: Ariel, 1999.

Bibliografia complementària:

Briggs, J; David Peat, F. *Las siete leyes del caos*. Barcelona: Grijalbo, 1999.

Burget, M. *El educador como gestor de conflictos*. Bilbao: Deusto, 1999.

Freid, D. *Nuevos paradigmas en la resolución de conflictos. Perspectivas y prácticas*. Buenos Aires: Granica, 2001.

Harvard Business Review. *Negociación y resolución de conflictos*. Bilbao: Deusto, 2001.

Makarenko, A. *El poema pedagógico*. Barcelona: Planeta, 1981.

Marinoff, L. *Más Platón y menos Prozac*. Barcelona: Ediciones B, 2000.

Rojas Marcos, L. *Las semillas de la violencia*. Madrid: Espasa Calpe, 1995.

Salas, A. *Diario de un skin*. Madrid: Temas de Hoy, 2003.

Sanmartín, J. *La violencia y sus claves*. Barcelona: Ariel, 2000.

Singer, L.R. *Resolución de conflictos. Técnicas de actuación en el ámbito empresarial, familiar i legal*. Barcelona: Paidós, 1996.

Torrejo, J.C. *Mediación de conflictos en instituciones educativas*. Madrid: Narcea, 2000.

Watzlawick, P. *Teoría de la comunicación humana*. Barcelona: Herder. 1993.

Didàctica de la llengua castellana

PROFESSORA: Carme Rubio i Larramona

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Analitzar la situació específica de l'ensenyament de la llengua castellana dins un àmbit de parla catalana.
- b) Conèixer les principals dificultats del treball de la llengua castellana a l'aula, quant a ortografia, gramàtica i lèxic.
- c) Facilitar tècniques i recursos didàctics.

CONTINGUTS:

- 1.- Introducció de la segona llengua.
- 2.- Habilitats perceptives:
 - La comprensió oral: programació, tècniques i recursos.
 - La comprensió lectora: programació, tècniques i recursos.
- 3.- Habilitats reproductives:
 - L'expressió oral: programació, tècniques i recursos.
 - L'expressió lectora: programació, tècniques i recursos.
- 4.- Aspectes del treball sistemàtic de llengua:
 - 4.1. L'ortografia:
 - El treball d'ortografia a l'escola.
 - Interferències entre castellà-català.
 - Tècniques i recursos per al treball a l'aula.
 - 4.2. La gramàtica.
 - Programació i activitats del treball de gramàtica a l'aula.
 - 4.3. Lèxic i semàntica:
 - El treball del lèxic i semàntica a l'aula.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe

En les sessions de classe es combinaran les exposicions teòriques amb les anàlisis pràctiques de les qüestions de llengua que es treballin. En tot moment es comptarà amb la participació activa dels estudiants, ja que aquests hauran de fer exposicions orals i realitzaran les activitats que es proposin.

En les sessions de treball dirigit, els estudiants hauran de llegir un parell d'articles. També s'haurà de preparar l'exposició oral, individual, seleccionada entre les possibilitats que s'ofereixin. En el moment de l'exposició oral, l'estudiant haurà de lliurar un díptic que contingui a) títol complet del tema i data de l'exposició; b) guió de la sessió; c) petit resum de les parts essencials del contingut; d) bibliografia.

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés de lectura i de la confecció dels guions de l'exposició oral. Al llarg del curs l'estudiant haurà de fer un mínim d'una tutoria, abans de l'exposició oral.

El Pla de Treball permetrà una planificació del treball que l'estudiant ha de realitzar. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de l'assignatura, a fi que l'estudiant planifiqui el treball que efectuarà durant el desenvolupament d'aquesta matèria optativa.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Correcció de totes les activitats que es van realitzant al llarg del curs.
- Tutoria individual de cara al seguiment d'elaboració del treball.

Avaluació de resultats:

- Realització del treball d'exposició oral (50%).
- Activitats dutes a terme a classe i a casa (50%).
- La nota obtinguda podrà ser recuperada o millorada en una prova final.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Alcina, J. i Blecua, J.M., *Gramática española*. Barcelona: Ariel, 1975.
- Alsina, R.; Díaz, A.A.; Fortuny, J.B.; Martí, S., *Curso de lengua española*. Barcelona: Teide, 1991.
- Battaner, M.P. i altres. *Introducción ala enseñanza de la Lengua y Literaturas españolas*. Madrid: Alhambra, 1986.
- Baumann, J.F. *La comprensión lectora*. Madrid: Visor, 1990.
- Cassany, D. *Describir el escribir*. Barcelona: Paidós, 1989.
- Cassany, D. *La cocina de la escritura*. Barcelona: Anagrama, 1995.
- Cairney, T.H. *Enseñanza de la comprensión lectora*. Madrid: Morata, 1992.
- Diversos autors, *Textos de Didáctica de la lngua y la Literatura*. Barcelona: Graó, 1996.
- Tolchinsky, L. *Aprendizaje del lenguaje escrito*. Barcelona: Anthropos, 1993.

Bibliografia complementària:

- Alf, Equipo, *Comprender un texto*. Madrid: Instrumenta, 1995.
- Atwood, B. *Cómo desarrollar la lectura crítica*. Barcelona: Ceac, 1983.
- Bastons, C. i altres. *Nuevas cuestiones de didáctica de Lengua y Literatura en tiempos de reforma*. Barcelona: PPU, 1994.
- Battaner, M.P. i Pujals i Pérez, *El vocabulari i l'escrit*. Barcelona: PPU, 1990.
- Boix, A., *Prácticas de la lengua española*. Barcelona: Teide, 1998.

Materials i Recursos Matemàtics.

Tractament de les dificultats d'aprenentatge en Matemàtiques.

PROFESSOR: Pau Casañas i Xuriach

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

En acabar l'assignatura l'estudiant haurà de ser capaç de:

- a) Conèixer i detectar les principals dificultats en l'aprenentatge de les Matemàtiques i ajustar la resposta educativa a la diversitat de l'alumnat.
- b) Conèixer materials, recursos i estratègies útils per a superar les dificultats d'aprenentatge en Matemàtiques a l'Educació Infantil i l'Educació Primària
- c) Veure totes les possibilitats de cada material a partir de la seva elaboració, manipulació i aplicació als diversos continguts matemàtics del Currículum d'Educació Infantil i Primària.
- d) Conèixer i aplicar els principis bàsics de la programació comprensiva i de l'organització dels aprenentatges segons una estructura cooperativa.
- e) Sintetitzar els coneixements matemàtics generals que la majoria de persones fan servir en la seva vida quotidiana i prioritzar els objectius i continguts a assolir en l'àrea de matemàtiques pels alumnes amb necessitats educatives especials.

CONTINGUTS:

1. Les dificultats d'aprenentatge en Matemàtiques.

- 1.1. Dificultats pròpies de l'estadi evolutiu de l'alumne.
- 1.2. Dificultats dels alumnes amb necessitats educatives especials.
- 1.3. Dificultats en l'aprenentatge dels diversos blocs de continguts de l'àrea de matemàtiques del currículum
 - 1.3.1. la lògica.
 - 1.3.2. el càlcul
 - 1.3.3. la geometria
 - 1.3.4. la mesura

2. La resposta del mestre d'educació especial a les dificultats d'aprenentatge i a les necessitats educatives especials dels alumnes en l'àrea de matemàtiques. Organització del treball i actuació a l'aula d'educació especial i dins l'aula ordinària.

- 2.1. La priorització dels continguts recollits al projecte curricular de centre. Criteris de priorització.
- 2.2. Programació d'unitats didàctiques comprensives de l'àrea de Matemàtiques.
- 2.3. Organització de l'aula de matemàtiques en equips de treball cooperatiu.

3. Materials, recursos i estratègies per a l'aprenentatge dels diversos blocs de continguts matemàtics.

- 3.1. la lògica.
- 3.2. el càlcul.
- 3.3. la geometria
- 3.4. la mesura
- 3.5. l'estadística
- 3.6. els jocs (tradicionals, casolans, de tauler, de sobretaula...)

4. El paper dels recursos materials en el procés de representació, plantejament i resolució de problemes matemàtics de tot tipus.

METODOLOGIA:

Sessions de classe.

- Exposició de continguts per part del professor i/o dels estudiants.
- Presentació per part del professor de materials i recursos a través de diferents mitjans.
- Exposició al grup classe, per part dels estudiants, individualment i/o en equip, del resultat de les recerques.
- Realització de proves.
- Posades en comú i debats a nivell de grup classe.

Sessions de treball dirigit.

- Activitats de cerca d'informació a la biblioteca i a internet.
- Posades en comú i debats a nivell d'equips de treball.
- Explicació als estudiants per part del professor de les propostes de petits treballs de recerca, que després hauran de realitzar en equip.
- Treballs de recerca breu, fet en equip i amb el suport del professor.
- Elaboració d'un treball de curs, que reculli el resultat de les recerques i altres activitats

Sessions de tutoria individual i/o en petit grup.

- Destinades a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada equip de treball i de cada estudiant. Al llarg del quadrimestre cada estudiant haurà de fer un mínim d'una tutoria individual.

El pla de treball:

El professor el lliurarà als estudiants amb la presentació de cada tema. Conté la planificació i organització de les activitats que es portaran a terme per assolir els objectius del tema. És la base que tot estudiant ha de tenir en compte per planificar tota la feina relacionada amb l'assignatura. La temporalització del pla de treball d'aquesta assignatura està previst per a un total de 12 setmanes lectives i amb una càrrega acadèmica (sessions de classe, sessions de treball global per a cada estudiant de 125 hores de manera que la dedicació setmanal a l'assignatura serà de 10 hores aproximadament

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

Elements d'avaluació

- Acompliment i adequació del pla de treball.
- Procés individual d'aprenentatge seguit per cada estudiant.
- Evolució del procés de treball de grup seguit per cada equip de treball.

Instruments d'avaluació

- Debat a partir del pla de treball per fer una avaluació global del desenvolupament del tema i les propostes de millora que es considerin pertinents (1 hora, en finalitzar cada unitat temàtica).
- Diari individual.
- Tutoria individual.
- Tutories de grup pel seguiment dels treballs de recerca.

Avaluació de resultats

Elements d'avaluació

- Activitats de classe, individuals i de grup, especificades en el pla de treball de l'assignatura per a cada tema.
- Elaboració i presentació al grup classe dels materials fets pels estudiants, individualment o en grup.
- Adquisició de coneixements i la seva aplicació pràctica.

Instruments d'avaluació

- Materials elaborats pels estudiants i la seva presentació a la classe.

- Memòria individual de l'assignatura.
- Treball final fet en equip.

Criteris d'avaluació

- Els continguts de l'assignatura seran avaluats de manera continuada.
- Per poder ser avaluat(-da) de l'assignatura, és obligatòria i imprescindible l'assistència com a mínim a un 80% de les sessions de classe i de treball dirigit, i haver realitzat un mínim d'una tutoria individual dintre de l'hora setmanal de tutoria.
- Pel que fa a la qualificació numèrica de l'assignatura, aquesta s'obtindrà a partir dels següents elements
 - Assistència i participació a classe i a les tutories, elaboració del diari individual i realització amb puntualitat de les activitats individuals i de grup especificades en el pla de treball de l'assignatura per a cada tema. 20%.
 - Treballs individuals i de grup encarregats al llarg de l'assignatura. Se n'avaluarà la puntualitat en el lliurament, la forma i el contingut i, si s'escau, la presentació a la classe feta per l'autor o autors 30%.
 - Memòria individual de l'assignatura, feta a partir del diari 30%.
 - Treball final. S'haurà anat elaborant al llarg de l'assignatura i es lliurarà en acabar aquesta. 20%.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Alsina, A. (2004) *Desarrollo de competencias matemáticas con recursos lúdico-manipulativos*. Madrid: Narcea.
- Alsina, C. i altres. (1995) *Ensenyar matemàtiques*. Barcelona: Graó.
- Bell, R.; Cornelius, M. (1990) *Juegos con tableros y fichas. Estimulos a la investigacion Matemática*. Barcelona: Labor, 1990.
- Bolt, B. (1988) *Actividades matemáticas*. Barcelona: Labor.
- Castelnuovo, E. (1981) *La Geometria*. Barcelona: Ketres.
- Defior, S. (1996) *La dificultades de aprendizaje: un enfoque cognitivo. Lectura, escritura, matemáticas*. Archidona (Málaga): Aljibe.
- Pujolàs, P. (2001) *Atención a la diversidad y aprendizaje cooperativo en la educación obligatoria*. Archidona (Málaga): Aljibe.
- Ruiz, R. (1985) *Adequacions curriculars individualitzades (ACI) per als alumnes amb necessitats educatives especials. Documents d'Educació Especial*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Dep. d'Ensenyament.

Bibliografia complementària:

La bibliografia específica de cada tema serà facilitada en la presentació de cadascun d'ells.

Intel·ligència Emocional

PROFESSOR: Àngel Serra i Jubany

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Valorar la importància de la interacció professor-alumne en els aspectes emocionals i socials dels estudiants.
- Conèixer les característiques del desenvolupament emocional i social al llarg del cicle vital.
- Conèixer les habilitats emocionals i socials que configuren el concepte d'intel·ligència emocional i els diferents programes educatius per promoure-les.

CONTINGUTS:

1. La felicitat: l'èxit social i l'èxit personal
2. Intel·ligència i emoció
 - 2.1. La intel·ligència i les intel·ligències
 - 2.2. Les emocions: origen, funcions i tipus
3. Desenvolupament afectiu i social
 - 3.1 Les emocions primàries i secundàries
 - 3.2 El vincle afectiu
 - 3.3 Desenvolupament de l'expressió, la comprensió i l'autoregulació emocional
 - 3.4 Desenvolupament socioafectiu a l'etapa Infantil, Primària i Secundària
4. Programes de desenvolupament afectiu i social
 - 4.1 Currículum de l'educació socioafectiva
 - 4.2 Propostes de programes
 - 4.3 Naturalesa de la intel·ligència emocional
 - . Consciència emocional
 - . Autoestima
 - . Empatia
 - . Autocontrol emocional
 - . Habilitats socials i solució de conflictes

METODOLOGIA:

L'activitat de treball del curs compaginarà les activitats de formació conceptual, amb les pràctiques experienciades a través de dinàmiques de grup.

Les sessions de treball dirigit són espais amb dues finalitats: a) per desenvolupar l'aplicació dels continguts dels temes del curs a casos concrets, i b) per realitzar la proposta didàctica d'una acció socioeducativa del treball interdisciplinari sobre una institució que es fa des de totes les assignatures de 1r curs.

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. A llarg del curs cada estudiant haurà fer dues tutories individuals (com a mínim).

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de cada tema a fi que l'estudiant planifiqui el treball a realitzar per a cada unitat temàtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Assistència i la participació a les classes (10%).

Avaluació de resultats:

- Realització d'un assaig a partir de la lectura d'un llibre a escollir (50%)
 - Lacroix, M. (2005). *El culte a l'emoció*. Barcelona: Edicions La Campana
 - Honore, C. (2004). *Elogio de la lentitud*. Barcelona: RBA
- Treball recull en forma de fitxes didàctiques de les activitats realitzades durant les classes. (40%)
- Per aprovar l'assignatura s'han d'aprovar cadascuna de les parts avaluables.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Carpena, Anna. *Educació socioemocional a primària*. Vic: Eumo Editorial, 2001.
- Goleman, D. *Inteligència emocional*. Barcelona: Kairós, 1996.
- Goleman, D. *La pràctica de la intel·ligència emocional*. Barcelona: Kairós, 2000.
- Lazarus, R.S. i Lazarus, B.N. *Pasión y razón*. Barcelona: Paidós, 2000.
- López, Félix (coord.). *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide. 1999.

Bibliografia complementària:

- Abascal, E.; Palmero, Fr. *Emociones y salud*. Barcelona: Ariel, 1999.
- Álvarez González, Manuel *Diseño y evaluación de programas de educación emocional*. Barcelona: Ciss Praxis, 2001.
- Alcántara, J.A. *Como educar la autoestima*. Barcelona: Ceac, 1995.
- Bowlby, J. *Los vínculos afectivos: formación, desarrollo y pérdida*. Madrid: Morata, 1999, (3a ed.).
- Castanyer, Olga *La asertividad: expresión de una sana autoestima*. Bilbao: Desclée De Brower, 1996.
- Castro Posada, J. A. *Guía de autoestima para educadores*. Salamanca: Amarú, 2000.
- De la Cruz, M.V. i Mazaira, M.D.C. *DSA Programa de desarrollo socio-afectivo*. Madrid: Tea, 1998.
- Eisenberg, N. i Strayer, J. *La empatía y su desarrollo*. Bilbao: Desclée De Brower.
- Fernández-Abascal, E.; Palmero, Fr. *Emociones y adaptación*. Barcelona: Arien, 1998.
- Gardner, H. *Inteligencias múltiples*. Barcelona: Paidós, 1993.
- Goldstein, A.P. i Keller, H.P. *El comportamiento agresivo*. Bilbao: Desclée De Brower
- Gonzales, M. C. ; Touron, J. *Autoconcepto y rendimiento escolar. Sus implicaciones en la motivación y autoregulación del aprendizaje*. Pamplona: Eunsa, 1992.
- Güell Barceló, M.; Muñoz Redon, J. *Desconeix-te a tu mateix*. Barcelona: Edicions 62, 1998.
- Harris, Paul *Los niños y las emociones*. Madrid: Alianza Editorial.
- LeDoux, J. *El cerebro emocional*. Madrid: Planeta, 1999 (2a ed.).
- Marchago, J. *El profesor y el autoconcepto de sus alumnos*. Madrid: Escuela Española, 1991.
- Marina, J. *El laberinto sentimental*. Barcelona: Anagrama, 1996.
- Marina J. i López Penas, M. *Diccionario de los sentimientos*. Barcelona: Anagrama, 1999.
- Mruk, Chris. *Autoestima: investigación, teoría y práctica*. Bilbao: Desclée De Brower, 1998.

Intervenció Socioeducativa en l'àmbit familiar

PROFESSORA: Pilar Prat Viñolas

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Que l'estudiant adquireixi coneixements conceptuals sobre l'àmbit familiar i les possibles intervencions socioeducatives
- Que aprengui a reflexionar partint d'una realitat complexa i canviant sobre la família des de la perspectiva més àmplia possible.
- Facilitar el coneixement i l'adquisició d'elements i eines tant d'anàlisi com d'intervenció dins del context familiar

CONTINGUTS:

1. Història i sociologia de la família
 - a. Perspectiva històrica i antropològica.
 - b. Introducció als conceptes de família, parentesc, matrimoni i filiació
 - c. La família com a institució social.
2. Dinàmiques familiars
 - a. Família d'origen i família creada. El genograma
 - b. Família extensa
 - c. Les etapes del cicle vital de la família.
 - d. Conjugalitat i parentalitat: Tipus de famílies
 - e. Elements per a l'anàlisi de dinàmiques familiars. Els diferents elements que integren una família i les seves interaccions (el nen, l'adolescent, les relacions intergeneracionals...)
 - f. La família en conflicte
3. El·loc del professional
 - a. L'entrevista
 - b. La intervenció
 - c. Posició i ètica
4. La intervenció des d'equips multidisciplinars
 - a. Recursos específics per a intervencions especials
 - b. Possibilitats i límits de la família i els professionals.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe

Introducció de temes i conceptes fonamentals de cada un. Introducció i programació del desenvolupament dels treballs en grup i individuals.

Les sessions de treball dirigit

Seguiment tant virtual com presencial de possibles dubtes sorgits en l'elaboració dels treballs demanats. Seguiment presencial i/o virtual del desenvolupament dels casos pràctics, exposicions grupals, exercicis i lectures referents als temes desenvolupats en les classes presencials.

Les sessions de tutoria individual

Seguiment dels alumnes, a proposta d'ells. Una reunió amb cada un d'ells mínima al llarg del quadrimestre.

El Pla de Treball servirà per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Anirà acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de cada tema a fi que l'estudiant organitzi el treball a realitzar.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

S'avaluarà a través del seguiment dels exercicis, les dinàmiques i els treballs en grup que es proposin per cada tema, i les reflexions individuals o grupals que es derivin de la feina que es vagi fent. Suposarà un 10% de la nota final.

Avaluació de resultats:

Presentació escrita i oral del treball en grup. 30 % de la nota

Presentació escrita del treball individual. 30 % de la nota

Realització d'una prova al final del quadrimestre. 30 % de la nota

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Hammer, E *Test proyectivos gráficos*. Barcelona: Paidós, 1997.

Koppitz, E. *El dibujo de la figura humana en los niños evaluación psicológica*. Buenos Aires: Guadalupe, 1995.

Linares, J. *Del abuso y otros desmanes. El maltrato familiar entre la terapia y el control*. Barcelona: Paidós, 2002.

Linares, J. *Tras la honorable fachada. Los trastornos depresivos desde una perspectiva relacional*. Barcelona: Paidós, 2000

McGoldrick, M. *Genogramas en la evaluación familiar* Barcelona: Gedisa, 1996

Allarg de l'assignatura la professora facilitarà bibliografia complementària.

Història de la Infància i de la Joventut

PROFESSOR: Joan Soler Mata

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a) Analitzar i comprendre l'evolució de la situació de la infància i la joventut al llarg de la història.
- b) Apropar-se a la diversitat de situacions i de models infantils i juvenils en les diferents cultures.
- c) Facilitar la comprensió de la realitat actual de la infància i la joventut.
- d) Proposar orientacions per a plantejar-se la tasca educativa amb infants i joves en els diferents àmbits i institucions.

CONTINGUTS:

1. Aproximació als conceptes d'infància i joventut. Les aportacions del dret, la psicologia, la sociologia i la medicina. La construcció dels models infantils i juvenils.
2. Els infants i els joves a l'Antiguitat clàssica.
Esparta: nens i joves al servei de la polis. La vida familiar a la democràcia d'Atenes. Roma: la patria-potestas i l'autoritat sobre els fills. Abandonaments i infanticidis.
La cultura judeocristiana. La família patriarcal. Els ritus hebreus.
3. La infància invisible i la cultura oral a l'edat Mitjana.
Oblats, expòsits, criats, aprenents i escuders. Les causes de la mortalitat infantil.
La diversitat cultural a l'Europa medieval: els nens a les famílies àrabs, jueves i cristianes.
La joventut i el cavaller medieval. Les universitats i l'educació dels joves.
4. La vida dels infants i els joves a partir del Renaixement.
La naturalesa infantil i l'al·letament: la mare i la dida. Infants i col·legials. La preocupació pública envers la infància i la marginació social.
5. La comunitat, l'Estat i la família durant l'Antic Règim.
L'atenció i l'educació de la infància i la joventut. L'impacte social i cultural de l'Emili de Rousseau. Els rituals de la cultura juvenil a l'època Moderna.
6. El món contemporani i la descoberta de l'infant.
L'infant com a centre de la vida familiar. La industrialització i les condicions del treball infantil. El progrés de la medicina i la higiene: la pediatria i la puericultura. El desenvolupament de la psicologia infantil.
La vida dels nens en el "segle dels nens": la família i l'escola. Les festes i les vacances escolars. Els jocs infantils i les joguines.
7. La imatge de la joventut en l'època contemporània.
La formació dels joves. El servei militar. La joventut obrera. Els joves en els moviments socials i polítics. L'esport i la joventut.
La problemàtica social de la joventut. Els moviments i grups juvenils. Les formes de diversió dels joves. La funció social de la música. Les modes juvenils i els models socials.
8. La Declaració Universal dels Drets de l'Infant de 1959 i la Convenció sobre els Drets dels Infants de 1989. La protecció de l'infant i el jove menor d'edat.
Les Cimeres Mundials sobre la Infància i la Joventut. Les actuals lleis de protecció del menor a Catalunya i Europa.
9. La infància i la joventut en les diverses cultures actuals.
Nens del Nord i nens del Sud. Problemàtiques actuals entorn de la infància.
La joventut i la immigració.
10. La infància i la joventut a la literatura i al cinema.

Els models infantils i juvenils a la literatura. Les novel·les de formació.
L'anàlisi de la infància i la joventut a través de la història del cinema.

METODOLOGIA:

La planificació de l'assignatura es realitza a partir del treball de l'estudiant. Les diferents activitats de l'assignatura es desenvoluparan en:

a) Sessions de classe:

Les sessions constaran d'explicacions per part del professor, lectura i comentari d'articles, textos i altres documents, projecció de pel·lícules, documentals i diapositives, exposicions orals de treballs, col·loquis i debats col·lectius. Hi haurà, per tant, sessions teòriques i sessions pràctiques.

b) Sessions de treball dirigit:

Les sessions de treball dirigit estaran dedicades a orientar els treballs individuals o en grup, a realitzar treball de consulta a la biblioteca o l'aula d'informàtica, activitats individuals o en petit grup, etc. Aquestes sessions podran ser amb tot el grup o amb grups més reduïts.

c) Treball individual:

L'estudiant, fora de les hores de classe, haurà de dedicar-se a preparar algunes activitats (lectura de textos, respostes de qüestionaris, consultes a la biblioteca, etc.) i a planificar i realitzar dos treballs: la lectura i comentari d'un llibre (treball individual) i l'exposició oral d'un tema a classe (treball en grup).

d) Tutories i seguiment dels treballs:

És una part important de les activitats de l'assignatura. És obligatori assistir a les tutories de seguiment dels treballs de curs (orientacions sobre bibliografia, dubtes sobre el guió o l'estructura del treball, etc.) que es programin dins l'horari setmanal.

PLA DE TREBALL:

L'horari setmanal de classes de l'assignatura està distribuït en dues sessions (dilluns i dimecres) d'una hora i mitja de durada cadascuna.

El dilluns es programaran les sessions de classe. Les sessions de dimecres seran, generalment, de treball dirigit. Amb una periodicitat quinzenal, es lliurarà un pla de treball per tal que cadascú es pugui organitzar millor la feina de l'assignatura.

L'assignatura està activada en el Campus virtual de la UVic. El Campus s'utilitzarà per fer arribar la documentació, el pla de treball, les activitats, el correu electrònic, etc.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

La participació, la realització de les activitats de classe, l'aportació en els comentaris orals i col·loquis, i l'assistència a les tutories servirà per a l'avaluació de l'assignatura. Les activitats que es realitzaran de forma dirigida a la classe, en relació amb la part del programa que s'estigui treballant, s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.

Avaluació de resultats:

L'avaluació de resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

a) Treball individual: Lectura i comentari escrit d'un llibre.

Cada estudiant haurà d'escollir un llibre d'entre els que es proposin a la classe, llegir-lo i elaborar un comentari escrit (no un resum) o un breu assaig de 4-5 pàgines a partir del contingut del llibre.

b) Treball de grup (4-5 persones): Exposició oral sobre un tema del programa.

Cada grup haurà de fer una exposició oral a la classe sobre un aspecte relacionat amb la situació actual de la infància o la joventut. El treball de consulta i preparació de l'exposició es realitzarà, sobretot, du-

rant les sessions de treball dirigit. El tema podrà escollir-se lliurement, sempre que no es repeteixi el mateix tema que un altre grup.

La nota global de l'assignatura serà la suma dels resultats obtinguts en els tres apartats següents:

- Assistència, participació i activitats de classe	4
- Comentari del llibre	3
- Exposició oral	3
Total	10

Cal tenir present que per aprovar és necessari superar satisfactòriament cadascun dels tres apartats de l'avaluació.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Alba, V. *Historia social de la joventud*. Barcelona: Plaza-Janés, 1975.
- Ariès, Ph. *El niño y la vida familiar en el Antiguo Régimen*. Madrid: Taurus, 1987.
- Bajo, F.; Beltrán, J.L. *Breve historia de la infancia*. Madrid: Temas de Hoy, 1998.
- Borrás, J.M. (dir.) *Historia de la infancia en la España contemporánea (1834-1936)*. Madrid: Min. Trabajo y Asuntos Sociales, 1996.
- De Mause, Ll. *Historia de la infancia*. Madrid: Alianza, 1982.
- Delgado, B. *Historia de la infancia*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Feixa, C. *De jóvenes, bandas y tribus*. Barcelona: Ariel, 1999.
- Feixa, C.; Saura, J.R.; Costa, C. (eds.) *Movimientos juveniles: de la globalización a la antiglobalización*. Barcelona: Ariel, 2002.
- Feixa, C. *Movimientos juveniles en la Península Ibérica: Graffitis, grifotas, okupas*. Barcelona: Ariel, 2002.
- González-Agàpito, J. *Ser infant abans d'ara*. Barcelona: Rosa Sensat-Temes d'Infància, 1989.
- Levi, G.; Schmitt, J.C. (dir.) *Historia de los jóvenes*. Madrid: Taurus, 1992. 2 volums.

Bibliografia complementària:

- Cots, J. *La declaració universal dels drets de l'infant*. Barcelona: Ed 62/Rosa Sensat, 1979.
- Dávila, P.; Naya, L.M. (coords.) *La infancia en la historia: espacios y representaciones*. Volums I i II. Actes del XIII Coloquio de Historia de la Educación. Donostia: Erein, 2005.
- De Senillosa, I. *El dret a ser nen*. Barcelona: Intermón, 1993.
- Díaz-Plaja, A.; Postigo, R.M. "La infancia literaria", *CLIJ*, núm. 52, juliol/agost, 1993.
- Diversos Autors. "Historia de la infancia y de la juventud", *Revista de Educación*, 281, 1986.
- Diversos Autors. *Infancia y arte moderno*. Valencia: IVAM/ Generalitat Valenciana, 1998.
- Espelt, R. *Jonás cumplió los 25. La educación formal en el cine de ficción 1975-2000*. Barcelona: Laertes, 2001.
- Fernández, V.; Lorenzo, L. *El niño y el joven en España (siglos XVIII-XX)*. Barcelona: Anthropos, 1989.
- Fuentes, C. *Los 68. París, Praga, México*. Barcelona: Debate, 2005.
- González-Agàpito, J.; Laudo, X. (coords.) "Asociacionismo juvenil, socialització i educació al segle XX", *Educació i Història*, núm. 6, 2003, p. 6-167.
- Knopp, G. *Los niños de Hitler*. Barcelona: Planeta, 2005.
- Meirieu, Ph. *El pedagóg i els drets de l'infant*. Barcelona: A.M. Rosa Sensat, 2003.
- Monestier, M. *Los niños esclavos*. Madrid: Alianza, 1999.
- Moss, P.; Phillips, A. *Ser infant a Europa, avui*. Barcelona: Rosa Sensat-Temes d'Infància, 1990.
- Paja, J.A. *La convención de los derechos del niño*. Madrid: Tecnos, 1998.
- Polanco, J.L. "Los derechos del niño en la literatura infantil", *CLIJ*, núm. 73, juny 1995, p. 24-36.
- Postman, N. *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo Editorial, 1990.

- Sacristán, J. *Què vols ser quan siguis gran? Històries d'infantesa i escola de vint personatges catalans*. Barcelona: Rosa dels Vents, 2005.
- Santolaria, F. *Marginación y educación*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Satué, E. *Los niños del frente*. Ayuntamiento de Sabiánigo, 2003.
- Tarrós, R.; Vilanou, C. (coords.) "Joventut, esport i cultura física a l'època contemporània", *Educació i Història*, núm. 7, 2004, p. 6-292.
- Torrecilla, L. *Niñez y castigo. Historia del castigo escolar*. Universidad de Valladolid, 1998.
- Torremocha, M. *La vida estudiantil en el Antiguo Régimen*. Madrid: Alianza, 1998.
- Viguer, P.; Serra, E. *La infancia de fin de siglo*. Madrid: Síntesis, 1998.
- Vinyes, R.; Armengou, M; Belis, R. *Els nens perduts del franquisme*. Barcelona: Proa, 2002.

Intervenció Psicopedagògica i Currículum Escolar

PROFESSOR: Núria Batalla i Planàs

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

En el context dels estudis de Psicopedagogia aquesta assignatura té fortes vinculacions amb les assignatures de Psicologia de la Instrucció i de Disseny Desenvolupament i Innovació del Currículum i constitueixen un àmbit d'aplicació de coneixements relacionats amb aquestes assignatures en la resolució de comeses d'intervenció psicopedagògica en àmbits escolar i, en general, en àmbits de finalitats educatives

Las activitats que s'hi desenvolupen estan preparades de manera que poden ser desenvolupades per estudiants amb diferents nivells de coneixements amb relació a les esmentades assignatures sense que haver-les cursat signifiqui cap requisit per a cursar-la.

Per als estudiants que hagin cursat les assignatures "Psicologia de la Instrucció" i "Disseny Desenvolupament i Innovació del Currículum", cursar aquesta assignatura optativa significa una ampliació pràctica i aplicada dels coneixements apresos anteriorment.

Per als estudiants que no han cursat les esmentades assignatures, l'assignatura "Intervenció psicopedagògica i currículum escolar" pot significar una introducció a continguts sobre el currículum escolar i la seva gestió a l'escola i en altres àmbits, i pot donar més significat a les esmentades assignatures en el cas de cursar-les posteriorment o simultàniament.

OBJECTIUS:

Que els estudiants coneguin les implicacions dels currículums escolars en la intervenció dels professionals de la Psicopedagogia i els suports que des d'aquesta intervenció es poden proporcionar a professionals de l'educació en diferents àmbits escolars i no escolars.

Amb aquest propòsit general, amb l'assignatura es pretén que els estudiants adquireixin les següents capacitats i habilitats:

1. Descriure les aplicacions de models de treball d'elaboració i desplegament de currículums en diferents àmbits d'intervenció psicopedagògica (escolar, social, etc.)
2. Dissenyar i aplicar procediments i instruments de treball de suport al desplegament del currículum escolar en el centres escolars (guies i protocols de treball i materials pel professorat)
3. Estimar les aplicacions de procediments i instruments de desplegament del currículum escolar en àmbits educatius no escolars.
4. Analitzar críticament pràctiques, models de treball i documents relacionats amb tasques de desplegament del currículum escolar en els centres docents.
5. Analitzar críticament els procediments i formats de treball per al desplegament del currículum escolar regulats normativament en l'àmbit de Catalunya i l'Estat espanyol a partir de criteris i orientacions d'instàncies internacionals.

CONTINGUTS:

1. Enfocaments actuals en l'elaboració i desplegament de currículums escolars i programacions educatives en diferents àmbits d'intervenció psicopedagògica.
2. Principals comeses actuals dels professionals de la Psicopedagogia en relació al currículum escolar i el disseny de programacions educatives.
3. Suports psicopedagògics a professorat i altres professionals de l'educació: conceptes i aplicacions pràctiques sobre diferents enfocaments i tipus de suports.
4. Suports documentals:
 - 4.1. Guies de treball

- 4.2. Guies de presa de decisions, guia de construcció i guies d'utilització
- 4.3. Altres suports documentals
- 5. El disseny del currículum des de diferents enfocaments i des de l'enfocament del "Disseny Universal per a l'Aprenentatge". Aplicacions en el nostre context: el Disseny de Programacions Múltiples" (DPM): aspectes generals i aplicacions pràctiques en el disseny de suports tècnics i per a l'avaluació.
- 6. Els procediments de planificació personalitzada de l'atenció educativa des de diferents enfocaments i des de l'enfocament del "Disseny personalitzat d'accés al Currículum" (DPAC): aspectes generals i aplicacions pràctiques en el disseny de suports.
- 7. Aspectes normatius i regulacions sobre la intervenció psicopedagògica en el marc del currículum escolar.

METODOLOGIA:

Sessions de Classe Presencial: Exposicions i discussió sobre els continguts de l'assignatura. Seguiment dels treballs individuals i en grup dels estudiants. Exposicions de treballs dels estudiants. Determinació i registre de conclusions sobre els temes tractats a les sessions.

Sessions de Treball Dirigit: Seguiment virtual de les tasques desenvolupades individualment, i en grup, per part dels estudiants i suport als seus aprenentatges amb relació als continguts de l'assignatura.

Tutoria: Atenció a les necessitats dels estudiants en relació als requeriments de l'assignatura.

En la primera sessió de Classe Presencial la professora presentarà l'assignatura, els seus requeriments i un pla general de treball temporalitzat com a guia i referència per al seguiment continuat de l'assignatura. Aquest pla es podrà personalitzar d'acord amb les possibilitats i necessitats singulars dels estudiants per tal que en el marc del conjunt d'activitats puguin participar i aprendre en relació a les propostes del programa de l'assignatura.

AVALUACIÓ:

L'avaluació i les qualificacions es fonamentaran en les següents activitats:

- Una prova escrita individual final sobre els continguts de l'assignatura. La professora presentarà en les primeres sessions de classe presencial: a) les característiques d'aquesta prova (estructura, tipus de preguntes, durada, etc.); b) criteris d'avaluació i de qualificació dels resultats de la seva realització per part dels estudiants.
- Treballs individuals o en petit grup d'anàlisi i avaluació de documents, o d'aplicació de coneixements vinculats als objectius i continguts de l'assignatura. La professora presentarà en les primeres sessions de classe presencial: a) les característiques d'aquests treballs (índex, estructura, apartats, extensió, terminis, etc.); b) una proposta sobre criteris d'avaluació i de qualificació del treball.
- La qualificació final de l'assignatura serà la mitjana de les qualificacions corresponents a cadascuna de les activitats d'avaluació. La professora presentarà en les primeres sessions de classe presencial la proposta de procediment d'estimació d'aquesta qualificació final.

BIBLIOGRAFIA:

- Ainscow, M. (1998). Avancem cap a escoles que siguin vàlides per a tots els alumnes. *Suports*. Vol.2, Núm. 1 pp, 4-10
- Bloom, B.S. (1969). *Taxonomy of Educational Objectives: The classification of educational goals*. New York: David McKay Company Inc.
- Booth, T.; Ainscow, M. (2003) *Guía para la Evaluación y Mejora de la Educación Inclusiva. Desarrollando el aprendizaje y la participación en las escuelas*. Madrid: Consorcio Universitario para la Educación Inclusiva. Universidad Autónoma.
- Bulgren, J.; Lenz, B.K. (1996). Strategic instruction in the content areas. A: D.D. Deshler, E.S. Ellis & B.K. Lenz (Eds.), *Teaching adolescents with learning disabilities: Strategies and Methods* (2nd ed.) Denver, CO: Love Publishing Company.

- Campbell, C. i altres (1988). Individualizing instruction. *Education New Brunswick*. 3 (June) p. 17-20.
- Coll, C. (1986). *Marc curricular per a l'ensenyament obligatori. Generalitat de Catalunya*. Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.
- Collicott, J. (1990). Implementing Multilevel Instruction: Strategies for Classrooms Teachers. A: Porter, G., i Richler, D., *Changing Canadian Schools: Perspectives on Inclusion and Disability*. Toronto: The Allen Roehner Institute, p. 9-34.
- Collicott, J. (2000). "Posar en pràctica l'ensenyament multinivell: estratègies per als mestres". *Suports. Revista Catalana d'Educació Especial i Atenció a la Diversitat*. Vol. 4, núm. 1, p. 87-100
- Doll, R.C. (1996). *Curriculum improvement: Decision making and process* (9th ed.). Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
- European Agency for Development in Special Needs Education (2003 a) Principios Fundamentales de la Educación de Necesidades Educativas Especiales. Recomendaciones para responsables políticos. Versión electrónica: <http://www.european-agency.org>
- European Agency for Development in Special Needs Education (2003 b) Inclusive education and classroom practices (summary report). Editorial support: Peter Walther- Müller. ISBN – 87-91350-09-3 Electronic version: <http://www.european-agency.org>
- Farrell, P.; Ainscow, M. (2002). *Making special education inclusive*. London, David Fulton Publishers.
- Ford, A.; Davern, L.; Schnorr, R. (1992). Inclusive Education: Making sense of the curriculum. A: Stainback, S., Stainback, W. (1992) *Curriculum considerations in inclusive classrooms*. Baltimore: Paul Brookes
- Ford, A.; Davern, L.; Schnorr, R. (1999). "Educació inclusiva. Donar sentit al currículum". *Suports* vol. 3, núm. 2, p. 172-188.
- Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament (2003) *Pla director de la educació especial de Catalunya*. Barcelona.
- Giangreco, M.F.; Putman, J. (1991). Supporting the education of students with severe disabilities in regular education environments. A: L.H. Meyer, C. Pech, L. Brown (eds), *Critical issues in the lives of persons with severe disabilities* (pàg. 245-270). Baltimore: Paul H. Brookes.
- Hass, G.; Parkay, F.W. (1993). *Curriculum Planning: A new approach* (3rd ed.). Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
- Hitchcock, C.G.; Meyer, A.; Rose, D.; Jackson, R. (2002a). Providing New Access to the General Curriculum, Universal Design for learning. *Teaching Exceptional Children*, Vol 35 N° 2 p. 8-17
- Idol, L. (1998). Qüestions clau relacionades amb la construcció d'escoles col·laboradores i inclusive. *Suports*, Vol. 2 Núm. 2 pp, 42-56.
- Johnson, D.W.; Johnson, R.; Holubeck, E.; Roy, P. (1984). *Circles of Learning*. Alexandria, VA: The Association for Supervision and Curriculum Development.
- Ley Orgànica 10/2002 de la Calidad de la Educación, de 23 de desembre. BOE, núm. 307. (LOCE)
- Ley Orgànica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo. BOE, núm. 238. (LOGSE)
- Naciones Unidas (1989). Convention on the Rights of the child. Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution 44/25 of 20 november 1989, entry into force 2 september 1990, in accordance with article 49.
- Oakes, J.; Lipton, M. (1990). *Making the best of schools: A handbook for parents, teachers and policy makers*. New Haven, CT: Yale University Press
- Orkwiss, R.; McLane, K. (1998). *A curriculum every student can use: design principles for student access*. ERIC/OSEP, topical Brief. Reston, VA: Council for Exceptional Children
- Pisha, B., Coyne, P. (2001). "Smart from the start: The promise of Universal Design for Learning". *Remedial and special education* volume 22, num 4 July/august pàg. 197-203
- Porter, G. (2001). "Elements crítics per a escoles inclusives. Creant escola inclusiva: una perspectiva Canadenca basada en quinze anys d'experiència". *Suports*, vol. 2 num. 1. p. 6-14
- Porter, G.L.; Richler, D. (1991) *Changing Canadian Schools: Perspectives on Inclusion and Disability*. Toronto: The Allen Roehner Institute

- Pugach, M.C.; Warger, C.L. (1996a). Trating curriculum as a target for reform: Can especial and general educations learn from esach other? A: M.C. Pugach & Warguer (Eds.), *Curriculum trends, special education, and reform: Refocusing the conversation* (págs. 1-22). New York: Teachers College Press.
- Pugach, M.C.; Warger, C.L. (1996b). Challenges fort he special education-curriculum reform partners-hip. En En M.C. Pugach & Warguer (Eds.), *Curriculum trends, special education, and reform: Refocusing the conversation* (págs. 227-252). New York: Teachers College Press.
- Pujolàs, P. (2003). *Aprendre junts alumnes diferents els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula*. Vic, Eumo editorial.
- Ramis, M. A., Rosselló, M. R. (2002). "Les resistències del professorat en l'adaptació del currículum". *Suports*, vol 6, núm. 1, p. 73-81
- Ruiz, R. (1989). *Adequacions curriculars individualitzades (ACI) per als alumnes amb necessitats educatives especials*. Documents d'Educació Especial, 11. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament.
- Ruiz, R. (1997). Apunts assignatura "Disseny i innovació en el currículum" dels estudis de psicopedagogia. Curs 1997/98 – Document no publicat-
- Ruiz, R. (1997). "Les adaptacions curriculars individualitzades a l'escola inclusiva com a elements d'un sistema. Consideracions sobre la seva extrapolació al nostre sistema educatiu". *Suports*, vol 1, núm. 1, p. 45-54
- Ruiz, R. (1999). "Algunes reflexions i propostes sobre aspectes conceptuals i pràctics de les Adequacions Curriculars. Disseny de "Bases Curriculars Comunes" per a tot l'alumnat i adequació personalitzada del currículum". *Suports*, vol 3, núm, 2. P. 121-148
- Ruiz, R. (2001 a). "Unitats de programació i personalització de l'ensenyament: una perspectiva basada en l'Ensenyament Multinivell". Conferència en el marco de la *V jornada sobre Tecnologia i Educació*. Alumnat amb necessitats educatives especials. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament (document no publicat)
- Ruiz, R. (2001 b). "Mesura i Autonomia". A: *Exemples d'unitats de programació i crèdits. Educació Especial. Generalitat de Catalunya. Exemples d'unitats de programació 10. Educació Especial*. Barcelona: Departament d'Ensenyament.
- Ruiz, R. (2004). *Anàlisi i Disseny de Suports Tècnics Documentals*. Doctorat: Comprensivitat i Educació. Universitat de Vic. Curs 2004/2005 (document no publicat)
- Ruiz, R. (2005). *Guia per a l'elaboració de Programacions Múltiples i personalització de l'Ensenyament* (Documento no publicado, en revisión y aplicación. Disponible a través del "Laboratori de Psicopedagogia". Facultat d'Educació. Universitat de Vic)
- Ruiz, R.; Pujolàs, P.; Marín, T.; Padrós, N.; Pedragosa, O.; Riera, G. (2002). "Anàlisi de pràctiques educatives vinculades amb les adequacions curriculars individualitzades". *Documents de Recerca*. Universitat de Vic.
- Ryndak, D.L.; Alper, S. (1996). *Curriculum content for students with moderate and severe disabilities in inclusive settings*. Allyn & Bacon. USA
- Stainback, S.; Stainback, W. (1999). *Aulas Inclusivas*. Madrid: Narcea.
- Stainback, S (2001a). "Components crítics en els desenvolupament de l'escola inclusiva". *Suports* vol. 5, núm. 1, pàg. 26-31.
- Stainback, S. (2001b). "L'educació inclusiva: definició, context i motius". *Suports*, vol. 5.
- Stainback, S.; Stainback, S.; Stainback, W.Y.; Jackson, H.J. (1992). Curriculum considerations in inclusive classrooms. A: Stainback, S. & Stainback, W. (eds) *Facilitating learning for all students*. Baltimore: Paul H. Brookes Publishing Co.
- Udvari-Solner, A. (1995). A process for adapting Curriculum in Inclusive Classrooms. A: Vill, R.A. Thousand, J. (ed.) *Creating an Inclusive School*. Alexandria: ASCD, 110-124.
- UNESCO / MEC (1994) *Declaración de Salamanca y Marco de Acción para las Necesidades Educativas Especiales*. Aprobada por la Conferencia Munsial Sobre Necesidades Educativas Especiales: Acceso Y Calidad. Salamanca, 7-10 de junio de 1994 (<http://www.unesco.org/educación/nfunesco/pdef/SALAMA>).

- UNESCO (2001a). *Open file on Inclusive Education: Support Materials for Managers and Administrators*. Paris: UNESCO.
- UNESCO (2001b). *Understanding and responding to Children's Needs in Inclusive Classrooms. A Guide for Teachers*. Paris: UNESCO.
- United Nations (1989). *Convention on the Rights of the child*. Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution 44/25 of 20 november 1989, entry into force 2 september 1990, in accordance with article 49.
- Wehmeyer, M.L. (2002). *Providing access to general curriculum*. Teaching Students with Mental Retardation. Baltimore: Paul Brookers.
- World Education Forum (2000). *The Dakar framework for action. Education for All: Meeting our collective commitments*. Text adopted by the World Education Forum, Dakar, Senegal, 26-28 april 2000.
- York, J. i altres (1992). "Integrating support personnel in inclusive classroom". Dins Stainback, S.; Stainback, W. (Eds) (1992) *Curriculum considerations in inclusive classrooms: Facilitating learning for all students*. Baltimore: Paul H. Brookes Publishing Co.
- Zemmelman, S.; Daniels, H.; Hide, A. (1993). *Best practice: New standards for teaching and learning in America's schools*. Portsmouth, N.H.: Heinemann.

Literatura i Societat

PROFESSORA: M.Àngels Verdaguer Pajerols

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- a. Aproximar als gèneres de la narrativa i l'assaig, tant en els aspectes formals com de continguts.
- b. Descobrir les potencialitats educatives i formatives de textos de narrativa i assaig.
- c. Proporcionar coneixements, conceptes i tècniques que siguin útils tant a l'hora de llegir els textos literaris com de treballar-los en l'àmbit de l'educació social.

CONTINGUTS:

- 1.- Introducció. Literatura i societat
 - 1.1. La literatura com a fenomen artístic i social
 - 1.2. El llenguatge literari
 - 1.3. Els gèneres literaris
 - 1.4. La comunicació literària: de la creació a la recepció
 - 1.5. Literatura, cinema i mitjans de comunicació
- 2.- La narrativa de ficció
 - 2.1. Gèneres narratius: el conte i la novel·la
 - 2.2. L'acció: història i trama
 - 2.3. El temps, l'espai, els personatges
 - 2.4. Narrador, narració, narratori. La focalització
 - 2.5. Narrativa de ficció i context històric
- 3.- L'assaig i la literatura autobiogràfica
 - 3.1. El text expositiu i argumentatiu
 - 3.2. L'assaig i l'article literaris
 - 3.3. Literatura autobiogràfica i literatura de viatges
 - 3.4. La literatura com a document
 - 3.5. Literatura, pensament i ideologia

METODOLOGIA:

En les sessions de classe es combinaran les exposicions teòriques amb les anàlisis pràctiques de textos de grans autors de la literatura catalana i universal, preferentment contemporània. En tot moment es comptarà amb la participació activa dels estudiants, ja que es faran exposicions orals, es visionaran pel·lícules i es treballaran els textos del dossier que es proporcionarà als alumnes.

En les sessions de treball dirigit, els estudiants es llegiran un parell de llibres –una novel·la i un assaig–, que es concretaran a principi de curs. També s'haurà de preparar l'exposició oral, individual o en grup, a partir d'una de les possibilitats següents: anàlisi d'algun aspecte d'una de les obres llegides; planificació d'una proposta d'activitats encaminades a l'animació de la lectura literària.

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment de del procés de lectura i confecció dels guions de l'exposició oral. Al llarg del curs l'estudiant haurà de fer un mínim d'una tutoria, abans de l'exposició oral.

El Pla de Treball permetrà una planificació del treball que l'estudiant ha de realitzar. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de l'assignatura, a fi que l'estudiant planifiqui el treball que efectuarà durant el desenvolupament d'aquesta matèria optativa.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Correcció de totes les activitats que es van realitzant al llarg del curs.
- Tutoria individual o de grup de cara al seguiment d'elaboració del treball.

Avaluació de resultats:

- Realització del treball (40%).
- Activitats dutes a terme a classe (60%).
- La nota obtinguda podrà ser recuperada o millorada en una prova final.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Abellan, J.; Ballart, P.; Sullà, E. *Introducció a la teoria de la literatura*. Barcelona: Angle Editorial, 1997.
- Aguilar, E.; Silva, V.M. de. *Teoría de la literatura*. Madrid: Gredos, 1972.
- Bou, E. *Papers privats: Assaig sobre les formes literàries autobiogràfiques*. Barcelona: Edicions 62, 1993.
- Llovet, J. (editor). *Teoría de la literatura*. Barcelona: Columna, 1996.
- Medina, J. *L'art de la paraula. Tractat de retòrica i poètica*. Barcelona: Proa, 2000.
- Postman, N. *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Selden, R. *La teoría literaria contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1991.
- Soler, I.; Trilla, M.R. *Les línies del text. Introducció a les tècniques narratives*. Barcelona: Empúries, 1989.
- Spang, K. *Géneros literarios*. Madrid: Síntesis, 1993.

Bibliografia complementària:

- Sullà, E. (editor) *Poètica de la narració*. Barcelona: Empúries, 1990.
- Todorov, T. *Poétique de la prose*. París: Seuil, 1971.
- Toolan, M.J. *Narrative. A Critical Linguistic Introduction*. London: Routledge, 1988.

Festes i activitats d'oci a l'escola

PROFESSOR: Jacint Torrents i Buxó

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Aportar coneixements bàsics que permetin apropar-se a la cultura popular, al calendari festiu i a les activitats d'oci (de lleure o de temps lliure) a l'escola com a importants elements organitzadors de la dinàmica escolar.

Valorar les festes i altres activitats d'oci a l'escola com a referents de la cultura popular que ens ajuden a construir la identitat, milloren les relacions internes, connecten amb l'entorn social i permeten un tractament global de les diverses àrees del currículum escolar.

CONTINGUTS:

BLOC I: El patrimoni popular a l'escola:

1. La vivència humana del temps.
2. El calendari en la societat moderna.
3. La festa, ahir i avui.
4. El calendari festiu i el costumari a Catalunya.

BLOC II: L'educació en l'oci:

1. Les activitats d'oci, ahir i avui.
2. Festa, oci i institucions.
3. L'animació sociocultural.
4. Organitzacions de temps lliure.

BLOC III: Festa i oci a l'escola:

1. La vivència del temps a l'escola.
2. La festa i l'oci com a: elements motivadors, projectes de grup, elements d'interacció amb el medi, centres d'interès, eines d'animació.
3. Activitats: celebracions festives, sortides de camp, setmanes culturals i altres.
4. Procediments i recursos per a la programació de festes i activitats d'oci.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe serviran per la formació bàsica de cada bloc i es realitzaran a partir de les explicacions del professor, de la lectura de textos i de debat.

Les sessions de treball dirigit es portaran a terme amb les comissions encarregades de l'organització dels diversos àmbits de la festa, amb un seguiment regular de les seves activitats i recerques.

Les sessions de tutoria individual s'orientaran al seguiment d'una recerca de camp sobre el calendari festiu d'una escola o entitat orientada al lleure propera a l'estudiant.

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de cada tema a fi que l'estudiant planifiqui el treball a realitzar per a cada unitat temàtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Tutoria individual pel control dels treballs de l'assignatura.
- Tutories amb les comissions pel control de lectures i fases de preparació de la festa.

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe. 20 % de la nota.
- Realització i valoració de la feina de la comissió. 30 % de la nota.
- Realització i resultat del treball individual. 20 % de la nota.
- Una prova de l'assignatura. 30 % de la nota.
- Els quatre elements d'avaluació hauran d'assolir el nivell d'aprobat per poder-se sumar.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Campbell, J. *Las máscaras de Dios: Mitología occidental*. Madrid: Alianza Editorial, 1992.
- Cardús, S. *Saber el temps. El calendari i la seva significació en la societat moderna*. Barcelona: Alta Fulla, 1985.
- Caro Baroja, J. *El Carnaval, La estación de amor i El estío festivo*. Trilogia. Madrid: Taurus, 1979, 1979 i 1984 (respectivament).
- Colomer, J. *Festa i escola. Recursos per a les festes populars*. Barcelona: Graó, 1987.
- Delgado, M. *La festa a Catalunya, avui*. Barcelona: Barcanova, 1992.
- Diversos autors. *Organizaciones infantiles y juveniles de tiempo libre*. Madrid: Narcea, 1994.
- Elias, N. i Dunning, E. *Deporte y ocio en el proceso de la civilización*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 1992.
- Eliade, M. *Lo sagrado y lo profano*. Barcelona: Col. Punto Omega n. 2, 1983.
- Fàbregas, X. *El fons ritual de la vida quotidiana*. Barcelona: Edicions 62, 1982.
- Hobsbawn, E. i Ranger, T. *L'invent de la tradició*. Vic: Eumo Editorial, 1982.
- Lévi-Strauss, C. *Mito y significado*. Madrid: Alianza Editorial, 1978.
- Masferrer, M. *L'infant i el jove en el món del lleure*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1985.
- Prat, J. i Contreras, J. *Les festes populars*. Barcelona: Els llibres de la frontera, 1987.
- Puig, A. i Colomer, J. *Les festes populars i l'infant*. 3 vols. Barcelona: La Llar del Llibre, 1977.
- Soler i Amigó, J. *La cultura popular tradicional*. Barcelona: Pòrtic, 2001.

Bibliografia complementària:

- Ajuntament de Barcelona. *Calendari de festes i tradicions, La Festa de la Mercè i El Carnaval a Barcelona*. Barcelona: Quaderns de divulgació cultural, 1980 i 1984.
- Amades, J. *Costumari català. El curs de l'any*. 5 vols. Barcelona: Salvat/Edicions 62, 1982.
- Artís-Gener, A. i Moya, B. *Festes populars a Catalunya*. Barcelona: Editorial HMB, 1980.
- Caballé, I. i Ibern, P.M. *El carnestoltes arenyenc al segle XIX*. Barcelona: Alta Fulla, 1985.
- Campmany, A. *Calendari de llegendes, costums i festes tradicionals catalanes*. 3 vols. Barcelona: Laia, 1978.
- Colomer, J. *Festes populars de Catalunya*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1978.
- Direcció General de Turisme. *Festes i tradicions de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.
- Diversos autors. *Festes i tradicions a l'escola. Tardor-Hivern. Primavera-Estiu*. 2 vols. Barcelona: CEAC, 1989 i 1990 (respectivament).
- Fàbregas, X. *Cavallers, dracs i dimonis*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1976.
- Franch, J. *El lleure com a projecte*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1985.
- Fundació Serveis de Cultura Popular. *Calendari de festes de Catalunya, Andorra i la Franja*. Barcelona: Alta Fulla, 1989.
- Janer i Manila, G. *Cultura popular i ecologia del llenguatge*. Barcelona: CEAC, 1982.
- Llopart, D.; Prat, J. i Prats, L. *La cultura popular a Catalunya. Estudiosos i institucions 1853-1981*. Barcelona: Serveis de Cultura Popular, 1985.
- Moya, B. *Calendes. Impresions sobre mites, festes i celebracions catalanes*. Tarragona: El Mèdol, 1996.
- Obra Social. *Ara ve Nadal. Les festes de primavera*. Barcelona: Caixa de Barcelona, 1981 i 1983 (respectivament).
- Prat, J. *La mitologia i la seva interpretació*. Barcelona: Els llibres de la frontera, 1984.
- Soler i Sabaté, F. *Tarasca. Dies de llum i festa. Patrimoni popular a Televisió de Catalunya*. Tarragona: El Mèdol, 2001.
- Violant i Simorra, R. *El llibre de Nadal*. Barcelona: Alta Fulla, 1983.

Acció educativa en centres residencials i presons

PROFESSOR: Joan Sala Baiget

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

- Conèixer els antecedents històrics dels actuals centres residencials, tant en l'àmbit de Protecció com de Reforma, així com en el marc dels centres penitenciaris.
- Conèixer el marc legal vigent i immediatament anterior dels centres residencials, tant de la direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA), com de Justícia Juvenil (JJ), així com dels centres penitenciaris.
- Analitzar i aprofundir en la dinàmica de vida quotidiana en els Centres Residencials.
- Saber elaborar la diferent documentació interna i externa dels Centres Residencials.

CONTINGUTS:

1. Antecedents històrics:

- Àmbit dels infants i joves:

- . Hospicis, Cases de Socors, expòsits, Cases de Misericòrdia, Cases de Caritat, Asils.
- . Els metges higienistes i l'exploració laboral dels menors.
- . Els Tribunals Tutelars de Menors i l'Asil Toribio Duran.
- . Ramon Albó i la seva obra amb menors en el Medi Rural
- . Mn. Josep Pedragosa i les Cases de Família.
- . Les reformes en els centres que acollien població femenina: Rosa Virgínia Pelletier.
- . Els macrocentres d'atenció als menors fins el 1981.

- Àmbit centres penitenciaris:

- . Orígens de les presons.
- . Situació al llarg del segle XIX.
- . Nou model de presó: La Model, de Barcelona (1904)
- . La Generalitat assumeix les competències de presons.

2. Situació Actual:

- Àmbit d'infants i joves:

- . Centres d'Acolliment
- . Centres Residencials d'Acció Educativa
- . Pisos assistits: Pla Interdepartamental per a Majors de 18 anys.
- . Centres de Justícia Juvenil

- Àmbit penitenciari:

- . Les presons a Catalunya a partir de 1984 fins ara.
- . Mesures penals alternatives.

3. Marc Legal:

- Normativa Internacional

- Normativa de l'Estat Espanyol:

- . Llei de Responsabilitat Penal del Menor

- Normativa Autonòmica

- . Llei de Protecció a la Infància i Adolescència

- La Mediació penal

4- Acció Educativa i dinàmica de vida quotidiana:

- Centres de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència:

- . Centres d'Acolliment i CRAES
- . Centre Terapèutic
- . Centre d'Educació Intensiva
- Centres de Justícia Juvenil:
 - . Centre Obert
 - . Centres Semioberts
 - . Centres de Règim Tancat
- Centres Penitenciaris.
- 5- Elaboració de Documentació:
 - Projecte Educatiu de Centre (PEC)
 - Reglament de Règim Interior (RRI)
 - Projecte Educatiu Individual (PEI)
 - Informe Tutorial de Seguiment Educatiu (ITSE)
 - Informe Proposta (IP)

METODOLOGIA:

A les sessions de classe: el professor proporcionarà les idees bàsiques a partir de les quals els estudiants hauran d'aprofundir amb les lectures complementàries suggerides. Algunes de les exposicions seran fetes per persones externes a la Universitat, especialistes en el seu àmbit de treball.

A les sessions de treball dirigit: Els estudiants desenvoluparan diferents temes per exposar a classe posteriorment. També es comptarà amb material audiovisual de suport i es faran algunes visites a diferents tipus de centres.

A les sessions de tutoria: Caldrà que els estudiants realitzin com a mínim una tutoria individual durant el quadrimestre i aquelles que considerin necessàries pel desenvolupament del treball individual.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- *Activitats individuals i/o col·lectives:* els estudiants hauran de presentar tres treballs individuals o col·lectius pactats al principi de curs a partir el Pla de Treball amb la finalitat de poder fer el seguiment que proporcionarà el 10% de la nota final.

- *Treball individual:* Seguiment i orientació dels continguts a l'entorn d'un tema del curs triat per l'estudiant servirà per avaluar en un 20% el treball individual.

Avaluació de resultats:

Per a l'avaluació final es tindrà en compte:

- Un exercici d'avaluació a final de curs que proporcionarà el 70% de la nota.
- Un treball individual, que proporcionarà el 20% de la nota.
- Activitats individuals i/o col·lectives, que proporcionaran el 10% restant.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia Bàsica:

Delgado, B. *Historia de la infància*. Barcelona: Ariel, 1998.

Fernández del Valle, J.; Fuentes, I. *El acogimiento residencial en la protección a la infancia*. Madrid: Pirámide, 2000.

Folch i Soler, A. *Ramon Albó I Martí*. Barcelona: Oikos-Tau, 1995.

Funes, J. *Mediació i Justícia Juvenil*. Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1994.

- Garrido, V. *La reeducación del delincuente juvenil*. Valencia: Tirant lo Blanch, 1992.
- González, J. *La Model: Cent anys i 1 dia d'històries*. Barcelona: Departament de Justícia, 2004.
- Panchón, C. *Manual de Pedagogía de la Inadaptación social*. Barcelona: Dulac Edicions, 1998.
- Panchón, C. *Situación de menores de 16 a 18 años en centros de protección*. Barcelona: Dulac Edicions, 2001.
- Santolaria, F. *Reeducación social. La obra pedagógica de Josep Pedragosa*. Barcelona: Direcció General de Protecció i Tutela de Menors. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1984.
- Santolaria, F. *Marginación y educación: Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel Educación, 1997.

Bibliografia complementària:

- Del Castillo, M. *Tanguy*. Vitòria: Ikasuger, Colección Correria. 1999.
- Makarenko, A. *Poema Pedagógico*. Barcelona: Planeta, 1981.
- Mercader, M. *La pobreza a Catalunya. Informe de 2003*. Barcelona: Fundació UN SOL MÓN de Caixa de Catalunya, 2003.

Desenvolupament humà, diversitat i sostenibilitat

PROFESSOR/A: Sebastià Riera Cusí

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

INTRODUCCIÓ:

Si analitzem el vocabulari més repetit en la nostra societat, sense cap mena de dubte al capdamunt del rànquing hi trobarem les paraules progrés, desenvolupament, globalització, deslocalització, immigració, pobresa, IRPF, producte interior brut, cooperació, solidaritat i sostenibilitat, i amb totes elles es dibuixa un panorama mundial on la persona no hi ocupa precisament un espai destacat.

L'assignatura que s'amaga sota el programa que es descriu a continuació pretén analitzar la situació actual del desenvolupament, reconduir-lo cap al de desenvolupament humà, i treballar per avançar cap a un nou model de relació entre els éssers humans i l'entorn on porten a terme les seves activitats.

És en aquest marc que s'encaixa el programa de l'assignatura.

OBJECTIUS:

- a. Reconceptualitzar el concepte de desenvolupament i de progrés.
- b. Analitzar l'estat del món actual i la seva evolució durant els darrers segons els indicadors existents.
- c. Prendre consciència dels reptes que cal encarar perquè el desenvolupament humà sigui una realitat i del camí que cal recórrer per assolir-lo.
- d. Conèixer, analitzar i valorar diferents iniciatives que a nivell local i global s'estan portant a terme en l'àmbit del desenvolupament humà.
- e. Impulsar iniciatives relacionades amb el desenvolupament humà, en l'àmbit d'influència de la UVic.

CONTINGUTS:

1. Concepte de desenvolupament humà o com millorar el nivell de vida de les persones, les seves opcions de futur, i la seva llibertat i dignitat.
 - 1.1 Indicadors per mesurar el desenvolupament.
 - 1.2 Evolució del desenvolupament des de que existeixen indicadors fins al 2006.
2. La declaració del mil·lenni de l'ONU (2000)
 - 2.1 Objectius i fites de desenvolupament del mil·lenni.
 - 2.2 Els reptes per complir els objectius.
3. Desenvolupament i desenvolupament sostenible.
 - 3.1 Sostenibilitat
 - 3.2 Principals problemàtiques ambientals a nivell planetari.
 - 3.3 Educació per a la sostenibilitat
4. La globalització: solució o problema per al desenvolupament?
5. La problemàtica del deute extern dels països en vies de desenvolupament.
6. El fòrum social de Porto Alegre.
7. Iniciatives per millorar el desenvolupament humà.
 - 7.1 0,7 %.
 - 7.2 Comerç just.
 - 7.3 Banca ètica.
 - 7.4 El banc del temps.
 - 7.5 Consum responsable.
8. Cooperació i solidaritat. Suport o dependència.
 - 8.1 Organitzacions, associacions, ONGs.
 - 8.2 La cooperació a la Comarca d'Osona. Entitats i resultats.

9. La UVic i el desenvolupament humà.

METODOLOGIA:

Per parlar amb profunditat de la metodologia de treball hauríem de tenir al davant el pla de treball de l'assignatura per fer evidents les diferents estratègies de treball i d'aprenentatge que s'aplicaran. Tot i així es pot dir que en l'assignatura es combinaran les explicacions del professor amb les de diferents persones que participaran en l'assignatura com a convidats, i amb les dels estudiants que en la segona part de l'assignatura hi tindran una participació molt activa. Aquests tres tipus d'intervencions es combinaran amb lectures, visites i amb el debat continuat entre tots els implicats en l'assignatura.

PLA DE TREBALL

Es lliurarà amb la presentació de cada tema i conté la planificació i l'organització de les activitats que es portaran a terme per assolir els objectius de cada unitat. És la base que tots els estudiants han de tenir en compte per planificar-se i seguir l'assignatura. La temporalització del pla de treball d'aquesta assignatura està previst per a un total de 12 setmanes i amb una càrrega lectiva per a cada estudiant de 125 hores de manera que la dedicació setmanal a l'assignatura serà de 10 hores.

AVALUACIÓ

Avaluació de procés:

En finalitzar cada unitat temàtica es destinarà una de les hores de tutoria a fer una avaluació global de cada tema amb la finalitat d'analitzar el procés i els resultats i fer les propostes de millora que es considerin pertinents.

Avaluació de resultats:

L'assignatura no pot ser avaluada a través de proves convencionals, de manera que l'avaluació serà continuada a través dels exercicis, la participació i els treballs detallats en el pla de treball. D'acord amb el contingut del curs i la metodologia de treball, l'assistència i la participació a l'aula constitueixen els eixos fonamentals de l'avaluació de l'assignatura i per això, per poder ser avaluats/es de l'assignatura, és imprescindible l'assistència al 80% de les sessions de classe i treball dirigit.

La qualificació numèrica de l'assignatura, s'obtindrà dels elements que es descriuen a continuació i que han de ser aprovats de manera independent per poder obtenir la qualificació global de l'assignatura.

. 50% de l'avaluació de les diferents propostes detallades en el pla de treball.

. 30% de la valoració de la memòria final de l'assignatura.

. 20% de l'assistència i la participació a l'aula.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Albareda, L; Bertran, D; Monagut, X, Navarro, E i Scoles, R. (1998). *Guia educativa per all consum crític*. Barcelona: Icaria Editorial.

Barcena, I; Ibarra, P i Zubiaga, M. (2000). *Desarrollo sostenible: un concepto polémico*. Bilbao: Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco.

Beck, U. (1998). *¿Qué es la globalización?* Barcelona. Ediciones Paidós.

Broschimmer, F. (2005). *Ecocidio*. Pamplona. Editorial Laetoli.

Brown, L.R. (2002). *Ecoeconomia: la construcció d'una economia per a la terra*. Barcelona: Centre UNESCO de Catalunya.

Martinez, J. (2004). *El ecologismo de los pobres*. Barcelona. Icaria Editorial

Monereo, M i Riera, M (editors). (2001). *Porto Alegre: otro mundo es posible*. El Viejo Topo

Kramer, F. (2003) *Educación ambiental para el desarrollo sostenible*. Madrid. Los libros de la Catarata.

PNUD. (1990-2000). *Informes sobre Desarrollo Humano*. Madrid, Mundi-Prensa.

PNUD. (2001-2005). *Informes sobre el desenvolupament humà 2001, 2002, 2003, 2004 i 2005*. Barcelona: ANUE, Càtedra UNESCO UPC, Centre UNESCO de Catalunya i Creu Roja.

WORLDWATCH INSTITUTE. (1994-2004). *L'estat del món 1994 a 2004*. Barcelona: Centre UNESCO de Catalunya.

WORLDWATCH INSTITUTE. (2005-2006) *L'estat del món 2005 i 2006*. Barcelona: Centre UNESCO de Catalunya i Angle Editorial.

Complementària

En la presentació de cada unitat temàtica es facilitarà la bibliografia específica de cadascun d'ells.

Investigació en Psicopedagogia

COORDINACIÓ: José R. Lago i Martínez

PROFESSORS-TUTORS: Professorat dels estudis de Psicopedagogia

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

Per poder-se matricular d'aquesta assignatura l'estudiant haurà de tenir aprovats els crèdits corresponents a les assignatures de Mètodes, Dissenys i Tècniques d'Investigació Psicològica i de Mètodes d'Investigació en Educació, ambdues de 1r curs de Psicopedagogia. També caldrà l'autorització prèvia del coordinador de Psicopedagogia.

OBJECTIUS::

Posar en pràctica i ampliar els coneixements que els estudiants han anat assimilant durant el primer curs de l'especialitat en relació amb el disseny i realització de projectes de recerca interdisciplinaris.

En aquest sentit l'assignatura ofereix un espai per tal d'assolir els següents objectius específics:

- Capacitar els estudiants per a l'elaboració de projectes de recerca en psicopedagogia.
- Reflexionar des d'una perspectiva pluridisciplinària al voltant de les aportacions que ens pot proporcionar el mètode científic per fer créixer l'actual corpus de coneixements en psicopedagogia.
- Desvetllar l'actitud constructiva i crítica davant de qualsevol recerca.
- Iniciar-se en l'ús de sistemes d'anàlisi de dades mitjançant suport informàtic.
- Aprendre a redactar textos expositius i científics.
- Possibilitar la vinculació amb els equips de recerca especialitzada propis de la Facultat d'Educació.

METODOLOGIA:

L'assignatura tindrà un caràcter eminentment pràctic en el qual la implicació de l'alumnat serà fonamental. Es concep com un espai on, mitjançant la tutorització individual o en grups reduïts, l'estudiant portarà a terme un projecte de recerca escollit lliurement o en el marc de les investigacions que actualment es porten a terme a la Facultat. La tasca realitzada s'estructurarà al voltant de dos tipus de sessions de treball, cadascuna de les quals correspondrà als dos quadrimestres del curs:

- Durant el primer quadrimestre les sessions de treball es dedicaran al disseny d'un projecte de recerca vinculat als interessos professionals de cada estudiant.
- Durant el segon es procedirà a la recollida i anàlisi de dades i posterior redacció d'un informe, tot explicant tant el procés de preparació com la recollida de dades i els resultats del projecte dut a terme.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es basarà en l'exposició pública del treball d'investigació i la memòria escrita del treball.

Intervenció Psicopedagògica en Atenció a la Diversitat

COORDINACIÓ: José Ramón Lago i Martínez

PROFESSORS-TUTORS: Professors dels estudis de Psicopedagogia.

CRÈDITS: 6(5 ECTS)

CARACTERISTIQUES DE L'ASSIGNATURA:

Per poder matricular aquesta assignatura l'estudiant haurà de tenir aprovats els crèdits corresponents a les assignatures de Diagnòstic en Educació i Intervenció Psicopedagògica i Dificultats d'Aprenentatge o Intervenció Psicopedagògica en Trastorns del Desenvolupament, ambdues de 1r curs de Psicopedagogia. També caldrà l'autorització prèvia del coordinador de Psicopedagogia.

OBJECTIUS::

Posar en pràctica i ampliar els coneixements que els estudiants han pogut aprendre durant el primer curs de l'especialitat en relació a la intervenció psicopedagògica en situacions de diversitat.

En aquest sentit l'assignatura ofereix un espai per tal d'assolir capacitats relacionades amb els següents objectius específics:

- Planificar una intervenció psicopedagògica a partir de l'avaluació i la resposta educativa a les necessitats educatives d'un alumne o un grup d'alumnes
- Desenvolupar, en coordinació amb altres professors i professionals, la resposta educativa
- Realitzar el seguiment i l'avaluació de la resposta educativa i de la intervenció psicopedagògica

CONTINGUTS

1. Anàlisi, negociació i planificació de la intervenció psicopedagògica davant una demanda relacionada amb un problema d'atenció a la diversitat.
2. Eines i estratègies d'avaluació psicopedagògica adients a situacions i problemes d'atenció a la diversitat
3. Planificació i concreció d'una resposta educativa adequades a les necessitats educatives d'un alumne o d'un grup, amb els diferents professors i/o professionals implicats.
4. Realització d'activitats d'atenció personalitzada acordades per al desenvolupament d'una resposta educativa
5. Estratègies de col·laboració en la coordinació de les intervencions educatives que es desenvolupen des de diferents contextos educatius
6. Seguiment i avaluació de les respostes educatives.
7. Reflexió crítica sobre el procés d'intervenció psicopedagògica.

METODOLOGIA:

L'assignatura té un caràcter eminentment pràctic i la implicació de l'alumnat serà un element fonamental.

L'assignatura s'organitza al voltant d'un pla de treball que s'haurà de concretar durant el 1r quadrimestre i es desenvoluparà durant el 2n quadrimestre.

Els alumnes matriculats hauran de concretar amb el coordinador dels Estudis de Psicopedagogia el professor de la Facultat que farà de tutor de la UVic i el psicopedagog del centre on es portarà a terme el Pla de Treball. Conjuntament es concretarà el centre en el qual desenvoluparan aquesta activitat, el problema d'atenció a la diversitat, el grup d'alumnes i el contingut del pla de treball. Podran ser continguts del treball l'elaboració i desenvolupament d'una adaptació curricular a alumnat amb discapacitats els projectes d'intervenció a l'aula ordinària i de suport en petit grup o en fórmules d'atenció a alumnes d'incorporació tardana.

Normalment aquest pla de treball es portarà a terme en centres d'ESO o EP amb els quals prèviament la Facultat d'Educació haurà establert les condicions del treball a realitzar-hi.

L'horari serà de dues hores/dia, dos cops per setmana. La concreció de l'horari es farà en funció de les característiques de la proposta i de les necessitats del centre. El calendari d'estada als centres serà de la darrera setmana de febrer a la darrera de maig. El total d'hores serà al voltant de 60.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es realitzarà a partir de:

1. Assistència.
2. Participació i iniciativa de l'alumne en la negociació, elaboració i desenvolupament del pla de treball.
3. Memòria de l'Activitat. Ha d'incloure apartats com: demanda i context de la intervenció, marc teòric referent al problema objecte d'intervenció, avaluació de les necessitats educatives, desenvolupament de la resposta educativa, seguiment i avaluació de la resposta educativa, avaluació i anàlisi crític del projecte d'intervenció.
4. Valoració conjunta professor tutor de la UVic professor tutor del centre.

Investigació Educativa

COORDINACIÓ: Jordi Martí i Feixas

Núria Simó i Gil

PROFESSORS-TUTORS: Professorat dels estudis de Mestre o d'Educació Social

CRÈDITS: 6(5 ECTS)

OBJECTIUS::

Amb aquesta assignatura es pretén afavorir l'aprofundiment en una determinada temàtica educativa mitjançant la posada en funcionament de mètodes, tècniques i instruments d'investigació en educació. En diverses assignatures de l'actual diplomatura de Mestre i Educació Social es duen a terme activitats que suposen una iniciació a pràctiques d'investigació. En aquesta s'ofereix un espai específic per a la realització d'un projecte de recerca per a aquells estudiants que ho sol·licitin.

ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT:

L'assignatura d'«Investigació Educativa» es fonamenta en el treball individual de cada estudiant i s'organitza al voltant de sessions de tutorització individualitzada o de petit grup. L'estudiant ha de realitzar un projecte de recerca tutoritzat directament per un professor amb el qual s'establiran els requisits, la temporització, l'àmbit i la temàtica.

No es seguirà de manera regular l'estructura habitual de classes impartides per un professor, tot i que poden haver-hi sessions lectives dirigides a tot el conjunt d'estudiants matriculats a l'assignatura a fi de tractar temes conjunts a tots els projectes de recerca. Per exemple, anàlisi de diferents paradigmes d'investigació, presentació i exemplificació de models de recerques, diferenciació entre innovació educativa i innovació a l'escola, coneixement de les possibilitats i institucions de recerca en educació a Catalunya...

Per a inscriure's i cursar aquesta assignatura l'estudiant interessat caldrà que elabori per escrit un projecte de recerca que haurà de ser acceptat formalment com a requisit indispensable per procedir a la matriculació. També caldrà l'autorització del Coordinador/a de Mestre o Educació Social.

Investigació en Activitat Física i Esport

COORDINACIÓ: Joan Arumí i Prat

PROFESSORS-TUTORS: Professorat dels estudis de Ciències de l'Activitat física i l'Esport

CRÈDITS: 6(5 ECTS)

Per poder-se matricular d'aquesta assignatura l'estudiant haurà de ser de segon cicle i haurà d'haver cursat l'assignatura optativa de Mètodes d'Investigació aplicada a l'activitat física i l'esport. També caldrà l'autorització prèvia del coordinador de Ciències de l'Activitat física i l'esport.

OBJECTIUS::

L'objectiu general de l'assignatura és posar en pràctica i ampliar els coneixements que els estudiants han anat assimilant durant la carrera en relació amb el disseny i realització de projectes de recerca.

En aquest sentit l'assignatura ofereix un espai per tal d'assolir els següents objectius específics:

- Capacitar els estudiants per a l'elaboració de projectes de recerca en activitat física i esport.
- Reflexionar des d'una perspectiva pluridisciplinària al voltant de les aportacions que ens pot proporcionar el mètode científic per fer créixer l'actual corpus de coneixements en les ciències de l'activitat física i l'esport.
- Desvetllar l'actitud constructiva i crítica davant de qualsevol recerca.
- Iniciar-se en l'ús de sistemes d'anàlisi de dades mitjançant suport informàtic.
- Aprendre a redactar textos expositius i científics.
- Possibilitar la vinculació amb els equips de recerca especialitzada propis de la Facultat d'Educació en l'àmbit de l'activitat física i l'esport.

METODOLOGIA:

L'assignatura tindrà un caràcter eminentment pràctic en el qual la implicació de l'alumnat serà fonamental. Es concep com un espai on, mitjançant les sessions de tutoria individual o en grups reduïts, l'estudiant portarà a terme un projecte de recerca escollit lliurement o en el marc de les investigacions que es proposin. La tasca realitzada s'estructurarà al voltant de dos tipus de sessions de treball, cadascuna de les quals correspondrà als dos quadrimestres del curs:

- Durant el primer quadrimestre les sessions de treball es dedicaran al disseny d'un projecte de recerca vinculat als interessos professionals de cada estudiant.
- Durant el segon es procedirà a la recollida i anàlisi de dades i posterior redacció d'un informe, tot explicant tant el procés de preparació com la recollida de dades i els resultats del projecte dut a terme.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es basarà en l'exposició pública del treball d'investigació i la memòria escrita del treball.

Esports d'Aventura

PROFESSORS: Miquel Pérez, Angel Santamaríña

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

OBJECTIUS:

Formar els estudiants en els coneixements i les tècniques necessaris per desenvolupar les activitats d'escalada en roca, vies ferrades i descens de barrancs amb total seguretat i autonomia.

CONTINGUTS:

1. Escalada en roca:

1.1 Equip i material.

1.1.1 Descripció i característiques.

1.1.2 Idoneïtat i seguretat.

1.2 Tècniques de seguretat.

1.2.1 Nusos i ancoratges.

1.2.2 Muntatge de reunions.

1.2.3 Sistemes d'assegurament.

1.3 Tècniques de progressió i descens:

1.3.1 Tècniques de progressió segons la roca.

1.3.2 Tècniques i material de protecció en progressió i descens.

1.4 Coneixement del medi :

1.4.1 Interpretació de ressenyes.

1.4.2 Nivells de dificultat i graduacions.

2. Vies ferrades:

2.1 Equip i material:

2.1.1 Descripció i utilització.

2.1.2 Característiques i seguretat.

2.2 Tècniques de progressió per vies ferrades :

2.2.1 Desplaçaments verticals i horitzontals.

2.2.2 Desplaçaments sobre diferents materials.

2.3 Tècniques de seguretat:

2.3.1 Nusos i instal·lacions.

2.3.2 Utilització del dissipador.

3. Descens de barrancs :

3.1 Equip i material :

3.1.1 Descripció i utilització.

3.1.2 Característiques i seguretat.

3.2 Tècniques de progressió :

3.2.1 La marxa i la desgrimpada.

3.2.2 Els tobogans i els salts.

3.2.3 Desplaçaments per el medi aquàtic.

3.3 Tècniques de cordes:

3.3.1 Maniobres d'ascens i descens.

3.3.2 Tècniques de muntar i superar passamans.

3.4 Tècniques de seguretat :

3.4.1 Nusos i instal·lacions.

3.4.2 Utilització de la boga d'ancoratge.

3.5 Coneixement de l'activitat:

3.5.1 Interpretació de mapes i croquis.

3.5.2 Orientació bàsica.

METODOLOGIA:

-Sessions de classe:

L'assignatura es divideix en dues activitats, escalada en roca / ascensió de vies ferrades i descens de barrancs. Hi haurà una sessió teòrica introductòria per a cada activitat i la resta de sessions es faran de forma pràctica en caps de setmana i en el medi natural.

-Sessions de treball dirigit:

Posada en pràctica de les tècniques i maniobres apreses, sota la supervisió i correcció dels monitors.

-Sessions de tutoria:

Contacte individual o en grup per resoldre possibles dubtes sobre les tècniques o maniobres apreses.

MATERIAL NECESSARI:

Cada estudiant ha de disposar del següent material individual per realitzar les sessions pràctiques.

Vies ferrades: casc, arnès, dissipador i 2 mosquetons de seguretat.

Escalada: casc, arnès, peus de gat, boga d'autoassegurament, mosquetó de seguretat i descensor.

Descens de barrancs: casc, vestit de neoprè llarg, escarpins, mosquetó de seguretat i vuit, 4 metres de cordino dinàmic de 9mm, 2 mosquetons i arnès.

Als alumnes que no disposin d'aquest material se'ls en proporcionarà o se'ls en facilitarà el lloguer.

OBSERVACIONS:

Qui es matriculi en aquesta assignatura ha de saber que té un cost econòmic addicional al preu dels crèdits de la matrícula. Això és degut als monitors especialistes que col·laboraran en les classes pràctiques. En el cas de l'escalada s'arriba a un monitor cada 2 estudiants i en el cas del descens de barrancs i les vies ferrades, d'un monitor cada 5 estudiants.

AVALUACIÓ:

Assistència al 75% de les pràctiques de cada activitat.

Presentació d'un treball escrit de cada activitat.

BIBLIOGRAFIA:

École Française de Descente de Canyon; Fédération Française de Speleologie. *Manual técnico de descenso de cañones*. Madrid: Desnivel, 2004.

Núñez, T. *Cuerdas y nudos de alta resistencia*. Madrid: Desnivel, 2003.

Rander, J. *Una escalada segura en roca*. Barcelona: Paidotribo, 2003.

Schubert, P. *Ferratas. Seguridad y técnica*. Madrid: Desnivel, 2004.

Activitats esportives a la natura

PROFESSOR: Angel Santamariña Rubio

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial.

OBJECTIUS::

1. Adquirir i dominar els coneixements bàsics, tant teòrics com pràctics, que capacitin l'estudiant per analitzar, organitzar i realitzar aquestes activitats.
2. Valorar la importància i les possibilitats de les activitats en el medi natural com a part de les activitats físiques, tant en el context educatiu com en el de lleure.
3. Aplicar aquests coneixements en l'àmbit educatiu.

CONTINGUTS:

1. Introducció.
 - 1.1. Definició.
 - 1.2. Les activitats en el medi natural i el temps lliure.
 - 1.3. Les activitats en el medi natural i l'educació.
 - 1.4. Les activitats en el medi natural i el lleure.
2. Coneixement de la natura.
 - 2.1. El medi: terrestre, aquàtic i aeri.
3. Relació amb el medi.
 - 3.1. Activitats en el medi terrestre.
 - 3.1.1. Excursionisme.
 - 3.1.2. Escalada.
 - 3.1.2.1. Tècniques d'assegurar.
 - 3.1.2.2. Tècniques de progressió.
 - 3.1.2.3. Tècniques de descens: ràpel.
 - 3.1.3. Orientació.
 - 3.1.4. Bicicleta de muntanya.
 - 3.1.5. Espeleologia.
 - 3.1.6. Tir amb arc.
 - 3.1.7. Altres
 - 3.2. Activitats en el medi aquàtic.
 - 3.2.1. Piragüisme.
 - 3.2.2. Canoa.
 - 3.2.3. Descens d'engorjats.
 - 3.2.4. Altres.
 - 3.3. Activitats en el medi aeri.
 - 3.4. Activitats de permanència.
 - 3.5. Les tendes.
 - 3.6. El bivac.
 - 3.7. La cuina i alimentació.
 - 3.8. Les instal·lacions adaptades: albergs, refugis, cases de colònies, granges escola, etc.
4. Organització i planificació d'activitats en el medi natural.
 - 4.1. La legislació vigent.
 - 4.2. La programació.
 - 4.2.1. Plantejament d'objectius.
 - 4.2.2. Continguts.
 - 4.2.3. Avaluació.

METODOLOGIA:

- Sessió de classe:** l'assignatura s'agrupa en diverses activitats que s'aniran treballant al llarg de l'any. Cada activitat tindrà una petita part teòrica per conèixer els conceptes més bàsics, i una part pràctica presencial per realitzar aquestes activitats en el seu espai natural.
- Sessió de treball dirigit:** desenvolupar propostes d'activitats alternatives per les diverses activitats treballades.
- Sessió de tutoria:** contacte amb el professor, individual o en grup, per resoldre possibles dubtes sobre aspectes teòrics o pràctics de les diverses activitats treballades o per l'orientació en els diferents treballs encomanats.
- Pla de Treball:** planificació del treball a realitzar per l'alumne durant les diverses activitats.

OBSERVACIONS:

És obligatori portar roba i calçat esportiu, així com la presència a un mínim del 75% de les pràctiques.

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura sortirà de:

- Avaluació de procés: assistència activa i interessada, demostració pràctica de les activitats treballades i realització d'una fitxa de les sessions pràctiques realitzades. 60%
- Avaluació de resultats:
 - prova escrita a final de curs. 20%
 - programació d'una activitat en el medi natural. 20%

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Diversos autors *Juegos de escalada*. Barcelona: Inde.
- Elzière, C. *Caminar por la montaña*. Madrid: Desnivel.
- Fleming, J. *Todo sobre el mapa y la brújula*. Madrid: Desnivel.
- Guillén, R.; Lapetra, S. i Casterad, J. *Actividades en la Naturaleza*. Barcelona: Inde.
- Martínez, J. *Manual de espeleología*. Madrid: Desnivel.
- Núñez, T. *Cuerdas y nudos de alta resistencia*. Madrid: Desnivel.
- Rander, J. *Una escalada segura en roca*. Barcelona: Paidotribo.
- Sicilia Camacho, A i Rivadeneyra Sicilia, M. *Unidades didácticas para secundaria VIII: Orientación*. Barcelona: Inde.
- EEAM, certificado de iniciación al montañismo. Barrabés editorial.

Seminari d'Escola Rural

PROFESSOR: Joan Soler Mata

CRÈDITS: 3 (3 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

CURS: 2n i 3r de Mestre (totes les especialitats)

HORARI: La docència del seminari s'imparteix durant el primer trimestre del curs

OBJECTIUS:

L'escola rural ha sofert, des de sempre, un tracte d'abandonament dins el sistema escolar i ha patit una situació deficitària. La seva realitat i els seus problemes són poc coneguts. En canvi, la distribució geogràfica de Catalunya i l'equilibri territorial del país en depenen molt. Durant els darrers anys, les iniciatives del Secretariat d'Escola Rural de Catalunya i la creació de les Zones Escolars Rurals han suposat un canvi i una millora qualitativa important. Actualment, els nous reptes educatius que es plantegen en la nostra societat també obliguen a un replantejament de l'organització del model educatiu de les escoles rurals.

Els objectius que es pretén assolir a través de l'assignatura Seminari de l'Escola Rural són:

1. Apropar els estudiants de Mestre a la realitat d'aquest model escolar a partir de l'anàlisi del context social i cultural, de l'estudi de l'estructura organitzativa d'aquestes escoles petites i del coneixement de la metodologia de treball a les aules.
2. Reflexionar sobre la situació actual i les perspectives de futur d'aquest tipus d'escoles.
3. Orientar les Pràctiques que es realitzin en una escola rural i donar eines perquè l'estudiant pugui treballar com a mestre en una escola petita.
4. Fomentar l'intercanvi d'experiències entre els estudiants que hi participin.

CONTINGUTS:

1. El medi rural a la Catalunya actual. Les transformacions socials i econòmiques del món rural. Anàlisi de l'entorn sociocultural. Les funcions de l'escola en el medi rural i en els petits municipis.
2. L'evolució i la situació actual de l'escola rural a Catalunya: de la llei de 1970 a la LOGSE i al canvi de segle. L'escola rural en els nous projectes de legislació educativa. L'organització de les escoles rurals. Les zones escolars rurals. Els agrupaments. Altres models d'organització de les escoles petites a Espanya i Europa.
3. La planificació del treball didàctic a l'escola rural. La diversitat d'edats i nivells a l'aula. Àrees d'ensenyament i programacions. Els alumnes i el procés d'aprenentatge. L'autonomia personal.
4. La vida quotidiana a l'escola rural. Organització i distribució de l'espai i el temps. Els recursos didàctics. Algunes experiències didàctiques innovadores. Les tecnologies de la informació i la comunicació a l'escola rural.
5. Els mestres d'escola rural. Les funcions del mestre en una escola petita. El treball en equip. Les necessitats de formació inicial i permanent dels mestres d'escola rural. El moviment dels mestres d'escola rural: el Secretariat d'Escola Rural de Catalunya i la renovació pedagògica de l'escola rural.
6. L'escola rural del segle XXI. Els reptes i les perspectives de futur. L'educació i el territori en els petits municipis.

METODOLOGIA:

El Seminari constarà de diverses sessions de classe i de treball dirigit d'una hora i mitja de durada, una estada de dos dies a una zona escolar rural per visitar escoles, durant el primer quadrimestre del curs, i l'assistència a les Jornades d'escola rural durant el segon quadrimestre.

Les diferents activitats de l'assignatura es desenvoluparan en:

- a) Sessions de classe: Les sessions constaran d'explicacions, lectura i comentari d'articles, textos i altres documents, projecció de vídeos i diapositives. Les explicacions aniran a càrrec del professor de l'assignatura i de mestres d'escola rural.
- b) Sessions de treball dirigit: Activitats pràctiques individuals, treballs en petits grups i col·loquis. També es destinaran a orientar i fer el seguiment del treball sobre el mestre i l'escola rural escollida. Les sessions de treball dirigit es completaran amb l'estada i la visita a les escoles rurals d'una comarca catalana i amb la participació a les Jornades d'escola rural que s'organitzen anualment i de forma conjunta amb les altres universitats catalanes.
- c) Sessions de tutoria i consulta: És una part important de les activitats de l'assignatura i l'estudiant hauria d'assistir-hi sempre que ho necessiti. És obligatori assistir a les tutories que es convoquin per al seguiment dels treballs de curs (orientacions sobre bibliografia, dubtes sobre el guió o l'estructura del treball, etc.) i per a la valoració i orientació de les activitats de l'assignatura.

El Pla de Treball serà l'instrument que serveix de guia per a planificar les activitats i l'estudi que l'estudiant haurà de realitzar en el marc de l'assignatura. Aquesta planificació i distribució del temps es donarà a l'inici del curs i s'hi concretaran les diverses activitats de l'assignatura.

L'horari setmanal de classes de l'assignatura durant el primer quadrimestre es distribuirà de la forma següent:

- a) Primera sessió (Dilluns, de 15 a 16.30h): Sessions de classe i de treball dirigit.
- b) Segona sessió (Dijous, de 15 a 16h): Sessió dedicada a la tutoria individual o en grup.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Activitats de classe: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); col·loquis en petit grup; debats col·lectius, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del desenvolupament de l'assignatura.

Tutories individuals i/o en petit grup sobre el contingut i les activitats de l'assignatura i sobre la realització dels treballs escrits.

Avaluació de resultats:

L'avaluació positiva del Seminari requereix l'assistència i participació activa a les sessions de classe, l'estada de dos dies amb la visita a les escoles i la participació a les Jornades d'Escola Rural.

S'avaluaran aquests tres elements:

- a. *Activitats del Seminari*: assistència, lectures i comentaris de textos i altres documents escrits o visuals, activitats de les sessions de treball (individual o en grup), visites d'escoles rurals i jornades.
- b. *Article* de 4-5 pàgines sobre el tema «El/la mestre rural i la seva escola» (entrevista, biografia d'un mestre i descripció de l'escola). Es tracta d'una activitat en petit grup (2 o 3 persones).
- c. *Comunicació escrita* (2-3 pàgines) a les Jornades d'Escola Rural. Assistència, participació i exposició oral de la comunicació a les Jornades. Es tracta d'una activitat que podrà fer-se individualment o en grup.

La nota final de l'assignatura serà la ponderació dels següents aspectes:

- Activitats del Seminari	4
- Article (treball en petit grup).....	3
- Comunicació a les Jornades.....	3
Total	10

La suma només es farà quan els tres apartats estiguin superats satisfactòriament. En cas contrari, l'estudiant s'haurà de presentar a la segona convocatòria per recuperar la part suspesa.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Aldomà, I. *La crisi de la Catalunya rural*. Lleida: Pagès editors, 1999.
- Berlanga, S. *Educación en el medio rural. Análisis, perspectivas y propuestas*. Saragossa: Mira Editores, 2003.
- Boix, R. *Estrategias y recursos didácticos en la escuela rural*. Barcelona: ICE/ Graó, 1995.
- Boix, R. (coord.) *La escuela rural: funcionamiento y necesidades*. Madrid: CissPraxis, 2004.
- Corchón, E. *La escuela rural: pasado, presente y perspectivas de futuro*. Barcelona: Oikos-Tau, 2000.
- Diversos Autors. *Trabajar en la escuela rural*. Madrid: Federación de Movimientos de Renovación Pedagógica, 1998.
- Feu, J. “La transformació del món rural: el sentit de “l’escola rural” en un món que es desruralitza”, *Temps d’Educació*, núm. 20, 2n semestre de 1998, p. 287-313.
- Hernández Díaz, J.M. “La escuela rural en la España del siglo XX”, dins *Revista de Educación*, núm. extraordinari (2000), p. 113-136.
- Subirats, M. *L’escola rural a Catalunya*. Barcelona: Ed 62/ Rosa Sensat, 1983.

Bibliografia complementària:

- Aldecoa, J.A. *Historia de una maestra*. Barcelona: Anagrama, 1996 (2a edició: 1997).
- Carmena, J.; Regidor, J.G. *La escuela en el medio rural*. Madrid: MEC, 1985.
- Feu, J. “Polítiques educatives a l’entorn de l’escola rural”, *Educació i Història*, núm. 4, 1999-2000, p. 110-133.
- García Sanz, B. *La sociedad rural ante el siglo XXI*. Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 1997.
- Leguineche, M. *La felicidad de la tierra*. Madrid: Alfaguara, 1999.
- Ortega, M.A. *La parienta pobre (Significante y significados de La Escuela Rural)*. Madrid: MEC/ CIDE, 1995.
- Rivas, M. «La llengua de les papallones», dins *Què vols de mi, amor?*. Barcelona: Proa, 1997. (Hi ha una edició en castellà i l’original és en gallec).

Revistes:

- Aula de Innovación Educativa*. Núm. 77. Desembre, 1998. Dossier “La escuela en el medio rural”.
- Aula de Innovación Educativa*. Núm. 149. Febrer, 2006. Monogràfic de Innovación Educativa: “La escuela rural en una sociedad plural”
- Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 247. Maig, 1997. Tema del mes: «Escuelas Rurales».
- Guix*. Núm. 230. Desembre, 1996. Monogràfic: “Escola rural: espai de canvi educatiu”.
- Guix*. Núm. 322. Febrer, 2006. Monogràfic: “L’escola rural a Catalunya, avui”.
- Perspectiva Escolar*. Núm. 233. Març, 1999. Monogràfic: «L’escola rural”.

Seminari de Cooperació amb Centreamèrica

COORDINACIÓ: Jaume Carbonell i Sebarroja
Isabel Carrillo i Flores

CRÈDITS: 3 (3 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

CURS: 3r

HORARI: La docència del seminari s'imparteix durant el primer trimestre del curs

OBJECTIUS::

El seminari és un espai formatiu d'aproximació a la realitat de Centreamèrica, de coneixement de projectes de cooperació i de preparació de les pràctiques* que es poden desenvolupar en aquesta realitat.

Competències:

- a) Comprendre críticament el món del desenvolupament i la cooperació.
- b) Conèixer i analitzar la història i el present de Centreamèrica.
- c) Conèixer i analitzar la realitat de Centreamèrica: la seva població, el seu entorn natural i cultural, la situació política, econòmica, social, educativa, la salut...
- d) Dissenyar accions educatives tenint en compte les característiques del context.

CONTINGUTS:

1. Desenvolupament: la cooperació i les organitzacions no governamentals
 - Conceptes bàsics
 - L'ajut al desenvolupament i la cooperació educativa
2. Algunes dades sobre Centreamèrica
 - Situació geogràfica, clima, entorn natural i cultural
 - Població i diversitat cultural
 - La vida urbana i la vida rural
3. Història i realitat política, econòmica i social
 - Colonització i Independència
 - Dels conflictes armats als acords de pau
 - La situació política actual: el camí de la democràcia i els drets humans
4. Alguns problemes actuals:
 - Els refugiats i desplaçats pels conflictes, el problema de la terra
 - La situació d'exclusió i desigualtat de la dona
 - La negació dels drets de la infància
5. L'educació a Centreamèrica
 - El sistema educatiu i els índexs d'alfabetització
 - La formació d'educadores i educadors i els recursos educatius
 - Les aportacions de l'educació popular
6. La salut a Centreamèrica
 - El sistema sanitari públic i els indicadors de salut
7. El context de realització de les pràctiques i el projecte
 - Les poblacions i comunitats, la vida en família i el dia a dia
 - El projecte de pràctiques: coneixement de la realitat i accions educatives
8. El diari i la memòria
 - Escriure el dia a dia
 - La memòria de pràctiques

METODOLOGIA:

El Seminari de Cooperació amb Centreamèrica estructura les seves sessions en:

a) *Sessions de classe*: on es presenten i s'analitzen els diferents continguts a través de:

- Explicacions
- Lectures i comentaris; anàlisi de vídeos; debats...

b) *Treball Dirigit en Grup*: Anàlisi de memòries de pràctiques i disseny del pla de treball.

c) *Treball Tutoritzat Individual*: Reflexió a l'entorn dels diferents continguts.

AVALUACIÓ:

L'avaluació tindrà en compte:

a) Participació i assistència a les diferents sessions del seminari (80%) i realització de les activitats que es proposin en les sessions de classe.

b) Memòria escrita sobre els diferents continguts del seminari que ha d'incloure:

- Síntesi i anàlisi de les explicacions, lectures, activitats...
- Pla de Treball de les pràctiques.

*PROJECTE DE PRÀCTIQUES A CENTREAMÈRICA:

Qui hi pot participar?

En el Projecte de Pràctiques a Centreamèrica poden participar-hi estudiants de tercer curs de Mestres i Educació Social, i estudiants de Psicopedagogia i Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.

Per participar-hi s'ha de presentar una sol·licitud i matricular-se al Seminari de Cooperació amb Centreamèrica.

On es poden realitzar les pràctiques?

Les pràctiques es poden realitzar a Guatemala en coordinació amb organitzacions governamentals i no governamentals que ja estan treballant en diferents poblacions i comunitats.

Quins són els objectius de les pràctiques?

El projecte de pràctiques a Centreamèrica, que s'inscriu en el pla de pràctiques a l'estranger de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic, té la finalitat de promoure accions de cooperació i intercanvi educatiu amb altres realitats.

A través dels processos formatius amb infants, joves, adults... es vol contribuir al desenvolupament de la democràcia i l'expressió dels drets humans. És amb aquesta finalitat que es col·labora en les activitats que desenvolupen les escoles; en tallers de formació amb educadores i educadors; en accions d'alfabetització; en el disseny de materials educatius...

BIBLIOGRAFIA:

Aldana, C. *Educación popular, nuestra opción*. Guatemala: Oficina de Pastoral Social del Arzobispado de Guatemala, 1997.

American Gonen (dir.). *Diccionario de los pueblos del mundo*. Gran Bretaña.

Apuyuelo, P.M.; Vargas Llosa, A. *Fabricantes de miseria*. Barcelona: Plaza Janés, 1999.

Autors Diversos. *Bajo el mismo techo. Para comprender un mundo global*. Navarra: Hegoa-Margarik.

Autors Diversos. *Las raíces de la memoria. América Latina*. Barcelona: UB, 1996.

Autors Diversos. "Una mirada al futuro. Educación en Latinoamérica", a *Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 308, diciembre 2001.

Beristain, C.M. *Reconstruir el tejido social. Un enfoque crítico de la ayuda humanitaria*. Barcelona: Icària.

Beristain, C.M. *Viaje a la memoria. Por los caminos de la milpa*. Barcelona: Lallevir, 1997.

Bethell, L. (ed.) *Historia de América Latina. América Central desde 1930*. Crítica, 2001.

Bustos, B.; Palacio, G. *El trabajo femenino en América Latina. Los debates en la década de los noventa*. Universidad de Guadalajara, 1994.

- Carrillo, I. (coord.). "El diario escolar." *Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 305, septiembre 2001. Centro Nuevo Modelo de Desarrollo. Norte Sur. *La fábrica de la pobreza*. Madrid: Editorial Popular, 1994.
- Carreras, I. *Vivir solidariamente. Es posible día a día*. Barcelona: Planeta/Intermón Oxfam, 2002.
- Chomsky, N. *Cómo nos venden la moto*. Barcelona: Icària, 1996.
- Des Hommes, T. *El derecho a la equidad. Ética y mundialización social*. Barcelona: Icària, 1997.
- De Sebastián, L. *La solidaridad. Guardián de mi hermano*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Fisas, V. *La compasión no basta*. Barcelona: Icària, 1995.
- Fisas, V. *Cultura de la paz y gestión de conflictos*. Barcelona: Icària, 1998.
- Galeano, E. *Las venas abiertas de América Latina*. Madrid: S. XXI, 1971.
- Lacalle, M. *Microcréditos. De pobres a microempresarios*. Barcelona: Ariel, 2002.
- Nieto, L. (coord.). *Cooperación para el desarrollo y ONG. Una visión crítica*. Madrid: Los libros de la Catarata, 2001.
- Oliveras, A. *Contra la fam i la guerra*. Barcelona: Angle, 2004.
- Pérez de Armiño, K. *Diccionario de Acción Humanitaria y Cooperación al Desarrollo*. Barcelona: Icària, 2000.
- Ramonet, I. *Un mundo sin rumbo. Crisis de fin de siglo*. Ed. Debate, 1997.
- Revilla, M. *Las ONG y la política*. Istmo, 2002.
- Sampedro, J.L.; Berzosa, C. *Conciencia del subdesarrollo veinticinco años después*. Madrid: Taurus, 1996.
- Sanahuja, J.A.; Sotillo, J.A. *Integración y desarrollo en Centroamérica*. Libros de la Catarata, 1998.
- Werner, D. *El niño campesino deshabilitado. Una guía para promotores de salud, trabajadores de rehabilitación y familias*. EEUU: Ed. Fundación Hesperín, 1996.
- Werner, D. et. Al. *Donde no hay doctor. Guía médica familiar*. Chile: Cuatro vientos, 1993.
- www.enredate.org
- www.intermonoxfam.org

Seminari de Cooperació amb el Marroc

Projecte de Pràctiques al Marroc

COORDINACIÓ: Núria Simó i Gil

CRÈDITS: 3 (3 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

CURS: 3r

HORARI: La docència del seminari s'imparteix durant el primer trimestre del curs

El seminari de Cooperació amb el Marroc, vinculat al projecte de pràctiques al Marroc, es planteja com un espai de coneixement i anàlisi de l'organització socioeconòmica, cultural, educativa del Marroc per apropar-se a la manera de viure i de fer de les persones marroquines, tant les que viuen al Marroc com les que viuen a Catalunya.

Aquest seminari és de realització obligatòria per als estudiants que realitzaran les Pràctiques al Marroc. També és obert per a tots aquells estudiants de CAFE, Educació Social, Mestre i Psicopedagogia que vulguin apropar-se a la realitat del Marroc i reflexionar sobre el fet migratori.

OBJECTIUS:

- Conèixer l'entorn cultural, social, econòmic, religiós i educatiu del Marroc des d'una aproximació històrica.
- Desenvolupar estratègies de relació amb persones d'altres cultures.
- Conèixer experiències educatives, socials i culturals en l'àmbit de la immigració.
- Orientar les Pràctiques a aquells que les realitzin en el Projecte de Pràctiques al Marroc i dotar l'estudiant d'eines d'anàlisi per comprendre la realitat social, cultural i educativa del Marroc a partir de la comprensió personal que pot fer cada estudiant.

CONTINGUTS:

1. Aproximació al Marroc: perspectiva històrica, societat, economia, cultura, religió i educació.
2. Aproximació al fet migratori a partir de les experiències de persones que el viuen
3. El treball cap a l'educació intercultural.

METODOLOGIA:

El seminari s'estructura de la manera següent:

- **Les sessions de classe**, en les quals s'introdueixen els temes per part de la professora o de professionals i persones que coneixen el Marroc i ens poder apropar al fet migratori. També és l'espai de debats a partir de les lectures i reflexions realitzades pels assistents.
- **Les sessions de treball dirigit** o de tutoria d'una hora per a la realització del treball de l'assignatura. En aquest espai l'estudiant treballa de forma autònoma i sol·licita tutoria sempre que ho consideri necessari. És obligatori assistir a aquelles tutories que es convoquin per al seguiment dels treballs del curs.
- **Les hores de treball personal**: Durant el desenvolupament del seminari els estudiants buscaran documentació per realitzar el treball de reflexió individual i en grup i caldrà desenvolupar diferents treballs individuals per compartir en les sessions del seminari.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Activitats de classe: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); col·loquis en petit grup; debats col·lectius, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del desenvolupament de l'assignatura.
- Tutories individuals i/o en petit grup sobre el contingut i les activitats de l'assignatura i sobre la realització dels treballs escrits.

Avaluació de resultats:

L'avaluació positiva del Seminari requereix l'assistència i participació activa a les sessions de classe, i l'assistència a visites i intercanvis que es plantegin durant el seminari.

S'avaluarà:

- a) Les activitats del Seminari: assistència, lectures i comentaris de textos i altres documents escrits o visuals. Realització d'una entrevista a una persona marroquina que viu a Catalunya o a un professional català que treballa amb la població marroquina (40%)
- b) La realització d'un dossier que constarà de dues parts:
 - Part 1: Coneixement del Marroc i aprofundiment dels temes següents: l'organització social i econòmica, l'educació, la cultura i els valors religiosos, el paper de la família i el paper de la dona en la societat marroquina. (30%)
 - Part 2: Reflexió individual del procés d'aprenentatge seguit i les repercussions educatives dels continguts en la formació personal i professional de cada un dels participants. (30%)

*PROJECTE DE PRÀCTIQUES AL MARROC

Qui pot participar-hi?

En el projecte de Pràctiques al Marroc, poden participar-hi estudiants de tercer curs de Mestre i d'Educació Social; estudiants de CAFE i de Psicopedagogia.

Per participar-hi cal presentar una sol·licitud i matricular-se al Seminari de Cooperació amb el Marroc.

Quins són els objectius de les pràctiques?

El projecte de pràctiques s'inscriu en el projecte de cooperació que va promoure l'associació Jameiat-Essalam –Associació Osona per la Pau– i en el qual van col·laborar diferents entitats i institucions de la comarca d'Osona. Actualment la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic ha establert un conveni de pràctiques amb l'Association Azhégangan pour le développement. Els principals objectius són:

- Conèixer la realitat social i cultural del Marroc.
- Analitzar les institucions educatives del país.
- Participar en l'activitat d'un centre educatiu o d'una entitat sociocultural del Marroc

On es poden realitzar les pràctiques?

- Entitats de la regió de Nador que treballen en l'àmbit social, educatiu i cultural: grups de dones, associacions amazic, associacions de veïns, etc.
- Centres educatius de primària i secundària.

El projecte de pràctiques també inclou diferents visites a altres regions del Marroc: Tànger i Fes i un intercanvi amb la universitat de Meknés.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Benhabib, Seyla. *Diversitat cultural, igualtat democràtica. La participació política en l'era de la globalització*. València: Tàndem, 2000.

Bertrana, Aurora. *El Marroc sensual i fanàtic*. Barcelona: Columna de viatge, 2000.

Bramon, Dolors. *Obertura a l'Islam*. Barcelona: Cruïlla, 2001.

- Carbonell, Francesc. *Educació i immigració extracomunitària*. Barcelona: Fundació Bofill, 1999.
- Carbonell, Jaime; Simó, Núria, Tort, Antoni. *Magribins a les aules*. Vic: Eumo Editorial, 2002.
- Chaib, Mohamed. *Ètica per a una convivència*. Barcelona: Esfera, 2005
- Comas, Marta; Quiroga, Violeta. *Menors que emigren sols del Marroc a Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill: Polítiques, 51. 2005.
- Delgado, Manuel. *Diversitat i integració*. Barcelona: Empúries, 1998.
- El Hachmi, Najat. *Jo també sóc catalana*. Barcelona: Columna, 2004.
- Pajares, Miguel. *La inmigración en España*. Barcelona: Icaria-Antrazyt, 1998.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- Autors Diversos *Atlas de la inmigración magrebí en España*. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales / UAM, 1996.
- Colectivo IOÉ *Marroquins a Catalunya*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1994.
- De Lucas, Javier. *Europa: ¿Convivir con la diferencia? Racismo, nacionalismo y derecho de las minorías*. Madrid: Taurus, 1994.
- Del Campo, J. "Multiculturalidad y conflicto: percepción y actuación". Dins Essomba, M.A. (coord.) *Construir la escuela intercultural. Reflexiones para trabajar la diversidad étnica y cultural*. Barcelona: Graó, pp. 47-53, 1999.
- Funes, J. Ciutat i marginació social. Cap a un medi més educatiu amb tots els adolescents. Dins: Diversos Autors *La Ciutat Educadora. Primer Congrés Internacional de Ciutats Educadores*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, p. 281-291, 1990.
- Malgesini, Gabriela i Gimenez, Carlos *Guía de conceptos sobre migraciones. Racismo e interculturalidad*. Madrid: Catarata, 2000.
- Manyer, Joan. *Quan l'islam truca a la porta*. Barcelona: Altafulla / Serveis de Cultura Popular, 1992.
- Segura, Antoni. *El món àrab actual*. Vic: Eumo Editorial, 1997.
- Tilmatine, Mohand; El Molghy, Abdelghani; Castellanos, Carles; Banhakeia, Hassan. *La llengua rifeña Tutlayt tarifit*. Barcelona: UAB, 1998.

Seminari sobre el Joc a l'Escola Bressol

COORDINACIÓ: Teresa Buscart i Corominas

CRÈDITS: 3 (3 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

CURS: 2n i 3r

HORARI: La docència del seminari s'imparteix durant el primer trimestre del curs

OBJECTIUS::

Incidir en la preparació dels estudiants sobre alguns aspectes didàctics de l'educació de l'infant a la llar d'infants. Pel seu contingut i enfocament, d'observació, anàlisi i experimentació els destinataris seran els estudiants de tercer curs de l'especialitat d'educació infantil, i de forma particular els que estiguin interessats a treballar el tema del joc a la llar d'infants en el període de Pràctiques.

CONTINGUTS:

1- El joc com a proposta educativa a la Llar d'infants:

1.1- Concepcions educatives del joc a la primera infància

1.2- El joc com exploració d'un mateix i de l'entorn

1.3- Els jocs d'experimentació amb objectes: La panera dels tresors i el joc heurístic.

1.4- El joc com a lloc de trobada i socialització. El joc simbòlic

2- L'Observació en les situacions de joc: L'ambient, els infants i el paper del mestre.

METODOLOGIA:

Les sessions de classe:

El contingut es desenvoluparà a partir del *treball d'aula* i l'*elaboració d'un treball de grup*.

El treball d'aula consistirà en l'exposició teòrica dels diferents temes per part de la professora i el comentari d'articles i anàlisi de materials de joc per part dels estudiants.

El treball de grup el seu objectiu es l'aprofundiment sobre el joc a la llar d'infants. Es realitzarà en petit grup d'estudiants i es presentarà al final del seminari.

Abans d'iniciar el seminari es farà una reunió per la presentació del calendari, les característiques i la metodologia del treball en grup.

Les sessions de tutoria

Aquestes sessions es destinaran a fer un seguiment del treball en grup i del procés d'aprenentatge dels estudiants.

AVALUACIÓ:

Avaluació del procés

L'avaluació del procés tindrà present el treball d'aula dels estudiants i el treball de grup. En el treball d'aula es valorarà les capacitats d'observació i anàlisi de materials de joc i situacions de joc. En el treball en grup es valorarà les capacitats de planificació i resolució de la feina que es vagi acordant en cada sessió.

Avaluació dels resultats

Aquesta avaluació es farà a partir de la valoració del treball en grup.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Caiati, M; Delac, S.; Müller, A. *El juego libre en el jardín de infancia*. Barcelona: Ceac, 1986
- DDAA. Educació infantil. Llar d'Infants. *Exemples de programació, n.4*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'ensenyament, 1993.
- DDAA. *Observació. Elaboració i experimentació d'elements de joc a l'escola bressol*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona/ICE de la UB, 1996.
- Majem, T.; Òdena, P. *El joc de la descoberta*. Barcelona: Rosa Sensat, 1994.
- Paloma de Pablo i Beatriz Trueba: *Espacios y recursos para ti, para mí, para todos. Diseñar ambientes en educación infantil*. Madrid: Editorial Escuela Española, 1994.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- Elkonin, D.B. *Psicología del juego*. Madrid: Pablo del Rio, 1980.
- Bruner, J. *Acción, pensamiento y lenguaje* Madrid: Alianza Psicología, 1984.
- Bruner, J. *Actual Minds, possible words*. Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1986 (trad cast: *Realidad mental y mundos posibles*. Barcelona: Gedisa, 1988).
- Vigotski, L.S. "El paper del joc en el desenvolupament infantil". *Pensament i llenguatge*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Huizinga, J. "Esencia y significación del juego como fenómeno cultural". *Homo Ludens*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.
- Bandoli, A.; Savio, D. "Observare il gioco de finzione" (SVALSÌ). Bergamo: E. Junior, 1994.
- www.elsafareig.org

Seminari de Pràctiques Educatives a Anglaterra

PROFESSORA: Marta Corominas i Salom

CURS: 2n i 3r

CRÈDITS: 3 (3 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

HORARI: La docència del seminari s'imparteix durant el primer trimestre del curs

OBJECTIUS:

- a) Aprofundir en el coneixement de la llengua anglesa.
- b) Conèixer les escoles d'educació primària a Anglaterra
- c) Adquirir coneixements sobre el sistema educatiu de la Gran Bretanya.
- d) Adquirir coneixements sobre la cultura britànica.

CONTINGUTS:

1. English language
 - 1.1. Listening, Reading, Speaking, and Writing about the Educational System in Great Britain
 - 1.2. Listening, Reading, Speaking, and Writing about the British culture
 - 1.3. Vocabulary, Functions, and Structures related to the Educational System in Great Britain
 - 1.4. Note-taking in English Language
 - 1.5. Conversational English
2. Knowing the schools
 - 2.1. Teaching Methods
 - 2.2. Daily Routines
 - 2.3. Management
 - 2.4. Cultural Diversity
 - 2.5. Resources
 - 2.6. Rules and Regulations
3. Educational System in Great Britain
 - 3.1. Early Childhood Education
 - 3.2. Primary Childhood Education
 - 3.3. Secondary Education
 - 3.4. Undergraduate, Graduate and Post-graduate Education
 - 3.5. National Curriculum
4. British Culture
 - 4.1. Cultural Transfer
 - 4.2. Getting by in London
 - 4.3. Multiracial Society

METODOLOGIA:

- **Les sessions de classe** serviran per rebre la informació necessària sobre l'educació i la cultura a Gran Bretanya i també es tractaran qüestions puntuals de les pràctiques.
Aquestes sessions es faran en llengua anglesa.
- **Les sessions de treball dirigit** són espais en què l'estudiant desenvolupa l'aplicació dels continguts apresos durant les sessions de classe i també desenvolupa una activitat de consulta o de recerca.
- **Les sessions de tutoria individual** es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant.
- **El Pla de Treball** serveix per planificar el treball que l'estudiant portarà a terme durant el quadrimestre. L'estudiant rebrà un calendari especificant les tasques a realitzar.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

L'avaluació requereix l'assistència al seminari i la participació en les activitats i treballs de llengua, educació i cultura. S'avaluarà també el procés d'aprenentatge a través de les tutories individuals i de grup.

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe
- Realització d'un treball escrit
- Presentació oral del treball escrit

BIBLIOGRAFIA:

Pollard, A.; Bourne, J. *Teaching and Learning in the Primary School*. London / New York: Routledge in association with the Open University, 1994.

Ministerio de Educación y Ciencia. *Género, cultura y etnia en la escuela informes etnográficos*. Barcelona: Paidós, 1995.

Collie, J.; Martin, A. *What's it like? Life and Culture in Britain today*. Cambridge University Press, 2000.

Crowther, J. *Oxford Guide to British and American Culture for Learners of English*. Oxford University Press, 1999.

Room, A. *An A to Z of British Life*. Oxford University Press, 1996.

Seminari de Pràctiques a l'escola Bressola de Catalunya Nord

PROFESSOR: Josep Gallart i Bau

CRÈDITS: 3 (3 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

CURS: 2n i 3r

HORARI: La docència del seminari s'imparteix durant el primer trimestre del curs

OBJECTIUS:

- a) Adquirir un coneixement general de la Catalunya Nord des del punt de vista geogràfic i històric, lingüístic i sociolingüístic.
- b) Conèixer el sistema educatiu de França i l'estat actual de l'ensenyament en català a la Catalunya Nord i les Escoles Bressoles.

CONTINGUTS:

1. L'espai nord-català: les comarques, el paisatge i el clima. Recursos econòmics i població.
2. Història de Catalunya Nord des dels inicis a 1659. Tres moments clau en la francesització : la Revolució francesa (1789), la I Guerra mundial (1914-1918) i la II Guerra mundial (1939-1945).
3. La llengua catalana a la Catalunya Nord. El rossellonès. Sociolingüística rossellonesa.
4. El sistema educatiu francès. L'ensenyament en català a Catalunya Nord. Situació actual.
5. Les escoles Bressoles. Passat, present i futur.

METODOLOGIA:

El seminari consta de diverses sessions de classe amb explicació del professor d'una hora o bé d'una hora i mitja de durada. Les altres són sessions de treball dirigit en què l'estudiant desenvolupa una activitat de consulta o de recerca.

Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. A llarg del curs cada estudiant haurà fer una tutoria individual (com a mínim).

El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar durant el curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament del seminari a fi que l'estudiant planifiqui el treball que ha de realitzar.

AVALUACIÓ:

L'avaluació positiva del seminari requereix l'assistència i la participació a les sessions de classe i la realització de les activitats que s'hi proposen. S'avalua:

- a. Memòria escrita del seminari. És un dossier que organitza la informació dels continguts. Representa el 50 % de la nota final.
- b. Lectura d'un llibre o article sobre Catalunya Nord. L'estudiant ha de presentar-ne una exposició oral i una breu recensió escrita. Representa el 50 % de la nota final.

PROJECTE DE PRÀCTIQUES A L'ESCOLA BRESSOLA DE CATALUNYA NORD.

Qui pot participar-hi ?

Al projecte de Pràctiques a l'Escola Bressola poden participar-hi els alumnes de 2n. i de 3r. de totes les especialitats de Mestre. Per participar-hi cal presentar una sol·licitud i matricular-se al seminari de pràctiques a l'Escola Bressola de Catalunya Nord. Si bé no és indispensable tenir un cert domini de la llengua francesa, tot coneixement del francès facilitarà la vida quotidiana durant les pràctiques.

Quins són els objectius de les pràctiques?

Conèixer la realitat social i cultural de la Catalunya Nord amb especial incidència pel que fa a la vivacitat de la llengua i cultura catalanes. Analitzar les Escoles Bressoles des del punt de vista educatiu.

On es poden realitzar les pràctiques?

En qualsevol de les set Escoles Bressoles, preferentment, i això en raó de les facilitats d'allotjament i de mobilitat a les Bressoles de Perpinyà i de la Plana del Rosselló.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Dossier elaborat pel professor.

Bibliografia complementària:

Institut d'Estudis Catalans. *Jornades de la Sessió filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Perpinyà (20 i 21 de maig de 1994)*. Barcelona-Perpinyà: IEC, 1995.

Institut d'Estudis Catalans. *La situació del català a França. Aspectes jurídics i docents i estudis sobre la matèria*. Barcelona: IEC, 2000.

La Bressola. Associació per a l'Educació i la Cultura Catalanes dels Infants. *Butlletí de l'associació de La Bressola*. Perpinyà.

Le Bihan, Joan Pere. "La Bressola: un nou sistema d'immersió lingüística". A: *Escola Catalana*, Juny 1998, n. 351, p. 33-36

Pons, Josep-Sebastià. *El llibre de les set sívelles*. Barcelona: Selecta, 1973, 3a edició

Qui som els catalans del nord. Perpinyà: Associació Arrels, 1992.

Seminari: Programa d'activitat física als Centres d'Atenció Primària (CAPs)

PROFESSORA: Anna Puig Ribera

CURS: 4t curs de CAFE

QUADRIMESTRE: Primer i segon

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

CRÈDITS: 3 (3 ECTS)

HORARI: Primer Quadrimestre, els dijous de 15 a 16 hores. Segon Quadrimestre, els dijous de 15 a 16'30 hores.

Aquest seminari està reservat només als estudiants que realitzaran pràctiques d'activitat física i salut.

OBJECTIUS

Al finalitzar el seminari, els estudiants seran capaços de:

1. Expressar les experiències de programes de promoció d'activitat física als Centres d'Atenció Primària que s'estan portant a terme en altres països europeus
2. Portar a la practica sessions d'assessorament d'activitat física amb persones que tenen problemes de salut, son sedentaris o no realitzen un exercici físic adequat o suficient.
3. Confeccionar i aplicar varis models de programes d'activitat física adaptats a les diferents circumstancies personals dels pacients, que influeixen en la seva practica d'activitat física.
4. Aprendre i millorar la manera d'implementar sessions d'exercici físic per persones amb problemes de salut a traves de l'observació, anàlisi i feedback de les sessions d'exercici físic realitzades pels estudiants.

CONTINGUTS

1. Continguts teòrics:

- 1.1. La necessitat de desenvolupar programes de promoció d'activitat física als centres d'atenció primària: Què diu l'evidencia científica?
- 1.2. Programes de promoció d'activitat física a l'atenció primària en països anglosaxons.
- 1.3. Protocol d'actuació a la UVic del Programa d'Activitat Física als CAPs.
 - 1.3.1. Objectius del protocol d'actuació dissenyat
 - 1.3.2. Estructuració i organització del protocol d'actuació, que posteriorment s'implementarà en el pràcticum
 - 1.3.3. Continguts i eines a utilitzar en cadascuna de les parts integrants del protocol d'actuació.

2. Continguts pràctics:

- 2.1. Posada en pràctica de les parts integrants del protocol d'actuació amb un company de classe
- 2.2. Disseny de les sessions d'exercici físic a implementar en el pràcticum
- 2.3. Anàlisi i feedback de les sessions d'exercici físic implementades pels alumnes en el pràcticum

METODOLOGIA

Les sessions de classe serviran per exposar l'evidència científica actual sobre els diferents continguts de l'assignatura. Les exposicions orals per part de la professora es combinaran amb la utilització pràctica per part dels estudiants d'una sèrie d'instruments per mesurar nivells d'activitat física i alguns paràmetres de salut.

Les sessions de treball dirigit es destinaran a posar en pràctica les diferents parts integrants del protocol d'actuació amb un company de classe, com a pas previ a l'aplicació real amb els pacients del pràcticum. També es destinaran a dissenyar les sessions d'exercici físic pels pacients.

Les sessions de tutoria individual es destinaran a analitzar les sessions d'exercici físic implementades pels estudiants i donar *feedback* sobre els aspectes correctes i aquells que cal millorar.

AVALUACIÓ

Avaluació del procés

Assistència a tutories individuals

Assistència a sessions de treball dirigit

Avaluació del resultat

Presentació d'un treball escrit que reculli les valoracions de la posta en pràctica del protocol d'actuació amb els pacients de l'ambulatori.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Puig Ribera, A.; McKenna, J.; Riddoch, C. (2006) Physical activity promotion in general practices of Barcelona: a case study. Health Education Research. Advance access published May 15, doi:10.1093/heap/cy1008.

Puig Ribera, A.; McKenna, J.; Riddoch, C. (2005). Attitudes and practices of physicians and nurses regarding physical activity promotion in the Catalan primary health care system. *European Journal of Public Health*, 15(6):569-575

McKenna, J.; Puig-Ribera, A.; Riddoch, C.; (2005). Physical activity promotion in the Catalan primary health care system: a mixed methods approach. *Journal of Sports Medicine*, 23(2): 93-223.

Puig Ribera, A. (2005). "Practicar actividad física regularmente beneficia su salud": como motivar a los pacientes desde atención primaria. *Jano Medicina y Humanidades*, 1577 (0):61-4

Puig Ribera, A. (2004). Promoción de la actividad física en el sistema de atención primaria catalán: actitudes y prácticas de médicos y enfermeras. *Atención Primaria*; 34 (Extraordin 1): 16

Riddoch, C.; Puig-Ribera, A.; Cooper, A. (1998). *Systematic Review: Effectiveness of physical activity promotion in primary care*; London: Health Education Authority.

Department of Health (2002). *Exercise Referral systems: a national quality assurance framework*. London: Department of Health.

COMPLEMENTS DE FORMACIÓ PER A PSICOPEDAGOGIA

Mètodes, dissenys i tècniques d'investigació en psicologia

PROFESSORA: Pilar Prat i Viñolas

CRÈDITS: 6 crèdits (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

QUADRIMESTRE: I^r

HORARI: Dilluns i dimecres de 19,30 a 21h

OBJECTIUS:

- Conèixer l'aplicació del mètode científic en l'àmbit de la psicologia.
- Caracteritzar els principals trets propis del coneixement científic aplicat a l'àmbit de la psicologia.
- Saber aplicar les eines bàsiques de recerca i d'anàlisi de les dades.
- Adquirir criteris per valorar la qualitat dels treballs de recerca.
- Posseir capacitat per dissenyar recerques de tipus bàsic en l'àmbit de la psicologia.
- Dominar el lèxic emprat en recerca científica i comunicar el procés d'investigació ajustant-se a les normes estàndard acceptades internacionalment.
 - Adquirir consciència dels problemes ètics de la recerca en psicologia.

CONTINGUTS:

I. Ciència i mètode científic.

- 1.1 Característiques bàsiques del coneixement científic.
- 1.2 Delimitació de conceptes: mètode, metodologia i tècniques d'investigació
- 1.3 El problema, els participants i l'evidència empírica.

II. Disseny d'investigació en psicologia.

- 2.1. Investigació no experimental.
 - 2.1.1. Tipus de mètodes: Mètodes descriptius.
 - 2.1.1.1. L'observació.
 - 2.1.1.2. L'enquesta.
 - 2.1.1.3. Tècniques qualitatives: L'etnografia, l'estudi de casos.
La investigació-acció
- 2.2. Investigació experimental.
 - 2.2.1. Dissenys experimentals amb grups de subjectes diferents.
 - 2.2.2. Dissenys experimentals amb els mateixos subjectes.
 - 2.2.3. Dissenys experimentals factorials.
- 2.3. Investigació quasiexperimental
 - 2.3.1. Dissenys amb mesures pre-post
 - 2.3.2. Dissenys amb mesures només post.
 - 2.3.3. Dissenys de sèries temporals interrompudes.
 - 2.3.4. Dissenys ex post facto

III. L'informe d'investigació

- 3.1. Pautes per a la presentació d'un projecte d'investigació.
- 3.2. Elaboració de l'informe de recerca, difusió i publicació.

IV. Ètica i el codi deontològic en la investigació.

METODOLOGIA:

- **Sessions de Classe Presencial:** Introducció de temes, repartiment de feina i exercicis per a fer sobre els temes treballats i elaboració de conclusions.

- **Sessions de Treball Dirigit:** Seguiment virtual de la feina individual feta i de les aportacions dels alumnes. Seguiment del treball grupal tant a nivell virtual com presencial. Seguiment del treball individual tant a nivell virtual com presencial.
- **Tutoria:** Dubtes individuals o grupals a proposta dels estudiants.
- **Pla de Treball:** Quaderns d'exercicis per a cada un dels temes presentats en les classes presencials.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Realització dels diferents exercicis proposats referents a cada tema.

Avaluació de resultats:

- Realització de dos treballs, un d'individual referent a la lectura i anàlisi d'una investigació, i un de grupal referent al disseny d'una investigació experimental.
- Realització d'una prova individual a final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Arnal, J. *Metodologies de la investigació educativa*. Barcelona: UOC, 1997.
- Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya. *Codi Deontològic. Psicologia. Text i Context*, 0, 12-15, 1989.
- Del Rincón, D.; Arnal, J.; et al. *Técnicas de Investigación en ciencias sociales*. Madrid: Dykinson, 1995.
- Mateo, J. *La investigación "expost-facto"*. Barcelona: UOC, 1997.
- Kantowitz Barry H. *Psicología experimental cómo entender las investigaciones psicológicas* Mèxic: Thomson Learning, 2001.
- León Orfelio, G.; Montero, I. *Diseño de investigaciones introducción a la lógica de la investigación en psicología y educación*. Madrid: McGraw-Hill, 1997.

Bibliografia complementària:

- Anguera, M. T. *Metodología de la observación en las ciencias humanas*. 5a ed. Madrid: Cátedra, 1988.
- Arbós, A.; Vidal, M. C. *Evolució, concepte i fonaments de la investigació educativa*. Barcelona: UOC, 1997.
- Arce, C. *Técnicas de construcción de escalas psicológicas*. Madrid: Síntesis, 1994.
- Arnal, J.; Del Rincón, D. i Latorre, A. *Investigación educativa. Fundamentos y metodología*. Barcelona: Labor, 1995.
- Arnau, J. *Diseños experimentales en psicología y educación*. Mèxic: Trillas, 1986.
- Arnau, J.; Anguera, M. T. i Gómez, J. *Metodología de la Investigación en ciencias del comportamiento*. Murcia: Universidad, 1990.
- Barlow, D. i Hersen, M. *Diseños experimentales de caso único*. Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- Botella, J.; et al. *Análisis de datos en psicología*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Briones, G. *Métodos y técnicas de investigación para las ciencias sociales*. 2a ed. Mèxic: Trillas, 1990.
- Castro, L. *Diseño experimental sin estadística*. 2a ed. Mèxic: Trillas, 1987.
- Del Rincón, D.; Arnal, J.; et al. *Técnicas de Investigación en ciencias sociales*. Madrid: Dykinson, 1995.
- Fernández-Ballesteros, R. *Introducción a la evaluación psicológica*. Madrid: Pirámide, 1992.
- Hopkins, D. *Investigación en el aula: Guía del profesor*. Barcelona: PPU, 1989.
- Kemmis, S. i Mc Taggart. *Cómo planificar la investigación-acción*. Barcelona: Laertes, 1988.
- Latorre, A. et. al. *Bases metodológicas de la investigación educativa*. Barcelona: GR92, 1996.
- Salvador, F. i Pelegrina, M. *El método científico en psicología*. Barcelona: Proa, 1993.
- Welkowitz, J. et al. *Estadística aplicada a las Ciencias de la Educación*. Madrid: Santillana, Aula XXI, 1981.

Processos Psicològics Bàsics

PROFESSORA: Mila Naranjo i Llanos

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

QUADRIMESTRE: 1r

HORARI: Dilluns i dimecres de 17 a 18,30 h.

OBJECTIUS:

Els objectius generals de l'assignatura són:

- Adquirir de forma objectiva uns coneixements i/o conceptes fonamentals dels processos psicològics bàsics.
- Adquirir hàbits de crítica raonada sobre el material que caldrà llegir i sobre els temes que s'exposin a classe.
- Adquirir hàbits de recerca bibliogràfica i de lectura sobre temes de Psicologia Bàsica.
- Adquirir unes aptituds i habilitats pràctiques en la manipulació d'instruments i resolució de problemes sobre alguns dels continguts de l'assignatura.

Aquests objectius poden assolir-se amb el treball compartit entre teoria, pràctiques i treballs de discussió.

CONTINGUTS:

Tema 1. Aspectes introductoris

1. Definició de psicologia.
2. Principals escoles psicològiques.
 - 2.1. Estructuralisme.
 - 2.2. Funcionalisme.
 - 2.3. Psicologia de la Gestalt.
 - 2.4. La psicoanàlisi.
 - 2.5. Humanisme.
 - 2.6. Conductisme.
 - 2.7. Psicologia cognitiva.
3. Branques de la psicologia.
 - 3.1. Psicologia fisiològica.
 - 3.2. Psicologia experimental.
 - 3.3. Psicologia evolutiva.
 - 3.4. Psicologia social.
 - 3.5. Psicologia de la personalitat.
 - 3.6. Psicologia clínica.
 - 3.7. Psicologia escolar.
 - 3.8. Psicologia industrial.
 - 3.9. Altres subcamps.

Tema 2: L'atenció

1. Aspectes definitoris
 - 1.1. Definició d'atenció
 - 1.2. El paper de l'atenció dins dels processos psicològics bàsics.
 - 1.3. Tipus d'atenció.
 - 1.4. La mesura de l'atenció.
2. L'atenció selectiva: tipus i processos.
 - 2.1. L'atenció focalitzada.

- 2.2. L'atenció dividida.
 - 2.3. Processos automàtics i processos controlats.
 - 3. Aplicacions de l'estudi de l'atenció en el context educatiu.
 - 3.1. Patologies de l'atenció: la hiperactivitat.
 - 3.2. La potenciació de l'atenció en el context educatiu.
- Tema 3: Sensació i percepció
- 1. Aspectes definatoris
 - 1.1. Definició de sensació i de percepció.
 - 1.2. El paper de la sensació i de la percepció dins dels processos cognitius.
 - 1.3. Breu evolució històrica de l'estudi experimental de la sensació i la percepció.
 - 1.4. La mesura de la percepció.
 - 2. Els sistemes sensorials
 - 2.1. L'adaptació sensorial.
 - 2.2. Els sistemes sensorials.
 - 2.2.1. Sistema visual.
 - 2.2.2. Sistema auditiu.
 - 2.2.3. Sistema somatosensorial (hàptic)
 - 2.2.4. Sistema químic (gustatiu-olfactori)
 - 2.2.5. Sistema pròpioceptiu (orientador bàsic)
 - 3. Aplicacions de l'estudi de la percepció en el context educatiu.
 - 3.1. La intervenció de la percepció en el procés d'ensenyament/aprenentatge.
 - 3.2. Tècniques i estratègies per a la potenciació dels sentits.
- Tema 4: La memòria
- 1. Aspectes definatoris
 - 1.1. Definició de memòria. La memòria dins dels processos cognitius.
 - 1.2. La mesura de la memòria.
 - 2. L'estudi experimental de la memòria.
 - 2.1. Perspectiva biològica.
 - 2.2. Perspectiva psicològica.
 - 3. La perspectiva estructural
 - 4. La perspectiva processal de la memòria.
 - 5. La perspectiva representacional.
 - 5.1. La memòria semàntica i la memòria episòdica.
 - 5.2. Els models o teories de la memòria semàntica.
 - 5.3. La imatge mental com a representació mental.
 - 6. Altres línies d'investigació de la memòria. Aplicacions en el context educatiu
 - 6.1. Implicacions de la memòria en els aprenentatges instrumentals.
 - 6.2. La potenciació de la memòria.
- Tema 5: L'emoció
- 1. Aspectes definatoris
 - 1.1. Definició d'emoció
 - 1.2. El paper de l'emoció dins dels processos psicològics bàsics.
 - 1.3. Breu evolució històrica de l'estudi de l'emoció. Situació actual de la investigació.
 - 1.4. La mesura de l'emoció.
 - 2. Aplicacions de l'estudi de l'emoció en el context educatiu.
 - 2.1. La incidència de l'emoció en l'aprenentatge humà.
 - 2.2. Com treballar els aspectes emocionals en el context educatiu.

METODOLOGIA:

- **Sesions de Classe Presencial:** Serviran per a la introducció dels conceptes fonamentals de cada tema, la presentació de les activitats grupals, les orientacions per al desenvolupament i l'ajustament del

treball grupal, la posada en comú dels treballs grupals, l'elaboració de les conclusions de cada tema i l'orientació del treball de síntesi individual que cada alumne ha de realitzar a partir del treball en grup, les aportacions fetes a classe i les analitzades en les fonts d'informació bàsica i complementàries de cada tema.

- **Sesions de Treball Dirigit:** Són espais per al seguiment de les aportacions individuals fetes de manera presencial o virtual al treball grupal, la resolució de dubtes i l'orientació per al treball grupal, tant en petit grup com amb tot el grup classe
- **Tutoria:** Dubtes individuals o grupals a proposta dels alumnes. Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'elaboració de la síntesi individual de cada estudiant. A llarg de cada un dels semestres del curs, cada estudiant haurà de fer una tutoria individual per fer seguiment de la seva síntesi.
- **Pla de Treball:** 5 mòduls amb la documentació de cada tema més 1 article significatiu de cada mòdul. El Pla de Treball servirà per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. S'hi fa una introducció de cada tema, es marquen els objectius i les competències que es considera que s'han d'assolir al llarg del tema, l'estructura dels continguts, les activitats individuals a realitzar i les activitats grupals.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es compon de dues proves i un treball pràctic:

Avaluació de procés:

– El treball pràctic es realitzarà al llarg de l'assignatura a partir de les lectures de cada mòdul i està pensat per aconseguir un millor seguiment d'alguns dels temes, alhora que ajuda a la seva comprensió i ampliació. Amb ell es pretén, també, adquirir l'hàbit de llegir llibres i articles de psicologia d'una manera raonada i crítica. Es lliurarà als estudiants un guió del treball amb els objectius, criteris d'avaluació, etc. El treball pràctic s'haurà de presentar una setmana després de la finalització de cada mòdul.

Avaluació de resultats:

– Les proves són de resposta múltiple, i es realitzen una a mitjans del quadrimestre i l'altra dins el calendari oficial. S'establirà una data prèvia a la realització de cada prova per al repàs dels continguts així com per fer un mostreig del tipus d'examen. Els estudiants que no superin alguna de les proves, es podran presentar a la segona convocatòria, que tindrà les mateixes característiques que el de primera convocatòria.

La qualificació final s'obté del resultat de les puntuacions obtingudes en les proves i l'avaluació del treball pràctic, de manera que el 70% de la nota la formarà l'apartat teòric i el 30% restant s'obindrà de les puntuacions obtingudes en l'apartat pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Atkinson i Hilgard's *Introducción a la psicología*. Madrid: Thomson, 2003.
- Aznar, J. *La percepción*. Barcelona: UOC, 1997.
- Baddeley, A. *Memoria Humana. Teoría y Práctica*. Madrid: McGraw-Hill, 1999.
- Coon, D. *Psicología. Exploración y aplicaciones*. Madrid: Thomson, 1999.
- Goleman, D. *Inteligencia emocional*. Barcelona: Kairós, 1996.
- Ruíz-Vargas, J.M. *Psicología de la memoria*. Madrid: Alianza Editorial, 1991.
- Vila, I.; Estaún, S.; Sadurní, M. i Serrat, E. *Processos Psicològics Bàsics*. Barcelona: Edicions de la UOC, 2002.
- Worchel, S. i Shebilske, S. *Psicología. Fundamentos y aplicaciones*. Madrid: Prentice-Hall, 1997.

Bibliografia complementària:

Davidoff, L. *Introducción a la psicología*. Mèxic: McGraw-Hill, 1984.

Hergenhahn, B.R. *Introducción a la historia de la psicología*. Madrid: Thomson, 2001.

Luria, A.R. *Atención y memoria*. Barcelona: Fontanella, 1975.

Luria, A.R. *Sensación y percepción*. Barcelona: Fontanella, 1975.

Myers. *Psicología*. Madrid: Panamericana, 1991.

Rock, I. *La percepción*. Barcelona: Prensa Científica, 1985.

Psicologia de la Personalitat

PROFESSOR: Àngel Serra i Jubany

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/ NO PRESENCIAL: Presencial

QUADRIMESTRE: 2n

HORARI: Dilluns de 19,30 a 21 h, i dijous de 18 a 19,30 h.

OBJECTIUS::

- Facilitar el coneixement dels models de personalitat que s'han elaborat per descriure i explicar la conducta de les persones.
- Aplicar els coneixements aportats des de l'àmbit de la Psicologia de la Personalitat als processos d'ensenyament i aprenentatge i l'atenció a les diferències individuals.
- Confeccionar informes de la personalitat que ofereixin l'aplicació pràctica en l'avaluació, descripció i explicació de la personalitat.
 - Desenvolupar intervencions encaminades a l'orientació psicopedagògica personal.

CONTINGUTS:

1. Concepte i definició de personalitat
 - 1.1. Diferenciació amb altres disciplines de la Psicologia
 - 1.2. Diferenciació de terminologia
 - 1.3. Definició de Personalitat
 - 1.4. Conceptes bàsics per a l'anàlisi de la personalitat
2. Història de l'estudi de la personalitat
 - 2.1. Filosofia i medicina grega
 - 2.2. Segle XIX
 - 2.3. Segle XX
 - 2.4. Segle XXI
3. L'estudi científic de la personalitat. Tradicions d'investigació
 - 3.1. L'aproximació clínica de la personalitat: Jean Charcot, Sigmund Freud, Henry Murray, Carl Rogers i George Kelly.
 - 3.2. L'aproximació correlacional o disposicional de la personalitat Francis Galton, Raymond B. Cattell, Hans J. Eysenck, Paul T. Costa i Robert R. McCrae.
 - 3.3. L'aproximació experimental a la personalitat Wilhelm Wundt, Hermann Ebbinghaus i Ivan Pavlov, J.B. Watson, Clark Hull i B.F. Skinner.
4. Teories i models de la personalitat
 - 4.1. Teories dels trets, dimensions lèxiques de la personalitat, enfocament factorial o estratègia de les disposicions
 - Teoria dels trets de Gordon W. Allport
 - Teoria dels trets de Raymond B. Cattell
 - Model P-E-N de Hans J. Eysenck
 - Model dels cinc factors de Costa i McCrae
 - 4.2. Aproximació fenomenològica de la personalitat
 - L'enfocament fenomenològic
 - La teoria humanista de Carl Rogers
 - Teoria de la motivació d'Abraham Maslow
 - Teoria del flux de Mihaly Csikszentmihaly
 - Teoria dels constructes personals de George Kelly
 - 4.3. Aproximació cognitiva social de la personalitat

- La revolució cognitiva
- Teoria de Julian Rotter d'expectatives i avaluació
- Estil cognitiu de Herman Witkin
- Teoria cognitiva social d'Albert Bandura
- Teoria cognitiva social d'Walter Mischel
- 4.4. Aproximació psicoanalítica de la personalitat
 - El Psicoanàlisi
 - Característiques de la Teoria de Freud
 - Les pulsions
 - Les tres estructures de la personalitat
 - Els mecanismes de defensa del jo
 - Etapas freudianes en el desenvolupament de la personalitat
 - Etape oral i personalitat oral
 - Etape anal i personalitat anal
 - Etape fàl·lica i personalitat fàl·lica
- 5. L'ordre del naixement i la personalitat
- 6. Avaluació de la Personalitat
 - 6.1. Els qüestionaris de personalitat
 - .Història dels qüestionaris
 - .Criteris d'estandardització, fiabilitat i validesa
 - 6.2. L'entrevista psicològica
 - .Estudi de la personalitat a través de l'entrevista
 - .Història de vida
 - 6.3. Les proves projectives
 - .HTP
 - .Test família
- 7. L'informe de personalitat
 - 7.1. Procediment d'elaboració d'un informe de personalitat

METODOLOGIA:

La metodologia didàctica contempla:

- **Sessions de classe** en què s'exposaran continguts del programa de manera presencial.
- **Sessions de treball dirigit** amb la correcció de proves psicomètriques d'avaluació de la personalitat.
- **Tutories individuals** per ajudar en l'elaboració de l'informe de la personalitat.

AVALUACIÓ:

S'empraran diferents instruments d'avaluació:

Avaluació de procés:

Es realitza a través de la realització de diferents treballs pràctics i de proves escrites al finalitzar cada mòdul en què es dividirà el contingut del programa.

Val el 60% de la nota final.

Avaluació de resultat:

Elaboració individual d'un informe de la personalitat. Val el 40% de la nota final.

Examen final, en cas d'haver suspès o de no presentar-se a l'avaluació continuada.

Temes 1, 2 i 3, Tema 4, Temes 5 i 6.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

Brody, N. i Ehrlichman. *Psicología de la Personalidad*. Madrid: Prentice Hall, 1998.

- Cloninger, Susan. *Teorías de la Personalidad*. Madrid: Prentice Hall, 2002.
- Liebert, R. i Langenbach, L. *Personalidad. Estrategia y temas* (8a ed.). Madrid: Thomson, 2000.
- Pervin, A.L. *La ciencia de la personalidad*. Madrid: McGraw-Hill, 1998.
- Shaffer, D.R. *Desarrollo social y de la personalidad*. Madrid: Thomson, 2002.
- Schultz, D.P i Schultz, S.E. *Teorías de la Personalidad*. Madrid: Thomson, 2002.

Bibliografía complementària

- Anastasi, Anne i Urbina, Susana. *Tests psicológicos*. Madrid: Prentice Hall, 1998.
- Aiken, L. *Tests psicológicos y evaluación*. Madrid: Prentice Hall, 2003.
- Avia, M.D.; Sánchez, M.L. *Personalidad: Aspectos cognitivos y sociales*. Madrid: Pirámide, 1995.
- García Martínez, J. i altres. *Personalidad, procesos cognitivos y psicoterapia. Un enfoque constructivista*. Madrid: Fundamentos, 1998.
- Generós Ortet i Sanchís, M.C. *Prácticas de psicología de la personalidad*. Barcelona: Ariel, 1999.
- Gilbert, D.G. i Connolly, J.J. *Personalidad, habilidades sociales y psicopatología. Un enfoque diferencial*. Barcelona: Omega, 1995.
- Gómez, G. *Rasgos del alumno, eficiencia docente y éxito escolar*. Madrid: La Muralla, 1992.
- Otero López i altres *Psicología de la personalidad. Manual de prácticas*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Martesan, Agripinio. *Evaluación estructurada de la Personalidad*. Madrid: Pirámide, 1997.
- Maslow, Abraham. *Motivación y personalidad*. Madrid: Díaz de Santos, 1991.
- Millon, Th.; Everly, G. *La personalidad y sus trastornos*. Barcelona: Martínez Roca, 1994.
- Pelechano, Vicente. *Psicología de la personalidad*. Barcelona: Ariel, 1996.
- Richardson, R. *El orden del nacimiento y su carácter*. Barcelona: Urano, 1992.

Psicologia Social

PROFESSORA: Pilar Prat i Viñolas

CRÈDITS: 6 (5 ECTS)

PRESENCIAL/NO PRESENCIAL: Presencial

QUADRIMESTRE: 2n

HORARI: Dilluns, de 18,30 a 19,30 h i dimecres, de 19,30 a 21 h

OBJECTIUS::

- a) Adquirir coneixements bàsics sobre els models més rellevants de la Psicologia Social.
- b) Adquirir coneixements dels conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- c) Prendre consciència de la repercussió dels processos socials i organitzatius en l'individu.
- d) Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica

CONTINGUTS:

1. Concepte i Història de la Psicologia Social
2. El procés de Socialització
 - 2.1 Naturalesa de la Socialització
 - 2.2 Aspectes socials de la personalitat
 - 2.3 Desocialització i Resocialització
3. Les Actituds
 - 3.1 Formació de les Actituds
 - 3.2 Funcions de les Actituds
 - 3.3 El canvi d'Actitud
4. Identitat Personal i Identitat Social
5. Productes de la Interacció Social
 - 5.1 La pressió cap a la Conformitat
 - 5.2 Obediència
 - 5.3 La Desviació Social
 - 5.4 La influència de les minories
6. Estereotips i Prejudicis
 - 6.1 Concepte i funcions
 - 6.2 Teories explicatives
7. Agressivitat, violència i conducta prosocial
8. Conducta prosocial i atracció interpersonal
9. Psicologia dels grups
 - 9.1 Estructures i processos globals
 - 9.2 Cooperació i competició
 - 9.3 conflicte
10. Psicologia Social de les Organitzacions
 - 10.1 La cultura de les organitzacions
 - 10.2 Tipus d'organitzacions
 - 10.3 Els grups i la organització
 - 10.4 El treball en equip
11. La conducta col·lectiva

METODOLOGIA:

- **Sessions de Classe Presencial:** Introducció de temes i conceptes fonamentals de cada un. Introducció i programació del desenvolupament dels treballs de grup.

- **Sessions de treball dirigit:** Seguiment de possibles dubtes sorgits en l'elaboració dels treballs en grup. Seguiment presencial i/o virtual del desenvolupament dels casos pràctics, exposicions grupals o exercicis de dinàmiques de grup referents als temes desenvolupats en les classes presencials.
- **Tutories:** Dubtes individuals o grupals a proposta dels alumnes.

El Pla de Treball servirà per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de cada tema a fi que l'estudiant organitzi el treball per a cada tema.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- S'avaluarà a través del seguiment dels exercicis, dinàmiques i reflexions que es proposin en el desenvolupament dels diferents temes (10% de la nota final).

Avaluació de resultats:

- Presentació del treball de grup oral i escrit (30% de la nota final).
- Realització d'una prova individual al final del quadrimestre (60% de la nota final).

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Aronson, E. *El animal social*. Madrid: Alianza Editorial, 2002.
- González, M.P. *Orientaciones teóricas fundamentales en psicología de los grupos*. Barcelona: PPU, 1995.
- Mann, L. *Elementos de Psicología Social*. Mèxic: Limusa, 1990.
- Mintzberg, H. *La estructuración de las organizaciones*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Moscovici, S. *Psicología Social (I i II)*. Barcelona: Paidós, 1988.
- Munné, F. *La Interacción Social*. Barcelona: PPU, 1995.
- Myers, D.G. *Psicología Social*. Madrid: Médica Panamericana, 1999.
- Schein, E.H. *Psicología de la Organización*. DOSSAT, 1981.
- Shaw, M.E. *Dinámica de Grupo*. Barcelona: Herder, 1994.
- Tajfel, H. *Grupos Humanos y Categorías Sociales*. Barcelona: Herder, 1984.

Bibliografia complementària:

- Alvaro José, L. *Psicología social aplicada*. Madrid: McGraw-Hill, 1997.
- Gil Rodríguez, Francisco *Introducción a la psicología de los grupos* Madrid: Pirámide, 1999.
- Rojas Marcos, Luis *Las semillas de la violencia*. Madrid: Espasa Calpe, 1996.
- Cencillo, Luis *Cómo no hacer el tonto por la vida. Puesta a punto práctica del altruismo* Bilbao: Desclée de Brouwer, 2000.

ASSIGNATURES DE CAMPUS

Creació d'Empreses

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: I

PROFESSORES: Alejandra ARAMAYO i Quima VILA

OBJECTIUS:

Normalment les idees de nous negocis sorgeixen de l'observació de la realitat en detectar necessitats que no estan ben satisfetes per l'oferta actual. Les oportunitats identificades poden convertir-se una realitat empresarial, però hem de saber fins a quin punt aquesta idea pot ser viable i com posar-la en marxa.

El pla d'empresa és un instrument d'anàlisi, reflexió i avaluació del projecte per als emprenedors, però també és una carta de presentació per donar a conèixer la idea i els trets essencials del negoci a tercers (inversors, socis, proveïdors, etc.) generant confiança. Tenir una bona idea és un punt de partida, però, a més, cal estructurar-la i explicar-la de forma clara, coherent i engrescadora. A partir d'aquí estarem en condicions de passar a l'acció, és a dir, crear la nostra empresa.

L'objectiu d'aquesta assignatura és transmetre els coneixements relatius a l'elaboració del pla d'empresa i desenvolupar en l'estudiant les habilitats corresponents als tres àmbits que conformen el triangle bàsic per crear una empresa: Idea, viabilitat i potencial emprenedor.

PROGRAMA:

1. De la idea al pla d'empresa
 - 1.1. Detectar oportunitats de negoci. Quina necessitat?, per a qui?, com cobrir-la?
 - 1.2. Generació i avaluació de la idea. Les respostes
 - 1.3. Utilitat del pla d'empresa. Guió del pla d'empresa.
 - 1.4. Idea-pla-acció, importància de les característiques personals de l'emprenedor.
2. Coneixent el mercat i el client potencial.
 - 2.1. El mercat. Variables externes que condicionen les possibilitats d'èxit.
 - 2.2. Perfil del consumidor. Consumidors emocionals, individualistes, digitals, etc.
 - 2.3. Segmentació i posicionament
 - 2.4. Com arribar als clients. Estratègies de màrqueting per a la nova empresa
3. Dissenyant el funcionament de l'empresa
 - 3.1. El pla d'operacions. Processos logístics i serveis.
 - 3.2. Identificació del recursos materials necessaris.
 - 3.3. Els recursos humans. Identificació de les habilitats i capacitats.
 - 3.4. Forma jurídica de la nova empresa.
4. Pla economicofinancer.
 - 4.1. Pla d'inversions i necessitats de finançaments.
 - 4.2. Estats financers previsionals:
 - 4.2.1. Compte de resultats provisional.
 - 4.2.2. Pressupost de tresoreria.
 - 4.2.3. Balanç de situació provisional
5. Redacció i exposició del pla d'empresa

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una orientació eminentment pràctica. Durant el període lectiu s'ha de dissenyar un

projecte de creació d'empresa que s'ha de concretar en el lliurament i exposició d'un pla d'empresa. El treball serà tutoritzat, es fixarà un nombre mínim d'hores de tutorització.

Pel que fa a les sessions presencials, hi haurà un nombre mínim de sessions obligatòries. Els dies corresponents a aquestes sessions s'informaran en el campus a l'apartat *Evolució* de la pàgina web de l'assignatura.

La nota final de l'assignatura s'assignarà una vegada s'hagi exposat el Projecte de la Nova Empresa i corregit la versió escrita del projecte.

BIBLIOGRAFIA:

García González, A.; Bória Reverter, S. *Los nuevos emprendedores. Creación de empresas en el siglo XXI*. Editorial Univ. de Barcelona. 2006

García González, A. *Aplicación práctica de creación de empresas en las ciencias sociales*. Editorial Univ. de Barcelona. 2006

Miranda Oliván, A.T.; "Cómo elaborar un plan de empresa". Editorial: Thomson 2004.

Ollé, M., Planellas, M., i altres. *El plan de empresa. Cómo planificar la creación de una empresa*. Editorial: Marcombo 1997

Gil, M.A. *Cómo crear y hacer funcionar una empresa*. ESIC Editorial, 1993.

Maqueda, F.J. *Creación y dirección de empresas*. Barcelona: Ariel Economía, 1994.

Rodríguez, C.; Fernández, C. *Cómo crear una empresa*. IMPI, 1991.

El pla d'empresa. http://www.cidem.com/cidem/cat/suport/pla_empresa/index.jsp

Com crear la teva empresa. <http://www.barcelonanetactiva.com/>

Tramitació telemàtica de documentació per a crear una empresa,

<http://www10.gencat.net/gencat/AppJava/cat/sac/serveis.jsp?tema=500320#>

Nota: els alumnes de l'EPS han de parlar amb el cap d'estudis.

Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània (HCCO)

N189

CRÈDITS: 3.

PROFESSORA: Carme SANMARTÍ i ROSET

QUADRIMESTRE: Primer. **Lliure elecció**

HORARI: Dilluns i dimecres de 14 a 15 hores

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén introduir l'estudiant en el coneixement de la història de Catalunya des dels inicis del segle XIX, per tal de familiaritzar-los amb aspectes de caràcter polític, econòmic i cultural.

METODOLOGIA:

El curs consta de classes teòriques i classes pràctiques repartides equilibradament. Les classes teòriques desenvoluparan el contingut previst en el temari mitjançant les explicacions de la professora. Les classes pràctiques es realitzaran a través de textos i material audiovisual.

CONTINGUTS:

- Tema 1. Catalunya en el segle XIX. Introducció: La fi de l'Antic Règim. (1833-1868) Industrials i polítics. La situació agrària. El Romanticisme. (1868-1874) El sexenni revolucionari. La I República. (1874-1898) La restauració borbònica. Anarquisme i moviment obrer. Sorgiment del catalanisme polític.
- Tema 2. Catalunya en el segle XX. (1898-1923) La crisi del sistema de la Restauració. Pèrdua de les colònies d'ultramar. La Setmana Tràgica. L'Assemblea de Parlamentaris. Sindicalisme i pistolisme. L'obra política i cultural de la Mancomunitat. Modernisme i noucentisme.
- Tema 3. Dictadura, II República i Guerra Civil (1923-1939). Catalunya sota la dictadura de Primo de Rivera. La Generalitat Republicana. L'alçament militar i les seves conseqüències. Les avantguardes artístiques.
- Tema 4. El franquisme (1939-1975). La postguerra. Política interior i aïllacionisme internacional. Els canvis en la dècada dels cinquanta i el «desarrollismo» dels seixanta. Crisi i fi de la dictadura. La resistència cultural.

AVALUACIÓ:

Els continguts pràctics s'avaluaràn de manera continuada amb les intervencions a classe i amb el treball realitzat per cada estudiant (40% de la nota final). Un examen a finals del quadrimestre (60% de la nota final), que caldrà aprovar per fer la mitjana amb la nota pràctica, avaluarà els continguts teòrics.

BIBLIOGRAFIA:

- Balcells, Albert. *Historia contemporánea de Cataluña*. Barcelona: Edhasa, 1983.
- Balcells, Albert. *Història del nacionalisme català: Dels orígens als nostres temps*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.
- Ferret, Antoni. *Compendi d'història de Catalunya*. Barcelona: Claret, 1995.
- Fontana, Josep. *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*. Barcelona: Ed. 62, 1988.
- Hurtado, V. i altres *Atles d'història de Catalunya*. Barcelona: Ed. 62, 1995.
- Nadal, Joaquim; Wolff, Philippe (dir.). *Història de Catalunya*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1983.
- Riquer, Borja de; Culla, Joan B. *El franquisme i la transició democràtica (1939-1988)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.
- Salrach, J.M. (dir.) *Història de Catalunya*. (vol. 6). Barcelona: Salvat, 1984.
- Sobrequés i Callicó, J. ed. *Història contemporània de Catalunya*. Vols I-II. Barcelona: Columna, 1998.
- Termes, Josep. *De la revolució de setembre a la fi de la guerra civil (1868-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.

Història de la Ciència: Ciència, Tecnologia i Societat

PROFESSOR: Joaquim PLA i BRUNET

LLIURE ELECCIÓ: 3 crèdits (Bloc I) / 4,5 crèdits (Bloc II)

QUADRIMESTRE: 1r

HORARI: dilluns, de 13 a 14 h / dimarts i dijous, de 13 a 15 h

L'assignatura es divideix en dos blocs complementaris.

Bloc I (3 crèdits): Fonaments metodològics, recursos historiogràfics i orígens de la ciència moderna. (S'imparteix des del 28 de setembre fins al 9 de novembre de 2006)

Bloc II (4,5 crèdits): Ciència i societat: professionalització de la ciència i evolució tecnològica. (S'imparteix des del 13 de novembre de 2006 fins al 25 de gener de 2007)

OBJECTIUS:

- (a) Exposar els orígens i els fonaments de la ciència.
- (b) Analitzar els trets característics que permeten que una disciplina es pugui qualificar com a científica.
- (c) Presentar una visió panoràmica del procés de desenvolupament del coneixement científic i tecnològic.
- (d) Oferir a l'estudiant elements que li permetin de situar la seva activitat acadèmica en relació amb l'evolució del coneixement científic i tècnic.
- (e) Fomentar el pensament raonat, ponderat i crític, amb la intenció d'estimular el gust pel coneixement i la curiositat per saber.

CONTINGUTS:

Bloc I

0. Fonaments metodològics, historiografia i recursos bibliogràfics.

1. Què entenem per ciència? Què distingeix la ciència d'altres formes de coneixement?
2. Ciència antiga i ciència grecoromana.
3. L'activitat científica a l'edat mitjana.

Bloc II

4. Renaixement i Revolució científica del segle XVII.
5. La ciència a la il·lustració. L'enciclopedisme. Ciència, societat i Revolució Industrial.
6. La ciència al segle XIX: professionalització de la ciència. La tecnologia: electricitat, màquines, energia i comunicacions. La ciència en la història del pensament.
7. La ciència al segle XX: activitat i aplicació espectacular i generalitzada de la ciència i de la tecnologia.

AVALUACIÓ:

1. Exposicions a classe, amb un pes que pot variar entre el 20% i el 30% de la nota final.
2. La recensió d'un llibre escollit per l'estudiant, amb una valoració del 20%.
3. Un assaig sobre un tema, amb una valoració del 20%.
4. Un examen global, amb una valoració que pot variar entre el 40% i el 30% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Es comentarà i es donarà en el punt 0 de fonaments metodològics.

Dones en el segle XXI: Una Visió Interdisciplinària

CRÈDITS: 3 CURS: tots

PROFESSORA (COORD.): Nilda ESTRELLA i SAYAG

QUADRIMESTRE: Segon

PRESENCIAL/ SEMIPRESENCIAL: Presencial

HORARI: Dimarts i dijous de les 14 a les 15 hores

PROFESSORAT COL·LABORADOR:

Joan Isidre Badell, Francesca Bartrina, Claude Carcenac, Isabel Carrillo, Lluïsa Cotoner, Pilar Godayol, Eva Espasa, Nilda Estrella, Montse Faro, Esther Fatsini, Rosa Guitart, Miquel Àngel Sánchez, Carme Sanmartí, Montserrat Vall, Montserrat Vilalta.

OBJECTIUS:

L'assignatura vol aproximar-se a la història i a la realitat de les dones en el món actual, considerant les aportacions teòriques i pràctiques que, des de diferents àmbits, permeten tenir un coneixement global i interdisciplinari. Prenent el gènere com a fil conductor s'analitzarà la complexitat de les diverses problemàtiques i dels reptes de les polítiques públiques.

CONTINGUTS:

1. Dona, drets humans i desenvolupament
2. Els estudis de gènere: temes d'interès i conceptes bàsics / sexe/gènere, androcentrisme, patriarcat...
3. Història dels moviments feministes: liberal, socialista, radical...
4. Els debats dels moviments feministes: família, alliberament sexual, violència...
5. Polítiques de gènere:
 - a. Polítiques dels organismes internacionals governamentals i no governamentals
 - b. Tipologia de les polítiques: igualtat formal, igualtat d'oportunitats, acció positiva, de gènere...
6. Àmbits de concreció de les polítiques:
 - a. El mercat de treball: ocupació/atur; segregació ocupacional; discriminació salarial...
 - b. Sistema educatiu: escola mixta/ escola coeducativa; la construcció del gènere...
 - c. Salut: el món de la cura, un món femení?
 - d. Cultura: la dona en el món de la literatura i el cinema

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estructurarà en forma de seminari per tal d'afavorir la participació i el diàleg. La dinàmica de les classes combinarà les explicacions, les lectures, la projecció de vídeos i l'anàlisi d'altres documents, i comptarà amb la col·laboració de persones expertes en els estudis de gènere que aportaran la seva experiència i els seus coneixements.

AVALUACIÓ:

L'avaluació tindrà en compte:

- a. L'assistència i participació en les diferents sessions de l'assignatura (80%).
- b. La realització de les activitats individuals i del grup que es plantegin en les diferents sessions.
- c. La realització d'una memòria escrita sobre els continguts treballats i el procés seguit en l'assignatura.
- d. La lectura d'un llibre i la reflexió escrita sobre el contingut.

Per aprovar l'assignatura cal obtenir un mínim de 5 en cada activitat d'avaluació especificada.

BIBLIOGRAFIA:

- Acker, S. *Género y Educación. Reflexiones sociológicas sobre mujeres, enseñanza y feminismo*. Madrid: Narcea, 1995.
- Alemaný, C. *Yo no he jugado nunca con Electro L*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1989.
- Anderson, B.; Zinsser, J. *Historia de las mujeres: una historia propia*. Barcelona: Crítica, 1991, vol. I i II.
- Beneria, L. "Reproducción, producción y división sexual del trabajo." "La globalización de la economía y el trabajo de las mujeres". *Revista Economía y Sociología del trabajo*. Núm. 13-14, 1991.
- Borderías, C.; Carrasco, C.; Alemaný, C. *Las mujeres y el trabajo: rupturas conceptuales*. Barcelona: Icaria, 1994.
- Camps, V. *El siglo de las mujeres*. Madrid: Cátedra, 1998.
- Dahlerup, D. (ed.). *The new women's movement. Feminism and political in Europe and the USA*. Sage Publications, Forthcoming, 1986.
- Diversos autors *El feminisme com a mirall a l'escola*. Barcelona: ICE, 1999.
- Diversos autors *Mujer y educación. Educar para la igualdad, educar desde la diferencia*. Barcelona: Graó, 2002.
- Duran, M.A. *Mujer, trabajo y salud*. Madrid: Trotta, 1992.
- Einsentein, Z. *Patriarcado capitalista y feminismo socialista*. México: Siglo XXI, 1980.
- Evans, M. *Introducción al pensamiento feminista contemporáneo*. Madrid: Minerva, 1997.
- Friedan, B. *La fuente de la edad*. Barcelona: Planeta, 1994.
- Fuss, D. *En essència. Feminisme, naturalesa i diferència*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Hernes, H. *El poder de las mujeres y el estado del bienestar*. Madrid: Vindicación Feminista, 1990.
- Lewis, J. *The debat on sex and class*. New Review, núm. 149, 1985.
- López, I.; Alcalde, A.R. (coords.). *Relaciones de género y desarrollo. Hacia la equidad de la cooperación*. Madrid: Los libros de la catarata, 1999.
- Mackinon, C. *Hacia una teoría feminista del Estado*. Madrid: Cátedra, 1995.
- Miles, M.; Shiva, V. *Ecofeminismo*. Barcelona: Icaria, 1997.
- Moreno, M. *Del silencio a la palabra*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1991.
- Montero, R. *Historias de mujeres*. Madrid: Alfaguara, 1995.
- Muraro R.M.; Boff, L. *Femenino e masculino. Uma nova consciência para o encontro das diferenças*. Rio de Janeiro: Sextante, 2002.
- Nash, M. *Mujer, familia y trabajo en España*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- Pateman, C. *El contrato sexual*. Barcelona: Anthropos, 1995.
- Piussi, A.M. Bianchi, L. (ed.). *Saber que se sabe*. Barcelona: Icaria, 1996.
- Rambla, X.; Tomé, A. *Una oportunidad para la coeducación: las relaciones entre familia y escuela*. Barcelona: ICE, 1998.
- Showstach, A. (ed.). *Las mujeres y el Estado*. Madrid: Vindicación feminista, 1987.
- Swan, A. *A cargo del estado*. Barcelona: Pomares-Corredor, 1992.
- Tubert, S. *Mujeres sin sombra. Maternidad y tecnología*. Madrid: Siglo XXI, 1991.

Aula de Cant Coral I i II

D/L 5249

CRÈDITS: 3. **Lliure elecció**

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i acreixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atentives.
- La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó a una veu i en grup.
 - 1.1. Formació del grup. Coneixement de la pròpia veu. Principis elementals de respiració i articulació. Actitud corporal. Consells i pràctica.
 - 1.2. Lectura del gest de direcció. Coneixement elemental de la partitura. El fraseig. L'expressivitat i la intenció. Moviments i matisos.
 - 1.3. Vers l'autonomia de la pròpia veu dins el conjunt de veus: saber cantar, saber-se escoltar, saber escoltar.
2. De camí cap al joc polifònic.
 - 2.1. Trets, particularitats i situació o tessitura de les veus femenines i de les masculines.
 - 2.2. La melodia canònica. El cànon a l'uníson: cànons perpetus i cànons tancats (a 2 veus, a 3 veus, a 4 i més veus [iguals / mixtes]).
 - 2.3. La cançó a veus iguals (2 veus, 3 veus).
3. Coneixement i treball de repertori.
 - 3.1. El repertori popular a cor.
 - 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.
 - 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens vegem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com pels gèneres i els autors.
 - 3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració. Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i

comentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació individual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.

Nota important:

Abans de materialitzar la matrícula d'aquesta assignatura, l'alumne ha d'entrevistar-se amb el professor per a obtenir-ne l'acceptació explícita. L'ordre amb què es donaran els continguts descrits no és seqüencial ni necessàriament completiu, ni l'adquisició o treball d'un contingut mai no podrà significar l'abandonament d'un de suposadament previ.

Tot i que s'observarà un ordre estricte i controlat en el camí cap a ulteriors assoliments o dificultats –dependrà de les característiques i de l'impuls que porti el grup–, tots els continguts referents a repertori en general poden ser presents en cada classe, i els que fan referència als aspectes fonètics, expressius, estètics, morfològics, etc. es treballaran, amb més o menys intensitat, en totes les classes.

Curs d'Iniciació al Teatre

D/X 109

CRÈDITS: 3. **Lliure elecció**

INTRODUCCIÓ:

L'Aula de Teatre Experimental de la Universitat de Vic neix el curs 1993-94 i pretén contribuir a la dinamització cultural de la nostra Universitat i servir de plataforma d'introducció al teatre i les arts escèniques en general.

L'Aula de Teatre és un espai on, d'una banda, els estudiants de diferents carreres es poden trobar amb la finalitat de crear lliurement i relaxada, sense condicionants. De l'altra, aquest espai serveix també com a reflexió col·lectiva i d'experimentació teatral.

Per fer tot això es compta amb un professor que guia tot el projecte; amb espais d'assaig, que cedeix l'Institut del Teatre de Vic; amb col·laboracions externes de professionals en les tasques de direcció, dramaturgia, escenografia i il·luminació, i també s'utilitzen espais externs per a les representacions.

Per formar part de l'Aula de Teatre s'ha de passar necessàriament pel curs d'iniciació al teatre o tenir experiència demostrada en altres centres o grups.

OBJECTIU GENERAL:

Aproximació al teatre i en concret al treball actoral de base.

CONTINGUTS:

- Desinhibició
- Presència escènica
- Respiració
- Seguretat
- Relaxament
- Percepció interior
- Percepció exterior
- Descoberta de la teatralitat pròpia
- Dicció i presència de la veu
- L'actor i l'espai
- Moviments significants
- El gest
- L'acció
- Construcció del personatge

METODOLOGIA:

Les classes seran totalment pràctiques, els alumnes experimentaran amb el cos, les sensacions i els sentiments. Es treballarà individualment i en grup.

El treball es desenvoluparà a partir de tècniques d'improvisació i tècniques de grup, utilitzant textos d'escenes teatrals, elements de vestuari, escenografia i elements musicals com a suport.

AVALUACIÓ:

Es valorarà la participació i l'esforç, l'actitud i l'assistència, que és imprescindible atès que el compromís és indispensable en qualsevol treball de teatre.